Bind 3: Minnebank Alexander L. Kielland-ulykken

Vi som mistet

Redaktør Marie Smith-Solbakken

Medforfattere:
Hans Inge Fagervik, Audur Hansen, Gudny Hansen, Ellen Kongsnes, Lene Olaug Kråkø, Anne Lise Sæ Olsen, Maria Aano Reme, Hege Kristin Harbak Skomedal, Ole Kristian Skomedal, Linda Sæbø, Tor Gunnar Tollaksen, Else M. Tungland, Hans-Jørgen Wallin Weihe

Dataansvarlig og redaktør: Marie Smith-Solbakken

Utgiver: UiS Scholarly Publishing Services
https://doi.org/10.31265/usps.10
http://ebooks.uis.no/index.php/USPS/catalog/book/10
ISBN 978-82-7644-860-3

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.

Spørsmål om denne publikasjonen kan rettes til:
Marie Smith-Solbakken
Universitetet i Stavanger
4036 Stavanger
Tlf: 51 83 10 00 Universitetet i Stavanger
Tlf: 51 83 14 14 Marie Smith-Solbakken (kontor), 40 63 53 29 (mobil)
marie.smith-solbakken@uis.no

Forsidebilde
Bente Hofstad og barna som mistet mann og pappen sin Per Hofstad. Foto: Ellen Kongsnes. Gjengitt med tillatelse.

Innhold

Synopsis 7
Forfatterpresentasjon 8
Forord 11
Jeg tenker respekt for alle som stod på den natten og i tiden etterpå 16
Lene Olaug Kråkø fra Åsane utenfor Bergen 18
Familien Berland på Berland på Askøy utenfor Bergen og de som stod dem nært 23
Liv Iren Berland 23
Liv Irene Berland med barn og barnebarn 30
Elin Berland og barna Julia Moen og Helene Moen 32
Thomas Berland og barna Martin Grundal Berland og Sofie Grundal Berland 35
Kim Berland 38
Fellessamtale med Liv Iren, barn, barnebarn, bror, venner og og naboer på Berland 40
Asbjørn Berland 43
Arne Berland 45
Lars Sørhaug 46
Nils Berland 48
Gunnar Guttormsen 49
Familien Olsen fra Førresfjorden utenfor Haugesund 57
Bjørg Olsen 57
Nina Elin Olsen 60
Terje Olsen 62
Fellessamtale hjemme hos Terje med moren Bjørg og søsteren Nina Terje: 64
Terje Olsen (2024) 69
Terje Olsen (2024, English) 70
Familien Bakken fra Førresfjorden utenfor Haugesund 71
Margaret Gaulen Bakken 72
Fellessamtale med Arvid Bakken, Margaret Bakken og Karoline Bakken 75
Karoline Bakken 75
Arvid Bakken 76
Kjersti Stumo fra Stegaberg utenfor Haugesund 77
Wenche Stokland fra Førresfjorden utenfor Haugesund 83
Marie Vågshaug fra Bokn i Ryfylke 86
Familien Sæbø fra Halsenøy i Sunhordaland 89
Gerd Anny Sæbø 90
Linda Sæbø 92
Kommentarer fra Linda Sæbø 97
Henning Sæbø 100
Etterlatte etter Knut Angar Amundsen fra Bodø 102
Frode Amundsen 103
Tone Skirstad Amundsen 106
Tone Skirstad Amundsen (English) 110
Tone Amundsen Skirstad: Min historie fra Kielland-ulykken 115
Tone Amundsen Skirstad: My story from the Kielland accident 120

KENT AMUNDSEN *125*
CATHRIN GRINDEDAL *128*
BENTE HOFSTAD FRA FLATÅSEN UTENFOR TRONDHEIM 132
ROSE BJØRG JØRGENSEN FRA SANDEFJORD 138
FAMILIEN HAGEN FRA LILLESAND 141
HJØRDIS HAGEN (1941-2017) 141
HJØRDIS, JOHNNY, KENNETH HAGEN *146*
FAMILIEN THOMASSEN FRA LILLESAND 150
MARIANNE THOMASSEN (1950-2017) *150*
SØSKENE MARITA HELENE OG RAYMOND THOMASSEN *152*
FAMILIEN SKOMEDAL FRA NODELAND I VEST AGDER 159
KIRSTEN FJELLSTAD *159*
HEGE KRISTINE HARBAK SKOMEDAL OG OLE KRISTIAN SKOMEDAL *167*
HEGE KRISTINE HARBAK SKOMEDAL *167*
OLE KRISTIAN SKOMEDAL *171*
TONJE KATHRINE SKOMEDAL ENGH *175*
MAIA SKOMEDAL *178*
FAMILIEN LIA FRA SØGNE 183
TROND LIA *183*
JANNE LIA CHRISTENSEN *189*
TRINE LIA *194*
MAGNE LIA **199**
MAGNE LIA (ENGLISH) **203**
BRØDRENE IHME FRA IME GÅRD I MANDAL 207
FELLESSAMTALE MED BRØDRENE OLE GUTTORM OG HANS ØYSTEIN IHME *207*
AUD MARIT HOPE FRA HUNDVÅG UTENFOR STAVANGER 213
FAMILIEN REME I TRE GENERASJONER 218
Odd Kristian Reme *218*
MARIA AANO REME *230*
LUDWIG REME WIEN *234*
ETTERLATTE ETTER LOTHAR APOSTEL FRA TYSKLAND 236
ELLEN CHRISTINE FRISVOLD *237*
ANN SIREN SOLENSTEEN *241*
REBECCA APOSTEL *248*
ETTERLATTE ETTER PLATTFORMSJEF TORSTEIN SÆD FRA STAVANGER 252
EN DATTERS BETRAKTNINGER *253*
ANNE LISE SÆ OLSEN UTTALER SEG I STAVANGER AFTENBLAD *257*
MORTEN HÅLAND *263*
KARI OFTEDAL IMSLAND *265*
ANNE MARIE SÆ *267*
ERNA HAALAND SÆD *268*
TORDIS NOR-NILSEN *270*
FAMILIEN REVE FRA REVE PÅ KLEPP 271
TORDIS REVE *271*
ØYVIND REVE *278*

MARIANNE REVE *283*
MARIANNE REVE *288*
EGIL REVE *293*
ETTERLATTE AV HANS HERBERT HANSEN (1947-1980) FRA ISLAND 294
HALGRÍMUR HANSEN *295*
GUDNY HANSEN: KJÆRE DEG *296*
AUDUR HANSEN: MEMORIES ABOUT MY FATHER *299*
HANNE LOCK NILSEN: TIL MINNE OM MIN KJÆRESTE SOM OMKOM DA PLATTFORMEN SOM IKKE KUNNE KANTRE, KANTRET. *302*
HANNE LOCK NILSEN: IN MEMORY OF MY SWEETHEART WHO DIED WHEN THE PLATFORM THAT COULDN'T CAPSIZE CAPSIZED *306*
FAMILIEN HASLUND FRA RÆVESAND PÅ TROMØYA MED SØSTER, VENNER, NABOER OG VERGE 310
BERIT SYNNØVE HASLUND *311*
MERETE HASLUND *312*
HANS INGE FAGERVIKS SANG TIL MERETE OM PAPPA *318*
ARE HASLUND *319*
WENCHE HASLUND SKADBERG FRA SOLA *323*
FELLESSAMTALE MED VERGE BJØRN HANSEN OG THORA MARGRETHE HANSEN OG MERETE HASLUND *325*
MERETE DYRSTAD, DATTER TIL JOAR ASBJØRN DYRSTAD *329*
MERETE DYRSTAD, DAUGHTER OF JOAR ASBJØRN DYRSTAD *331*
SAMTALE MED RAKEL ØYERHAMN (ENKE) OG MAGNY ELIN (DATTER) *333*
CONVERSATION WITH RAKEL ØYERHAMN (WIDOW) AND MAGNY ELIN (DAUGHTER) *337*
BRIAN GRAHAM *342*
BRIAN GRAHAM (ENGLISH) *345*
SAMTALE MED DEBORAH LAXON *348*
CONVERSATION WITH DEBORAH LAXON *350*
MEETING WITH THE FAMILY OF ALAN BEGGS *352*
MØTE MED FAMILIEN TIL ALAN BEGGS *355*
JANE BROOKS (DAUGHTER) AND JOAN DOWSON, WIDOW TO BRIAN OWEN DOWSON (36) *358*
JANE BROOKS (DATTER) OG JOAN DOWSON, ENKE ETTER BRIAN OWEN DOWSON (36) *361*
NOTE FROM MEETING WITH RELATIVES OF MICHAEL FLEMING *364*
NOTAT FRA MØTE MED SLEKTNINGER AV MICHAEL FLEMING *366*
LETTER FROM MAUREEN FLEMING *368*
BREV FRA MAUREEN FLEMING *370*
NICOLA HUNTER, DAUGHTER OF KEITH HUNTER *371*
NICOLA HUNTER, DATTER AV KEITH HUNTER *374*
WAYNE HUNTER *377*
WAYNE HUNTER *379*
COLIN R. LAMB, SON OF COLIN LAMB *381*
COLIN R. LAMB, SØNN AV COLIN LAMB *383*
AUDREY JOHNSTONE'S STORY *385*
TARA PENDER, DAUGHTER OF PATRICK JOSEPH PENDER *387*

REFERANSER **390**
RIKSARKIVET 392
PRIVAT ARKIV 392
FOTO 393

SYNOPSIS

This book is part of a collection of five works on memories from the Alexander L. Kielland oil platform disaster in 1980. The book includes memories of those who lost their relatives or close ones in the accident. When we phrase ourselves in this way, it is an acknowledgment of the many known and un-known of the accident. A number of those who died in the accident had established their own families and had children. In addition all had family members like parents, siblings and other family members in the extended family. In one case one of the dead had a child in the process of being adopted. He was too young to adopt at the time of his death, but the child was the daughter of his partner and regarded him as her father. Thus, socially by the local community and by other family members she was regarded as having lost her father. In other cases there are partners and close ones not officially recognized and we assume possibly not even known. We phrase ourselves like this because we hope that possible additional close ones will get in touch with the memory bank. We do know from wartime cases that such people might in touch after a long time and even through others.

The memories are from interviews conducted by the listed authors with those regarding themselves as having lost a close one in the disaster. The interviewees have all read the interview transcripts, have sometimes altered them and made additions, and in a few cases have rewritten them to such an extent that they themselves are listed as authors.

An included list of references is a selection of archival sources as well as published sources related to the memories in this collection. More substantial bibliographies, as well as lists of archival sources, are included in Smith-Solbakken (2016) and in Smith-Solbakken and Weihe (2019). Further specialized publications focus on subjects such as post-traumatic stress disorders (Smith-Solbakken and Weihe, 2018) and grief (Weihe and Smith-Solbakken, 2012), and include additional bibliographies.

FORFATTERPRESENTASJON

HANS-INGE FAGERVIK (FØDT 1952) har vært profesjonell artist, komponist og tekstforfatter i over 45 år. Han kommer opprinnelig fra Helgeland, men bor nå på Tromøy utenfor Arendal og er gift med Merete Haslund, datter av omkomne Fredrik Haslund og har skrevet sangen *«PAPPA»* til Merete. Han har 19 soloutgivelser bak seg, i form av CD'er og LP'er, flere innspillinger og har holdt konserter i 25 land. *«Farvel Marita»* er hans mest kjente sang, og den har toppet listene også i andre land. For sangene om Nelson Mandela og Mor Teresa har Hans Inge fått takkebrev, både fra ANC og Paven. NRK har kåret hans sang *«La mæ gi dæ ei hand»* til tidenes beste veldedighets-sang. Han har også mottatt priser for sitt artistliv og sitt sosiale engasjement.

AUDUR HANSEN (FØDT 1973) er sertifisert eiendomsmegler med Bachelor i spansk og folklore fra Háskóli´ Íslands (Universitetet på Island). Er vokst opp på Akureyri på Island, firebarnsmor, gift og bosatt i Spania fra 2000. Er datter til omkomne Herbert Hansen.

GUDNY HANSEN (FØDT 1969) har Bachelor i språk med filosofi fra Háskóli´ Íslands (Universitetet på Island). Er vokst opp på Akureyri på Island og arbeidet i flere år som skiinstruktør i Østerrike. Er i dag bosatt i Sandnes og arbeider som prosjektleder ved reisebyrået Egencia. Sitter i styret i Kielland-nettverket og har engasjert i offentligheten på vegne av de pårørende med krav om ny gransking av ulykken. Er datter til omkomne Herbert Hansen fra Island.

ELLEN KONGSNES (FØDT 1970) er utdannet Cand philol i historie fra Universitetet i Trondheim (NTNU). Bosatt i Stavanger siden 1996. Journalist i Stavanger Aftenblad siden 2000, med et opphold i Oslo fra 2002 til 2007, og jobb i Det Norske Veritas (DNV GL) og Dagens Næringsliv. Jobbet for det meste som næringslivsjournalist. Leder i Energiredaksjonen. I dag nyhetssjef. Medforfatter i to bøker om Alexander L. Kielland-ulykken, og medforfatter i bok om demokratisering i Afrika: JJ. Rawlings: *Fra revolusjon til representativt demokrat* .

LENE OLAUG KRÅKØ (FØDT 1975) jobber i dag som kokk og fisker på fiskebåt i Nordsjøen. Har arbeidserfaring som karriererådgiver, lærer og kundekonsulent innen Bygg og industri. Har Bachelor i samfunnsvitenskap fra Universitet i Bergen. Er i tillegg utdannet legemiddelkonsulent med grunnfag medisin og farmakologi, og utdannet addictolog med videreutdanning innen gestalt og traumaterapi. Hun er datter til omkomne Odd Sigmund Kråkø fra Bergen.

ANNE LISE BORGHILD SÆ OLSEN (FØDT 1966). Datter av plattformsjef Torstein Sæd. Yrke: Sykepleier. Arbeidsufør de siste fem år. Har vært medlem i Kielland-nettverket de tre siste årene.

MARIA AANO REME (FØDT 1980) har Master i historie ved UiB og jobber i Byarkivet i Stavanger og som gjendikter for poeter fra arabisktalende land. Har utgitt diktsamlingen *Min brors smerte* med Mansur Rajih og skrev et av essayene om hvordan det er å vokse opp med

minne om onkel hun aldri fikk møte i boka *Alexander L. Kielland-ulykken. Ringene i vannet*

HEGE KRISTIN HARBAK SKOMEDAL (FØDT 1973) har Bachelor i pedagogikk og videreutdanning i rus og avhengighetsproblematikk. Jobber i Kristiansand Kommune i personal - Lærlingeavdelingen. Bosatt i Kristiansand, gift og har en voksen datter. Er datter til omkomne Tom Arne Skomedal.

OLE KRISTIAN SKOMEDAL (FØDT 1976) er utdannet som hjelpepleier, ambulansepersonell, pedagogikk og ledelse. Jobbet i ambulansetjenesten sien 1996 og nå som leder av medisinsk nødtelefon Sørlandet. Bosatt i Songdalen kommune, nær barndomshjemmet. Er sønn til omkomne Tom Arne Skomedal.

MARIE SMITH-SOLBAKKEN (FØDT 1959) er professor i historie ved Universitet i Stavanger og, Underviser på lærerutdanningen i nyere historie og historiedidaktikk. Ansvar for oljehistorie i Store norske leksikon, Styremedlem i stiftelsen i Stavanger Aftenblad og Norsk Oljemuseum, tidligere medlem av Kjeldeskriftkommisjonen i Riksarkivet i Oslo og tidligere ansettelser innen forskning og ledelse i det private næringsliv. Forfatter og medforfatter til flere bøker og bidragsyter til flere artikler og to bøker som er utgitt om Alexander L. Kielland-ulykken. Foredrag om Alexander L. Kielland-ulykken og minner etter ulykken både i Norge og internasjonalt.

LINDA SÆBØ (FØDT 1973) er utdannet Cand. Scient i geologi ved Universitetet i Bergen (UiB). Linda vokste opp på Halsnøy i Sunnhordland, men flyttet til Bergen for å studere og etter hvert jobbe. Hun jobber nå som avdelingsleder i Leiting i Equinor. Er bosatt i Stavanger og er alenemor til tre barn. Linda er datter av omkomne og savnede Magnar Sæbø.

TOR GUNNAR TOLLAKSEN (FØDT 1978) har Master i historie ved Universitetet i Stavanger (UiS) og bachelor i journalistikk med samfunnsfag fra UiS. Jobber til daglig som journalist i Energiredaksjonen i Stavanger Aftenblad, hvor han innenfor oljebransjen har vært med på store redaksjonelle saker om blant annet flerbruksfartøy, Goliat-utbyggingen og dykkervirksomheten. Skriver også oljehistoriske artikler som fagarbeider i Store norske leksikon

ELSE M. TUNGLAND (FØDT 1959) er Cand. Sociol, forsker og forfatter. Bakgrunn som forsker ved Rogalandsforskning (Norce), hvor hun også var fagforeningsleder. Grunnlegger av Igor-partner as, senter for arbeidskultur. Har skrevet bok om nordsjødykkere og om rederiet som kontraherte Alexander L. Kielland plattformen. Forfatter og medforfatter i to bøker om Alexander L. Kielland-ulykken. Har drevet med musikalsk forskningsformidling som operaforedrag innfor HMS arbeid og står bak flere musikalske oppsetninger om Alexander L. Kielland-ulykken i 2016 og 2018.

HANS-JØRGEN WALLIN WEIHE (FØDT 1951) Professor i sosialt arbeid ved Høgskolen i Innlandet i Lillehammer og tidligere professor ved Universitet i Stavanger. Undervisning i sosialt arbeid, innen pedagogikk, sosialt arbeid, sosialhistorie og etikk. Forfatter og medforfatter til flere bøker og bidragsyter til flere artikler og to bøker som er utgitt om

Alexander L. Kielland-ulykken. Foredrag om Alexander L. Kielland-ulykken og minner etter ulykken både i Norge og internasjonalt.

FORORD

Om minnebank, av Marie Smith-Solbakken

Alexander L. Kielland-ulykken i 1980 er Norges største arbeidsulykke. 123 mann omkom i Nordsjøen da plattformen kantret. For de familiene og personene som rammes, ble livene deres og slik de hadde forestilt seg å leve, brått endret. Den dramatiske katastrofen som tok så mange liv har preget oss som fellesskap og nasjon.

Vi har valgt å kalle dette en minnebank, fordi vi vil understreke at minnene representerer verdier som kan vokse, deles og utvikles. De nedtegnede minnene er erfaringskapital som er investert i fellesskapet. Vi håper at flere vil deponere sine minner til minnebanken. Minnene rommer erfaringer, refleksjoner og meninger fra mennesker som ble berørt av ulykken. Dette materialet deles fordi kunnskap om og innsikt i ulykken vil bidra til mer innsikt i tragedien og de utfordringene enkelte sto og står overfor, men også for å forstå fellesskapet reaksjoner. Minnebanken vil være en ressurs for hele samfunnet, men vil ha en spesiell betydning for alle som var berørt av ulykken og alle dem som på en eller annen måte kjenner en tilknytning til dem. Norge er en kystnasjon. Havet har kostet mange liv, men også gitt velstand og levebrød. De individuelle minnene er en del av vår nære fortid og kulturarv og gir innsikt i hvordan ulykken griper inn i det nasjonale eposet om oljenasjonen og velstandssamfunnet.

Minnebanken inneholder intervjuer og notater fra samtaler med mennesker som har blitt berørt av Alexander L. Kielland-ulykken (ALK).

MINNENE I MINNEBANKEN ER SORTERT I FEM BØKER

1) Vi som overlevde
2) Vi som reddet, berget og etterforsket
3) Vi som mistet
4) Vi som arbeidet og vi som var arbeidsgivere
5) Vi som bestemte, støttet og var tilstede

Alle som er intervjuet har godkjent notatet fra samtalen og har gitt sitt samtykke til å være en del av minnebanken. Noen få av minnene som er inkludert er fra intervjuer utført flere år før vi startet vårt arbeid. Det er ingen avgrensing i tidsrommet for når intervjuene er gjennomført, eller hvem som er intervjuet, eller hvem som har laget notatene intervjuet er basert på. Som redaktør ønsker jeg å uttrykke takk til alle som har delt sine minner. De som var med har måtte leve med belastninger og utfordringer som er langt over det det de fleste av oss kan forestille oss. Redningsarbeidere hadde helt spesielle belastninger. Arbeidet skjedde under ekstremt vanskelige forhold, under forhold der det var avgjørende viktig å arbeide så raskt som mulig og ofte med utstyr som hadde store svakheter og noen ganger ikke fungerte.

Initiativtakere til minnebanken er professor i historie, Marie Smith-Solbakken ved Universitetet i Stavanger, forsker, sosiolog og forfatter Else M. Tungland og historiker Ellen Kongsnes, som også er journalist i Stavanger Aftenblad. Sammen har de samlet inn et betydelig intervjumateriale fra prosjekt om oljehistorie, ulykker, nordsjødykkere og sorgarbeid.

Tidligere Publikasjoner og oppføringer basert på bruk av minner

Det foreligger allerede flere publikasjoner som er basert på det innsamlede materialet, men det er ennå mye som ikke er benyttet. Gjennom minnebanken ønsker vi derfor å gjøre innsamlede data tilgjengelige for andre som vil jobbe videre med prosjekter der Alexander L. Kielland-ulykken er temaet. I minnebanken inngår også noen intervjuer som journalist og historiker Tor Gunnar Tollaksen, Ellen Kongsnes og Finn E. Våga har utført om Alexander L. Kielland-ulykken. Dette er artikler som tidligere er publisert i dagspressen som Rogalands avis I 2005 og Stavanger Aftenblad I 2010 og 2016.

Noen av sitatene fra minnesamlingen ble benyttet i *Råolje*, der hovedproduktet var en fotofortelling om Kielland-ulykken [1]. Tord F Paulsen var fotograf i *Råolje*, og har også hatt egen separatutstilling på Sola Strand Hotell, høsten 2016 og på Kapittel litteraturfestival, høsten 2014.

I 2016 publiserte også Stavanger Aftenblad en større artikkelserie om Alexander L. Kielland-ulykken der tema var ulike årsaksteorier, i samarbeid med journalist Tommas Torgersen Skretting og Ellen Kongsnes. Årsaksteoriene er også behandlet i en egen artikkel [2] som inngår i den vitenskapelige antologien «Alexander L. Kielland-ulykken: Hendelsen, etterspillet, hemmelighetene»[3]. Antologien som er basert på basert på arkivstudier fra Statsarkivet i Stavanger, Riksarkivet, private arkiv og innsamlet minnemateriell inneholder også en artikkel som sammenligninger etterspillet omkring de to storulykkene Alexander L. Kielland og Piper Alpha som hendte i Nordsjøen på 1980-tallet.[4]

En samling av stemmene i Alexander L. Kielland-historien, er også satt sammen i en sjangermessig ny framstilling, som en polyfoni [5]. Utvalgte sitat fra disse samtalene har til nå resultert i tre kunstneriske oppføringer; en på Sola Strand Hotell i regi av Else M. Tungland, Berit Seagrief Meland og Torfinn Nag og en i Trefoldighetskirken i Arendal i regi av datteren til en av de omkomne, Merete Haslund og Helge Jordal. I 2018 ble denne samlingen av stemmer lagt til grunn for en musikalsk oppføring sammen med Stavanger symfoniorkester og Rogaland Teater i Stavanger konserthus [6]

[1] Paulsen & Smith-Solbakken 2017
[2] Kongsnes & Smith-Solbakken 2016
[3] Smith-Solbakken 2016
[4] Daatland, Smith-Solbakken & Weihe 2016
[5] Tungland & Smith-Solbakken 2016
[6] Nag & Nøst 2018

Det foreligger også flere vitenskapelige publikasjoner som er basert på en kombinasjon av arkivstudier, minner og litteraturstudier. To eksempler er Smith-Solbakken og Weihe (2019) om ulykkens årsaker og debatten rundt ulykken og Smith-Solbakken og Weihe (2018 og 2016) om sorg i et langtidsperspektiv.

Vi har inkludert en referanseliste som gir oversikt over et utvalg av arkivkilder, private dokumenter og utgitte publikasjoner. En del av referansene er fra dokumentasjon som er i privat eie, slik som loggbøker og notater. Vi har kalt slike referanser for private arkiv og de er ført opp i en egen liste i referanselisten.

Referanselisten gir bakgrunnsinformasjon til minnene i teksten. I enkelte tilfeller er det i minnene vist direkte til referanser i teksten. Det er imidlertid kun i innledningen vi fører inn referanser på vanlig måte. I minnene skjer bruken av referanser ved at det er fortalt om rapporter, loggbøker eller annet materiale.

Til disse publikasjonene og oppføringene, hvor minner er benyttet som kilder, er prinsippet om dynamisk samtykke benyttet. Det betyr at i disse publikasjonene og oppføringene har den enkelte samtykket til at utvalgte sitat fra samtalen har blitt brukt i publikasjoner og fremstillinger hver gang.

INNHOLD, FORM, HENSIKT OG BRUK

I Minnebanken blir notater fra samtaler med berørte frem til våren 2019 publisert i sin helhet, slik at ettertiden kan dra nytte av arbeidet som er gjort og få del i det berørte har meddelt oss. Minnebanken inneholder sagt med, en historikers fagspråk, primærkilder til ulykken. Det betyr at det er kilder fra de som var med, slik de forteller det, og ikke våre fortolkninger av hvordan ulykken opplevdes. Vi har prøvd å gjengi dette så nært og transparent som mulig.

Det er i tråd med våre informanters ønsker, at deres minner og refleksjoner som er delt med oss og nedtegnes overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og blir tilgjengelig for alle. Hensikten er at deres stemme skal komme til uttrykk i offentligheten, at erfaringer og refleksjoner utveksles, at dette skal bli et avtrykk som vil kunne stå i dialog med fremtidige generasjoner, og at deres erfaringer skal inngå i det nasjonale eposet.

Dette er tredje versjon. Minnebanken åpner for å legge til nye minner etter hvert og revidere og utvide eksisterende minner. Vår erfaring hittil er at de publikasjonene vi har kommet med og formidlingen av minner har ført til at stadig nye personer ønsker å komme med bidrag. Vi håper det vil fortsette og setter stor pris på både de bidragene som har kommet, nye bidrag og suppleringer til de minnene vi har. Målet er å vedlikeholde dette dokumentet som en dynamisk samling der nye berørte kan legge inn nye notater etter samme mal og til samme betingelser som de øvrige intervjuene. Det gjøres oppmerksom på at dette kan føre til at enkelte sidetall forskyver seg, når nye minner legges til.

Jeg gjør oppmerksom på at dokumentet ikke har gjennomgått språkvask som det normalt hadde fått ved en vanlig publisering. Jeg er likevel av den oppfatning at det viktigste er å gjøre meddelelsene tilgjengelige og at den litt råe formen ikke er noen ulempe for nye brukere. Noen av notatene er detaljerte og omstendelige, andre er korte og konkrete og inneholder bare en saksopplysning. Det reflekterer at minnene er nedtegnet fra mennesker som utrykker seg forskjellig.

Vi vil be dere som bruker Minnebanken om at dere meddeler dere til dem som har avlevert minnene, og gir dem kunnskap om hvordan minnene deres blir brukt. Jeg oppfordrer også alle som siterer fra Minnebanken å ta kontakt med de som siteres, og be om deres samtykke. De som har deponert sine minner i minnebanken bør fortsette å få vite i hvilke sammenhenger deres erfaringer, refleksjoner og meninger inngår i. I den grad de som har avlevert sine minner har synspunkter på hvordan minnene blir brukt og hvordan de blir sitert, synes jeg at det skal tas hensyn til. Dette gjelder både i film, kunstneriske oppføringer, vitenskapelige og journalistiske arbeid. Jeg vet at de fleste som har meddelt seg til oss vil sette pris på en slik dialog. Det handler både om å opprettholde tillit, men mest av alt å vise respekt for opphavet til minnet, og kreditere den som har delt sine erfaringer, refleksjoner og meninger.

OPPDATERING MARS 2023: Intervjuer med en rekke britiske etterlatte lagt til, på norsk og engelsk. Se side 284 til 314.

OPPDATERING MAI 2023: Intervjuer med Audrey Johnstone og Tara Pender lagt til. Mindre rettelser i intervju lagt til i mars.

OPPDATERING MARS 2024: Intervjuer med Hanne Lock Nilsen, Magne Lia, Marianne Reve, Merete Dyrstad og Rakel og Magny Elin Øyerhamn lagt til. Opprinnelig intervju med Tone Skirstad Amundsen oppdatert, og hennes egen historie lagt til. Tillegg til Terje Olsens historie lagt til.

Hans-Inge Fagervik, Merete Haslund og Helge Jordal under minnemarkering om Kielland-ulykken i Trefoldighetskirken i Arendal 18. november 2016.

JEG TENKER RESPEKT FOR ALLE SOM STOD PÅ DEN NATTEN OG I TIDEN ETTERPÅ

Innledning av Lene Olaug Kråkø

Det er 22. januar. Jeg sitter utenfor Oasen kjøpesenter i Haugesund i en grå Hyundai da Marie ringer meg og spør om jeg kunne tenke meg å skrive innledning på vegne av de som mistet. Jeg blir stille. Jeg kan kjenne jeg blir glad, men også redd. Jeg har fått tillitt og føler meg sett. Livet mitt har ikke vært preget av tillitt. Noe av den forsvant den 27. mars 1980. Den som skulle lære meg om tillitt og livet generelt døde denne kvelden. Pappen min ble bare 32 år gammel.

Når jeg leser alle historiene til de som har mistet kjenner jeg meg igjen i så mye. Alle følelsene som preger oss etter ulykken. Sorgen en ikke fikk sørge, mødrene som skulle være sterke og ikke vise følelser for barna. Det å ikke delta i begravelsen fordi det skulle beskytte oss barna, og hemmeligheten og stillheten som kom som resultat av å skjule sannheten. Sannheten som ikke tåler dagens lys frarøvet oss åpenheten. Retten til å snakke om, og retten til å vite hva som skjedde den 27. mars er tatt fra oss når ikke all innsyn i ulykken er tilgjengelig for offentligheten. Den ble lagt under lokk. Derfor er jeg ydmyk og engasjert i det å skrive og utrykke meg. Kanskje trykket går opp og varmen øker. Rettferdighet kan bringe nytt lys i hverdagen. Det skjulte, det tunge og det mørke vil få nye farger.

Boken beskriver sterke og personlige historier hvor alle har felles opplevelser og følelser. Alle mistet en de var glad i. Alle mistet en som dro på jobb for å kunne forsørge sin familie. Alle mistet en som skulle gitt livet mer mening. Alle mistet en som de delte opplevelser og hendelser med. Alle mistet et familiemedlem eller en venn som dro på jobb og som aldri kom hjem igjen. Alle mistet en liten del av seg selv.

Når livet skulle gå videre etter ulykken preget dagene meg slik at jeg begynte bekymre meg for mamma. Jeg utviklet et kontrollbehov og fikk mønster på å passe på. Jeg gikk i skjørtene på henne. Mamma skulle også utad være sterk og ikke vise sorgen hun bar på. Men hun kunne egentlig spart seg for energien hun brukte for å skjule den, jeg følte den. Det preget meg slik at jeg bekymret meg for henne nesten hver dag så lenge hun levde. Jeg ble redd for å miste henne også, redd for å miste de jeg var glad i. Derfor er jeg redd for å bli glad i mennesker.

I dag jobber jeg på fiskebåt. Muligheten til dette kom etter at det var nedbemanning i min forrige jobb. Jeg brukte tid på å bestemme meg. Men jeg tror at alt skjer av en grunn, og alt til sin tid. Jeg tenkte automatisk på pappa. En del av frykten kom opp igjen. Redselen for havet, redsel for uværet og havets kraft, og redsel for alle følelsene jeg har inni meg. I dag er jeg mer takknemlig for muligheten. Jeg føler meg nærmere pappa, jeg kan snakke med han, han prater også til meg, jeg har skrevet et brev til han og sendt i flaskepost.

Jeg har fått noe mer forståelse av det som skjedde den kvelden 27 mars.

Jeg tenker på hva som skjedde på Alexander L. Kielland når jeg har opplevelser på jobb. I uværet på sjøen, når alarmer går ombord, når jeg ligger på lugaren og det er storm ute, når HM Coastgard rescue spør på WHFen om de kan få bruke båten i et treningsoppdrag mens vi kjører i 10 knopp i Nordsjøen på vei mot Shetland for å fiske makrell. Jeg tenker på de som overlevde, og på alle som mistet og på redningsmannskapet som stod på for å reddet flest mulig. Dette er en ulykke som har preget mange mennesker. Jeg tenker respekt for alle som stod på for å redde flest mulig denne natten og dykkerne som hentet opp de døde fra havbunnen. Jeg tenker på at sikkerhet er viktig, noen ganger er det livsviktig.

Takk for muligheten. Og takk til dere som bidrar til å gi oss som mistet en stemme og muligheten til å bli hørt.

LENE OLAUG KRÅKØ FRA ÅSANE UTENFOR BERGEN

Av Lene Olaug Kråkø og Marie Smith-Solbakken, 21. januar 2019.

PERSONALIA

F. 1975

Lene.krako@hotmail.com

BRUK OG GJENNOMFØRING

Lene Kråkø tok selv kontakt. Første samtale gjennomført 24.10.2017 på Litteraturhuset. Neste samtale 21.01.2019 over telefon.

Samtykket i at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken som overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv for at ettertiden får del i dette. Storebror har også samtykket. (E-post 15. februar 2019)

BAKGRUNN

Datter av Anne Karin Kråkø og Odd Sigmund Kråkø

Bergen

Var 4 ½ år da pappaen hennes omkom, boren Kenneth var 6 år.

UTDANNELSE OG ARBEIDSERFARING

Alltid på søken etter ny kunnskap som kunne gi svar på tanker og følelser inni meg. Begynte på Universitet. Endte med en Bachelor i historie, klassisk arkeologi og engelsk. Jobbet som lærer innimellom. Noen år senere begynte jeg på grunnleggende medisin og farmakologi. Utdannet med som legemiddelkonsulent, med markedsføring grunnfag fra BI som tillegg til det. Kanskje var målet å redde mamma fra hennes avhengighet med mer kunnskap om tabletter?

Jeg jobbet som kundekonsulent etter dette. Ble etterhvert utmattet av å være flink pike, og av å prøve å redde alle andre rundt meg. Manglet fokus på meg selv og mitt. Fikk diagnosen ME. Stadig på søken etter svar. Fikk tips om addictologi. Det fikk meg til å titte innover. Sakte men sikkert fant jeg mer og mer tilbake til meg selv og hvem jeg var. Jeg fikk energien tilbake. Utdanne meg som Addictolog. Videreutdannet meg innen traumer og gestaltterapi. Etter hvert jobbet jeg som karriereveileder i Din Utvikling. I dag jobber jeg som kokk og fisker på fiskebåt i Nordsjøen.

Jeg fikk som barn et stort ansvar i å ta vare på min mamma på en del områder. Jeg ble sterk utad. Når jeg var voksen i alder, og skulle ut i arbeidslivet følte jeg et enormt press. Jeg gikk med konstant frykt på om jeg var god nok. Fra å få diagnosen ME til i dag å jobbe på fiskebåt er for meg en triumf, jeg er stolt. Det er nok pappa også. I tillegg får jeg vært ute på havet og nærmere han.

PAPPA

Min far var født i 1947, han var 32 år da det skjedde.

Husker han. Han var trygg og nær. Husker tatoveringene på armene hans. Jeg husker jeg likte nærheten hans.

Han var fra Stavanger. Familien er egentlig fra Rørvik i Nord Trøndelag. De flyttet til Stavanger når de vokste opp. Han var elektriker egentlig, så fikk han jobb i Nordsjøen.

Han traff min mor på en uteplass i Bergen, Rosenkrans. Han var forlovet med en annen før mamma. Har prøvd å ta kontakt med henne (tidligere forlovede) for å høre om hvordan han var. Hun vil ikke snakke med meg

Jeg vet at han var flink å synge og spille gitar, rask og kjapp i bevegelsen, og litt stille. Han var utrolig vakker. Veldig flott å se på. Vi mistet mange bilder da huset vårt brant. Jeg har noen få bilder.

Pappa har søsken. En bror som er to år eldre, og et tvillingpar som er ti år yngre. De mistet kontakten når han vokste opp. Det er ikke mye de kan si, men litt.

FARMOR OG FARFAR

Etter at pappa døde ble det lite kontakt. Min mor og min farfar hadde noen uoverensstemmelser, og han tok heller ikke kontakt med oss.

Da han ble pensjonist, jobbet han som barnehageonkel og snekret der, der var han til han døde, 89 år.

Farmor døde av kreft to år før jeg ble født. Hun var veldig nær pappa, det er det jeg vet.

HVA ER DET FØRSTE DU HUSKER?

Jeg husker at noen kom til leiligheten på Toppe i Bergen.

Vet ikke sikkert om det har skjedd, fordi jeg har spurt mamma, og hun husker det ikke. Mamma husker ikke hva som skjedde da pappa forsvant. Om det var fordi hun var i sjokk, det vet jeg ikke.

Gunnar Guttormsen (tillitsvalgt for pappa) reagerte på at mamma ikke tilslutt ringte og spurte om pappa. Jeg har spurt mamma hva som skjedde: Om de som kom til oss til Toppe, hvem de var, men mamma husker det ikke. Tilslutt kom det noen å ga beskjed.

De fikk aldri skværet opp

Pappa skulle egentlig ikke jobbe i påsken. Han drar likevel ut, og de to krangler før han drar. De får aldri skvære opp. Ble fortalt om dette etter at mamma var død. Hadde det skjedd noe mellom de? Mamma var enke fra Alexander L. Kielland, men var de separert? Kanskje de hadde gått fra hverandre. Jeg vet ikke. Mamma sa aldri noe om det. Fikk sjokk når jeg så det i barnevernpapirene. Stusset litt ved det. De bodde sammen. Ting har ikke blitt snakket om. Tante visste ikke om seperasjon, hun visste ikke om noe. Men de kan ha kranglet fordi han skulle reise i Nordsjøen likevel i påsken. Og har fått høre at han var sjalu på mamma. Han hadde sagt det til tillitsvalgt den turen han aldri kom hjem igjen.

Begravelse og gravstein

Vi var ikke med i begravelsen, meg og min bror. De ville beskytte oss. Vi snakket ikke om det. Mamma sa plutselig noen år før hun døde at akkurat det angret hun på. Det var nok noe hun bekymret seg for.

Han ble begravet på Salhus kirkegård. Mamma ville bli begravet med pappaen min. Det var ikke plass til henne der. De flyttet jorda til Bygstad kirkegård fordi min mor var der i fra, hun ville at de skulle være begravet sammen og ha samme stein.

Mor for min mor

Vi snakket aldri om det. Ofte når jeg spurte avviste mamma å snakke om pappa. Ble for mye for henne. Hun fikk aldri sørget selv, hvordan kunne hun da møte meg i min?

Jeg hadde behov for å høre om pappa. Hun ble aldri seg selv igjen etter hun mistet pappa. Jeg mistet på en måte mammaen min. Jeg gikk etter henne i skjørtene hele tiden. Var ekstrem redd når hun ikke var der. På et punkt i oppveksten var det jeg som overtok å ta vare på henne.

Vi flyttet til Gandalen. Fikk oss hus. Bodde der noen år til huset brant ned. Etter det begynte hun med tabletter. Det ble for mye for henne.

Vi flyttet til Sogn og Fjordane. Hun fortsatte med tabletter hele livet. Hun hadde flere menn. Hun kausjonerte for en mann som skulle kjøpe seg inn. Han stakk av med pengene. Det ble rettsak. Hun vant, men fikk aldri pengene tilbake. Det endte med at hun måtte selge. Mamma døde 14. januar 2014 av lungekreft.

FOSTERHJEM

Mamma ble sendt i behandling. Da bodde jeg hos tante som var fostermor og noen venner av oss som var fosterforeldre. Jeg savnet henne ekstremt mye. Jeg hadde passet på henne. Mamma klarte ikke alltid å ta vare på seg selv. Storebror ble helt stille. Han var aktiv før.

Barnevernet kom inn. Det er i de sakspapirene jeg har lest om seperasjon. Derfor vet jeg en del detaljer. Har blitt fortalt i ettertid at mamma og pappa kranglet en del pga. sjalusi. Men de bodde sammen, og var ikke separert.

MEG SELV

Jeg har alltid fått høre at jeg var så sterk. Jeg har alltid prøvd å få hennes oppmerksomhet, men fikk det ikke. Jeg fikk aldri sørge, mammas sorg var viktigere enn min.

Jeg har vært mye redd uten å vite hvorfor. Trøstet meg med å hørte på kassett med Øivind Blunck, «Reidar reiser snart». Reidar var en av hans kjente figurer fra 80-tallet. Den fikk meg til å sove.

Jeg begynte å røyke og stjele i butikker. Jeg ble upopulær blant venner og foreldre. Vet ikke hvorfor jeg gjorde det.

Gått i terapi senere for å bearbeide oppveksten. Skjønner mer nå hva som har skjedd.

MORMOR OG MORFAR

Mamma er vokst opp med fem søsken, det var alltid åpent hus. Bestefaren min var lausunge, og bestemor var åtte år eldre. Hun falt helt for han. Det var ekte kjærlighet. De stilte veldig mye opp for alle oss. De har betydd mye.

MINNE

Har sendt flaskepost til pappa. Minnes han på havet. Derfor har jeg også nå valgt å jobbe på fiskebåt. Viktig for meg å være nær havet, nært der han var.

Anne Karin Kråkø (1949-2014) og Odd Sigmund Kråkø (1947-1980) gifter seg 1973.
Foto tilhører: Lene Olaug Kråkø.

FAMILIEN BERLAND PÅ BERLAND PÅ ASKØY UTENFOR BERGEN OG DE SOM STOD DEM NÆRT

LIV IREN BERLAND

Av Marie Smith-Solbakken, 4. februar 2016

PERSONALIA

f. 1952

liv.irene.berland@gmail.com

Berlandsveien 243, 5314 Kjerrgarden

BAKGRUNN

Gift med Karstein Berland. Etterlatt med tre barn; Elin, Thomas og Kim. Svoger med Asbjørn Berland. Husmor. Utdannet som hjelpepleier (måtte slutte har blitt hjerteoperert, har byttet klaff et par ganger). Fra 2002-dd: Salgskonsulent, Dagen

GJENNOMFØRING OG BRUK

Gjennomført flere samtaler fra 4. februar 2016 til 1. mars 2016. Barna er kontaktet og vil også kontaktes**:** Elin; Thomas; Kim. Avtale om å besøke familie og naboer på Berland. Besøk gjennomført 13. august 2016. Notat fra samtalen korrigert noe. Samtykket til bruk av sitater i polyfoni, essays og fotofortelling.

Samtykket til at notat fra samtalen med henne, med barn, barnebarn og naboer/venner offentliggjøres og inngår i minnesamling og overføres Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden for del i dette.

27. MARS 1980

Husker som det skulle vært i går. Vi hadde Dagsrevyen på, og dette var en torsdag og det var Kari Søby som leste opp nyhetene. Nummer to satt i en badestamp (Thomas), og det kom inn en melding om at Alexander Kielland hadde tippet rundt.

Jeg var 8 måneder på vei med tredjemann og hadde Thomas 3 år og Elin 5 år. Han ble stille i magen. Vi hadde ikke telefon heller.

Det opplevdes helt uvirkelig. All informasjon fikk vi bare gjennom TV. Det var bare å følge med der. Det var så uvirkelig, samtidig som det var skjedd.

Samles hos meg

Naboene mine var gode å ta vare på oss. De kom seinere på kvelden. Asbjørn (bror til Karsten) kom også. Svigermor og svigerfar kom. Jeg hadde ikke telefon.

Husker de sa på TV at nå hadde alle pårørende fått beskjed om de som har overlevd. Husker det. Stor smerte var det å se på skjermen når alle de omkomne ble båret ut av helikopteret på bårer. Da tenkte jeg er det mannen min, er det mannen min? Jeg trodde så sterkt på at han hadde overlevd. Er det noen som var stor og sterk, så var det han. Da skjønte jeg det vel. Jeg hadde ikke fått noen beskjed. De som også hadde overlevd kom også ut fra helikopteret, er det mannen min, er det mannen min, tenkte og håpte jeg. Sånt var det.

Tøft å se på at de bar ut de omkomne. De viste det om igjen og om igjen. Vet ikke om de hadde gjort det i dag. Det var veldig lite skånsomt. Dette skjedde før noen hadde vært hos meg. Verken arbeidsgiver, prest eller politi hadde vært her.

Han arbeidet i Aker. De troppet aldri opp hos meg personlig. Det gjorde de ikke. De jeg hadde var mine svigerforeldre og min svoger. De var de aller nærmeste.

Presten kom etter noen dager og sa at han var savnet. Han kom seint, men det var godt at han ikke kom før, for da var det håp. En håpte jo, til det aller, aller siste.

Beskjeden

De første som kom til meg var to polititjenestemenn. De ville ha kjennetegn, og spurte om spesielle kjennetegn. Mine foreldre og mine svigerforeldre var hos meg. Da visste jeg at han måtte være omkommet og at jeg ikke bare skulle ta vare på to, men på tre. Jeg skjønte at han var død. Jeg hadde håpet lenge. Det var 123 menn i beste alder som kom vekk. De fant han etter 11 dager. Da hadde jeg gått elleve dager og ventet.

Arbeidskameratene

Arbeidskameratene til mannen min stilte opp. Vi hadde akkurat skutt ut til hustomt. Under hele husbyggingen stilte de opp, og når det var klart for det eklektiske arbeidet, da tok de det på dugnad. Mannen min var elektriker, og det var i planen at han skulle gjøre det. Kollegene hans gjorde det, alt det elektriske, når de var hjemme på dugnad. Det var helt fantastisk. De ba også om å gjøre det.

Jeg har valgt å ikke vite hva som skjedde. Det jeg har fått høre var at han var i kinosalen. Jeg har ikke gått inn for å vite nøyaktig hvordan det gikk med han. Vi fikk han ikke hjem igjen, uansett. Flere av de som var her, og gjorde det elektriske arbeidet, var ute samtidig med han. Det var en av de som fortalte det at han var i kinosalen med han.

Spør *svoger* om hva de hette de som gjorde det elektriske.

De var en fem seks stykker som kom her. De fikk full forpleining. Svigermor stod på. Det var fantastisk av de, at de gjorde det. Mat var i hvert fall det minste, sa svigermor. De takket veldig for det.

Barna

Ja, det var det verste. De forstod det, at noe var skjedd. Men jo jeg kan huske at når politiet var der, så lå nummer to under bordet. Der ble han liggende. Det var så rart, han kom ikke frem i det hele tatt. Han ble liggende der. Jeg sa det ikke til de med rene ord til de. De forsto det, og jeg sa det ikke.

Begravelse

De var ikke med i begravelsen. Det har jeg angret i ettertid. I den tiden skulle de skånes. En nabo passet de da. Akkurat det har jeg angret veldig i ettertid på. Begravelse er det endelige. De var ikke med.

Det var en stor begravelse. Han var alene fra Askøy som omkom.

Svigermor og Svigerfar

Svigermor var 57 år det skjedde (død 2009) og svigerfar var over 60 år (død 1997).

De hadde det tøft, jeg har hatt en veldig støtte i de. Vi hadde et veldig godt forhold. Vi ble knyttet sammen. De var fantastiske mennesker. De bodde noen hus nedenfor.

Min svigerfar ble farsfiguren, jeg spurte de om råd. De var veldig gode å ha. Min svoger hadde startet familie selv. I tillegg til sin sak, han hadde mistet sin eneste bror. Jeg hadde fantastisk støtte av dem. Tror at vi sammen var vi et veldig godt team i lag.

Jeg var så redd for at de skulle dø, når ungene var små, og er så glad for at jeg fikk beholde de lenge, helt til barna mine var voksne. Svigerfar døde av hjerteinfarkt (1914-1997) 83 år, og svigermor levde til hun var 86 år. Veldig glad for at jeg fikk beholde de så lenge. Svigerfar bodde hjemme helt til han døde, svigermor på sykehjem.

Barna er voksne nå. Elin er 42 år og sosionom, Thomas er 40 år og økonom og jobber på bybanen og Tredjemann er 36 år og skytebas.

Jeg er bestemor nå, farmor og mormor til to stykker hver. Den eldste fikk to jenter og gutten fikk en jente og en gutt.

NABOENE

En nabo var med når jeg fødte, en venninne av meg. Jeg hadde gode venner rundt meg. Naboskapet var fantastisk. Jeg fikk hjelp på alle bauger og kanter. Har bare godt å si om hvordan naboene hjalp meg.

Det gikk greit med barna. Det har ikke vært lett. De hadde en farmor og farfar, det utgjorde alt, for at det har gått bra.

BERLAND

Liten bygd på Askøy, ligger nord ut mot Herla.

Her bodde ca. 100 personer. Det har kommet nye som har flyttet til.

Det er tradisjon for å stille opp for hverandre. De var vant å hjelpe hverandre. Skjedde det noe så stilte de opp. Det har vært et kjennetegn med denne bygda. Det kom vei veldig seint. Først i 1967 kom det vei.

ERSTATNING

Vi fikk billighetserstatning 500 000. Fikk utbetalt en viss sum, så var det ikke mer. Har fortsatt enkepensjon. Barna fikk 50 000 hver.

Når jeg var på advokatkontoret, det var ingen god følelse, han var utsendt fra Phillips. Den gangen sa han, vi måtte være veldig fornøyd med at vi hadde fått dette her. Han var kjøpt og betalt. Det var ingen god opplevelse. Selv satt jeg der med den minste på fanget. Ingen god opplevelse. Det var det vi fikk, og det var nesten et krav om at vi skulle være fornøyde. Jeg hadde mer enn nok med å holde tak i oppgaver og forpliktelser og tok imot det jeg fikk. Vi var vel en prøveklut. Det har vært en så stor ulykke.

Etterpå gikk broren til Reme i gang. Han mente at vi hadde fått alt for lite. Han fikk ikke det i gjennom.

GLEMSEL

Det er 36 år siden, mye er diffust.

STERKESTE MINNE

Dagsrevyen med Kari Sørby: «Plattformen Alexander Kielland har tippet rundt»

HVA HAR ULYKKEN GJORT MED DEG

Det er mye. Det ble et annet liv.

MINNER

Han var aldri rådløs, veldig jovial og han var en fighter. Det fantes ikke problemer, alt var det en ordning på og alt var muligheter. Han var veldig nevenyttig, og et veldig omsorgsmenneske. Han stod opp for oss, men også for de han var onkel til. Det er bare han eldste som husket han.

De fire føttene som lå i sjøen var et sterkt syn vi hele tiden har på minnet. Det var så mye om og men, om hvordan de skulle få den snudd. Det var ren tortur. Vi fikk tilbud om å være med når de endelig hadde fått snudd den. Det var tøft. Siden har jeg ikke vært der. To av de jeg hadde kontakt med som også var tilstede, var fra Bergen.

KIRKEGÅRDEN

Det er jeg som har stellet. Det har jeg alltid gjort med glede. Det har jeg ikke følt som et offer. Det har vært veldig viktig for meg å ha en grav. Har tatt barna med.

Var med å se på når Alexander Kielland var snudd. De fant noen. Det har ikke vært lett for de som ikke ha hatt noen grav å gå til. Var der når den var slept inn i en fjord. Det ble kastet ut en krans, til de de ikke fant. Angrer ikke at jeg reiste dit og deltok, men det var grufullt.

BRUTT LENKE

Jeg har ikke vært der

SORG

Det er et stort tap. Jeg har den troen at vi møtes igjen, akkurat som farmor og farfar hadde. Min kristne overbevisning og tro har hjulpet meg. Han er vekke, men et gjensyn vil komme.

De døde skal minnes, men de skal ikke dyrkes. Vi har minnene. Livet har måttet gått videre, vi har ikke så mange andre valg. Jeg tror han har det godt der er han er.

Min svigermor sa at måten jeg tok det på har hjulpet de. Så har vi hjulpet hverandre. Hun var et skjønt menneske.

Siste gang vi var sammen

Kanskje følte han at noe ville skje. Siste gang han var hjemme, gjorde han noe jeg jeg husker godt, som om det var i går. Vi hadde fått en bibel av presten da vi gifter oss. Han var ikke personlig kristen. En av de siste dagene før han reiste tok han frem bibelen. Dobbeltsengen var slik at det var hylle over hodet. Han tok ned bibelen og spurte om vi ikke kunne lese i den da. Om han har følt at noe skulle skje, vet jeg ikke. Men øyeblikket der og da er spikret fast i meg. Det var første gang vi leste i bibelen sammen. Om han hadde fått noe forvarsel det vet jeg ikke. Svigermor og svigerfar var glade for å høre dette.

Forhold til kristendommen

Vi sang godnattsanger ba aftenbønn med barna, men ikke mer enn det. Mannen min var oppvokst i et kristent hjem. Det var ting som for han var veldig naturlig å gjøre. Vi sang godnattsanger, men ba ikke til Gud og Jesus selv.

Om barnet vårt i magen min

Han (Kim) må ha kjent på min smerte. Det ble veldig stille i magen. Han ble stille da nyheten kom og Thomas satt i stampen. Jeg tenkte at det ikke måtte skje noe med Karsten, men at Kim har kjent smerten, det gjorde han. Han ble stille, som frosset fast, han visste nok. Så var det uvissheten og håpet jeg hadde om han kanskje ble funnet, selv om det visnet mer og mer. Så fikk vi greie på nyhetene at nå var alle overlevende funnet, og pårørende har fått beskjed, men jeg hadde ikke fått beskjed. Da var det vel ikke håp? Jeg visste det vel, og han kjente det. Han var stille. Så ble han funnet, politiet kom hjem til oss det var 7. April. Han ble begravet litt senere. Barnet vårt var stille helt til jeg fødte han 1. Mai. Alexander Kielland-ulykken har preget han. Det skjedde noe med han. Ha fikk traumet i seg da faren forsvant, og jeg var redd og uviss og fortvilet.

Askøy

En til fra Askøy. Joar Dyrstad. Vi hadde kontakt, men hun fant seg en annen mann. Hun flyttet til Stavangerkontakten.

Det var ikke hjelp å få fra kommunen.

AVSKJEDEN

Glemmer aldri avskjeden, han var kommet ut på gangen, han kom tilbake, klemmer meg, og sa: «Det kommer til å gå fint». Så var han vekk. Det gjør godt å tenke på

Tror på det at han visste at noe ville skje. I dag vet jeg at han er hjemme i himmelen.

SØNDAGSSKOLELÆREREN

Hun ble forhindret fra å komme i begravelsen. Kisten ble senket ned 12. Da hadde hun besøk av en engel.

Hun var en nøktern dame, søndagsskolelæreren. Hun fortalte at hun fikk en engel på kjøkken, englene sa at hun skulle gi beskjed om at mannen min var berget og at han var hjemme hos herren. Mannen min hadde ropt på Jesus der ute. Og ble berget på den måten.

Engelen hadde sagt, at vi skulle ikke sørge, for han var hjemme i himmelen, han var berget. Vi skal møtes igjen. Eg vet at vi har det godt der han er. Det ble ropt på Jesus. Min svigermor ba for han, en mors bønner når langt.

Gjensynsgleden er der. Vi møtes igjen.

Liv Irene Berland med barn og barnebarn

Marie Smith-Solbakken, 13.august 2016, Berland

Thomas Berland med Sofie Grundal Berland f. 2003 og Martin Grundal Berland f. 2006

2006

Elin Berland med Julia Moen f. 2008 og Helene Moen f. 2010 og naboer og venner fra Berland.

I tillegg var bror, naboer/venner/arbeidskamerat fra Nordsjøen tilstede. Det var Asbjørn Berland (bror) Arne Berland (arbeidskamerat/nabo fra Nordsjøen, ikke slekt), Nils Berland (nabo/kamerat/murer) og Lars Sørhaug (nabo/kamerat/murer) tilstede.

Bruk og gjennomføring

Det var gjort avtale om å møte Familien Berland på Berland den 13. August 2016. Tilstede var Liv Irene Berland med barna Elin Berland med mann og to døtre, Julia 2008 og Helene 2010 og Thomas Berland med kone og barna Sofie 2003 og Martin 2006 og naboer / venner fra Berland.

Jeg orienterte om prosjektet, at undertegnede var behandlingsansvarlig og at UiS var behandlingsansvarlig institusjon, at i tillegg var det knyttet databehandlere til prosjektet. Disse er Statsviter Christer D Daatland, historiker og journalist Ellen Kongsnes, sosiolog Else Tungland, professor i sosialt arbeid Hans-Jørgen Wallin Weihe og master i kunstfotograf Tord Paulsen. Vår vanlige fotograf var forhindret å delta og derfor var fotograf fra Bergens Tidende Odd Mehus med. Det ble samtykket til at alle disse har innsyn i det som her noteres.

Det ble vist til at noen av dem hadde jeg snakket med før, og at det var tatt notat fra samtaler og at de var gitt samtykke til at de kunne brukes i vår fremstilling av Alexander L. Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer.

Det ble vist til at siden det var barn tilstede som også skulle bidra med sine fortellinger om tap av morfar/farfar måtte både barna og deres foreldre gi samtykke til at det ble ført notater fra samtalene og at de ble fotografert. Både de fire barna og deres foreldre samtykket i dette.

Det ble ført notat fra samtalen. Det ble avtalt at notat fra samtalen skulle sende Elin Berland for gjennomlesing og korrigering. Korrigeringer fra Elin Berland mottatt 5.9.2016 er innarbeidet.

Det ble gitt samtykke til at sitater fra samtalene kunne brukes i polyfoni, essays og fotofortelling. Notat fra samtalene sendt til korrigering, samtykke gitt 24.09.2016.

Samtykke til at notatene fra samtalene kan offentliggjøres og inngå i minnesamling som overleveres Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv. (E-post fra Elin Berland på vegne familien 20.12.2018)

Thomas Berland samtykket på vegne av seg selv og sin familie. Liv Irene Berland samtykket på telefon før jul 2018.

Elin Berland og barna Julia Moen og Helene Moen

Personalia

elinberland@gmail.com

f. 1974

Mor til Julia Moen og Helene Moen

Beskjeden

Vi bodde på Tertnes, det var om kvelden det kom en prest. Om det er samme dagen eller dagene etter ikke husker jeg ikke. Det var fullt av folk i stuen hjemme, mormor og morfar, farmor og farfar og brødrene til mamma. Thomas må ha satt seg på mamma sitt fang. Jeg satt på morfar sitt fang. Da sa morfar: Nå er pappa død. Da begynte jeg å grine.

Hele slekten var der, tjukkpakka med folk. Fetteren min, han var hos farmor og farmor. Han kom løpende inn og sa: «Vet dere at onkel Karstein er død, vet dere det.»

Det var sånt vi fikk vite det. Det er filmen som sitter fast.

Den røde foten

Så var det den røde foten som lå og duppet i havet, hele tiden. Det er mitt bilde av ulykken. Det fosser hvitt vann over den, så ligger den der og dupper.

Så husker jeg at de overlevende kom i land. De gikk i organge dresser. Tenk om tenk hvis. Vi å på alle fjesene, og gikk helt oppi tv-skjermen

Det var mye på tv i månedsvis etterpå.

Se og Hør og Allers

Venninnen min klippet ut alle reportasjer. Hun syntes det var stas at hun kjente noen som hadde vært i ukeblad. Vi var i Se og Hør og Allers. Vi ble litt småkjendiser en kort periode.

Lite snakk

Kan ikke huske at vi snakket om det på skolen.

Alle visste det her ute.

Vi har snakket lite om det kanskje for lite.

Ingen satte ord på det.

BEGRAVELSEN

Vi fikk ikke være i begravelsen. Vi var nede hos Nils. Konen til Arne passet oss. Øyvind og Terje, Roger, Monica var der. Jeg satt i stuen og så alle som toget ned trappen til farmor og de. Og mamma med den store magen. Husker det, hvordan hun stotret seg ned trappen, Hun hadde kåpe på seg. Jeg skjønte hva hun skulle. Vi fikk godtepose midt i uken.

I dag ville det vært helt sprøtt at vi ikke var med. Det hadde ikke skjedd i dag.

På graven var vi ikke på før lenge.

Jeg var ikke ofte på graven. Men jeg husker en skolegudstjeneste hvor jeg og en venninne gikk bort til graven. Læreren min kom bort til oss og var der sammen med oss.

Om det var en tanke om det, at vi trengte hverdag og det dagligdagse, vet jeg ikke. Det ble ikke snakket om det. Jeg følte meg likevel privilegert. En mor alltid hjemme, farmor og farfar ved siden av og nytt hus.

FARSDAG

Hvert år ble det satt av en skoletime til å lage farsdags-kort. Dette var før hver farsdag, hvert eneste år på barneskolen. Dette husker jeg som en vanskelig opplevelse hvor det ble veldig tydelig at jeg ikke hadde en pappa. Det gav en følelse av annerledeshet og utenforskap som ikke var god å kjenne på.

MINNER OM PAPPA

Jeg husker godt pappa, han var sånt som lekte med oss.

Leken pappa.

Overlevelsesdrakten.

Overlevelsesdrakten…

JULIA MOEN
f. 2008

Barnebarn til omkomne Karstein Berland og datter av Elin Berland.

Hadde det vært min pappa hadde jeg grenet i flere år flere uker .

Jeg får klump i halsen av å tenke på at mamma mistet pappa. Mamma var 6 år. Å miste pappaen min, det hadde vært helt forferdelig om jeg hadde mistet pappa.

Jeg var på mormor sitt rom. Der så jeg gifteringen. Jeg spurte mormor. Da skjønte jeg at jeg ikke hadde morfar. Hun fortalte hva som var skjedd.

HELENE MOEN
f. 2010

Barnebarn til omkomne Karsten Berland og Liv Iren Berland og datter til Elin Berland.

Mormor har ikke mann, jeg har ikke morfar.

THOMAS BERLAND OG BARNA MARTIN GRUNDAL BERLAND OG SOFIE GRUNDAL BERLAND

PERSONALIA

Thomas.berland@gmail.com

Far til Martin Grundal Berland og Sofie Grundal Berland

MINNE

Jeg har et svakt minne om at de samlet på Tertnes. Jeg lå under bordet. Rar stemning, tv-en var på. Jeg ligge under bordet og fikk sånne mange rare blikk *«så-synd-i-deg-blikk».*

LIVET VIDERE

Vi snakket ikke om det hjemme. Besteforeldrene som bodde her nede snakket heller ikke om det heller. Vi kunne ikke nevne det.

Skjønte at da hadde de blitt kjempeleie seg. Det skjønner en fort som barn.

Jeg husker at jeg syntes at pappa har vært lenge nok i himmelen, nå får han komme ned igjen.

Det var en kjent ulykke. Det var status. Den var stor. De fikk en posisjon. Fortsatt i dag har det betydning. Det er et nasjonalt traume.

HUSKER AT JEG BLE FLAU

Husker at jeg var hos farmor og farfar og så fikk jeg saft i glasset, jeg reagerte og spurte om jeg bare fikk så lite. Så så bare pappa rart på meg. Skjønte da at det var dumt sagt. Det skulle jo fylles opp med vann. Dumt at det er bare det jeg husker

UNGENE MINE

At ungene mine fikk en sterk reaksjon, kanskje sterkere enn meg har jeg tenkt mye på. Da blir det nært igjen. En stund var det distansert. Ikke nå.

MARTIN GRUNDAL BERLAND

f.2006

Barnebarn til omkomne Karsten Berland og Liv Iren Berland og sønn til Thomas Berland og

Mamma som fortalte det til oss. Før når jeg var mindre begynte jeg å gråte at jeg ikke hadde farfar å være med. Det er trist, vi har ikke farfar.

Vi spurte farmor; hvorfor kommer du alltid alene til oss, har du ikke venner ?

Ble lei meg, når jeg hører «en farfar i livet».

Farsdagskort, farfarsangen gikk om og om igjen i hodet mitt.

SOFIE GRUNDAL BERLAND
f. 2003

Barnebarn til omkomne Karstein Berland og Liv Iren Berland og datter til Thomas og

ODD NORDSTOGA
Sangen til Odd Nordstoga om «Ein farfar i livet» som ble spilt i en time. Jeg hørte på «ein farfar i livet» som alle skulle alle hatt, og at det er det beste man kan ha, da ble jeg lei meg.

Vi savnet en farfar, vi aldri hadde møtt. Vi hadde også lyst å ha farfar, som alle andre. Jeg gråt da jeg kom hjem. Hvis det er det beste man kan ha, er det rart da at man tenker, at man glipp av noe ?

Odd Norstoga

Ein farfar i livet

Ein farfar i livet skull'

alle ha Ein goffa å

springe ned til

som alltid har lyst på ein kaffikopp

og til å kaste bort tid på ein liten kropp

Ja, ein farfar i livet skull' alle ha

Ein farfar i livet skull' alle ha

Ein bessfar å vende seg til

med alt som ein går rundt og

lurar på I Farfar sitt naust er

det alltid råd

Ja, ein farfar i livet skull' alle ha

Ein farfar i kjeledress skull' alle ha
som luktar av olje og sjø

Og med lommene fulle av

gamalt skrot Det er mykje få

bruk for i Goffas rot

Ja, ein farfar i livet skull' alle ha

Ein farfar sitt fang det er godt å ha

For Farfar har vore her før

Med heile sitt liv ligg han

framom deg Og spør du, ja,

Bessfar han viser veg Ja, ein

farfar i livet skull' alle ha

(Odd Nordstoga, 2011)

FARFAR-KORT

Vi laget farfarkort på skolen. Jeg hadde ikke noen å adressere kort til, alle andre hadde farfar. Da følte du deg spesiell.

Gud for en idiotisk time det var. Ble irritert på læreren min.

Julia: Det var slemt å gjøre det.

KIM BERLAND

Av Marie Smith-Solbakken, 14. mars 2016.

BAKGRUNN OG PERSONALIA

kimberland@live.no

BAKGRUNN

f. 1980

Sønn til omkomne Karstein Berland

BRUK OG GJENNOMFØRING

Samtale med Kim Berland 14. Mars 2106. Samtalen var avtalt i forkant. Det ble samtykket i at det kunne føre notater fra samtalen.

Jeg orienterte om prosjektet *Råolje,* og fortalte at jeg hadde snakket med hans mor og hans bror og ba han fortelle om hvordan han var berørt av Alexander L Kielland-ulykken.

Det ble gjennomført oppfølgingssamtale den 22. august 2016. Jeg orienterte om at undertegnede var behandlingsansvarlig og at UiS var behandlingsansvarlig institusjon, at i tillegg var det knyttet databehandlere til prosjektet. Disse er statsviter Christer D Daatland, historiker og journalist Ellen Kongsnes, sosiolog Else Tungland, professor i sosialt arbeid Hans-Jørgen Wallin Weihe og master i kunstfotograf Tord Paulsen. Det ble samtykket til at alle disse har innsyn i det som her noteres.

Notat fra samtalene 14. mars og 22. august ble sendt til gjennomlesing og korrigering. Det bes om at notatet kan brukes som et grunnlagsdokument i vår fremstilling av Alexander L. Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer.

Samtykke gitt 23.08.2016, se mail fra Kim Berland

Samtykket til at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamlingen som overleveres til Norsk oljemuseum etter at bokprosjektet er gjennomført. (Sms 22.12.2018)

PAPPA OG MINNER

Onkel fortalte om pappa at han var en «artigper». Onkel fortalte at det var så mye strøm her da de var utpå og fisket. Han hadde ute snøret, og pappa gjorde som han hadde fått en stor fisk. Han dro i snøret til de som var i andre siden av båten

MEG

Var villere og galnere enn de andre søskena. Har gjort alt. Svart får i flokken, den rollen tar jeg lett. Umoden – noe så jævlig og. Antennene er brettet ut nå, og lysene skrudd på. Ikke oppegående før nå. «Eg var sånt; strekkode, født sånt, sånn er du.»

SAVN

Vet ikke hva det går ut på. Det blir som en rev i et bur som aldri har vært utfor. Jeg vet ikke hva det betyr å ha en far.

Sett han på bilder. Det er ikke så mange bilder av han.

NY JOBB I NCC

Skal begynne å jobbe der. Gleder meg, griseflaks, å begynne å jobbe på Andenæs. Skal brette ut antennene så langt det går.

BERLAND – GODT Å BO DER

Hadde det godt. Gromme besteforeldre. Godt vokse opp der.

Hadde gjort det samme som de. Skjer det noe sånt, da bretter du opp armene og tyner deg. Hadde det vært noen andre, hadde jeg og gjort det som de gjorde for oss. De var snille og greie og hjelpsomme. Det står jo respekt av. Det er litt instinkt å hjelpe folk når det går litt på trynet. Sånt er jo det.

Fellessamtale med Liv Iren, barn, barnebarn, bror, venner og og naboer på Berland

Av Marie Smith-Solbakken, 13. august

Bakgrunn

Bror, venner og naboer av familien Berland. Asbjørn, Arne Berland, Nils Berland, Lars Sørhaug

Bruk og gjennomføring

Det var gjort avtale om å møte Familien Berland på Berland den 13. august 2016. Tilstede var Liv Iren Berland med barna Elin Berland med mann og to døtre, Julia f 2008 og Helene f 2010 og Thomas Berland med kone og barna Sofie, født 2003 og Martin født 2006.

I tillegg var bror, naboer/venner/arbeidskamerat fra Nordsjøen tilstede. Det var Asbjørn Berland (bror) Arne Berland (arbeidskamerat/nabo fra Nordsjøen, ikke slekt), Nils Berland (nabo/kamerat/murer, ikke slekt) og Lars Sørhaug (nabo/kamerat/murer) tilstede.

Jeg orienterte om prosjektet, at undertegnede var behandlingsansvarlig og at UiS var behandlingsansvarlig institusjon, at i tillegg var det knyttet databehandlere til prosjektet. Disse er Statstviter Christer D Daatland, historiker og journalist Ellen Kongsnes, sosiolog Else Tungland, professor i sosialt arbeid Hans-Jørgen Wallin Weihe og master i kunstfotograf Tord Paulsen. Vår vanlige fotograf var forhindret å delta og derfor var fotograf fra Bergens Tidende Odd Mehus med. Det ble samtykket til at alle disse har innsyn i det som her noteres.

Det ble vist til at noen av dem hadde jeg snakket med før, og at det var tatt notat fra samtaler og at de var gitt samtykke til at de kunne brukes i vår fremstilling av Alexander L Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer.

Det ble ført notat fra samtalen. Det ble avtalt at notat fra samtalen skulle sende Elin Berland for gjennomlesing og korrigering.

Det spørres om samtykke til at notatene fra samtalene kan overleveres Norsk oljemuseum.

Samtykke gitt av alle på vegne av Liv Irene Berland

Steinrøys blir hus

Arne: Det var bare en steinrøys her huset står. Tomten er ikke så stor. Det var fredagen før det skjedde han reiste ut. Det siste han hadde gjort var å skyte ut tomten. Han (Karsten) og Eilifen boret etter vann, og skøyt ut. Det hadde boret 90 m etter vann. Alle hadde brønner.

Konrad (far til Karsten) sa: «Skal jeg se på en steinrøys resten av livet», sa Konrad (far til Karsten). Faren var skeptisk til at de skøyt ut tomten her. Konrad sa: skal jeg se på en steinrøys resten av livet.

Asbjørn: Så var det denne haugen, hva skulle vi gjøre med den. Vi fikk orden på den, så gikk det sag i slag. Fetteren var med her, han fikk låne lastebil av broren. To lastebiler og vi fikk planert. Fikk tak i rørlegger som la ned rør.

Nils: Og så støypte vi plata.

Arne: De kom med lecastein, alt som kunne krype og gå bar opp lecastein, hele bygda samlet seg om dette. Jeg og Lars murte meste parten.

Nils: Vi la stein med grunnmuren. Det sulle ikke komme vann til grunnmuren. Steinene er ble lagt skikkelig her. Om det skulle skje noe.

Asbjørn: Teo tømret. En slektning i husbanken hjelp til med søknad og de papirer som skulle til for å ordne med lån. Kollegene tok det elektriske

Arne: Jeg malte og tapetserte, jeg var oljearbeider og var heime i lange perioder.

Nils: Før jul flyttet de inn. (8 måneders byggeprosess). Det ble tatt noen sjefsavgjørelser. Det var hektisk. Men det gikk.

Asbjørn: Husker flyttesjauen, flytte fra Tertnes. Du og meg måtte bære ned vaskemaskinen. Karsten hadde båret opp alene. Det var en sånn halvautomatisk. Hvordan han hadde klart å få den opp alene, forstod vi ikke, så vi måtte vi ta den ned to stykker.

Liv Irene: Flytta inn i nytt hus til jul. Vi feiret jul her alle

Viktige personer for oss de som er her i dag. Det var viktig at de stilte opp. Jeg var bundet opp med Kim. Jeg var ikke med. De gjorde det.

Arne: Det ble tatt noen sjefsavgjørelser.

Nils: Vi tok kommandoen.

HVA GJORDE AT DERE SAMLET DERE OM DETTE I MÅNEDSVIS?
Alle: Måtte gjøre det. Det er sånn vi er skrudd sammen her.

Arne: Vi var født på 1950 og 1952 og var sammen. Vi var en stor familie. Vi gikk inn av husene som vi ville her på Berland. Det var en fredelig plett. Det var 24 hus. Vi var 13-14 gutter, jentene som kom snakket bymål.

Det var andre tider. Faren hans og min jobbet på rutebåter. En som var såpass ung og går med og hadde famille. Det hadde skjedd før her. Det hadde vært tragedie før, men det var lenge siden.

JOHANNES EIDE FORLISTE 1936
I det forliset gikk far, sønn og onkel sønn. Det ble en del enker da. En fiskebåt fra bygda som forliste

BESKJEDEN

Arne: Det var torsdag, butikkene var lenge åpne. Vi var i byen. Det var blitt mørkt. Med det samme vi var kommet hjem. Da ringte Konrad. Han spurte hvor Karsten var. Han er på Edda, svarte jeg. Åja sa han. Jeg visste ikke hvorfor han ringte, han pleide ikke ringe sånt, og da jeg spurte om han skulle ha fatt i han. Så sa han det skulle jeg gjerne, om han er på Edda er det greit.

Jeg sa til han at han måtte ringe Rogaland radio, og han bor ikke på Edda, han bor på den ved siden av, han bor på Alexander Kielland. Da skjedde det. Da rakna alt for han. Han la jo bare på.

Vi hadde satt fra oss det som var i bilen og skrudde på TV. Dette var gått galt. Jeg skjønte litt hvor stort det var. Jeg bodde på nesten samme sorten plattform. Det var 400 stykker om bord på sånne floteller.

Det var ufattelig mange tilfeldigheter. De var i ferd med å trekke den i fra. Det var mye bølger. Mange var andre steder og jobbet. Det var ikke klart hvem som var hvor. Hvem var hvor, var et spørsmål.

Asbjørn: Så på nyhetene. Men og Anne skulle på skiferie til Østerrike. Jeg jobbet og i Nordsjøen da. 8 dager ute og 8 dager hjemme.

Snakket med deg (Liv Iren) og skjønte at han var på den plattformen. Vi fikk greie på det andre påskedag at han var funnet.

Jeg jobbet på Aker 3 plattformer. Det var noen rustne «sigarkasser» som var skrudd sammen. De var rustne!

Kjekt hadde vi. På fine dager tok jeg ut innmaten i hjelmen og helte hele hjelmen full av softis. Så satt vi på dekk og spiste softis med skei rett fra hjelmen. Det var kjekt

Samtykket til at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamlingen om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres Norsk Oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden skal få del i dette forutsatt at Liv Iren Berland samtykker til det. Liv Iren Berland har samtykket per telefon, 23.12.2018.

ASBJØRN BERLAND

Av Marie Smith-Solbakken, 4. Februar 2016.

PERSONALIA

Bror til Karsten Berland

Asbjorn.berland@live.no

GJENNOMFØRING OG BRUK

Telefon 4. februar 2016, gjort notat av samtalen og sendt tilbake samme dag for korrigering og samtykke. Samtykke gitt over telefon. Neste møte var på Berland med Liv Irene Berland med hennes datter og sønn og barnebarn tilstede sammen med bror Asbjørn, venn/nabo Nils Berland, Arne Berland og venn/nabo Lars Sørhaug tilstede. Fotograf fra BT var tilstede og fotograferte.

STERKESTE MINNE

Kvelden det skjedde, uvirkeligheten og omfanget de fleste var lammet, selv om de ikke var involvert. Sjokket i forhold til det som var det største.

27. MARS 1980

Fikk høre om ulykken på nyhetene. Var ikke sikker på om han var der, visste heller ikke hvilken plattform han var på. Jeg snakket med en kamerat av han som visste at han var der. Vi håpet at det gikk godt, men det gjorde det ikke.

Satt og så på nyhetene. Jeg var 29. Han var 27 år. Han var elektriker, jobbet i Stelco.

BESKJEDEN

Vi fikk ikke beskjed før ute i påsken. Andre påskedag kom presten ut til Berland og varslet min svigerinne med sine to barn (Elin 6 år, Thomas 3 år) og som ventet yngstemann som ble født en måned etterpå.

Det var bare meg og han. Jeg ble plutselig enebarn, det var ikke planen.

Han var ikke bare min bror, han var min kamerat. Vi hadde samme omgangskrets. Vi var tilstede for hverandre.

FAMILIEN

Mor; hun var den sterkeste, min far var ganske nede.

ERSTATNINGEN

Det hun fikk var lite. Vi var i sjokk hele gjengen. Hun fikk 500 000. Så fikk ungene 50 hver, da de ble myndige. Jeg har snakket med henne om det etterpå, hun sier hun har klart seg.

De måtte skrive under på at de ikke ville kreve mer, vi var så utenfor og hadde så nok med det som var skjedd, at vi verken stilte ikke spørsmål eller krevde noe mer.

STØTTE FRA FAMILIE, NABOER OG KOLLEGER

De holdt på å bygge hus når det skjedde, hun fikk opp huset og flyttet inn til jul 1980. Feiret jul der.

Jeg har vært en nær onkel for de, og er det fremdeles. Nå er de to eldste gift og de har barn. Reiser og besøker min svigerinne innimellom. Det gikk bra, det har gått bra med alle.

Går på graven med min mor far, bror og besteforeldre.

HUSKER BEST

Den foten som lå og flaut i havet, og de beina som lå rett opp. Har vært med å bygge plattformer, H3, så jeg vet hva krefter det er.

FLERE HJALP Å SETTE OPP HUSET DERES

Han skulle flytte ut til Berland. Det var hans store drøm. De hadde nettopp skutt ut tomta.

Guttormsen har fortalt at de satt med det samme bord og diskuterte det elektriske opplegget til huset, de sprang hver sin vei. Han overlevde, men bror omkom.

Asbjørn Berland bror: Organiserte, og hjalp, hadde en kamerat som hadde lastebil og gravemaskin

Gunnar Guttormsen elektriker, kollega og tillitsvalgt: tok det elektriske

Nils Berland, Lars Sørhaug murere og naboer og venner: Grunnmur:

Arne Berland stillasarbeider i Nordsjøen og nabo og venn: Tapet og maling

ARNE BERLAND

Av Marie Smith-Solbakken, 8. august 2016

PERSONALIA

f. 1952

BRUK OG GJENNOMFØRING

Kontaktet Arne Berland 8. August 2014 og avtalte å møtes på lørdag 13. august på Berland.

Liv Iren Berland tilstede sammen med Lars Sørhaug, Nils Berland, Asbjørn Berland og barn og barnebarn av Karstein Berland i sitt hjem.

KARSTEIN

Vi var naboer og vokst opp i lag. Han var på Kielland og jeg var på Statfjord. Det var bare meg og han som var i Nordsjøen den gang. Sånt var det.

DUGNAD

Lars Sørhaug, Nis Berland, Asbjørn Berland, Arne Berland og Gunnar Guttormsen. Det var noen andre der og, noen fettere av Karsten. Husker ikke navn på de.

SE OG HØR

De laget en reportasje om dugnad og Kielland, og Huset.

BYGDA

Det var en veiløs bygd.

LARS SØRHAUG

BAKGRUNN

Murer og venn med Karstein og Liv Iren

ULYKKEN

Hørte om ulykken, hørte på nyhetene. Jeg fulgte med utover kvelden og fulgte med på nyhetene. Det var forferdelig. Vi reagerte. Mange satt oppe den natten. Det var sjokk, kunne ikke tro det. Vi fikk greie på at han var om bord på plattformen. Tror det var Nils som sa det at Karstein var med. Fikk ikke greie på det før om morgenen.

HUSET

Lå ei steinrøys , så langt var de kommen,

Ikke hele tomten var gravd ut, så vidt begynt på et hus

Vi følte at vi måtte hjelpe til.

Skulle bare mangle

Vi var mellom 25 og 40 år. Vi var en del som kunne hjelpe til heldigvis.

Det var en selvfølge.

Alle følte med henne

Hun venta den tredje, høygravid, bursdag 1. mai

NATURLIG MED DUGNAD

Mange som gjorde en innsats. De hadde sprengt ut fjellet, de var ikke ferdig, de hadde smått begynt å grave ut, her lå det en steinrøys. Jeg blåste golv og murte pipen. Nils var med å hjalp med maling, han var nærmeste nabo til de.

Det var naturlig. Godt samhold i bygda. Før var det mer av det. Bygda var mer forandra, folk var begynt å reise ut til Bergen.

MURERE

Nils og meg er murere, vi murte grunnmuren og støypte golv, Nils hjelp også med maling, støypte badegolv og pipen

Det var for å støtte enken, gjorde det på fritid, tok ikke betalt, det var rein dugnad

Jeg er innflytter, har en søster her, etter jeg ble voksen er det mitt tilholdssted. Gift her. Karstein kjente jeg veldig godt, vi var gode kompiser og veldig god kompis med Asbjørn, det var her jeg reiste på ferie.

Husket den dagen vi grovstøypte golvet, svigerfar var med, fire fem mannfolk var med, de var godt opp i årene, 55 og oppover og hjalp oss å få det gjort.

Nils Berland

Personalia

bdalejenny@gmail.com

Nabo og kamerat

Fikk høre det på fjernsynet, var ikke sikker på om det var på hans plattform, fikk kontakt med faren og fikk vite det, fikk sjokk. Vi har barn i samme alder, var på besøk hos hverandre.

Han sprengte tomten før jeg reiste ut, han skulle ta utgravingen når han kom hjem.

Da ble det familien hans, noen grov ut steinen og fikk den ut

Svigerfaren

Svigerfaren sa han kunne ikke se på stor steinrøys resten av livet, som det ikke ble noe av. Han gjorde det for hele familien. Han var aktiv helt tilslutt

Det var viktig å gjøre noe. Være med. Det meste ble gjort på fritid, noe på arbeidstid.

Dugnad

Så samles vi alle folk på Berland, støpte grunnplaten, og murte opp grunnmuren meg og kompanjongen – alt var dugnad.

De fleste på Berland var med.

Godt samhold her. Det har aldri skjedd noe sånt dramatisk før. Ikke så vanlig at hele bygda stilt opp, i denne størrelsen som dette ble.

Kamerat. Det var hardt selvfølgelig,

Hun hadde ikke klart det alene, hun ventet en liten.

Det var et stort ansvar på henne

Alt av maling gjort på dugnad. Muring venner og naboer

GUNNAR GUTTORMSEN

Av Marie Smith-Solbakken, 5. Februar 2016

Samtykket til offentliggjøring 24.12.2018.

PERSONALIA

g-guttor@online.no

BAKGRUNN

F 1944

Arbeidet for Stelco på Alexander Kielland

Har arbeidet som huselektriker, tavleelektriker, industrielektriker

1977-1981: Elektriker, supervisor, formann i Stelco og tillitsmann for ansatte i Stelco

1982-1986: Elektriker PS Contractors på Vallhall, Frigg, mm

1987-2010 inspektør Bergens lysverker

2010: Pensjonist

OM KARSTEN BERLAND OG DUGNAD

Vi var ute sammen på denne turen. Han var ansatt som elektriker og spurte meg om råd siden jeg hadde god erfaring hus installasjon. Han holdt på å bygge hus. Vi så på tegningene av huset og jeg foreslo hvor stikk-kontaktene burde være. Han omkom.

MILJØET I NORDSJØEN

Vi ble sammensveiset når vi var i Nordsjøen. Vi var sammen i arbeidstid og på fritiden der ute. Vi og de fra Førresfjorden, vi var som en liten familie. Vi norske satt mye sammen og ble godt kjent. Når vi var ferdig med jobben var det å spise og sette seg ned og prate.

Vi i Stelco bestemte oss for å ta det elektriske når Karsten omkom. Vi syntes det var rett og riktig å gjøre det. Vi hadde jo jobbet i sammen.

Svigerfaren var så behjelpelig. Hun, enken, var jo fantastisk hun og, hun ventet jo en liten. Har snakket med de etterpå. Hun imponerte meg. Det gjorde foreldrene og.

OM ULYKKEN

Det tok tid å komme over ulykken. Vi var syv som reiste ut fra Stelco, og tre som kom tilbake igjen. Mundheim *(Johannes Mundheim, 44 år Strandbarm)* reiste ut en til to turer etterpå, og ga seg. Stigen *(Gerny Stigen, 26 år Bergen)* reiste aldri ut etterpå. Det var bare meg som fortsatte. Jeg reiste ut etter ulykken i slutten av mai, og var der i 8 år etterpå.

SPANJOLER-MESSEN

Satt med Vaagsbø *(Jostein Vaagsbø, 28 år Os)* og Kråkø *(Odd S. Kråkø, 33 år Åsane*) og spiste under dekk. Vi kalte det for spanjoler-messen. Det var to messer på Kielland, vi var i den nederste messen, ikke langt fra kinoen.

Vi hadde hørt slag før, at sjøen slo opp under dekket og plattformen ristet. Men denne gangen begynte den å krenge. Det kom flere kraftige slag, så begynte den å krenge, mer og mer, så gikk det fort, og plattformen la seg enda litt mer.

De to andre kameratene sprang opp mot dekket. Jeg ble stående igjen og lure på hva jeg skulle gjøre, og glei tilbake til veggen på grunn av krengningen.

Alt som var løst kom rasende nedover, mat, saus, gryter, tallerkener og softismaskinen. Alt havnet på golvet. Det var forferdelig sleipt og glatt, og vi sklei rundt. Det var nesten umulig å komme seg oppover. Heldigvis var bordene skrudd fast, og vi ålte oss opp langs de, vi som var blitt igjen i messen.

Jeg så at de begynte åpne nødutgangen mot livbåtene. Jeg kom meg utenfor. Det første jeg så var en livbåt som var i ferd med å bli slått i stykker. Vi ålte oss oppover mot den andre livbåten som å høyere og lå fri fra sjøen.

LIVBÅT 1

Det første jeg ser er at den ene livbåten er slått i stykker. Spanjoler-messa lå nesten i sjøen nå. Vi ålte oss opp i mellom noen rør og fikk klatret opp til den andre livbåten. Tilslutt var vi 26 i den livbåten.

Da vi skulle låre denne livbåten, så ble den hengende fast i den bakerste daviden, og ble hengende som en pendel og ble slått inn mot stagene på plattformen.

På grunn av en tidligere ulykke hvor de hadde løst ut wiren alt for tidlig, før de hadde låret den ned, og tre ble drept, var det livbøye rundt livbåten og det var laget slik til at det måtte være mindre enn 75 kg kraft for å løse den ut. Det betyr at den bare kunne løses ut vannoverflaten. Med så stor sjø ble hengende igjen som en pendel, slått mot stakene, mens vi forsøkte å løse den ut.

Plutselig ble hele styrehuset knust mot leggen. Jeg var på vei til å hjelpe til, så ble hele pilothuset slått av på grunn av at vi ble slått inn mot stagene. Dermed var det fri sikt til daviden. Den ene karen kom seg bak, forsøkte å løse ut, akkurat da var det sannsynligvis så lite kraft at vi kom oss fri.

Hammer *(Bengt Hammer, 26 år Bergen)* fikk oss løs. I denne livbåten var det masse av mannskapet fra plattformen *(Stavanger Drilling)* og mange fra cateringen. Ikke mange jeg hadde sett før og kjente. Hammer kjente jeg fra før. Han var isolatør. Han gjorde en bra jobb med å få oss løs.

Var bak og hjalp til, så at plattformen lå på skrå. Vi gikk ned en bølgedal, og da så jeg ikke plattformen mer, så ikke når den veltet, vi var kommet bort fra plattformen da den veltet. Alt var så kaotisk

Må si, jeg var ikke redd, oppførte meg ganske kald, følte jeg var med i en katastrofefilm og spilte en rolle. Det var den følelsen jeg hadde under selve hendelsen.

Det ble ikke vindstille på sjøen. Vi fikk inn vann i båten. Den var åpen. En mann måtte pumpe. Vi prøvde å kjøre på langs av bølgene, for å ikke fylle båten med vann. Det som skjedde da var at vi kjørte fra plattformen. Vi hadde en helt annet vei, enn enn det de må ha trodd. Det gikk lang tid før de fant oss. Vi hadde ikke radioforbindelse, eller noe som helst. Så fant de oss. Et engelsk redningshelikopter var nede i båten og da fikk vi radio levert.

De ville at vi skulle kjøre inntil en supplybåt og hoppe over i nett. Vi ville ikke gjøre det på den måten. Vi ville vente til vi ble hentet opp med helikopter. Mange av oss var så avkreftet og sjøsyke at vi ville ikke klart det. Vi visste at det skulle blåse opp og at været skulle løye til natten, jeg hadde snakket med kapteinen tidligere og han hadde fortalt det. Det var like godt å være her som å hoppe i supplybåt.

De jeg trodde det var tak i, var det ikke tak i. De som jeg ikke hadde tenkt meg ville ta et tak, tok et tak. Vi klarte oss alle sammen i denne livbåten.

Reaksjoner

Vi skjønte hva vi var vært med på , og lurte på om vi var de eneste som hadde overlevd.

Helikopter

Klokken 12 om natten kom redningshelikopter. Jeg ble tatt opp klokken 1 om natten og ble fraktet opp til hovedkvarteret på Ekofisk. Det var folk i livbåten til halv seks, de hadde problemer med vinsj på helikopter.

Ekofisk hovedkvarter

Fraktet derifra og inntil Sola.

De andre i Stelco

Vi opplevde ikke dramatikken på samme måte, vi som var på andre siden av plattformen, på baksiden av Edda da den kantret. Vi var mot været.

Mundheim han satt på lugaren sin og løste kryssord da det skjedde, når den velvet la det seg et skap foran døra. Han hoppet ut vinduet, kom seg i en livbåt som kantret og svømte over i en annen livbåt. De som dro han opp da, sa det var i siste liten, når han holdt i de, måtte de brekke fingrene hans løs

Stigen snakket jeg ikke mye med om ulykken.

De to jeg satt med, *Kråkø* og *Vaagsbø*, omkom begge to. De løp opp-

Berland, vet ikke

De fleste løp til topps, en god del satt i kinosalen. Det er naturlig at man går mot det høyeste punkt, men der var det løse containere som raste av sted nedover og wire som røk. Mange ble truffet av det.

Forhaling

De hadde tatt opp gangbrua til Edda og forhalt riggen like før den veltet. De bruker vinsj. De drar i noen anker og slakker i andre ankrene. Det er en ganske god påkjenning for riggen, og lett å skjønne at det er en stor påkjenning når sjøen kommer. De holdt på en god stund. Broen ble tatt, så begynte de å dra plattformen, vet ikke om de var ferdig når den veltet. Har på følelsen at de var ferdig. Det er ikke noen slepebåt som gjør det. De gjør det selv med ankervinsj. Det var en vanlig prosess å dra riggen fra Edda i dårlig vår. Jeg har opplevd at gangbroen har duttet av.

Arbeidsoppgaver

De var i ferd med å rigge ned Alexander Kielland. Utstyret skulle rigges ned. Utstyr ble satt over på Edda. Det var allerede kommet ut mye rør, for den skulle rett i boring. Vi holdt på å rigge den opp for boring. Ibsen skulle for å overta som hotell.

Vi skulle hente ned noen antenner (fjernsynsantenner) som var i toppen, som skulle flyttes over på Ibsen (fjernsynsantenner).

Arbeids- og boforhold på Alexander Kielland

Det var satt opp masse containere oppå hverandre. Vi var vant med de forholdene. Ikke noen moderne rigg akkurat. Det var ikke den vi likte best. Ibsen skulle ut, den var modernisert. Kielland var en ganske stabil rigg. Det var rigger som var mindre stabil enn den. Vi følte oss trygge på Kielland.

De ville ha oss på arbeid lengst mulig. Klart de tok sjanser. De var alltid på limiten. Ved juletider nektet vi å gå tilbake fra Edda til boligplattformen pga storm.

Årsaken

Vi har spekulert i hva det kunne være. De sa det var en sveis. Det kan vel like godt være forhalingen som har vært en for hard påkjenning plattformen?

Når den lå på anker, og hadde alle ankrene ute, da strammet de noen og slakket de andre for å forskyve plattformen. Når det var virkelig sjø, og den lå fritt fikk vi akkurat den samme følelsen som da Kielland gikk rundt. Det skjedde noen ganger, at det bare var wire som holder igjen. Det skjedde både på Kielland og Ibsen, da ristet det hele plattformen. Har spilt bordtennis i full storm. Det kommer seg av at plattformen var strammet ned mot ankrene Hva den tåler og ikke tåler, det ble for mye den dagen, de vet vi. De sier det var en sveis som gikk opp. Har en sveis gått opp, må det ha vært en påkjenning først.

Livbåtene

Daviden som sviktet, det spørs om de hadde godt nok vedlikehold på livbåtene. Hvorfor løste ikke daviden seg ut? Livbåten ble hengende som en penn.

Etter Kielland ble Safe Astoria lagt ut til Edda. Reiste ut i mai. Var med på livbåtøvelse på Edda. Alle skulle i livbåtene, og livbåtene skulle senkes ned til vannet. Jeg ble forespurt om å være med på det. Jeg skal være med på å låre ned livbåten. Lårte ned, løste ut daviden, den ene daviden løste seg ut, den andre ble hengende igjen. Jeg tok jeg det opp når jeg var til avhør hos politi.

Det ble lagt inn noen wirekuttere, så vi kunne kutte hvis noe slikt hendte. Det må vedlikeholdes hele tiden. Det må smøres, det fikk jeg en aha-opplevelse av etter ulykken.

Nå er det fritt fall båter. De er ikke prøvd i full storm. Man kan nok få seg noen overraskelser med fritt fall livbåtene og.

Sterkeste minne

Vet ikke hva jeg skal si. Vi finner en måte å beskytte oss. Jeg har aldri vært redd for å snakke om det. Det er medisin i seg selv å snakke om det. Ulykken har jeg satt i samme bås som at jeg nesten har kjørt utenfor en vei.

Det om gjorde mest inntrykk var alle kameratene jeg mistet; Berland, Vaagsbø, Kråkø og de fra Førresfjorden. Kameratskapet i Nordsjøen er annerledes enn på land. På land går vi hver til vårt på fritiden. I Nordsjøen var vi sammen i fritiden og snakket om alt, om de hjemme, om hvordan vi hadde det, og hva vi gjorde. Vi var nære hverandre og vi var gode kamerater der. Vi fra Stelco satt mye sammen med de fra Førresfjorden og pratet om kveldene. Det er rart å tenke på at de er vekke.

Begravelsene

Jeg var i alle de begravelser jeg kunne. Deltok i Berland, Vågsøy og Kråkø sin begravelse. (Joar Dyrstad, som omkom, hadde byttet skift med en pga konfirmasjon)

Dugnad

Vi var flere som var med å hjelpe Berland. Vi skyldte de noe. De døde, vi overlevde. Det var godt å være med å hjelpe. Jeg hadde lyst å gjøre det. Vi gjorde alt det elektriske på huset. Noen la rørene, og jeg strakk ledninger og monterte i sikringsskapet.

Tillitsmann i Stelco medlem i Elektriker forbundet i LO

Jeg besøke noen av konene, og fortalte hva som skjedde. Det var tungt. Mundheim fikk problemer. Han fikk problemer med å komme seg ut. Stigen ville ikke ut igjen heller. Jeg var den som jeg slapp best unna av alle sammen.

Erstatning

Vi fikk erstatning for tort og svie. Vi hadde gjennomgått en stor belastning. Vi visste ikke om vi skulle godta det. Det var en LO-advokat som hadde forhandlet det frem 25 000 på hver av de overlevende.

Jeg traff LO-advokaten med Tinghuset. Han satte oss i en forferdelig situasjon. Vi måtte fraskrive oss om vi fikk følgeskader, det satt oss i et dilemma. Vi visste ikke hvordan vi skulle - takle dette i ettertid. Akkurat der og da var jeg sint på LO-advokaten. Det sa jeg til han. Han tok imot. De hadde bestemt seg, da hjelper det ikke å si noe.

Jeg sa ja til de 25 000 kronene til sist. Greit for meg, jeg var ikke skadet. Samtidig var jeg tillitsmann og tenkte på de andre. Mundheim ringte og spurt om råd, jeg sa ikke godta det. Han kom i forhandlinger og fikk mer. Han var skadet. Jeg vet ikke hva Stigen gjorde.

Stelco som arbeidsgiver

Det var ikke flinke å takle det. De fulgte ikke opp de pårørende

En av konene fikk ikke beskjed fra firmaet om at ikke mannen var blant de overlevende, eller at han var savnet eller at han var omkommet. De lot ikke høre fra seg. Hun ringte til min kone og spurte. De var uerfarne. Det ble amatørmessig hele greia. Det må vel bli det, når noe slik skjer.

Annen oppfølging

Vi er blitt fulgt av psykologer over tid. Men nå har jeg sagt at jeg ikke vil ha noe mer med de å gjøre. Grunnen er at de førte ikke til noe. De ga ikke noe, de bare tok noe. Ble bare urolig av de, derfor ga jeg beskjed om jeg jeg ikke ville ha noe mer kontakt med de.

Kontakt med andre fra Kielland

Har vært anonym. Har ikke deltatt i Stavanger på arrangementene. Har lagt en distanse til hendelsen.

Kian Reme og Kiellandfondet

Hadde ikke kontakt med han. Har fått brev, men har ikke deltatt i noe som helst.

Media og journalister

Vi ble fanget i hangaren av representanter fra selskapet og fraktet til hoteller for at vi skulle-skjermes. Men noen av journalistene hadde fått nyss om at vi var på KNA-hotellet. Vi Menn hadde lagt seg inn på værelset ved siden av meg. De banket på døra, de prøver å presse seg inn på rommet. Jeg ber han dra en viss plass, og klemte døra igjen.

Om morgenen ble vi plassert ned på firmaet, til Haugesund de Groot, etter hvert som de overlevende kom inn. Vi ble kledd opp, og klarte å berge oss inn på flyet uten at noen journalister oppdaget oss.

Vi ble fraktet hjem i privatfly til Flesland. Der Stod NRK Hordaland og tok imot oss.

Så kom BT og så Morgenavisen. Jeg slapp de inn, skulle ikke gjort det. Det ble sagt litt, om øyeblikksopplevelsene. Det kom intervju i begge de avisene. Hele første side stod det : Pappa kom hjem.

Hadde gått alt for mange timer uten å sove, de sa at verden hadde rett å vite hva som var skjedd, de bruker de knepene de kan. Oppslaget var alt for stort. Det var plagsomt. Alle så på meg. Jeg ble nesten kjendis over natten, det var ikke så greit.

DEBATTBØKENE

Så var det populært med bøker, der står det om hendelsesforløpet. Har to bøker:

1) Bernt Eggen og Håkon Gundersen
2) Ståle Lønning og Aage Enghaug

Å LEVE MED OPPLEVELSEN

Jeg tenker om det at jeg spilte en rolle i en katastrofefilm. Det er Kanskje slik vi beskytter oss på.

FAMILIEN OLSEN FRA FØRRESFJORDEN UTENFOR HAUGESUND

Av Marie Smith-Solbakken, 6. januar 2016 og 22. februar 2016

GJENNOMFØRING OG BRUK

Hadde først samtale med Terje Olsen på telefon 6. Januar 2016. Det ble informert om prosjektet og hensikten med det. Det ble videre avtalt at vi skulle møtes i Førresfjorden. Han ville fortelle sin søster og mor om prosjektet og høre om de ville delta på en felles samtale. Det ble gjennomført fellessamtale med Terje Olsen, Bjørg Olsen og Nina Elin Olsen 22. februar i Førresfjorden. Det ble tatt notat fra samtalen som ble oversendt dem til gjennomlesing og korrigering 23. februar 2016. Det ble gjennomført en ny samtale sammen med fotografering av Terje Olsen 14.3.2016 i Vats på fabrikkbåten. Det ble tilføyd notatet nye opplysninger. Et samlet notat fra samtalene med de tre ble oversendt 11.april 2016. I telefonsamtale har jeg bedt om samtykke til å kunne bruke notatet som er utarbeidet som et grunnlagsdokument i vår fremstilling av Alexander L Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer. Terje Olsen har samtykket til at notatet kan brukes på telefon. Nina Elin Olsen og Bjørg Elin Olsen har samtykket på sms 11 april 2016. Leste opp sitat for Bjørg Olsen 17. Oktober 2016.

Samtykket til at notat fra samtalen kan offentliggjøres og inngå i minnesamlingen om Alexander L. Kielland og overleveres Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket for at ettertiden får del i dette. SMS 5.1.2019 på vegne av alle tre.

BJØRG OLSEN

F. 1946

Husmor, pensjonist

VISSTE INGENTING

Huske - fikk det på nyhetene.

Hørte han var kantra.

Var sikker på at mannen min for, visste at han ikke kunne svømme

Det var fæle bølger.

Søster min var der.

Ringte til ei annen søster.

Hun lå der om natten.

Hørte på nyheter gjennom hele kvelden.

Visste ingenting, ingen beskjeder.

Per Prest kom etter to-tre dager, det var ikke med det samme.

Høre det, fikk det på fjernsynet, visste ingenting før.

Innbilte meg at han var omkommet når vi ikke hørte no. Per prest var god å ha.

Det var ikke noe all verdens med blomster.

Gikk opp til naboen Kåre Svennsbø, dagen etterpå. Ville høre hvordan det lå an. De hadde sittet på lugaren, da den begynte å krenge, så hadde de kommet seg ut, så visste han ikke mer hvor det ble av mannen min. Noen fikk vester.

Hadde ingen forhåpning. Er forsvunnet vekk. Var sånt sjokk at jeg fikk det ikke inn.

Han gikk bare på jobb, han kom aldri hjem igjen.

MINNESTEIN

De fant han ikke heller.

Håpet at de skulle finne han når de snudde. Det ble ikke.

Det hadde vært bedre, enn når de forsvinner på havet, men har fått minnestein der borte.

Har en plass. *Alsaker* (en nabo i bygda), hjalp meg med å få den. Slik at jeg fikk gravstøtte. Han var veldig kjekk. *Haldis* (konen til Alsaker) kom flere ganger på besøk.

MINNEGUDSTJENESTEN

Vet at det var mye folk, husker ikke spesielt mye. Det var en fæle tid.

FOLK I FØRRESFJORDEN

Ernst Frøyland hjalp med å selge bil. Pappa var med i pistolklubb (Terje Olsen). Kåre ordnet med det (Bjørg Olsen) .

Tante Marit var der. (Terje Olsen)

Margot Ytterøy Hansen, *Torill Stumo* og *Gunvor Lervik* holdt noe sammen. (andre koner fra Førresfjorden som mistet mannen sin). Ble kjent med de på møter om Kielland og erstatning. Vi var på flere hytteturer.

ERFARING

Tomt.

Det måtte bare gå, hadde ikke noe valg.

Nina Elin Olsen

Personalia
F. 1967

ninaelinolsen@live.no

Hjelpepleier

Den dagen

Hadde vært på noe klubbgreier på bedehuset. Kom him, masse folk, masse grining, tante Elisabeth sa det til meg. Jeg forstod det ikke. Hun fortalte at noe var skjedd med den plattformen pappa var på. Gikk og la meg, husker ikke hva jeg tenkte.

Neste dag, stod opp, samme da og. Akkurat som ei tid jeg ikke husker.

Snakket ikke om det

På skolen, ingen snakket om noe. Husker ikke hva som hendte på skolen.

Per prest kom. Husker ikke at han snakket med meg, husker at han var der.

Ingen som snakket om det i det hele tatt.

Var i sammen med andre, men snakket ikke om det. Døtrene til Stumo, Kjersti (et år yngre), mistet også pappaen sin. Vi snakket ikke om det, men visste om det. Det var en god følelse likevel. Det var en støtte. Var godt å ha de som hadde opplevd det samme.

Pappa

Han var mye ute og reiste, egentlig så er det ikke så masse å si. Han var på sjøen når jeg var liten, så var han i Nordsjøen. Jeg var med han til Nord Norge til Stokmarknes. Var med han alene. Vi gikk vi opp til noen fiskevann og fisket. Bare meg og han, med fiskestang og var vekke hele dagen. Og masse myggstikk.

Husker ikke siste gang han var hjemme, husker ikke når/om jeg fulgte han. Jeg har fått vite at jeg fulgte han til bussen, fordi Terje har fortalt det. Eneste jeg husker er at vi skulle reise vekk i påsken – vi hadde bestilt campingvogn og alt. Vi hadde aldri reist på fjellet før noen gang, men da skulle vi reise.

ETTERPÅ

Fikk aldri fred, enten var det på tv eller så var det i aviser. Fikk aldri snakket om det med noen, fikk det bare hevet mot deg.

MINNEGUDSTJENESTEN

Masse folk, følte deg alene. Hørte alle andre hylte og grein. Hørte mor mi grein, alt var så stort. Husker at jeg satt langt fremme i kirka, satt ikke ved siden av mamma. Ser ingen bilder, hører bare hyling og grining, og mamma som griner. Husker at ingen kom bort til meg. Husker skjermer og høyttaler anlegg, og at det var stappet med folk, folk stod.

Når det var slutt, så var det ikke mer, så var jeg alene på rommet mitt. Så var farmor og farfar der noen dager.

TIDEN ETTERPÅ

Det var så rart at. Alle visste om deg, men spurte ikke etter.

Han ble enda mer borte. Hørte jeg forfatteren Alexander Kielland stengte jeg ute alt.

Etter en stund engasjerte jeg meg ikke.

DE FANT HAN ALDRI

Hadde vært viktig å hatt en grav. Den minnesteinen betyr ikke noe. Han er ikke der borte, er der bare om jeg skal følge mor mi. Ikke et sted å knytte minner til, ingen plass å minnes.

Tok DNA test for noen år siden, slik at om de fant han, så visste de om hvem han var.

TERJE OLSEN

PERSONALIA

Fabrikksjef på prosessbåt oppdrettslaks

F. 1974

5563 Førresfjorden

HUSKER

Jeg søster mi som fulgte han ut til Flotmyr. I ettertid husker jeg at han ikke egentlig skulle vært ute da. Han tok ekstra tur for en annen.

Vondt – jeg fylte 6 år 26. mars, og ulykken var 27. mars. Nyhetene stod på, familien kom hjem i stua til mamma, forstod at noe var gale, masse gining og masse folk.

Mor mi fortalte det – hun var ikke så gammel, hun var 32 år, søster var 13 år. Hun skjønte litt mer.

Per prest kom, han kom hjem til oss ofte. Husker at han satt der, jeg var alltid i nærheten av mamma. Per prest så på meg, spurte meg og snakket med meg.

Kameraten av pappa, Kåre Svennsbø, husker at han var på besøk hos oss. «Eg var liten, men eg hadde store øyrer», husker at han viste med en tallerken hvordan plattformen krenget og demonstrerte med tallerken hvordan den veltet til mor mi.

PAPPA BLE IKKE FUNNET

Det ble litt løye at han ikke ble funnet, vi håpte de skulle inne han. Det var far min i Førresfjorden som ikke ble funnet. Mamma valgte å få opp en gravstein som en minnestein, lik de andre. Den står der sammen med de andre.

Mamma ville ha ei grav å gå til, selv om de ikke hadde funnet han.

HAVET OG MINNENE

Har respekt for havet, han kunne ikke svømme. Ulykken har ikke preget meg slik at jeg ikke vil være på havet.

Når jeg seiler og dårlig vær tenker jeg kossen hadde de det den natten ?

Jeg var med når de la krans etter de hadde snudd plattformen, det ble lagt ut krans på siden av den. Jeg har vært på markeringene på Smiodden.

ETTERPÅ

Vi har ikke snakket om det. Søster låste seg inne på rommet.

Kåre Svennsbø bor rett oppforbi meg. Jeg har mange ganger tenkt at jeg har hatt lyst til å snakke med han, og få vite hva som skjedde. Jeg gikk på skole med sønnen hans. Det ble ikke noe snakk om ulykken. Jeg har prøvd å fiske med mamma.

Har ikke mange minner, har hørt at han var en trivelig kar. Har hørt at eg ligner på han.

Vi hadde ikke noe apparat rundt oss og min mor annet enn Per prest. Tror ikke hun husker ikke så mye av det. Det var tøft for henne. De ringte til søster mi, de ville ta en dna prøve av henne.

DET VIKTIGSTE

Det verste er at jeg vet så lite. Jeg prøvde å fiske frem ting om min far, har lyst å vite hva som skjedde. Kåre Svennsbø var han som så han sist. Savn etter et svar, hva som hendte.

Og få fortellinger om far, om hvordan han var. Har det meste fra det jeg har lest meg frem til i intervjuer med de som var der. Det har ikke blitt mye snakk om verken om han eller ulykken.

DEN VÅTE GAVEN

Olja har vært penger, penger, penger, to dager etter ulykken, så var de i gang igjen. De begynte å bore to dager etterpå fra Edda. De avblåste letingen. 30 ble aldri funnet.

Jeg var 16 år, lå ute på en stand by båt på Statfjordfeltet, der var jeg om sommeren. Om vinteren så jeg hva krefter det var, da tenkte jeg på det.

Har klart å forsone seg med at far har våt grav. Det ble sånt når mamma satte opp minnesteinen. Jeg har vært der, men vet han ikke er der, vet at han ligger i sjøen. Sjøen er min minneplass.

Fellessamtale hjemme hos Terje med moren Bjørg og søsteren Nina

Terje:
TV-en var på.
Om kvelden kom det masse folk og slekt.
Forstod at noe var gale.
Mye grining.

TAPET

Du ble gjenkjent med han som mistet faren sin på Kielland.

Per prest og jeg snakte om det, at jeg kunne plukke blomster og gå bort på minnesteinen.

Jeg og Rune gikk nedover, så spurte naboen om far min. (Spørsmål stilt i ettertid av samtalen av Marie Smith-Solbakken: Var det den eneste gangen du husker at noen spurte etter din far? Ja, bekrefter Terje.)

Jeg har en klump i magen, som jeg aldri fikk ut, jeg blir alltid minnet om den hvert år, jeg fyller år 26. mars og 27. mars skjedde ulykken.

OPPLEVDE MEST STILLE OG TAUST

Ingen snakket med deg.

Satt med masse spørsmål og tanker.

Ingen å dele det med.

HVA SKJEDDE MED PAPPA?

Har lurt mye på hva skjedde med pappa, hvor var han når det skjedde, hva gjorde han, hvordan døde han. Kåre Svennsbø var hos mamma. De snakket sammen. Jeg satt alltid i bakgrunnen, og ville vite alt. Da satt han ved bordet og tok en tallerken i hånda og viste hvordan plattformen krenget.

Har lett i kassettene etter stemmen til pappa, vi har bilder, noen. Nina gikk rundt og tok opp. Fant ikke stemmen.

Fant en kassett tilslutt med stemmen hans, ville høre stemmen til faren min. Kassetten hadde røket bånd. Eg tapet det sammen. Satt på kjøkkenet. Hørte litt, det var ikkje møje han snakket, men eg hørte stemmen hans. Hørte på den mange ganger. Gikk igjennom alle kassettene en

gang til. Tenkte at det hadde vært kjekt at han var blant oss. Bladde gjennom alle for å finne mer, men det gjorde eg ikke. Spelte den om igjen og om igjen. Har tenkt å finne den kassetten igjen.

Ingen i familien som snakket om det heller.

Mamma våknet på nettene, hun hadde mareritt. Så på henne. Var redd for at hun også skulle dø. Akkurat som hun ikke fikk pustet.

KRANSPÅLEGGELSEN

Først i kirka. Det var mørkt når vi gikk ut i båten. Når vi var i båten var det mye grining. Vi stod som sild i tønna. Var ikke gammel (7 år ?). Ville prøve å komme frem, ville ha med meg at de heiv kransen ut. Våget ikke å gå bort. De kjørte først oppunder Kielland. Gikk på sida av plattformen. Lå og lyste mot den. Så hvor «basje» (rotete, grusomt, forferdelig) det så ut. Gikk litt ut, og lyste med lyskaster mot Kielland, og så heiv vi kransen på sjøen. De lyste på kransen, i svarte havet. Det var fint å se.

Hadde sett plattformen på nyhetene. Annet å se den slik den var. Det å stå å kikke på plattformen, at de heiv kransen på sjøen hvor vi var, det var godt, var godt å se den der.

Fine seremoni. Eg har sett det på det etterpå. Så ei tante på film etterpå, som jeg ikke hadde husket var der.

BRUTT LENKE

Var med på avduking på Smiodden. Samles før vi gikk i bussen, da begynte de som hadde vært der ute å snakke. Hadde lyst å gå bort til de, og spørre om de kjente faren min, hørte at det var en som fortalte at han gikk i basket. De fortalte.

MINNESMERKE

Bare noen år siden jeg la merke til den på Aibel. Var med på det. Så bare etter navnet hans, var ikke noe mer.

Nina Elin:

Bare eg hørte Alexander Kielland, lukket jeg alt, til og med forfatter.

Terje til moren: Du husjet meg vekk, at Nina skulle få være i fred.

Bjørg:

Nina og Terje reiste til Flåttmyr og fikk kinderegg. Men Nina husker ikke dette, bare Terje. (fulgte faren til busstoppen på Flåttmyr, da han reiste i Nordsjøen). Huske at dere gikk sammen over marka, begge ved siden av han. Han hadde bar bagen på ryggen. Det var frost.

HUSKE OG GLEMME

Terje:
Jeg har villet huske, Nina har villet glemme.

Noen fortalte at pappa var skoier og lagde fuglelyder. Godt å vite at han var flink med nevene og lekte med ungene.

Var på byen i Haugesund, det var en som kjente far min, han og fortalte at han kjente godt pappa. Han tok tok bussen hjem fra, han sa mye fint om far min, jeg gikk ikke av på min stopp, fulgte med han helt til han gikk av.

Det ble aldri snakket om far min, ingen har snakket om hvordan pappa var, han likte å tøyse, ingen sa koss han var, koss var han som person. Kåre som var med han på fisketurer, har ikke fortalt meg noe. Arvid (sønn til Kåre) og jeg gikk på skole i sammen. Arvid kjørte bil, vi snakket ikke om det. (De kjørte bil sammen en halv time hver vei til skolen mens de gikk på videregående, og de snakket aldri om far til Terje, og kameratskapet mellom Kåre og Terje. Terje hadde ønsket at de hadde snakket om faren.)

Du ligne på far din, bra, det var en anerkjennelse. Hvem sa det? Kåre Svennsbø.

Kunne tenkt meg og tatt en tur til Kåre. Har lest og hørt lydintervju av Kåre.

Bjørg:
Det var folkesnakk om Kåre, at han hadde helse han, han kom aldri i arbeid igjen. Han var oppe og gikk og så frisk og rask ut. Han hadde det ikke godt. (Han var den eneste i et arbeidslag fra Førresfjorden på HMV på 8 mann som overlevde).

Bjørg:

Huske når dere gikk snarveien, dere tre, ser for meg det bildet der, det var siste gang. Heiv bagen på skulderen. (det var frost, derfor kunne de gå over marka)

Terje til moren: Du holdt meg, så venta vi på at pappa skulle komme. Så kom han – var det en blå bag? (når han kom hjem fra Nordsjøen)

NORDSJØJAKKER

(Parkasjakke i bevernylon med teddyforpels på kragen som de som arbeidet i Nordsjøen fikk)

Terje: Nordsjøjakker var fra pappa.

Nina: Pappa hadde tatt med seg en sån hjem, pels rundt, og orange inni.

Terje: Vi hadde de på oss, fór og hoppet rundt og lekte vi var i Nordsjøen.

ÅRSAKEN

Hvorfor har årsaken blitt dysset ned? Hvorfor har ingen rotet i dette? Det er mange spørsmålstegn. Noen snakker om at holet i staket er gjort for inspeksjon, andre sier at det er gjort for å legge sprengstoff i det. Hva skjedde ? De sa imot hverandre, trøtthetsbrudd blir det fint brudd, er det eksplosjon da krøller stålet seg.

Fortøyninger, folk jeg har snakket med peker på fortøyningen. Han var ikke i tvil. Han hadde vært der ute den dagen. Han nevnte han hadde vært på ankerskip og hadde sett at en ankerkjettingen var pinnstram. Det var en Karmøybu, Didrik Stonghaugen.

HVORFOR VIL VI VITE?

Scandinavian star, folk vil vite. Er det naturlig årsak som har gjort det, er det menneskelig svikt med fortøyninger, er det sabotasje.

En vil helst ha det unngått. Om det er mørke sider som ikke skal ut i dagens lys, vil folk vite det.

De skriver så mye fint om oljå som har bygd opp hele landet, men det er mye som ikke tåler dagens lys.

Får ikke far min tilbake.

Jeg var sammen med Trond Lervik hver dag etter skolen i mange år, han og mistet faren sin på Kielland. Vi var ute i Nordsjøen sammen og jobbet på standby båt som 16 åringer, malte og

skrapte. Vi snakket ikke om det, aldri. Jeg tenkte på han, at en plass her er, var han. Om vinteren var det et forferdelig vær, det blåste opp. Jeg tenkte i disse bølgene kjempet han, hvordan hadde han det, hvordan hadde jeg klart det?

Da jeg er ute om vinteren, og havet ….

Bjørg:

Høre det, fikk det på fjernsynet. Innbilte meg at han var omkommet når vi ikke hørte no. Per prest var god å ha.

TERJE OLSEN (2024)

Av Vilde Omdal, Melanie Solvei, Nghi Vuong Nguyen & Hannah Eileen Johansen

BRUK OG GJENNOMFØRING

Vi fant Terje Olsen i Minnebanken, men ønsket å få svar på en del ting som ikke er nevnt i Minnebanken. Vi fikk kontakt med han gjennom e-post, og han har gitt oss tillatelse til å legge informasjonen han har delt med oss i Minnebanken den 15. februar 2024.

Samtykket har blitt gitt til at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamlingen om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres til Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden skal få del i dette. (E-post 31.01.24 og 15.02.24)

HVEM FORTALTE DEG OM ULYKKEN?

Det var ingen som fortalte meg om ulykken, mamma fortalte i ettertid at det var for å skåne meg.

HVOR MYE FORSTO DU AV ULYKKEN DA DEN SKJEDDE MED TANKE PÅ AT DU VAR SÅ UNG? HVA SLAGS FØLELSER SATT DU MED?

Forstod at noe hadde skjedd, kom mange fra familien hjem til oss. Mye gråt og TV-en stod på hele tiden.

HVILKEN ROLLE SPILTE KOMMUNIKASJONSMETODENE I DIN OPPLEVELSE AV HENDELEN?

Fikk info via tv og lyttet til de voksne. Det var ingen som pratet direkte til meg. Så fraværet av kommunikasjon har nok forsterket hendelsen på en negativ måte og gjort den mere traumatisk for meg.

HVORDAN VAR NÆRE OG KJÆRE RUNDT DEG ETTER HENDELSEN? FORANDRET DE SEG? BLE FORHOLDET DERES ENDRET?

Merket ingen forskjell, det ble ikke pratet om ulykken i familien vår og ikke i ettertid heller.

HVORDAN HÅNDTERTE SAMFUNNET RUNDT DEG ULYKKEN? SKOLEN? PREST? PSYKOLOGER?

Ble ikke pratet om på skolen og ingen psykologer, men presten var hjemme hos oss noen ganger. Var ikke mye jeg pratet med ham.

HVORDAN HAR DU HATT DET I ÅRENE ETTER ULYKKEN, OG HVORDAN HAR DU DET DEN DAG IDAG?

Man glemmer det aldri, men jeg har lært å leve med det. I dag har jeg det bra, men savnet etter en far og mange ubesvarte spørsmål er der fortsatt. Det var 123 unge menn som mistet livet den kvelden, men ingen har blitt stilt ansvarlig for ulykken, det virket på meg som at det gjalt å bli ferdig med Alexander Kielland fortest mulig og pumpe videre. Synes behandling og etterforskningen av ulykken var lite verdig for overlevende/etterlatte. Dette var menn som var med på å bygge opp den velferdsstaten vi har i dag.

TERJE OLSEN (2024, ENGLISH)

By Vilde Omdal, Melanie Solvei, Nghi Vuong Nguyen & Hannah Eileen Johansen

USE AND IMPLEMENTATION

We found Terje Olsen in the Memory Bank but wanted to get answers to a few things that were not mentioned in the Memory Bank. We made contact through email, and he has consented to add the information shared in the Memory Bank on 15 February 2024.

Consent has been given for the notes from the conversation to be published and included in the Alexander L. Kielland accident memorial collection and handed over to the Norwegian Petroleum Museum, the State Archives in Stavanger, the National Library and the Labour Movement's archive and library so that this information can be made available to future generations. (E-mails 31.01.24 and 15.02.24)

WHO TOLD YOU ABOUT THE ACCIDENT?

No one told me about the accident; my mum told me later that it was to shield me.

HOW MUCH DID YOU UNDERSTAND ABOUT THE ACCIDENT WHEN IT HAPPENED, CONSIDERING THAT YOU WERE SO YOUNG? WHAT KIND OF FEELINGS DID YOU HAVE?

When we realised that something had happened, many of our family members came to our house. There was a lot of crying, and the TV was on all the time.

WHAT ROLE DID THE COMMUNICATION METHODS PLAY IN YOUR EXPERIENCE OF THE INCIDENT?

I got information from the TV and listened to the adults. No-one spoke directly to me. So, the absence of communication probably reinforced the incident in a negative way and made it more traumatic for me.

HOW WERE YOUR NEAREST AND DEAREST AROUND YOU AFTER THE INCIDENT? DID THEY CHANGE? DID THEIR RELATIONSHIP CHANGE?

I didn't notice any difference; the accident wasn't talked about in our family and not afterwards either.

HOW DID THE COMMUNITY AROUND YOU HANDLE THE ACCIDENT? THE SCHOOL? PRIEST? PSYCHOLOGISTS?

It wasn't talked about at school and there was no psychologist, but the priest was at our house a few times. I didn't talk much with him.

HOW DID YOU FEEL IN THE YEARS AFTER THE ACCIDENT, AND HOW DO YOU FEEL TODAY?

You never forget it, but you learnt to live with it. Today I'm fine, but the loss of a father and many unanswered questions are still there. There were 123 young men who lost their lives that night, but no one has been held accountable for the accident; it seemed to me that the important thing was to finish Alexander Kielland as fast as possible and continue pumping. I think the treatment and investigation of the accident was unworthy of the survivors/survivors. These were men who helped build the welfare state we have today.

FAMILIEN BAKKEN FRA FØRRESFJORDEN UTENFOR HAUGESUND

Av Marie Smith-Solbakken

BRUK OG GJENNOMFØRING

Det er tidligere gjennomført samtaler med Margaret Bakken og Wenche Stokland 23.02.2015 (døtre etter omkomne). Det ble videre gjennomført oppfølgingssamtale med Margaret Bakken sin familie året etter. Tord F Paulsen og Marie Smith-Solbakken møtte Margaret Bakken med familie, Arvid Bakken (1965), Karoline Bakken (1993), Marianne Bakken (1996), Ida Sofie (1999) 4. februar 2016 i deres hjem. Det er gjort notat fra samtalene og gjennomført fotografering. Notatet er sendt til gjennomlesing og korrigering. Samtykke til å kunne bruke notatet som et grunnlagsnotat i vår fremstilling av Alexander L Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer. Samtykke gitt Margaret på vegne av familien 27.06.2016.

Samtykket i at notat fra samtalene offentliggjøres og inngår i minnesamlingen om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket, Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden får del i dette. (SMS 10.01.2019)

Margaret Gaulen Bakken

Bakgrunn

Datter av omkomne Einar Gaulen fra Førresfjord.

27. mars 1980

Den dagen det skjedde var jeg i nabohuset, da jeg kom hjem fortalte mor mi meg at det var en fæl ulykke i Nordsjøen. Jeg visste ikke at pappa kunne være der fordi jeg hadde fått en t-skjorte med navn med et annet navn på plattformen, så dermed regnet jeg med at dette ikke hadde noe med oss å gjøre. Jeg gikk å la meg, gikk på skolen og ante ikke hva som var skjedd. Mamma satt oppe og så på nyheter utover natten. Hun visste heller ikke at han var der. Jeg grein i løpet av skoledagen, visste det ikke, men visste det.

Dagen etter

En nabo som kom opp i døra sa «eg tror at Einar er». De ringte sammen til HMV. Der visste ingen ting. De hadde ikke oversikt, det var kaotisk. Det var ikke sånne rutiner den gang som det er nå, skylder ikke det på noen. Jeg kom hjem fra skolen, kom mamma mot meg i døra og fortalte at han var på den plattformen som var veltet.

Husker at jeg søkte ut, orket ikke være hjemme, telefonen ringte hele veien. Det ble ikke vanlig helg for noen, alt ble avlyst. Ikke alt vi husker. Det kom telefoner fra familie og venner og presse.

Håpet

Vi håpte i det lengste, at kunne det være plasser hvor de kunne gjemme seg, der det kunne være luft. Min far ble 52 år.

Beskjeden

Ser Per prest sin bil kjøre opp mot skolen. Noe sa til meg at nå skulle han til oss. Jeg sprang hjem til oss, så kom Per og sa nå har vi funnet far din. Jeg har trodd at han var en av de første de fant fordi det stod nummer 5 på kisten hans.

Det må ha vært noen dager ute i påskeuka at de fant han.

Vi fikk ikke se han, det var bestemt.

Siste jeg husker av far

Jeg var med far min å pakke på den siste turen, han fortalte hvor viktig det var å ha orden i tingene, vite hvor de var. Det var den ene gangen. Hva var det? Skummelt – var det forutbestemt? Det er ikke noe man tror på, men etter noe sånn lurer man, det er nok tilfeldigheter.

Han lo mye, han lo høyt, har funnet mye glede i humor

PÅSKEN

Det var så stille. Så stille, det var ikke folk noen plass. Tok lang tid før påsken ble en god tid igjen. Å si god påske satt langt inne.

BEGRAVELSE OG KONFIRMASJON

Begravelsen var stor og lite personlig. Jeg opplevde mye uønsket oppmerksomhet. Bare noen uker etter var det konfirmasjon. Det første vi møtte når vi gikk ned trappene var gravene til far og de andre herfra som omkom.

KONFIRMASJON

Jeg var veldig i tvil om jeg ville konfirmeres. Var sint og spurte meg selv om det kunne finnes en Gud når sånne ulykker kom.

Så kom det til deg, at pappa hadde nok villet at jeg skulle fortsette. Husker at vi tre jenter som var i samme situasjon. Det var Elisabeth, Wenche og meg (Margareth) som alle tre mistet fedrene våre.

Konfirmasjonen var ingen kjekk dag. Minnes den ikke med glede. Men det er viktig for meg som har tre jenter, at det skal bli en gledes dag for dem. Mamma gjorde alt hun kunne for at det skulle bli en fin dag for meg. Jeg fikk ny bunad og fint selskap. På grunn av sorgen og tapet av pappa ble det vondt for oss alle. Det skulle være en gledens dag, men vi ble påminnet det som hadde skjedd noen uker før. Han lå også i graven rett nedenfor kirketrappen.

GRAVEN OG SAVNET

Graven er viktig, det gir et bånd. Jeg har hatt med jentene fra de var små på graven. Besøker den ved alle merkedager. Påsken er en tid jeg tenker mye på det jeg mistet. Lettere å leve med det, men savnet er der for alltid.

ERSTATNING

Det gikk mye rykter at nå satt vi godt i det. Det var sårende, ville heller ha far vår, mor mi sparte - hun havnet i avisen med formue. Vi var sparsommelig.

ETTERVIRKNINGER

Blir engstelig når det er storm og sånn, selv om jeg sitter trygt og godt inne i et hus. Er utrygg på mange ting som gjelder Nordsjøen. Dårlig vær virker inn på meg. Blir utrygg da.

Familien min

Familien er viktig for meg. Mistet mor min 11 år etterpå. Syntes det var urettferdig – det var ikke min tur. Mistet søsteren min og. Nå begynner de å ta oss, det går av våre rekker.

Det er viktig å glede seg over det en har, for vi vet ikke hvor lenge vi har dem. Ikke tenke at vi skal gjøre alt når vi blir gamle. Vi leve underveis og gjøre det vi synes er riktig og ta vare på hverandre. For oss er familien det viktigste.

Har klart meg godt, har mannen min, har ungene mine, men har savnet.

Oljen har en dyr pris

Er utrygg på mange ting som gjelder Nordsjøen. Fant de svaret på hvorfor den kantret og om det kunne vært unngått ? Jeg var og så Alexander L. Kielland da den var snudd. Vi kjørte rundt den. Det var et forferdelig syn.

Ikke lenge etter ble den sprengt. Da sa vi; fant de ut alt før den ble sprengt ? De hadde det travelt med å kvitte seg med den før alle svarene var der.

Svigerfar

Svigerfar ble sendt ut for å lete. Det var et forferdelig vær, når hun kom hjem fortalte ungene svigermor at svigerfar hadde reist ut i Nordsjøen i det forferdelige været for å lete.

Per prest

Hadde nær kontakt med Per prest. Per prest vokste opp med foreldrene til Arvid. Han var flink å møte de familiene som mistet sine.

Han var her et år før han døde. Alexander Kielland hadde preget han som menneske. Han opplevde et stort ansvar for de etterlatte. Det forandret han som menneske. Han hadde jobbet med å bygge opp et kriseteam, og la vekt på de erfaringene han hadde. Han gjorde en stor jobb.

Turøy

Jeg kom til Bergen og skulle gjøre en undersøkelse på sykehuset. Og møtte de som stod å ventet på flyplassen. Det var fælt. Ulykken kom opp igjen. Tenkte på de.

Fellessamtale med Arvid Bakken, Margaret Bakken og Karoline Bakken

Karoline Bakken

Personlige opplysninger

F: 1993

Kokk (utdannet fra Frankrike)

Utdannet innen HMS

Datter til Margaret og Arvid Bakken

Kielland-ulykken

Føler ikke at vi har ikke snakket så mye om det. Vi har alltid visst at han døde i Alex Kielland-ulykken. Det har vært oppe på skolen mange ganger. På hms bachelor har vi hatt mye om den ulykken.

Morfar og farfar

Det har blitt snakket om at han døde der, var spesielt at farfar også var i båten for å redde de. Siden jeg ikke hadde mormor og morfar ble farmor og farfar ble ekstra viktige for oss. Vi hadde et nært forhold.

Det har vært flere dokumentarer på fjernsyn, da kommer det det over en igjen. Hadde vondt over han som gikk med i monsterbølgen.

Konfirmasjon

Jeg har alltid visst at to måneder etter begravelsen så var det konfirmasjon for mamma i samme kirke. Jeg har alltid viss at mamma var i sorg når hun ble konfirmert. Jeg hadde en fin konfirmasjon, det var viktig for mamma at det ble en festdag for meg.

ARVID BAKKEN

PERSONLIGE OPPLYSNINGER

F: 1964

Ektemann til Margaret Gaulen Bakken, datter av Einar Gaulen Bakken

Sønn til Erik Bakken som var med på redningsaksjon i supplybåt

FAR REISER UT OG ER MED PÅ REDNINGEN

Min far har deltok under redningen. De ringte og sa at det var skjedd en stor ulykke i Nordsjøen, og han var full fart ut om kvelden. De gikk hele natten i et skikkelig uvær for å komme ut. De for av gårde 10 om kvelden. Kona visste ingen ting. Hun var i politikken, og han var gått når hun kom hjem.

SNAKKET OM DET

De hadde gått det som båten tålte. Vi har alltid snakket om dette til ungene.

STORT OMFANG FOR OG STORT INNTRYKK I LOKALMILJØET

Den ulykken gikk inn på han, og alle som bodde her i området. Den gjorde et stort inntrykk. Flere ble rammet. Det var en tragedie uten side stykke.

KIELLAND-ULYKKEN OG OSS SOM PAR

Arvid: Den har vært en del av livet. Den har preget Margaret. Hun er alltid engstelig når det er dårlig vær og tenker på ulykken og at det skje ting. Prøvd å si at det kan gå godt.

For meg er det og har vært uaktuelt å arbeide i Nordsjøen pga. Margaret.

Margaret: Arvid har vært flink å støtte.

Arvid: Jeg fikk aldri hilst på faren til Margaret. Han døde et år før vi ble sammen. Hun var 15 år da vi ble sammen, og jeg var 17 år. Vi har et sterkt samhold, opplevd mye i lag.

SENKING OG SNUING

Arvid: Jeg var med Margaret og så på plattformen da den var snudd. Det gjorde et sterkt inntrykk. Har aldri skjønt hvorfor de måtte sprenge og senke den så fort. Det har vi alltid spurt oss om.

Margaret: Vi følte de gjorde det så fort, at vi lett kunne lure på, om de hadde noe å skjule?

KJERSTI STUMO FRA STEGABERG UTENFOR HAUGESUND

Av Marie Smith-Solbakken, 8. april 2016

PERSONALIA

F: 1968

kjersti.stumo@hotmail.com

BAKGRUNN

Datter til Odd Einar Stumo og Torill Stumo

Barnehageassistent i Gard barnehage Haugesund

BRUK OG GJENNOMFØRING

Samtale gjennomført på telefon 8. april 2016. Notat fra samtale oversendt sammen dag, men pga feil e-postadresse kom det ikke Kjersti Stumo til gjennomsyn før 18. April. Notat godkjent samme dag som grunnslagsnotat for fremstilling av Alexander L. Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer. Kjersti Stumo setter som forutsetning at avsnittet med farmor blir satt inn i en sammenheng som ikke blamerer farmor og som bror til far, Bjarne Stumo, kan akseptere. Eventuell bruk av det avsnittet må tas spesielt opp med Kjersti Stumo. Med denne begrensing har Kjersti Stumo gitt sitt samtykke til bruk 18. April 2016, se e-post.

Samtykket i at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken som overleveres Norsk oljemuseum, Nasjonalbibloteket og Arbeiderbevegelsens arkiv for at ettertiden får del i dette. (SMS 14.02.2019)

TAP AV FAR

Det stopper aldri, når jeg presenterer meg spør folk er du datter til Odd, ja sier jeg, så begynner de å grine. Vi kjente han. Det er ikke ferdig. Dør du av en sykdom så er det en naturlig prosess, en ulykke er ikke naturlig. Den følger deg hele veien resten livet. Det er min opplevelse av det.

SISTE MINNENE

De dagligdagse tingene. Mor hadde ikke sertifikat. Han som kjørte og hentet på blokkfløyteundervisning, de dagligdagse tingene som du legger merke til når det ikke er der. Tur i fjellet med pappa. Han hadde alltid med seg «after eight»-sjokolade. Den lå på sengen, da visste jeg at han var kommet hjem.

TV serien «Røtter». Fikk ikke lov å se den. Var sur på det. Hadde ikke sett den, han nektet det. Det var for grovt mente han.

FAR

Sånt eg huske han, var han interessert i politikk. Ofte møter hjemme hos oss. Han var med i Jeger- og fiskelaget, og han likte å fikse laks. Han var aktiv medlem i Arbeiderpartiet. Det var politiske møter hjemme. Holdninger han stod for var respekt for andre. Om du var alkoholiker eller noe annet som samfunnet reagerte på, så skulle vi ha respekt for vedkommende for det. Han var opptatt av at vi gjorde det bra på skolen, at det ikke var noe slinger i valsen, han var streng med det. #g sa pappa daglig og far når eg var sur på han

FAMILIEN

Mamma Torill som var hjemmeværende. Han var mekaniker på HMV.

Jeg hadde en eldre søster, Åse, som var to år eldre enn meg, og en bror som var seks år yngre enn meg. Han hette Per Anders. Vår familie på fem bodde Stegaberg i Førresfjorden, og hadde mye familie rundt oss som onkel, søskenbarn og farmor.

27. MARS 1980

Ulykken skjer. Jeg er usikker på om hva jeg husker, eller om jeg er blitt fortalt det. Jeg tror jeg stod på badet og rettet på håret. Meg og ei venninne skulle reise på leir. Det var på nyhetene om en plattform som hadde veltet. Jeg tenkte ikke over det. Visste at pappa var der, men stengte ute at han kunne være der. Mamma sa ikke så mye. Hun var rolig. Jeg aldri sett henne hysterisk eller grine. Hun tok det rolig. Hun var ikke helt som hun pleide å være, men var fattet.

Det var folk hos oss hele tiden. Jeg fikk med meg halvparten av ingenting. Akkurat som du levde i en boble. Visste det var noe. Visste at det gjaldt pappa, visste ikke om han var funnet eller ikke. Brødrene til far min, besteforeldrene mine mormor og morfar, og farmor var der. Hele familien samlet seg om kvelden. Også dagen etterpå. Far min hadde også en bror i Oslo. Han var der ikke til å begynne med, han kom etter hvert. Brødrene var Bjarne og Magne og Olav og Sjur. Bjarne, Magne og Olav bodde på vestlandet. Bjarne jobber i Hydro, Magne i et datafirma ,han er død, Olav i et datafirma han er død og Sjur i Oslo. Farmor er også død.

FARMOR

Farmor var en veldig troende kristen dame. Hun mente det var en mening med dette. Hun sa til meg en kveld på senga etter jeg var lagt meg: «At Gud hadde en mening med dette at Gud tar de han må og vil.» Om hun sa det for å trøste oss, eller om hun mente det, vet jeg ikke.

Kanskje hun sa det like mye for å trøsts seg selv som for å trøste meg. «Møkje løje som blir sagt.»

Det var Ikke en trøst for meg. Jeg reagerte med sinne. Sa til henne at det var tull og at hun måtte gå ut av rommet mitt.

Farmor var snill og kjekk dame. Hvor akkurat det der kom i fra, lurer jeg på. Det var helt på jordet.

MAMMA

Kan ikke huske henne hva hun sa. Hun laget plan og tok sertifikat. Hun jobbet seg gjennom hele sulamitten på. Hun var alene på noen og tredve år. Noe må du gjøre. Hun stod der alene med tre unger. Hun klarte livet. Hun sier at hun har fortrengt det meste. Hun snakker ikke om det. Hun vil ikke. Hun snakker mer om det nå enn før. Nå kan hun si huske dere far deres, når far deres gjorde sånt og sånt. Husker dere når han heiv en appelsin i veggen så den sprakk og sprutet alle veier.

Kan huske at hun ble kjempetynn.

Hun har vært veldig flink. Hun fikset det meste.

SKOLEN

Frem til sommeren gikk jeg siste år på barneskole. Det var en grendaskole hvor 4., 5. og 6 klasse var slått sammen. Lærer var Ole Borsheim. Han bodde på Stegaberg, kjøpte tomt av Ove Stumo og bodde i nærheten av oss. Han bor der enda.

Det ble ikke noe spesielt snakk på skolen. Alle visste det, og sånt var det. Vi ble ikke møtt på en spesiell måte. Ikke første dagen heller.

UNGDOMSKOLEN

Men første dag på ungdomskolen ble det tema. Vi skulle presentere oss alle samme. Det var ikke hovedlærer, men han vi hadde i kristendom. Han sa: «Og det var du det, det var du som mistet far din.» Åh, ja det var helt pyton. Jeg ville absolutt ikke bli bemerket. Det ble helt feil.

Det er skummelt å reise opp, så stå samlet foran nye medelever fra alle kanter av distriktet. Mange visste det fra før, men noen visste det ikke. Han sa det mer og mindre til seg selv. Det var ubehagelig og unødvendig. Det kommer i kategorien: «Mye dumt som blir sagt».

«Bygdedyret»

Når jeg kom på butikken, så ble det helt stille. Ikke hver gang, men noen ganger. Det ble snakket om hvor mye penger vi fikk. Mor sa at det trengte ikke si det til noen eller svare på det når vi ble spurt. Folk kom og spurte hva vi fikk i erstatning. De virket misunnelig.

Vi hadde en bil. Mor ville ha en greie og trygge bil. Vi bodde i hytti heiti. Nå har hun fått mye penger. Har du råd til ny bil, ble det sagt. En gang skulle jeg gå til ei venninne, hun bodde noen kilometer fra oss. På Høie traff jeg to mannfolk (vil ikke navngi dem) som gikk tur. De stoppet meg og spurte om mamma hadde råd til å kjøpe bil og hvor mye penger hun hadde fått. Jeg fortalte det ikke til mor min.

Venninner

Venninner la armene rundt meg og trøstet. Berit Olsen, Bente Kallvik var venninnene mine fra barneskole. Vi snakket ikke direkte om det, men de visste hvordan vi hadde det. De var der bare på en måte. De er to år eldre enn meg og gikk på ungdomskolen. De forsvant ut etterhvert. På ungdomskolen ble jeg mer venninne med Nina Elin og Sissel. Vi snakket heller ikke om det. Det var et ikke tema. Snakket litt med Sissel om det. Hun hadde en bror som var narkoman, og hun fikk høre sladderting. Det var litt lettere, å snakke om det når også hun hadde noe. Nina var et år eldre enn meg, vi snakket ikke om at vi hadde mistet fedrene våre i samme ulykke. Men Sissel lettet på sine problemer og da var det lettere for meg. Litt løje egentlig at ikke Nina og meg snakket om ulykken. Men sånn er det.

Verden er liten

Jobbet sammen med Hilde Lethinen, litt tidligere. Vi jobbet på boliger. Der begynner sønnen. Jeg traff henne på vei til Stavanger på minnemøte under tredveårsmøte. Vi treffes på bussen i Stavanger. Vi ble overrasket, vi visste ikke om hverandre.

Vi bare kjente hverandre, bare klemte hverandre, og jeg tenkte dette skulle vi ha visst om før. Det var en god følelse. Jeg likte henne veldig godt. Hun er en flott dame. Har henne på Facebook. Snakkes litt når vi treffes.

Begravelsen og minnegudstjenesten

Det var en grusom affære. Det sitter fortsatt i. Det var så lite personlig. Det var stappfullt i kirka. De begravde flere om gangen. Det hadde vært bedre om de hadde begravet en og en. Det tenker jeg da og det tenker jeg fortsatt. Jeg husker hvordan fotografer hang ut klokketårnet. Det var ikke greit.

Det var organisert slik at vi pårørende fikk sitte fremme. Jeg kjente at vi ble beglodd. Det var forferdelig.

Har aldri snakket om det med mannen min, før etter flere år. Han har kjøpt noen bøker «Det hendte». Vi kikket i bøkene, og så på året 1980. Plutselig ser vi ser vi bilder fra begravelsen til vår far, og på bildet ser vi søster, bror min og meg. Det er vår familien som står rundt graven til far. Det er tatt ovenfra og ned på skrått. Det visste jeg ikke eksisterte. Det er ugreit og ubehagelig. Jeg visste at det ble tatt mange bilder, og så det dukket opp tjuve år etterpå. Da fortalte jeg til mannen min hvordan jeg hadde opplevd begravelsen og hva jeg tenker om det.

KIRKEGÅRDEN

Å besøke graven er viktig for meg. Jeg er innom der når han har bursdag og 27. mars. Der snakker med han. Jeg forteller hva som skjer, hva vi gjør, hva vi ikke skulle ha gjort. Han er enige med meg. Han er fortsatt nærværende.

SØSKEN

Bror vår var 5 ½ år da det skjedde. Han husker ikke så mye av det. Han ble det veldig fort synes veldig synd på. Han ble bortskjemt. Han var mye med meg og storesøster. Han spurte ikke noe spesielt etter far vår. Egentlig er det litt merkelig. Far min var mye vekke. Kan det ligge noe der ?

MEG NÅ

Jeg vet ikke hvordan det hadde vært uten ulykken. Jeg har levd med den. Du blir formet av noe slik. Jeg har hatt en mann selv i Nordsjøen. Jeg likte ikke når han var på Ekofisk. Sjansen for at det skal skje to ganger er liten, men jeg likte aldri han reiste i Nordsjøen. Han sluttet fordi han fikk en arbeidsskade på HMV. Derfor jobber han på land på Aibel. Det er bra.

PER PREST

Han kom. Jeg synes han var skummel. Han kjente farmor. Han hadde vært hos farmor før angående det kristne. Det ble ikke bedre når han kom med budskapet.

Jeg følte at vi visste det før han kom. Da han kom visste vi hvorfor han kom. Han gikk mest til farmor. Mor mi er ikke kristen. Han gikk til farmor og onkel. Søskenbarnet mitt ble redd når han kom til dem. Han banket på soveromsvinduet. Han var litt skummel og autoritær.

UNGENE MINE

Simen er 25 år og Sonja er snart 20 år. Jeg prøver å fortelle dem hvordan han var. Jeg viser dem litt bilder av han. De få bildene vi har. Sonja er veldig mye inn på graven. Da hun var liten så sa hun at «nå må vi gå på graven og gi morfar vann».

Sønnen min ligner på far min i enkelte situasjoner. Det er sånt som mor mi også legger merke på. Nå har han skjegg, det hadde far min og.

GRÅT

Jeg har ikke grått mye. Det verste var rett etterpå, året etter det skjedde. Året på ungdomskolen var verst. Kan ikke huske at mor mi grein, farmor grein, søsknene til far min grein. Lillebror grein ikke, han skjønte det ikke.

TAUSHET

Snakket ikke mye om det. Snakker noe om det nå. Å være stille om det er en måte å klare seg på. Vi var tause.

WENCHE STOKLAND FRA FØRRESFJORDEN UTENFOR HAUGESUND

Av Marie Smith-Solbakken, 23. februar 2015

PERSONALIA

Datter til omkomne Ivar Traa.

F. 1965

GJENNOMFØRING OG BRUK

Møte med Margareth Bakken og Wenche Stokland 23.02.2015 i Førresfjorden. Det er gjort notat fra samtalen. Notatet er sendt til gjennomlesing og korrigering. Det bes om samtykke til å kunne bruke notatet som et grunnlagsnotat i vår fremstilling av Alexander L Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer. Foto gjennomført av Tord F Paulsen. Samtykke gitt.

Samtykket til at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken som overføres Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og arkiv for at ettertiden får del i dette. (SMS 4.1.19)

27. MARS 1980

Var hima, det begynte om kvelden. Vi hadde på nyhetene og hørte om en plattform som hadde veltet. Jeg ble sendt i seng.

DAGEN ETTER

Morgen etterpå fortalte mamma at plattformen som pappa var på hadde kveltret.

Vi satt og ventet og satt der for å høre nyhetene. Jeg ble heima. Fikk ikke lov å gå på skole. Mamma holdt meg hima. Bror min ble også heima. Han andre var i militæret på båt. Det ble ordnet med helikopter. HMV fikset helikopter og hentet han.

Tror ikke vi lot det gå innpå oss. Vi hørte at det var overlevende, og ventet på beskjeden at han var kommet til rette og var reddet. Vi hørte på nyheter.

Vi fikk etter hvert beskjed at han ikke var reddet.

LØRDAGEN

Heldigvis kom mormoren min og tanten min.

Vi fikk beskjed på lørdagen. Jeg hadde vært i byen og kjøpt minnestundklær. Jeg var i byen for å kjøpe noe klær, da hadde mormoren min fått telefon om at de hadde funnet han.

Det var en lettelse at de hadde funnet han. Den ene bror min var også med og lette.

Det var nok også en stor påkjenning å lete også.

Det var presten som hadde ringt him til oss, og sagt at de hadde funnet han. Mormor ga beskjed til oss.

Minnestund med familien

Vi hadde minnestund med de nærmeste, eldstebror min, yngstebror min, mormor, tante, mormor og meg. Vi fikk ikke lov å se han. Han hadde ligget i vatnet en stund, de mente det var ikke noe godt syn på oss.

Er bitter for at vi ikke fikk se han. Forstod det, men jeg fikk ikke sagt hadet. De mente vi ikke hadde kjent han igjen, og at det var best å ikke få det minnet. Det var tanten og mor mi som trøstet meg.

Andre pårørende

Hadde mye å gjøre med Elisabeth Iversen, traff henne på minnestund for fem år siden

Presten og kateten som var med den gang var også der.

Konfirmasjonen

Gravene er plassert rett utfor kirketrappene. Det er det første vi så, og det siste vi så

Der er hu, sa de, de visste ikke at det var vondt, men var vondt

Begravelse

Tre stykker ble begravd samtidig. Det var like mye folk utfor som inne i kirken og det var ordnet med tv overføring. Vi var ufrivillig oppi dette, pressen lå utfor i busker og ville ta bilder av deg.

Etterpå

Jeg søkte ut blant venner. Jeg fikk være i en gjeng med noen som var eldre.

Vi fikk besøk av en av de overlevende som fortalte om at faren min ga redningsvesten til han som overlevde. Jeg ble sint, hvordan kunne han gjøre det mot oss.

Han ble bare 42 år.

PÅSKEN

Vi skulle på påskeferie, tror alltid at noe vil skje, tror alltid at noe kan forandre seg fort. Tør ikke glede meg, noe kan skje…

STØTTE

Per prest, Aud og Haldis ringte på. Per prest var der, han gikk inn i hjemmene. Plutselig var han der, spurte hvordan det gikk. Han sendte brev og julekort.

ÅRSAKENE

Det ble spekulerte om sabotasje i årevis. Jeg prøvde å få det på avstand. Det syntes jeg var vondt

MINNEMARKERING

Ved minnemarkeringen for fem år siden, var vi på forsiden i Aftenbladet.

ERSTATNING

Vi fikk 25 000 i erstatning. Vi fikk noen kommentar. Det gikk rykter, nå har hun råd til det og det.

LÆRDOM

Jeg blir provosert av å høre at nå har vi i hvert fall lært, og at det er blitt trukket følger av det som skjedde, men det kom ikke oss til gode. Ingen som har kommet til oss etterpå. Hvorfor har de ikke snakket med oss og hørt på oss ?

MARIE VÅGSHAUG FRA BOKN I RYFYLKE

Av Marie Smith-Solbakken, 19. september 2016

PERSONALIA OG BAKGRUNN

f.1957

marie.vaagshaug@gmail.com

BRUK OG GJENNOMFØRING

Responderte på en melding på Facebook, og spurte om å få en samtale med henne om ulykken. Snakket med henne på telefon 19.9.2016.

Marie Vågshaug var informert om prosjektet, ref. utsendelse av informasjonsbrosjyre. Marie Vågshaug ble opplyst om ale opplyst om att undertegnede er dataansvarlig og at UiS er ansvarlig institusjon for prosjektet Råolje. Hun samtykket i at det kunne tas notat fra samtalen, og ble opplyst om at hun kunne trekke tilbake sine uttalelser.

Samtykket i at notat fra samtalen kan offentliggjøres og inngå i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv for at ettertiden får del i dette. E-post 06.01.2019.

BAKGRUNN

Kusine til omkomne Jon Agnar Skogøy

Bonde, assistent på skole

HUSKER MEST

En tragedie som skjedde, vi visste ikke at han var om bord, han jobbet på HMV, de hadde fått et oppdag, egentlig var det en annen som skulle ha vært der, men så hadde Jon Agnar reist i stedet for.

Vi kom ikke på at det var noen av våres som var om bord.

Han ble ikke funnet.

Det gikk voldsomt inn på tanten min, som var moren hans. Hun hadde også mistet mannen i drukningsulykke. Ble rammet to ganger. Det var noen år siden hun hadde mistet mannen sin på Hundsnes, i nærheten av Hervik. Min mor var søster til mor hans.

Han var gift og hadde to unger. Han var 28 år.

Husker nyhetsbilde. Husker den klumpen som kom i magen, og at den strammet enda mer når jeg skjønte at det var en av våre egne. Trodde ikke at det gikk an, at den kunne kvelve.

TANTE

Kjente tanten min. Min sorg var mest at jeg hadde veldig vondt av de som var igjen. Gjorde sterkt inntrykk at unge dør, tenkte før at døden var noe som traff de gamle.

Fikk meg til å verdsette livet mer.

Tanten min, hun gikk inn i en voldsomt stor og tung sorg. Det gjorde det ekstra sterkt at hun ikke fikk en grav. Hun hadde et dikt som noen hadde skrevet som han i glass i rammet, og tok vare på alle avisutklipp.

Hun var på alle samlinger.

Hun kom ovenpå igjen, men aldri over det. Hun hadde veldig behov for å snakke om det. De andre gikk videre, hun hadde behov, de gikk videre, de andre skjermet seg for å ikke høre om han, snakke om de ting som var før, om det som skjedde.

Det var tøft for hele familien, hun hang i det en god stund. Det var hennes måte å bearbeide det på.

DIKTET

Husker du diktet?

Ser for meg bildet – et dikt som var skrevet om ulykken.

Kanskje gjenkjenner det.

STORFAMILIE

Det ble et tungt lokk som ble lagt.

Det var en familie med sterkt samhold, viste omsorg.

Reiste mye på besøk, det ble omsnakket hele veien, eg kjørte mor mi.

Han var en del av familien, selv om han ikke var der.

Tante hadde tre unger til.

Vet at hun hadde tung sorg.

Depresjon vet ikke, ikke godt å si.

Tanten min lever ikke. Hun var født i 1921, moren min også død for noen år siden.

PÅVIRKET MEG

Var en del av sorgen der og da, det var en katastrofe for landet og for de det skjedde for og for vår familie.

Det var en følelse av at livet kunne stoppe brått selv om man var ung. Det var en vekker. Faktisk skal en dø engang.

Min tante mistet sønn, mine søskenbarn som mistet en bror.

SNUING

Snuing, de håpte at de skulle finne han. Det hadde betydd mye for min tante om hun hadde hatt en grav å gå til. Det gikk inn på henne.

Magnar Sæbø (1950 -1980). Foto er fra 1976 og tilhører Linda Sæbø.
Gjengitt med tillatelse.

GERD ANNY SÆBØ

Av Linda Sæbø

Personalia

Etterlatt etter Magnar Sæbø

Gerd Anny Sæbø

Den 27. mars 1980 var hun 26 år, gift med Magnar Sæbø og mor til to barn: Linda 6 år og Henning snart 3 år.

Hun hadde møtt Magnar 7 år tidligere da hun flyttet fra Atløy i Sunnfjord til Halsnøy for å jobbe. De giftet seg, stiftet familie og sammen renoverte de det gamle huset de kjøpte på Sæbøvik.

Magnar jobbet i firmaet Teknisk Isolering, og reiste bare offshore ved behov (ikke fast turnus). Han hadde ikke sikkerhetskurs.

Da påsken 1980 nærmet seg drog Gerd og ungene til Atløy for å besøke moren hennes. Linda skulle begynne på skolen til høsten, og Gerd ville tilbringe mest mulig tid hjemme hos moren som nylig var blitt enke. Magnar skulle dra offshore på Alexander Kielland like før påskeferien, og planen var at han skulle komme direkte til Atløy da han var ferdig på jobb på påskeaften.

Den 27. mars 1980 ble Gerd svært urolig da det kom ekstra nyhetssending på NRK om at en alvorlig ulykke hadde skjedd i Nordsjøen. Hun og far til Magnar, Tørris Sæbø, hadde tett dialog på telefon fra den kvelden. De var svært bekymret og levde i uvisse. De trodde Magnar skulle jobbe på Bravo-plattformen frem til kl 1900, og håpte derfor at han var i sikkerhet. I tillegg visste de at Magnar var i svært god fysisk form, han var veldig godt sjøvant og en god svømmer. De fulgte konstant med på TV for å få mer informasjon, og leita desperat etter Magnar sitt ansikt blant alle overlevende som ble filmet. Men de fant han ikke.

Lørdagen (29. mars 1980) ble det bekreftet at Magnar var blant de omkomne etter ulykken.

I stedet for at Magnar kom for å feire påsken på Atløy, drog Gerd alene som enke tilbake til Halsnøy sammen med ungene. Der bodde de hos foreldrene til Magnar de første to månedene. Dette kjentes tryggest og best for alle parter. Sorgen var uendelig vond og sår, og i tillegg var det en enorm belastning at Magnar ikke var funnet. De kunne ikke planlegge begravelse, men endte med å holde en minnestund for Magnar i kirken en måned etter ulykken. Siden Magnar ikke var funnet, var det også vanskelig å bestemme om de skulle ha en gravstein på kirkegården, men etter hvert kom de frem til at Magnars grav ble på havet der han forsvant.

Gerd følte seg utrygg med den nye livssituasjonen hun hadde havnet i på grunn av ulykken, og alle fremtidsplaner og drømmer var knust. Hun var bekymret for økonomien, hvordan skulle hun klare å oppdra ungene aleine og i tillegg til sin egen sorg, satt hun igjen med to små barn som også var livredde, som savnet pappaen sin og som var i dyp sorg. Gerd valgte å fokusere på barna, og gjøre livet mest mulig bra for de. Hun måtte være sterk og trygg for ungene, og hun måtte bare klare denne nye utrolig vanskelige livssituasjonen.

Gerd opplevde god støtte fra sin egen familie og ikke minst Magnars familie i tiden etter ulykken. Alle ville hjelpe til. Far til Magnar ordnet alt det praktiske. Det var han som hadde kontakt med politiet, arbeidsgiver, granskingskommisjonen og Kielland-fondet. Han snakket også med andre fra Halsnøy som hadde overlevd – for å prøve å få informasjon om hva som hadde skjedd med Magnar under ulykken. Hadde han overlevelsesdrakt på seg? Var han i livbåt? De forsøkte finne svar på hva som hadde skjedd, hvorfor hadde han ikke overlevd, og hvorfor ble han ikke funnet.

Erstatningen som ble utbetalt etter ulykken ble både en god og en dårlig erfaring. Det var godt å få økonomisk sikkerhet en tid, og vissheten om at hun skulle kunne klare beholde hjemmet til seg og ungene. Medieomtalen om at enkene kom til å få opp mot 1 million i erstatning ble derimot en ekstra belastning. Gerd opplevde at medfølelse ble omsnudd til misunnelse ev enkelte. Ingen penger i verden kunne veie opp for tapet av Magnar.

LINDA SÆBØ

Av Marie Smith-Solbakken, 26. september 2016, Sola Strand Hotel.

PERSONALIA

lsab@statoil.com

f. 1973

Bor på Åsen

Arbeider i Statoil

Datter av Magnar Sæbø

BRUK OG GJENNOMFØRING

Samtale gjennomført 21. September 2016. Samtykke til å kunne bruke det som fremkommer i samtalen i fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer i vår fremstilling av Alexander L. Kielland-ulykken. 26. September 2016.

Samtykket i at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden skal få del i dette. (Sms 14.01.2019)

DATTER AV MAGNAR SÆBØ

Jeg fortalte at jeg visste at hun var datter av Magnar Sæbø som omkom i Alexander L. Kielland-ulykken, og at vi ønsket å høre og notere hvordan ulykken påvirket henne. Samtidig ville vi informere om at vi har hørt gjennom vårt arbeid om hvordan hennes far omkom, og spurte han om han ønsket å vite det. Det ville hun.

VAR 6 ÅR DA ULYKKEN SKJEDDE

Vi var på påskeferie i Sunnfjord på Atløy. Vi satt og så på nyhetene, og vite at det var en plattform. Jeg hadde snakket med pappa om det, Pappa hadde sagt det er så langt uti havet at du ser ikke land. Mamma sa ikke noe. Det var mye slik at hun og farfar snakte i tlf. Jeg levde da med en forferdelig uro inni meg.

Var ute og lekte, de og så på nyhetene. Gikk til naboen og sa Pappa er også der. De ble stille. Tanta til mamma grein, tårene trillet. Om kvelden, da mamma skulle pusse tennene mine, spurte jeg hvorfor grein Astrid. Da sa mamma at pappa var sikkert død. Da hadde det gått mange dager. De prøvde å beskytte meg. De snakket mye i tlf. Da hadde de fått bekreftet at

han mest sannsynlig var død. Mamma hadde ventet, hun kvidde seg. På badet til mormor fortalte hun det.

Da var tante Olav og tante Gro kommet. Med en gang de hørte det hadde hun kommet for å være med mamma.

Astrid grein nok for hun viste. Onkel og tanten min fra Halsnøy kom til oss på Atløy for å være med oss (bror til mamma) Farfar var sjef på fabrikken, Christian Bjelland nr. 13. Der møttes mamma og pappa for de jobbet på fabrikken begge to.

Pappa jobbet på Aker Stord

Så begynte pappa på Aker på Stord, og da vet jeg ikke hvor mange dager. Si det hadde gått to dager.

Halsnøy

Reiste tilbake til Halsnøy. Det kvidde jeg meg for. Da kom jeg til farmor og farfar. Pappa hadde sju søsken, alle var kommet hjem. Det var det verste å komme hjem. Det første møtet. Før hadde ikke mamma vist oss at hun grein. Hans familie, alle var der, han manglet.

Gråt

Var alltid redd når mamma grein. Foreldre skulle være sterke. Når mamma og farmor møttes kastet de seg rundt halsen og hylgrein. Der satt alle onklene og tantene mine. Jeg føler det første møtet med de. Jeg huser at mamma og farmor kastet seg rundt hverandre og hylgrein. De andre satt og var triste, og så på oss. Jeg krøyp under bordet og gjemte meg.

Det var skremmende å se reaksjonen. Farmor og mamma var jeg tryggest på.

Fra da av, bodde vi hos farmor og farfar i mange måneder. Vi bodde der i mange måneder. Henning (9.5.1977) feiret bursdag der.

Pappa

Pappa var så full i liv. Pappa måtte gjøre masse jobber. Han kjørte hjem alle damene i fabrikkene. Det var benker inni bilen. Det var så kjekt når han kjørte de. Han kjørte de opp til oss. Han tullet med oss.

Husker koss puten hans lukta, husker hva han hadde i lommene.

Det er så langt vekke at du ser ikke land. Her kan du se plattformen jeg jobber på . På det bildet var det land, den var nok til reparasjon da.

HENNING

Han var så liten, han ble ikke redd.

MAMMA

Jeg ble så redd for mamma. Jeg var så redd for at hun skulle også dø. Gikk i angst. Vi hadde ikke mobil. Jeg tror det er to ganger jeg kom hjem fra skolen, da hun ikke var hjemme, trodde jeg at hun var død. Det var ikke noe med hennes oppførsel, men jeg var redd.

Morfar døde da jeg var 4 år. Da pappa døde visste jeg med en gang hva det var. Nå ser jeg ikke han igjen.

Mamma var helt fantastisk. Hun har klart seg godt. Hun har vært både mor og far, gjort alt. Hun klarte seg greit økonomisk. Hun pusset opp huset og betalte det ned. Grei økonomi. Henning og jeg fikk 50 tusen hver. Når vi var store dekket det bare et år.

Jeg gikk med dødsangst hele veien. Jeg var redd at hun for fra oss, jeg gikk og ventet.

Den angsten hadde jeg til jeg var 18 år, til jeg klarte meg selv. Det har hjulpet meg når jeg fikk mobiltelefon.

SKOLEN

Skolen gjorde ikke noe. Det verste der var å lage farsdagskort. Jeg fikk beskjed om du kan jo bare lage et til farfar. Han grein når han fikk det. Det er det jeg husker best fra skolen, og det var det vanskeligste.

Det var i 1980, det var ikke så mange som var skilt. Folk var ikke skilt. Alle var kjernefamilier. Vi skilte oss ut. Som unge har du lyst å være lik de andre.

Mamma var alenemor, alle de andre hadde to foreldre. Sånt var det også i familien.

Alle juleselskap og søndagsmiddager manglet han, vi manglet å ha en far. De var fem brødre. De tullet og lekte med oss. Det var mye aktiviteter uteleker. Det var veldig markant at han manglet. Søskenbarna hadde pappa men ikke oss

MINNESTEUND

Det var minnestund i kirken etter pappa, det var som en begravelse, det var bare voksne.

Verken jeg eller Henning var der, ikke søskenbarna mine heller jeg ble veldig redd når de voksne grein.

Mamma reiste til Stavanger, de heiv krans på havet.

Vi har diskutert om vi skulle hatt en stein, det ble feil. Vi diskuterte det med brødrene hans, og. Mamma sa at han har en grav på sjøen.

SMIODDEN

Var med på avdukingen av monumentet, også 35 år. etter

FARFAR

Snakket med alle som var om bord og med de fra Halsnøy. Farfar reiste til Stavanger og ordnet opp. Farmor sa det at om du skulle mistet en av foreldrene dine så – når det en gang var så gale å miste en foreldre så måtte det verste være å miste en mor.

VI BLE ANNERLEDES

Mamma sa du der så sterk, jeg har ikke hatt noe valg. Jeg passet på broren min, han lekte i stranden, jeg for etter han hele tiden. Var redd for han.

Meg og Henning har det godt veldig godt med, vi har hatt god familie rundt.

Mamma har lært oss opp til å ikke være bitre. Hun har aldri klandret noen. Hun har bare fokusert på at alt er blitt bedre etter ulykken, sikkerheten har blitt bedre.

Ikke har jeg flere søsken, ikke har ungene mine bestefar, og når jeg ble tretti år selv, så skjønte jeg hvor kort tid av livet han hadde levd.

SØRGE

Henning har ikke sørget, han har ikke visst hva han hadde, selv om pappa var fantastisk flik med Henning.

Jeg hadde en veldig forskjell i reaksjon da jeg mistet morfar 4 år og da jeg mistet pappa 6 år.

Farfar ser på bildet av pappa hver kveld før han sovner. Han holdt tale hver julaften, og grein, vi var veldig bevisst på at han var borte og var leie oss, selv om vi skulle være glade. Han manglet.

TV OM KVELDEN

Vi satt og så på tv og lette etter pappa, der så vi Kåre Eide, men ikke pappa, vi lette etter han. Det ble sendt mye på tv - ekstra. Vi lette og lette blant de reddede , jeg husker jeg var så redd.

PLATTFORMFOTEN D-SØYLEN

Det verste med den foten, var at den kom til Halsnøy til slutt. Plutselig kom den til Høylandsbygd, kan de ha fått den til opphugging ? Det var mens jeg gikk på gymnaset. Det må ha vært 15 år etter.

PONGTONGENE

Bildet om de fire pongtongene som lå og skvulpet husker jeg, det er et mareritt. De bildene, tv-bildene er marerittfølelse å tenke på .

ERSTATNING

Misunnelse på erstatning, mamma opplevde at det snudde fra medlidenhet og omtanke til misunnelse.

KOMMENTARER FRA LINDA SÆBØ

Fra: Linda Sæbø **Dato:** tirsdag 27. september 2016 23.20 **Til:** Marie Smith-Solbakken **Emne:** RE: møte sola strandhotel klokken 900 mandag 26. september

Hei og takk for hyggelig møte på mandag. Eg merker det er tungt å gå inn og tenke gjennom alle dei triste detaljane som har prega heile livet mitt, men har kome på ein del ting til som kanskje kan belyse koreis det har vore å vekse opp utan pappa.

Eg fantaserte om at pappa hadde svømt i land i England, men ikkje fann vegen heim (eg visste jo at han ikkje var funnen)

Eg var redd for at mamma skulle dø dag og natt. Pappa hadde døydd heilt utan forvarsel, så eg trudde at det same kom til å skje med mamma kor tid som helst.

Dersom mamma var på korøving eller ute med venninner sat eg i vindauga, såg etter henne og venta til ho kom heim igjen.

Om kveldane når mamma trudde at eg sov, så låg eg og høyrte etter at ho levde nede i stova. Høyrte eg at ho gjekk på kjøkkenet, eller bevega seg, så pusta eg letta ut. Dersom eg ikkje høyrte henne, ropte eg på henne og ba henne komme slukke lyset mitt, eller eg fann på andre unnskuldningar berre for å høyre livsteikn.

Om nettene gjekk eg ut i gangen for å høyre at ho pusta, dersom ho sov så stille at eg ikkje høyrte pusten hennar gjekk eg inn til henne og sa eg hadde hatt mareritt

Eg verna mamma frå mange ting eg tenkte på og ting som skjedde. Eg sa aldri at eg var redd for at ho skulle døy. Eg ville ikkje at ho skulle bli redd for meg, eller lei seg. Eg holdt f eks på å drukne sjølv i ein innsjø fire år etter at pappa døydde. Eg svømte saman med farmor, medan farfar sat og såg på oss. Noko skjedde slik at eg fekk panikk og både eg og farmor holdt på å drukne. Farfar oppdaga det heldigvis og fekk oss til land (då var eg bevisstlaus). Verken eg, farmor eller farfar snakka nokon gong om dette saman i ettertid, og ingen av oss sa noko til mamma. Me visste at det som holdt på å skje var så hakkandes gale at mamma ikkje hadde takla det. Eg og farfar snakka imidlertid om det for nokre få år sidan. Det var nære på.

Som du forstod gjekk meir eller mindre heile familien til pappa i oppløysing etter han døydde. Før han døydde var alt trygt og godt, hans dødsfall var starten på mange triste og tragiske hendingar på pappa si side av familien.

Men det er også viktig å få fram at på tross av alt dette, så har det gått fint med både meg og Henning og mamma. Me har vent oss til å leve med sorga, me veit at me aldri får han tilbake. Me er blitt sterke, empatiske og omsorgsfulle på grunn av det som skjedde.

Henning skal ta bilder av kortet pappa sendte meg i morgon, eg sender det til deg så snart eg har fått dei. I kortet stod det:

Hei lille venn. Du syns sikkert eg har vore lenge borte nå. Eg kjem heim enten på tirsdag eller torsdag. Er du snill jente? Er Henning også snill? Du må helse masse til mamma og sei at eg lengtar etter dåko. Du må helse alle andre kjente frå meg også. Klem frå pappa.

Det stod ikkje svart på kvitt at han var glad i oss slik eg sa til deg….det las eg mellom linjene ☺ Du ser om de vil bruke det…eg syns det set eit personleg preg på historia – men det er dykkar vurdering om de tar det med eller ei ☺

Beste helsing Linda

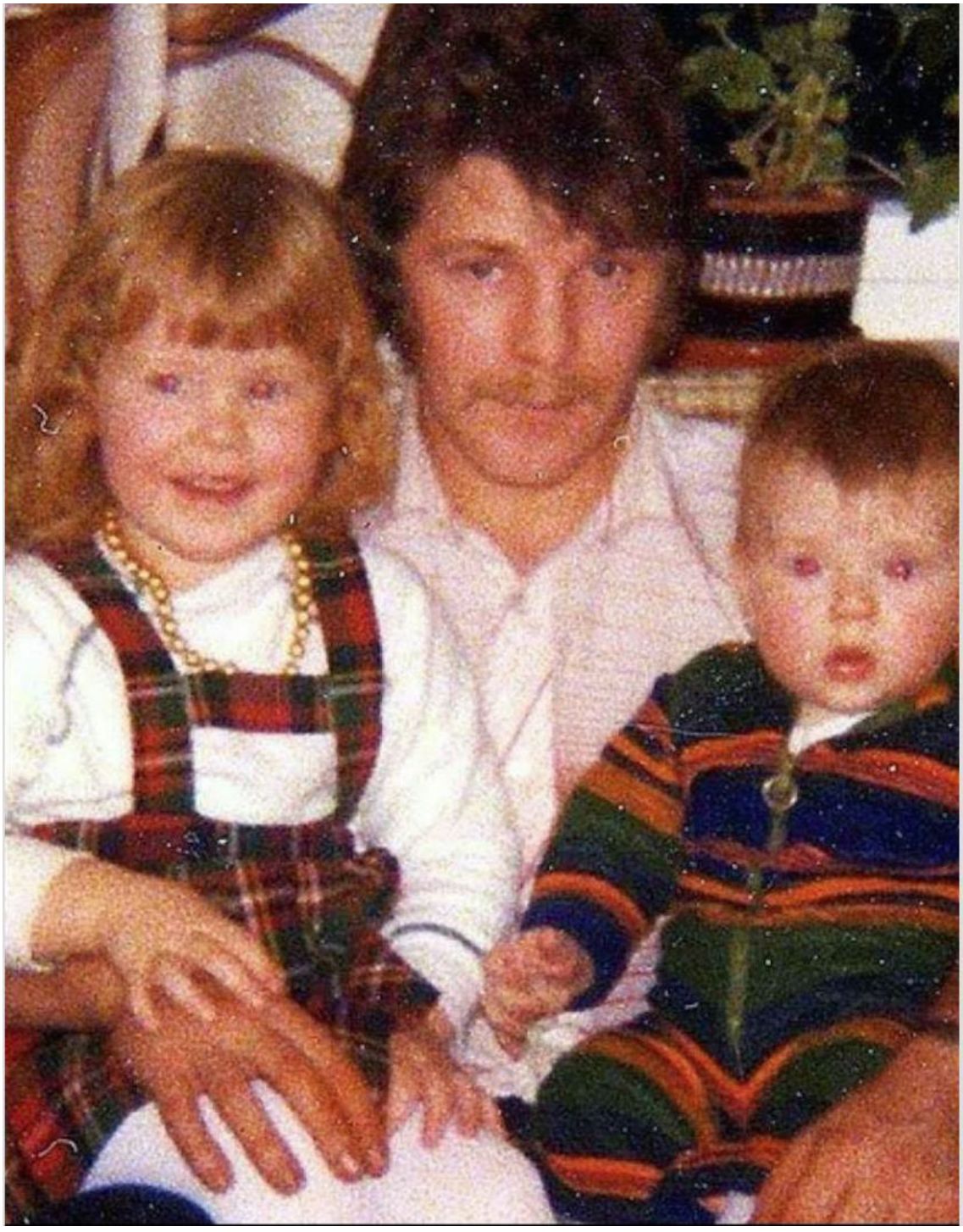

Magnar Sæbø (1950-1980) med sine to barn Linda og Henning på fanget i 1977.
Foto tilhører Linda Sæbø. Gjengitt med tillatelse.

HENNING SÆBØ

Av Marie Smith-Solbakken, 21. September 2016.

PERSONALIA

hesaebo@gmail.com

f. 1977

Produksjonsleder mekanisk industri

BAKGRUNN

3 år og sønn til omkomne Magnar Sæbø, bror til Linda Sæbø.

GJENNOMFØRING OG BRUK

Samtale gjennomført 21. September 2016.

Samtykke til å kunne bruke det som fremkommer i samtalen i fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer i vår fremstilling av Alexander L. Kielland-ulykken. (Telefon september 2016)

Samtykket i at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden får del i dette. (E-post 27.01.2019)

SØNN AV MAGNAR SÆBØ

Jeg fortalte at jeg visste at han var sønn av Magnar Sæbø som omkom i Alexander L. Kielland-ulykken, og at vi ønsket å høre og notere hvordan ulykken påvirket han. Samtidig ville vi informere om at vi har hørt hvordan hans far omkom, og spurte han om han ønsket å vite det. Det ville han svært gjerne.

Malvin Hauge: *«Magnar Sæbø*, fra samme sted (Halsenøy) døde. Han var i samme livbåt som meg, men han kom ikke opp i basketen. Han kom opp i en flåte. Og da han skulle hoppe i nettet for å komme til supplybåten bommet han, og de fant han ikke.» Jeg fortalte også om hvordan redningsmannskapet (Bjarne Dybvig, Alf Skeime) på Safe Truck reagerte.

Henning Sæbø bekreftet at vi kunne bruke denne historien om hans far. Han oppfordret meg også til å ringe hans søster Linda Sæbø.

Hva ble fortalt

De ble fortalt meg at en fot på plattformen som knakk, og at min far ble ikke funnet.

Hørte at de hadde vært i en livbåt som hadde gått hål i, og at de ikke kom ut.

Har hørt noen sa at han hjelp noen å komme ut, og kom ikke ut selv. Jeg var stor når jeg hørte disse tingene. 17 år.

Å ikke ha far

Jeg vet ikke om hvordan det ville vært å ha en far. Jeg har aldri hatt han. Jeg har ingen minner. De sier at jeg ligner på han i fakter og interesser.

Tenker på at min 11 års gamle sønn hadde hatt en bestefar.

Fiske og sjøen og jakt og friluft var interesser far min hadde.

Liker gode historier.

ETTERLATTE ETTER KNUT ANGAR AMUNDSEN FRA BODØ

Knut Angar Amundsen og de andre arbeidskameratene som omkom i Siemens.

Siemens Intern
Nr. 2 – Tirsdag 15. april 1980

10 Siemensmedarbeidere omkom i Nordsjøulykken

Katastrofen i Nordsjøen den 27. mars, da boligplattformen «Alexander Kielland» veltet, og som førte til at 123 mennesker omkom, er også den største ulykke i vårt firmas historie. Siemens A/S hadde 15 mann ombord da ulykken skjedde. 10 av dem omkom, 5 ble reddet. De omkomne er følgende:

Montør Knut A. Amundsen (43). Feios i Sogn.

Læregutt Ingebrigt Glærum (23). Surnadal.

Montør Lazlo Hajek (27). Klæbu.

Montør Per Bjarne Hofstad (27). Trondheim

Montør Arnt Egil Korsnes (27). Kristiansund.

Læregutt Erik Leknes (20). Haugesund.

Montør Rolf L. Lervik (31). Førdesfjorden.

Montør Vidar Skjervøy (25). Trondheim.

Montør Olav Sønderland (28). Drangedal.

Formann Svein Vikan (31). Kattem.

FRODE AMUNDSEN

Av Marie Smith-Solbakken, 5. februar 2019.

PERSONALIA

f. 1967

frodeamundsen@hotmail.com

Bor i Bodø

Samtykket i at notat fra samtalen kan offentliggjøres og inngå i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, slik at ettertiden får del i dette. (E-post 15.02.2019)

BAKGRUNN

Formann på lager og transport, jobber på teknisk avdeling i Bodø kommune.

ULYKKEN

Husker ulykken godt, og husker de dagene det skjedde. Vanskelig. Var 12 år, det er da faren din er din beste venn. Husker godt ulykken. Min far var født i 1937, han var 43 år da han døde.

Vi hørte om ulykken på TV i Bodø. Vi visste bare at han skulle i Nordsjøen. Og ikke at han var på Kielland. Så da jeg bilen til presten komme, da skjønte jeg hva han ville.

Han var en av Siemens sine karer. Han hadde ikke vært så mange ganger i Nordsjøen. Han jobbet i Nordsjøen, og bodde på Kielland. Hva arbeid de skulle gjøre, vet jeg ikke.

FAMILIEN

Mora og faren min var separert, vi hadde halvsøster som bodde på Vestlandet, Feios i Sogn og Fjorande. Han var flyttet fra Nord Norge. Halvsøster var født i 1978, hun var ikke blitt 2 år en gang da han døde. Pappa var i Bodø, like før, og ble oppringt om han ville ta en ekstraturnus. Han holdt på å bygge hus, så han ville det, kjærkomne penger, og reiste ut. Nye dama var ikke glad. Min halvsøster, Katrin, skulle ha bursdag, og skulle egentlig feire bursdag da.

Mamma og pappa gikk fra hverandre i 1974. Pappa bodde i Bodø noen år, fant seg ei ny og flyttet sørover til hjemplassen hennes. Så fant han ut at han skulle jobbe i Nordsjøen. I Bodø satt ekskone og tre barn; Frode 12 år, min søster Tone (Skirstad) 9 år, min yngste bror Kent Amundsen (samme navn som min far). Har også en halvbror fra min mor. Han er født i 1975, Johnny Vryblod. Jeg hadde ny stedfar. Han har aldri erstatta faren min. Han har vært lite involvert i oss unger som moren vår hadde fra før.

HUSKER DE DAGENE GODT

Tone og Kent husker vel lite.

Jeg rømte opp på rommet. Han gikk og pratet med min mor. Så kom mamma opp på rommet og fortalte hva som var skjedd. Jeg hadde skjønt det. Det var lite skolegang. Da de hørte hva som var skjedd, så jaget de meg hjem. De skal være hjemme med familien, så ser vi deg igjen om ei uke. Husker ikke alt ordrett. Jeg var ikke helt meg sjøl. Læreren sa gå hjem.

PAPPA

Snill mann, og utrolig glad i unger. Flink å ta vare på oss. Likte friluftsliv og fiske. Han var elektriker og mye på jobben. Jeg husker han som min beste venn. Det var han jeg så opp til. Jeg kjenner meg igjen i min egen sønn, Slik som han ser opp til meg, og jeg ser meg igjen slik jeg var mot pappa. Han var glad i ungene. Det var mamma som brøyt opp med pappa. Det gikk hardt innpå pappa. Så traff han en ny, og så fikk han ny unge.

BESTEFORELDRE

Bestemor døde i 1978. Bestefar mistet sin livspartner. Da pappa døde ble han knust. Da ga han opp. Han kom på gamlehjem. Han skreik når han så oss. Han døde i 1981. Han levde bare et og halvt år etter pappa døde. Han ble 79 år.

ERSTATNING

Det ble satt inn noe penger på oss. Det var advokater som tok seg av det. Overformynderiet som tok seg av det.

ETTERPÅ

Første tiden – får det litt på avstand. Har levd et godt liv. Minnene er gode å ha. Jeg har ikke dvelet.

Skulle ønsket at han var her, kan ikke reversere historien. Han ble funnet, det er jeg glad for, han er gravlagt på Bodø kirkegård. Så vi har en grav å gå til. Det er godt.

Steller på graven, planter blomster, prater for meg selv. Har med sønnen min. Han lurte på hvem det var. Jeg fortalte at det var bestefaren hans. Sønnen min er fire – fem år. Han fant ut hvor beina var og hodet var. Og sønnen min satte seg på magen hans.

IKKE BITTER LENGER

Med det samme ulykken skjedde ville jeg finne hvem som hadde skyld. Ville finne ut hvem det var som var ansvarlig. Ville straffe de som hadde gjort det. Jeg ville ha en synder. Jeg ville vite hvem har tatt livet av faren min. Det tenkte jeg. Etter hvert blir man voksen, og lar det det ligge. Jeg vil ikke, heller ikke nå, at noen skal slippe unna med å gjemme det vekk. Noen må bli ansvarliggjort. Er ikke bitter lengre, men nysgjerrig og rettferdig.

HVORDAN GIKK DET MED FAMILIEN

Mora min går det godt med. Søsknene klarte seg. De huser bare småting. Jeg husker mer. Jeg husker dagligdagse hendelser.

Katrin har jeg litt kontakt med. Hun bor så langt borte. Vi har ikke møttes siden hun flyttet sørover. Har kontakt med henne på Facebook.

Har kontakt med mora og Katrin på Facebook, jeg har sendt bilder av graven til henne. Vi følger med hverandre. Vi sender julekort.

En bror, Kent, bor på Osterøy. Tone bor i Bodø jobber på sykehuset på barneavdelingen.

BAR KISTEN

Ble fort voksen. 12 år så vrir det rundt i hodet på deg å miste faren din. Jeg insisterte på å bære kisten, og fikk lov til det. Tror det var søskenbarnet til pappa som spurte meg. Jeg stod ved fotenden, kanskje der det var lettest der. Det var veldig tungt. Det var naturlig å gjøre. Er glad for at jeg gjorde det. Søsknene mine var også med i begravelsen. Mamma fant ut at alle skulle være med.

Vi fikk ikke være med på min bestemors begravelse, men pappa og bestefar sin begravelse fikk vi være med på.

STERKESTE MINNE

Når vi så ulykka på TV. Når de brøyt inn med nyhetssending. Det ble uro i kroppen. Ble engstelig. Husker det veldig godt.

TONE SKIRSTAD AMUNDSEN

Av Vilde Omdal, Melanie Solvei, Nghi Vuong Nguyen & Hannah Eileen Johansen (redigert tekst til Marie Smith-Solbakken 13.02.2019).

Personalia
f. 1970

Oppvokst i Bodø, bor i Bodø
Barnesykepleier på Nordland sentralsykehus
Gift i 2001, har to gutter, 18 og 20 år.

BRUK OG GJENNOMFØRING

Samtykke har blitt gitt i at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamlingen om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres til Norsk Oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden skal få del i dette. (E-post 13.02.2019 og 07.02.2024)

Det ble gjennomført samtale med Tone Skirstad 13.02.2019, og hun ga samtykke til at hennes erfaringer og refleksjoner kunne inngå i Minnebanken. Gjennom FOU-prosjekt på UiS (våren 2024) er det gjennomført en ny samtale med Tone Skirstad. Hennes refleksjoner fra 3. februar 2024 er innlemmet i teksten fra 13.02.2019. Denne teksten er godkjent av Tone Skirstad.

BAKGRUNN

Datter til omkomne Knut Agnar Amundsen. Min far er oppvokst i Bodø, der bor vi fremdeles. Vi var tre helsøsken igjen i Bodø, samt ei halvsøster som flyttet herfra grunnet pappas nye jobb.

ULYKKEN

Jeg var bare 9 år. Husker jeg så nyhetene. Vi var alene hjemme. Etter nyhetene var slutt kom et familiemedlem på døra. Det syntes jeg var rart. Visste ikke hva det var, skjønte ikke at det som gikk på nyhetene hadde sammenheng med pappa. Jeg visste ikke at min far var på plattformen. Jeg trodde han var på en annen plattform.

Jeg gledet meg til at han skulle komme etter påske. Dagen etter samlet min mor oss på lillebror sitt rom, og så fortalte det til oss. At han var der. Det var trasig. Jeg ville mest tro at han ikke var der, at han ikke var med på ulykken. Det var ikke bevis. Vi fulgte med på fjernsynet de neste dagene, og håpte at det skulle komme informasjon om overlevende og at min far skulle være en av dem, og at noen skulle ringe og gi beskjed om det. Men vi fikk aldri noen telefon, verken fra myndigheter, prest, arbeidsgiver eller andre. Sånn som jeg husker det, så fikk vi endelig bekreftelse på at min far var omkommet via fjernsynet, når alle navnene på de som var bekreftet omkommet rullet over skjermen.

Vi hørte om overlevende og alle trodde og håpte de ville finne han. De fant han etter fire dager. Det var helt uvirkelig. Trodde ikke det var sant. Husker at jeg ble svært lei meg, og trakk meg tilbake på rommet mitt for å sørge for meg selv. Ville ikke vise til andre at jeg var lei meg.

Stillheten

Vi barna snakket lite. Det var lite rom for sorg den gang. Vi trakk oss tilbake på egne rom, og sørget for oss selv. Mamma snakket lite, tok nok hensyn til sin nye partner. Hun snakket når vi barn tok initiativ. Hun sørget ikke åpent. Det er vanskelig å si om det var kulturen den gang eller hensyn til ny partner, eller av hensyn til å beskytte oss. Det ble enda mindre rom for å sørge, eller snakke om pappa i plenum. Det gjorde at vi lot være, for hennes del.
Hun prøvde å gjøre dagene bedre for oss. Hun jobbet som renholder, hun var vår støtte. Det er svært synd at vi av mange grunner dessverre mistet kontakt med vår halvsøster.

Mine besteforeldre på min mors side var veldig gode. De kom og hentet oss etter et par dager og tok oss med på påskeferie. Det gjorde at vi fikk et avbrekk fra den triste stemningen hjemme, og fikk tenke på noe annet for en stund. Vi hadde noen fine dager på ferie, men det ble ikke snakket med oss om ulykken, eller spurt om hvordan vi hadde det eller hva vi tenkte. Tror de mente det var best for å tenke noe annet. Jeg hadde synes det var fint hvis vi kunne snakke mer om ulykken.

Familien

Min farfar, eller vår tante på farssiden hørte vi ikke noe fra etter ulykken. I ettertid har jeg forstått at bestefar nok var bitter etter mine foreldres skilsmisse, og at han klandret min mor for det. Det gikk dessverre ut forholdet til oss barna også.

Skolen

Jeg husker ikke om jeg var på skolen dagen etter. Da jeg kom på skolen sa læreren høyt at Tone hadde mistet pappaen sin i Alexander Kielland-ulykken, ba de andre elevene måtte være snille med meg. Læreren pratet ikke mer om det i ettertid. Jeg fikk mange medlidende blikk.
Medelevene syntes det var vanskelig å snakke om det. De dro meg med på lek. Jeg syntes det var greit. Vi snakket ikke om det.
Jeg kunne ha ønsket at en av lærerne tok meg til side og spurte meg om jeg ønsket å snakke om det, men jeg hadde uansett sagt nei, sett i ettertid. Fordi det jeg trengte og ønsket meg var informasjon om hva som hadde skjedd med pappa, hvordan han døde og om det gikk fort eller om at han kjempet lenge. Hvor redd var han.

Begravelsen

Farfar og min tante ordnet begravelsen og det praktiske tror jeg, vi barna ble ikke involvert i det. Men vi fikk komme i begravelsen heldigvis, og det var viktig for vår bearbeidelse.
Jeg ville se han, for det var uvirkelig, jeg ville se han for å tro det. Det gjorde at jeg aldri helt stolte på at det var ham som lå der, ikke før jeg nå i voksen alder har fått se identifikasjons-rapporten av ham, der var kjennetegnene tydelige, og det har vært godt for meg å få endelig bekreftelse på at det var ham.

Skjønner som voksen at det ikke var tilrådelig, han hadde ligget fire dager i vannet.

GRAVEN

Graven er i Bodø. Jeg steller den. For meg betyr den mye. Den er for meg en plass å gå til, for å vise min omtanke til han og lette på tanker. Det har gitt meg en glede å stelle graven det har vært mitt lille bidrag. Mine brødre har ikke det samme forholdet til graven som jeg har, vi er forskjellige.

ALENE

Vi følte oss alene her nord, det var ingen andre her nord som hadde befatning med ulykken. Han var elektriker, ikke oljearbeider. Oljeeventyret var fremmed for meg. Det var en ny jobb han hadde fått. Vi visste knapt at han var der. Hadde aldri tenkt at det var en risiko.

Vi har hørt at han var ny i jobben. Han var på sitt første skift. Han skulle ikke vært der. Han hadde byttet for å komme hjem til oss etter påsken.

Vi fikk aldri vite hvor han ble funnet. Hvor var han da ulykken skjedde? Er spørsmål vi har stilt oss. Det er tungt å ikke vite. Ja – det er det.

PAPPA

Pappa har jeg har tenkt på. Jeg vet at savnet etter pappa har vært større enn sorgen. Sorgen minker gradvis, men savnet har økt mer og mer. Jeg tenker på pappa i alle anledninger han skulle vært med på. Jeg var nok var en skikkelig pappajente som liten, og garantert ville vært det fortsatt om jeg hadde fått lov. Jeg husker han som verdens snilleste, og veldig hjelpsom. Han var bare god. Han elsket å spøke med oss unger. Skulle bare ønsket at jeg hadde flere minner. Jeg husker godt de hyggelige stundene da han satt med gitar og spilte med oss rundt seg. Husker stemningen.

I ETTERTID

Det går fint med meg i dag. Men jeg slet mye i barndommen og tenårene med tankekjør og sorg over tapet av min far. Jeg var redd for å miste min mor også, tenkte mye på hva som skulle skje da. I tenårene utviklet jeg en periode noen tvangslignende ritualer, som å ikke tråkke på streker o.l. dette gikk heldigvis over etter hvert som jeg ble eldre. Det kom og gikk i perioder.
Jeg har vært misunnelig på venninner som har hatt begge sine foreldre. Likte ikke farsdag på skolen. Jeg var konstant bekymret for familiens økonomi. Vi hadde dårlig råd gjennom hele oppveksten, og det bekymret meg mye.

GUTTENE MINE

Jeg har to gutter, 18 og 20 år. Snakker ikke så mye om ulykken eller far. Kanskje det er fordi at de ser at jeg blir lei meg.

HALVSØSTER

Fikk aldri til å møte hverandre. Gjenopptatt kontakt i voksen alder. Kontakt på brev og Facebook. Hun bor inne i landet. Så vidt jeg vet har ikke hun vært nordpå. Det er det triste. Vi mistet helt

kontakten. Hun var veldig liten. Vi var ikke så gamle vi heller. Det var ikke før vi var større at vi lurte på hvorfor vi ikke hadde kontakt. Min halvsøster skrev brev, vi har holdt kontakt gjennom brev. Hun hadde sin mor igjen, hun hadde eldre brødre. Hun var så liten. Hun husker ikke noe av pappa.

MINNESAMLINGEN

En minnesamling kan skape et felleskap med folk som har opplevd det samme, som jeg ikke vet om og som har de samme følelsene og tankene som meg. Det kan være god trøst i det at man ikke er alene. Det var en stor (og vanskelig) beslutning å bestemme meg for å engasjere seg i Kielland-nettverkets arbeid. Var redd for at jeg ikke skulle takle det. Men i ettertid ser jeg at det har komme mye god bearbeiding ut av det. Jeg jobber meg gjennom all informasjon jeg kommer over i dag, og sorgen har blitt litt lettere etter det, selv om det er tøft å gå gjennom.

TANKER OM OPPFØLGINGEN AV BARN

Skulle ønske at jeg som barn hadde hatt en nøytral fagperson å snakke med og dele tanker og bekymringer med. Jeg var mye bekymret som barn. Ble spesielt redd for også å miste min mor. Kunne ikke dele denne redselen med noen, prøvde å unngå at andre i familien min ble lei seg, derfor sa jeg ingenting. Men hadde jeg hatt noen utenom familien å snakke med, så hadde det vært mye lettere. Jeg tror for min del at det også hadde vært fint med en sorggruppe for barn. Har alltid savnet å kunne snakke med noen som har opplevd det samme, eller noe tilsvarende. Derfor har det for med vært veldig terapeutisk å være på de to siste samlingene med Kielland-gjengen. Har plutselig blitt kjent med andre barn (nå voksne) som også mistet fedrene sine, og det å dele historier og det fellesskapet dette har gitt, har fungert som ren terapi. Pleier å si at jeg har fått meg nye Kielland-"søsken". Det har vært utrolig fint.

KOMMUNIKASJON I KRISESITUASJONER

Jeg har jo i voksen alder lært litt om krisehåndtering. Jobber i dag selv som barnesykepleier. Vet at det er viktig å gi barn rom for å utrykke seg, og få tilpasset informasjon, selvsagt tilpasset alder og modenhet. Det vi fikk tilbud om den gangen på 80-tallet var jo ingenting i det hele tatt. Har lært via egen erfaring at det ikke er sunt å holde sorg inni seg, men at man må få utrykke det på en eller annen måte. Tenker også at barn trenger mye informasjon, men at den må være tilpasset hva barnet tåler/ønsker.

I DAG

I dag lever jeg et godt liv. Er i full jobb som barnesykepleier, har familie og venner som betyr mye for meg. Jeg møtte som 24-åring mannen som jeg i dag er gift med, og etter det har jeg funnet en trygghet og ro som jeg ikke har hatt før. Jeg har også fått mer familie i min svigerfamilie som betyr mye for meg. Så jeg har i grunnen vært veldig heldig, og tror at takket være at jeg er en god plass i livet, så har jeg hatt krefter til å nå ta tak i denne ubearbeidede sorgen etter ulykken.

TONE SKIRSTAD AMUNDSEN (ENGLISH)

By Vilde Omdal, Melanie Solvei, Nghi Vuong Nguyen & Hannah Eileen Johansen (edited text to Marie Smith-Solbakken 13th February 2019).

PERSONAL DETAILS

Born in 1970
Grew up in Bodø, lives in Bodø
Paediatric nurse at Nordland Central Hospital
Married in 2001, has two boys, aged 18 and 20.

USE AND IMPLEMENTATION

Consent has been given for the interview notes to be published and included in the memorial collection on the Alexander L. Kielland accident and to be handed over to the Norwegian Oil Museum, the State Archives in Stavanger, the National Library and the Labour Movement Archive and Library for posterity (Emails of 13th of February 2019 and 7th of February 2024).

A conversation was held with Tone Skirstad on February 13, 2019, and she gave consent for her experiences and reflections to be included in the Memory Bank. Through the FOU project at UiS (spring 2024), a new conversation was held with Tone Skirstad. Her reflections from the 3rd of February 2024 have been incorporated into the text from the 13th of February 2019. This text has been approved by Tone Skirstad.

BACKGROUND

Daughter of the deceased Knut Agnar Amundsen. My father grew up in Bodø, where we still live. We had three siblings left in Bodø, as well as one half-sister who moved away due to my dad's new job.

THE ACCIDENT

I was only 9 years old. I remember watching the news. We were home alone. After the news ended, a family member came to the door. I thought it was strange. I didn't know what it was, didn't realise that what was on the news was related to my dad. I didn't realise that my dad was on the platform. I thought he was on another platform.

I was looking forward to his arrival after Easter. The next day, my mum gathered us in my little brother's room, and then told us. That he was there. It was sad. I mostly wanted to believe that he wasn't there, that he was not involved in the accident. There was no proof. We watched the television for the next few days, hoping that there would be information about survivors and that my father would be one of them, and that someone would call and let us know. But we never got a phone call, not from the authorities, the priest, the employer or anyone else. As I remember it, we finally got confirmation that my father had died via the television, when all the names of those who were confirmed dead scrolled on the screen.

We heard about that there were survivors and everyone believed and hoped they would find him. They found him after four days. It was unreal. I didn't believe it was true. I remember feeling very sad and retreating to my room to take care of myself. I didn't want to show others that I was sad.

THE SILENCE

Us kids didn't talk much. There was little room for grief back then. We retreated to our own rooms and grieved by ourselves. Mum didn't talk much, probably paying attention to her new partner. She spoke when we children took the initiative. She didn't grieve openly. It's hard to say whether it was the culture at the time, or out of consideration for her new partner, or to protect us. There was even less room to grieve or talk about dad in plenary. That meant we didn't, for her.

She tried to make the days better for us. She worked as a cleaner, she was there for us. It's a shame that we unfortunately lost contact with our half-sister for a number of reasons.

My grandparents on my mum's side were very good. They came and picked us up after a couple of days and took us on an Easter holiday. It gave us a break from the sad atmosphere at home and allowed us to think about something else for a while. We had a few nice days on holiday, but they didn't talk to us about the accident, ask us how we were feeling or what we were thinking. I think they thought it was best to just think about something else. I would have liked it if we could talk more about the accident.

THE FAMILY

We didn't hear anything from my grandfather or our paternal aunt after the accident. In retrospect, I've realised that my grandfather was probably bitter after my parents' divorce, and that he blamed my mother for it. Unfortunately, that affected his relationship with us children as well.

SCHOOL

I don't remember if I was at school the next day. When I arrived at school, the teacher said out loud that I, Tone, had lost my dad in the Alexander Kielland accident, and asked the other pupils to be kind to me. The teacher didn't talk about it afterwards. I received many compassionate looks. My fellow pupils found it difficult to talk about it. They involved me in their games. I found it okay. We didn't talk about it.

I would have liked one of the teachers to take me aside and ask me if I wanted to talk about it, but in retrospect I would have said no anyway. Because what I needed and wanted was information about what had happened to my dad, how he died and whether it was quick or whether he fought for a long time. How scared he was.

THE FUNERAL

My grandfather and my aunt organised the funeral and the practicalities, I think. Us kids weren't involved in that. But fortunately, we were allowed to come to the funeral, and that was essential in terms of processing.

I wanted to see him, because it was surreal, I wanted to see him to believe it. This meant that I never quite trusted that it was him lying there, not until I saw his identification report as an adult, where the characteristics were clear, and it has been good for me to finally get confirmation that it was him.

I realise as an adult that it was not good idea as he had been in the water for four days.

THE GRAVE

The grave is in Bodø. I take care of it. It means a lot to me. It is a place for me to go to, to express my affection for him and to take my mind off things. It has given me pleasure to take care of the grave, it has been my small contribution. My brothers do not have the same relationship with the grave as I do, we are different.

ALONE

We felt alone here in the north, there was no one else here in the north who had anything to do with the accident. He was an electrician, not an oil worker. The oil adventure was foreign to me. It was a new job he had gotten. We hardly knew he was there. We had never thought it was a risk.

We heard that he was new to the job. He was on his first shift. He shouldn't have been there. He'd swapped to come home to us over Easter.

We never learnt where he was found. Where was he when the accident happened? These are questions we've asked ourselves. It's hard not knowing. Yes, it is.

MY DAD

Dad has been on my mind. I know that the longing for my dad has been greater than the grief. The grief is gradually diminishing, but the longing has increased more and more. I think about Dad on all the occasions he should have been there. I was probably a real daddy's girl as a kid, and I'm sure I would still be one if I had been given the chance. I remember him as the world's kindest, and very helpful, he was just good. He loved to joke with us kids. I just wish I had more memories. I remember the cosy moments when he sat with his guitar and played with us around him. I remember the atmosphere.

IN RETROSPECT

I'm fine today. But I struggled a lot in my childhood and teenage years with thoughts and grief over the loss of my father. I was afraid of losing my mum too, and thought a lot about what would happen then. During my teenage years, I developed a period of compulsive habits, such as not stepping on lines and the like. It came and went in periods. I've been jealous of friends who have had both parents. I didn't like Father's Day at school. I was constantly worried about the family's finances. We were financially strapped throughout my childhood, and that worried me a lot.

My boys

I have two boys, aged 18 and 20. I don't talk much about the accident or my dad. Maybe it's because they can see that I get upset.

Half-sister

Never got to meet each other. Resumed contact in adulthood. Contact by letter and Facebook. She lives in the country. As far as I know, she hasn't been up north. That's the sad thing. We completely lost contact. She was very small. We weren't that old either. It wasn't until we were older that we wondered why we weren't in touch. My half-sister wrote letters, we've kept in touch through letters. She had her mum again, she had older brothers. She was so young. She doesn't remember anything about her dad.

The memorial collection

A memorial gathering can create a community with people who have experienced the same thing, who I don't know about and who have the same feelings and thoughts as me. There can be comfort in knowing you're not alone. It was a big (and difficult) decision to decide to get involved in the Kielland network's work. I was afraid I wouldn't be able to handle it. But in retrospect, I can see that a lot of good processing has come out of it. I work my way through all the information I come across today, and the grief has become a bit easier after that, even though it's tough to go through.

Reflections on the follow-up of the children

I wish that as a child I had a neutral professional to talk to and share my thoughts and concerns with. I worried a lot as a child. I was especially afraid of losing my mum. I couldn't share this fear with anyone and tried to avoid upsetting others in my family, so I didn't say anything. But if I'd had someone outside the family to talk to, it would have been much easier. For my part, I think it would also have been nice to have a grief group for children. I've always missed being able to talk to someone who has gone through the same thing, or something similar. That's why it's also been very therapeutic to attend the last two meetings with the Kielland group. I have suddenly become acquainted with other children (now adults) who have also lost their fathers, and the sharing of stories and the community this has provided has been pure therapy. I usually say that I have gained new Kielland "siblings". It's been incredibly nice.

Communication in crisis situations

In adulthood, I have learnt a bit about crisis management. I now work as a paediatric nurse. I know that it's important to give children room to express themselves and receive appropriate information, of course adapted to their age and maturity. What we were offered back in the 80s was nothing at all. I've learnt from my own experience that it's not healthy to keep grief inside, but that you have to express it in some way. I also think that children need a lot of information, but that it must be adapted to what the child can tolerate/wants.

TODAY

Today I live a good life. I work full-time as a paediatric nurse and have family and friends who mean a lot to me. At the age of 24, I met the man I'm married to today, and since then I have

found a sense of security and peace that I never had before. I've also gained more family in my in-laws, who mean a lot to me. So I've basically been very lucky, and I think that thanks to being in a good place in life, I've had the strength to deal with this unresolved grief after the accident.

TONE AMUNDSEN SKIRSTAD: MIN HISTORIE FRA KIELLAND-ULYKKEN

OM MEG

Mitt navn er Tone Amundsen Skirstad, og jeg er datter av Knut Amundsen som omkom i Alexander Kielland-ulykken i 1980. Pappa var 42 år gammel og jeg var 9 år da ulykken skjedde.

Jeg ble spurt av Åse i Kielland-nettverket om jeg kunne tenke meg å dele min historie på samlingen i Trondheim januar 2024. Min umiddelbare tanke var at nei, det greier jeg ikke. For det første så har jeg vel aldri satt sammen min historie tidligere, og alle minner om og rundt ulykken er uklare og det gjør meg usikker på om det var sånn det var. Jeg har egentlig aldri bearbeidet følelser rundt ulykken ordentlig heller, så det gjør det vanskelig å snakke om uten at følelser kommer til syne. Det ble også tydelig da vi hadde en gruppe-seanse på treffet i Stavanger i september 2023, som også var mitt første treff med Kielland-familien, at det ble vanskelig å sette ord på noe som man egentlig bare har brukt mange år på å forsøke å fortrenge. Men jeg endte med å si ja, og jeg er glad for det i ettertid, selv om det ble like ubehagelig som jeg hadde trodd på forhånd. Å ha gått igjennom prosessen med å skrive det ned, og deretter si det høyt og dele det med andre med felles skjebne, gjorde at det fungerer som ren terapi, og man føler seg lettere etterpå.

ULYKKESKVELDEN

Pappa jobbet som elektriker hele sitt voksne liv. Han vokste opp, og bodde i Bodø inntil rett før ulykken skjedde. Han traff mamma, de giftet seg i 1965, og fikk til sammen tre barn; Frode, som var 12 år da ulykken skjedde, meg som var ni, og Kent, som var åtte år gammel. Våre foreldre skilte seg dessverre noen år før ulykken, og pappa, som hadde fått seg ny samboer og ei ny datter, som den gang bare var et år gammel, hadde kort tid før ulykken flyttet fra Bodø og sørover fordi han hadde fått seg jobb i Nordsjøen. Pappa jobbet mange år som elektriker i Haneseth i Bodø. Men på nyåret i 1980 hadde han akkurat fått seg ny jobb i Siemens, og skulle jobbe ute på plattform i nordsjøturnus. Det var det vi fikk vite var grunnen til at han skulle flytte fra byen og oss. Vi visste ikke, eller kan i hvert fall ikke huske hvilken plattform han skulle jobbe eller bo på. Han var helt nyansatt, og kjente trolig få eller ingen av sine kollegaer så vidt vi vet. Vi vet heller ikke om han gjennomgikk sikkerhetskurs eller ikke før han dro ut. Vi har forstått at han var på sitt første eller andre skift der ute når ulykken skjedde, og skulle egentlig komme hjem til Bodø rett etter påske for å treffe oss, og vi gledet oss veldig til det.

Kvelden da det skjedde var jeg og brødrene mine alene hjemme. Som mange andre barn på 80-tallet var også vi ekte nøkkelbarn, og var vant til å være endel alene hjemme. Jeg kan huske at jeg satt og så på TV da det plutselig kom en spesialsending angående ulykken. Husker at jeg opplevde det som voldsomt og skremmende, men tenkte faktisk aldri tanken på det tidspunktet at pappa kunne være der, og heldigvis for det. En stund etterpå, men samme kveld, ringte det plutselig på døra og en slektning av pappa, hans søskenbarn, sto utenfor og spurte etter min mor. Etter å ha fortalt hvor hun var, dro han igjen uten å si noe mer til oss. Jeg husker at jeg syns

det var rart, siden han aldri pleide å komme hjem på besøk til oss, men jeg tenkte ikke mer over det der og da.

Da mamma kom hjem på kvelden hadde vi barna allerede lagt oss, for det hadde vi gjort avtale om på forhånd. Så det var ikke før neste morgen at mamma samlet oss tre ungene, og fortalte at pappa hadde vært på plattformen. Hun fortalte at han nå var meldt savnet, men at hun ikke visste noe mer på det tidspunktet. Husker at jeg fikk helt sjokk, og at ingen av oss sa noe som helst, vi ble bare tause, veldig tankefulle og veldig lei oss. Vi gikk alle tre hver til vårt og sørget for oss selv i stillhet. Mamma har sagt i ettertid at hun ikke følte at hun håndterte denne situasjonen spesielt godt, og at hun har hatt dårlig samvittighet for det.

Dagene etterpå

Dette skjedde rett før påska i 1980, og jeg husker at min mormor og morfar kom og hentet oss neste dag og tok oss med på påskeferie på fjellet, det ble vi veldig glade for, stemningen hjemme var jo bare trist. Vi fikk en fin ferie med campingvogn, ski og termos og alt som hører til. Det var deres måte å vise omsorg for oss på, og vi hadde noen fine dager på fjellet der vi fikk tenke på noe annet, og fikk mye oppmerksomhet. Men selv vår kjære mormor og morfar, som var vår trygge base gjennom hele oppveksten, snakket ikke med oss barna om ulykken, heller ikke de spurte hvordan vi hadde det og hva vi tenkte. Det var en slags «glem og gå videre»-mentalitet over det hele, som jeg har reflektert over i ettertid, som jo fungerte på et vis. Vi klarte å fortsette å leve videre tilnærmet normalt, som barn gjerne gjør. Men slik fortrengning har en pris tror jeg, og i perioder kunne tanker omkring ulykken komme plutselig over meg som en slags angst, med litt panikkfølelse omkring ulykken og på pappas vegne. Disse episodene syns jeg var litt vanskelig å vite hvordan man skulle håndtere.

Vi dro ikke på skolen igjen før etter påske, og jeg husker fortsatt at læreren startet dagen med å informere hele klassen om ulykken, og om at pappa hadde omkommet. Det gjorde han uten å si noe til meg på forhånd, og det likte jeg dårlig, men jeg sa ikke noe. Jeg var uforberedt, og syns det var svært ubehagelig med den uønskede oppmerksomheten, ville ikke ha den, og ønsket bare å være som de andre. Ingen klassekamerater turte forresten å snakke med meg om det, men jeg husker mange medlidende blikk den dagen. Da valgte jeg bare å snu meg bort, eller unngikk øyekontakt. Vår familie var så vidt vi vet, de eneste i Nord-Norge, og hvert fall i Bodø som hadde mistet noen i ulykken, så vi følte oss ganske alene. Hadde ikke lyst til å snakke med noen som uansett ikke ville forstå.

Vi fikk aldri noen telefon fra verken arbeidsgiver, myndigheter, eller prest. Men vi fikk til slutt bekreftet at pappa var omkommet via navnene som rullet på TV-skjermen. Det var tre eller fire dager etter ulykken sånn som jeg husker det. Vår farfar, som året før hadde mistet vår farmor i sykdom, og som nå også mistet sin eneste sønn, knakk fullstendig sammen etter dette. Farfar svinnet hen, var konstant deprimert, spiste dårlig, og havnet på sykehjem etter noen måneder, og døde rundt et år etterpå. Har alltid tenkt at han rett og slett sørget seg i hjel. I det året som gikk før han døde tok mamma oss med på besøk til ham hver lørdag, og vi husker at han gråt fra vi kom til vi dro, og at vi etter hvert prøvde oss på å slippe å være med dit fordi det var så trist,

men at mamma insisterte på at vi måtte bli med, for hans skyld. Syns enda det er uendelig trist at han ikke fikk noen hjelp til å håndtere sorgen sin bedre. Vi var jo tross alt bare barn som ikke forsto.

BEGRAVELSEN

Vi fikk heldigvis lov til å være med i begravelsen, og fordi den var i Bodø var den nok mye roligere enn mange av begravelsene som var på sør- og vestlandet med mye folk og journalister. Jeg mener at det kom en representant fra Siemens dit, men har ikke fått vite hvem det var, selv om jeg har forsøkt å finne ut av det. Utenom det var det kun familie, venner og tidligere kollegaer til stede. Jeg husker godt at jeg ønsket å få se ham i kisten, fordi jeg hadde et slags barnlig håp om at han kunne ha blitt forvekslet med noen andre, og kanskje overlevd på et eller annet vis. Men det fikk vi ikke lov til av begravelsesbyrået, som sikkert var forståelig nok. Men dette forsterket vår antagelse den gang, av at han ble funnet etter lang tid, og antageligvis rett før de avsluttet søk og startet opp med produksjon igjen. Jeg tenkte at han sikkert hadde blitt liggende lenge i vannet, og ikke så bra ut, kanskje til og med svært skadet. Det trodde vi jo fordi vi ikke fikk annen beskjed eller informasjon.

I ettertid har vi funnet ut, ved hjelp av Kielland-nettverket, at han mest sannsynlig ble tatt opp fra vannet allerede samme kveld, dette fordi han ble registrert som omkommet nr 27. Pappa ble funnet uten overlevelsesdrakt eller redningsvest, så enten var det ikke nok vester, eller så rakk han ikke å finne en. Så nå har jeg slått meg til ro med at han enten druknet eller frøs i hjel.

BEARBEIDING

Det var for meg personlig, veldig viktig å få vite alt jeg kunne av detaljer, fordi fantasien alltid er så mye verre enn virkeligheten. Men vi fikk ikke vite noen ting, ingen informasjon fra noen som helst. Skulle likt å vite akkurat hva som skjedde med pappa. Hvor han jobbet, hva han gjorde før ulykken, hvem han bodde på lugar med. Små uviktige detaljer tenker man kanskje, men som for meg ville hjelpe mot alt tankekjøret i alle år. For meg ville det også ha vært en god hjelp i bearbeidelsen av sorgen.

Vi som barn fikk vite så lite, og det var sikkert ment for å skåne oss, men på en misforstått måte. Og jeg var redd for å spørre, fordi jeg ikke ville gjøre de andre i familien lei seg, hvis de var på en god plass, når jeg ikke var det. Som barn på 80-tallet så ble vi stille opplært til at den beste strategien var å bite tennene sammen, prøve å glemme og gå videre med livet. Det virket lettere, trodde jeg iallfall, å bearbeide tankene selv, eller aller helst prøve å fortrenge.

Men vi fikk likevel med oss mye via fjernsyn og aviser, og fantasien løp løpsk til tider om hvordan pappa døde, og når, hvor, og hvordan. Vi fikk aldri noe informasjon om dette, verken den gang eller i ettertid når vi har lett og søkt etter det.

ØKONOMI

Økonomisk fikk vi ungene etter hvert tildelt en sum, mener det var en sum på rundt 100 000 kr hver. Men siden våre foreldre var blitt skilt, fikk vår mor ingenting, og beløpet til oss ungene ble

satt under overformynderiet via advokat. Det var sikkert en grei sum verdimessig i 1980, men pengene ble låst på bankkonto uten å forrente seg noe særlig, og beløpet var ikke like mye verd når vi fikk tilgang til det da vi fylte 18 år. Mamma hadde i perioder 2 jobber for å få det til å gå rundt i oppveksten, ingen av dem godt betalte, og hun så seg nødt til å søke til overformynderiet for å kunne bruke av erstatningen for å ha råd til mer enn det absolutt nødvendige. Tror at det å stå med lua i hånda hos overformynderiet opplevdes svært ubehagelig for henne, men hun gjorde det for oss. Faktum er at disse pengene betalte blant annet for våre konfirmasjoner, det gjorde at vi kunne holde selskap, at jeg kunne få bunad som de fleste andre fikk, og at vi kunne få dekket sertifikat til bil når den tid kom. Dette gjorde at vi ikke følte oss så veldig annerledes enn de andre vennene rundt oss. Så vi er alle tre takknemlig for at vi hadde denne muligheten under oppveksten, hvis ikke hadde det blitt svært vanskelig.

ETTERTANKE

Men tross alt, så har det gått bra med oss alle tre i livet, og jeg tror ulykken har knyttet oss tre enda mer sammen enn det ellers ville gjort. I mitt bryllup ble det for eksempel min eldste bror som førte meg opp kirkegulvet, det tror jeg vi begge tenker på med glede. Det som jeg syns er synd, er at vi dessverre mistet kontakten med vår halvsøster, og det har vært et savn og føles som et tap. Selv om vi alle tre har vært igjennom perioder med både sorg, bitterhet, savn, sinne og vemod, og sjelden i fase med hverandre, så har de fleste dagene vært gode, og vi har lært oss å akseptere tapet på hver vår måte.

Men selv om sorgen har blitt blekere og mindre over årene, så har savnet alltid vært like sterkt, og kanskje til og med sterkere med årene. I alle livets store dager, spesielt etter at vi ble voksne, i bryllup, dåp, konfirmasjoner, farsdag, bursdager osv. Da har vi alltid manglet den ene. Men også i de litt mer uviktige dagene, som når vi har trengt noe fikset, eller har trengt en hjelpende trygg pappa å ringe til, har savnet vært der. Er fortsatt rett og slett misunnelig på venninnene mine som bare ringer til pappa når små problemer oppstår. Håper de vet å sette pris på pappaen sin. Men på den andre siden så måtte vi bli veldig selvstendige da, og det er jo god læring. Jeg er uansett veldig glad for at mine egne to gutter har verdens beste pappa, og det skal jeg sørge for at de aldri glemmer å sette pris på.

I kongens nyttårstale i år snakket han om at vi alle trenger hjelp av usynlige hender i hverdagen, når den blir for tung. Det syns jeg var veldig fint sagt, og jeg har alltid tenkt og følt at pappa har passet litt på oss på en måte. Noen som gir oss små tegn og leder oss umerkbart i rett retning når vi har gått oss vill. Det syns jeg er en fin tanke. Jeg velger å tro at han passer litt på oss fortsatt.

Tone.

Knut Amundsen
(Foto: Tone Skirstad Amundsen/Privat)

TONE AMUNDSEN SKIRSTAD: MY STORY FROM THE KIELLAND ACCIDENT

ABOUT ME

My name is Tone Amundsen Skirstad, and I am the daughter of Knut Amundsen, who died in the Alexander Kielland accident in 1980. My father was 42 years old and I was 9 years old at the time of the accident.

I was asked by Åse in the Kielland network if I would like to share my story at the gathering in Trondheim in January 2024. My immediate thought was that no, I can't do it. Firstly, I've probably never put my story together before, and all my memories of and around the accident are unclear, which makes me unsure if this is how it was. I've never really processed my feelings surrounding the accident properly either, so it makes it difficult to talk about it without my feelings coming out. It also became clear when we had a group session at the meeting in Stavanger in September 2023, which was also my first meeting with the Kielland family, that it was difficult to put something into words that you've spent so many years trying to repress. But I ended up saying yes, and I'm glad I did, even though it was as uncomfortable as I had thought it would be. Having gone through the process of writing it down, and then saying it out loud and sharing it with others with a common destiny, made it feel like pure therapy, and it makes you feel lighter afterwards.

THE NIGHT OF THE ACCIDENT

My dad worked as an electrician all his adult life. He grew up and lived in Bodø until just before the accident happened. He met my mum, they got married in 1965, and had a total of three children; Frode, who was 12 years old at the time of the accident, me, who was 9, and Kent, who was 8 years old. Unfortunately, our parents divorced a few years before the accident, and my dad, who had a new partner and a new daughter, who was only a year old at the time, had moved from Bodø and southwards shortly before the accident because he had got a job in the North Sea. Dad worked for several years as an electrician at Haneseth in Bodø. But in the new year of 1980, he had just gotten a new job at Siemens, and was going to work on the platform in a North Sea rotation. That's what we learnt was the reason why he was moving away from the city and us. We didn't know, or at least can't remember, which platform he was going to work or live on. He was a new employee and probably knew few or none of his colleagues as far as we know. We also don't know whether or not he underwent safety training before he went out. We understand that he was on his first or second shift out there when the accident happened, and was supposed to come home to Bodø right after Easter to meet us, and we were really looking forward to it.

The night it happened, my brothers and I were home alone. Like many other children in the 80s, we were also real latchkey kids, and were used to being home alone a lot. I remember sitting watching TV when a special programme about the accident suddenly came on. I remember experiencing it as violent and frightening, but I never actually thought at the time that my dad could be there, and thank goodness for that. Some time later, but that same evening, the

doorbell suddenly rang and a relative of my dad's, his cousin, stood outside asking for my mum. After telling us where she was, he left without saying anything more to us. I remember thinking it was strange, as he never used to come home to visit us, but I didn't think anything more about it at the time.

When mum came home in the evening, we kids had already gone to bed, because we'd agreed on that beforehand. So it wasn't until the next morning that mum gathered us three kids together and told us that dad had been on the platform. She told us that he had been reported missing, but that she didn't know anything more at the time. I remember being completely shocked, and none of us said anything, we just fell silent, very thoughtful and very sad. All three of us went our separate ways and mourned in silence. Mum has said in retrospect that she didn't feel that she handled the situation particularly well, and that she has felt guilty about it.

THE DAYS AFTER

This happened just before Easter in 1980, and I remember that my grandmother and grandfather came to pick us up the next day and took us on an Easter holiday in the mountains, which we were very happy about, as the atmosphere at home was just sad. We had a great holiday with a caravan, skis and thermos and everything that goes with it. It was their way of caring for us, and we had some nice days in the mountains where we could think about something else and got a lot of attention. But even our beloved grandmother and grandfather, who were our safe haven throughout our childhood, didn't talk to us kids about the accident, nor did they ask how we were feeling or what we were thinking. There was a kind of "forget and move on" mentality to the whole thing, which I've reflected on in retrospect, but it worked in a way. We managed to carry on living almost normally, as children tend to do. But this kind of repression comes at a price, I think, and at times thoughts about the accident would suddenly come over me as a kind of anxiety, with a sense of panic about the accident and on my dad's behalf. I found these episodes a bit difficult to know how to deal with.

We didn't go back to school until after Easter, and I still remember the teacher starting the day by informing the entire class about the accident and that my dad had died. He did this without giving me a heads-up, which I didn't like, but I didn't say anything. I was unprepared and found the unwanted attention very uncomfortable, I didn't want it and just wanted to be like the others. No classmates dared to talk to me about it, but I remember many sympathetic looks that day. Then I just chose to turn away or avoided eye contact. As far as we knew, our family were the only ones in Northern Norway, and certainly in Bodø, who had lost someone in the accident, so we felt quite alone. We didn't want to talk to anyone who wouldn't understand anyway.

We never received a phone call from Siemens, the authorities or a priest. But we eventually got confirmation that Dad had died via the names rolling on the TV screen. It was three or four days after the accident, as I remember it. Our grandfather, who had lost our grandmother to illness the year before and who now also lost his only son, broke down completely after this. My grandfather was wasting away, was constantly depressed, ate poorly, and ended up in a nursing home after a few months, and died about a year later. I've always thought that he simply

mourned himself to death. In the year before he died, mum took us to visit him every Saturday, and we remember that he cried from the moment we arrived until we left, and that we eventually tried not to go because it was so sad, but mum insisted that we had to go, for his sake. I still think it's infinitely sad that he didn't get any help to deal with his grief better. After all, we were just children who didn't understand.

THE FUNERAL

Fortunately, we were allowed to attend the funeral, and because it was in Bodø, it was probably much quieter than a lot of the funerals in southern and western Norway with lots of people and journalists. I think a representative from Siemens was there, but I haven't been able to find out who it was, even though I've tried. Apart from that, only family, friends and former colleagues were present. I remember well that I wanted to see him in the coffin, because I had a childlike hope that he could have been mistaken for someone else and perhaps survived somehow. But we weren't allowed by the undertaker, which was probably understandable. But this reinforced our assumption at the time that he was found after a long time, and probably just before they ended the search and started production again. I thought that he had probably been in the water for a long time and didn't look well, maybe even badly injured. That's what we thought because we had no other news or information.
In retrospect, we have found out, with the help of the Kielland network, that he was most likely pulled out of the water the same evening, because he was registered as deceased no. 27. Dad was found without a survival suit or life jacket, so either there weren't enough vests, or he didn't have time to find one. So now I've settled on the assumption that he either drowned or froze to death.

PROCESSING

For me personally, it was very important to get as many details as I could, because the imagination is always so much worse than reality. But we weren't told anything, no information from anyone. I would have liked to know exactly what happened to my dad. Where he worked, what he did before the accident, who he lived in the cabin with. Small unimportant details you might think, but which for me would help against all the thought process all these years. For me, it would also have been a good help in processing the grief.

As children, we were told very little, and it was probably meant to protect us, but in a misunderstood way. And I was afraid to ask, because I didn't want to upset the others in the family if they were in a good place when I wasn't. As children in the 80s, we were quietly taught that the best strategy was to grit our teeth, try to forget and move on with life. It seemed easier, or so I thought, to process the thoughts myself, or preferably try to repress them.

But we still learnt a lot from television and newspapers, and our imaginations ran wild at times about how dad died, and when, where, and how. We never received any information about this, either at the time or afterwards when we searched for it.

FINANCES

Financially, we kids were eventually allocated a sum, I think it was a sum of around NOK 100,000 each. But since our parents had divorced, our mum got nothing, and the amount for us kids was placed under the guardianship of a lawyer. It was probably a decent sum in terms of value in 1980, but the money was locked in a bank account without earning much interest, and the amount was not worth as much when we got access to it when we turned 18. Mum worked two jobs at times to make ends meet while we were growing up, neither of them well paid, and she had to apply to the guardianship office to be able to use the compensation to afford more than the absolute necessities. I think that standing with the cap in her hand at the guardianship centre was very unpleasant for her, but she did it for us. The fact is that this money paid for our confirmations, it meant that we could hold parties, that I could get a national costume that most others got, and that we could get a car licence when the time came. This meant that we didn't feel very different from the other friends around us. So all three of us are grateful that we had this opportunity growing up, otherwise it would have been very difficult.

AFTERTHOUGHT

But despite everything, all three of us have done well in life, and I think the accident has bonded the three of us even more than it would have otherwise. At my wedding, for example, it was my eldest brother who walked me down the aisle, and I think we both remember that fondly. What I think is a shame is that we unfortunately lost contact with our half-sister, which has been a loss and feels like a loss. Although all three of us have gone through periods of grief, bitterness, loss, anger and sadness, and rarely at the same time, most days have been good, and we have learnt to accept the loss in our own way.

But even though the grief has grown paler and smaller over the years, the loss has always been just as strong, and perhaps even stronger over the years. In all of life's big days, especially after we became adults, at weddings, christenings, confirmations, Father's Day, birthdays, etc. We've always lacked that special someone. But even on the less important days, like when we've needed something fixed, or have needed a helpful, safe dad to call, we've missed him. I'm still simply jealous of my friends who only call my dad when small problems arise. I hope they know how to appreciate their dad. But on the other hand, we had to become very independent, and that's a good learning experience. I'm still very happy that my own two boys have the best dad in the world, and I'll make sure they never forget to appreciate that.

In the King's New Year's speech this year, he talked about how we all need the help of invisible hands in everyday life when it gets too heavy. I think that was a very nice thing to say, and I've always thought and felt that my dad has looked after us in some way. Someone who gives us little signs and leads us unnoticeably in the right direction when we've lost our way. I think that's a nice thought. I choose to believe that he still looks after us a little.

Tone.

Knut Amundsen
(Photo: Tone Skirstad Amundsen/Private)

KENT AMUNDSEN

Av Marie Smith-Solbakken, 11. februar 2019.

PERSONALIA

F. 1971

BRUK OG GJENNOMFØRING

Samtykket i at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamlingen om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres til Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden skal få del i dette. (E-post 11.02.2019)

FAMILIE

Sønn til omkomne Knut Agnar Amundsen.
Frode 12 år, Tone 10 år, Kent (meg selv) på 8 år, så Cathrin på knapt 2 år som var pappa sin, og en lillebror som var mamma sin.

BAKGRUNN

Bodø; gikk på skole til og med gymnas, på Bodin videregående. Jobbet så i kiosk
Bodde i Bodø til 23 år. Reiste til Bergen. Studerte historie på Universitet i Bergen. Har bachelor i historie. Jobber nå på et datasenter. Er forfatter i tillegg. Har gitt ut barnebok, og en tekst i en antologi. Bor på Osterøy i Vaksdal kommune.

ULYKKEN

Husker ikke så mye. Ble litt skjermet til å begynne med inntil mamma og de visste hva som var skjedd. Det var på nyhetene. Var 8 år og mye ute og lekte. Merket at det var en underlig stemning. Var noen bilder på TV. Visste ikke at pappa hadde noe med det å gjøre, men visste at han var i Nordsjøen.

Husker best den dagen det ble bekreftet at han var omkommet. Da tok mamma oss opp på soverommet. Hun satte seg på senga med oss unger og fortalte at pappa var omkommet. Jeg ble stille, men veldig trist.

Jeg hadde ikke sett pappa på en stund. Han hadde flyttet. Var litt forvirret. Visste ikke hva jeg skulle tenkte

FORSTOD IKKE AT PAPPA VAR DØD

Begravelsen det var rart. Jeg var stille. Har skrevet en novelle om det. Har brukt de erfaringer jeg fikk den gang i en novelle. Husker at det var mye stein, steinkirke, steingolv, steinvegger. Det var så kaldt. Alle syntes så synd på meg. Jeg forstod ikke det. Jeg var ikke død. Det var han som var død. Jeg hadde ikke forstått alt som skjedde rundt meg. Jeg fokuserte på detaljer rundt meg, som steingolvet, som små gutter gjør.

Mange syntes så synd på meg. Det var ubehagelig. Likte ikke være sentrum. Jeg fikk mye oppmerksomhet fordi jeg var den minste. Det var oppmerksomheten som var det dummeste. Det var dumt at pappa var død, men forstod det ikke.

Manglende åpenhet

Det var først mange år seinere at jeg forstod det. At man tok det innover seg at jeg faktisk en far som er død. Så tenkte jeg på årsaken til hva som skjedde. Så er det en ulykke det hele tiden dukker opp nye opplysninger. Det ligger fremdeles opplysninger som ikke er offentlige. Det er noe jeg funderer på.

En stund slo jeg meg til ro at det var en svikt i en sveiseskjøt. Ok, da der det en menneskelig feil, og det er lov. Men så er det ikke sikkert at det var bare det. Når man er 8 år er ikke det et problem, men nå er det problem at prosessen er lukket.

Man lurer på svar på hvorfor ens egen far er død. Og når det fremdeles er hemmelighold blir man kritisk. Da er det ikke rart at det blir konspirasjonsteorier.

Mamma og pappa skilt

Jeg hadde en grei oppvekst.
Mamma og pappa ble skilt, mamma flyttet sammen med en stefar. Etter to tre år fant pappa seg ny kjæreste. Det var ikke vanskelig å være skilsmissebarn. Mitt forhold til pappa ble fjernere. Husker ikke så veldig mye. Han flyttet sørover for å jobbe.

Minne

Mitt første minne i livet, er når han holder meg i lufta, jeg ligger oppå fotsålene hans, og ser ned på han, og vi ler. Det er godt å tenke på.

Pappa var veldig, veldig snill. Aldri noe kjefting, eller noe vondt i han i det hele tatt. God og snill. Det er godt å ha med seg.

Bestefar

Bestemor var død, hun døde i 1978. Pappa døde i 1980. Bestefar døde i 1981. Bestefar var gammel. Han var klassisk gammel, og sørget. Husker ikke hvordan han tok det.

Far selv

Jeg har en sønn på 7 år. Pappa betyr ganske mye etter jeg ble far. Jeg tenker ofte på at jeg ikke har vokst opp med min far. Jeg vil at han skal vokse opp med begge foreldrene sine. Jeg vil at han skal ha en far. Jeg prøver å etterleve å være snill og grei slik som pappa var.
Jeg snakker litt om pappa, han vet om det. Døden er en del av livet. Som jeg har opplevd i mitt liv. Det er ikke noe vi skjermer han for.

Det har preget meg ellers i livet. Jeg har ikke fått noen traumer. Det er en ting som alltid har vært med meg. Som stadig dukker opp igjen. Det kan være sånne absurde ting. Jeg kunne se en person på gata, og så tenkte jeg at han pappaen min, selv om jeg visste at han var død. Da reflekterer man over – hva det betyr å vokse opp uten en farsfigur som har veiledet meg gjennom livet. Den jobben måtte mamma gjøre.

MAMMA

Hun håndterte det veldig godt, hun er snill og tok godt vare på oss. Vi var fire unger, vi hadde også en halvbror.

Hun var flink med sorgprosessen, hun var åpen. Det er tøft å være mor til fire og håndtere dette. Hun har vært flink.

ØKONOMISK

Tror ikke det hadde noen innvirkning. Vi hadde en stefar i huset.

MINNES

Hver gang jeg i Bodø drar jeg innom graven og sier hei. Er det noe spesielt så sende jeg en hilsen til han.

NÅ – DET VIKTIGSTE MED KIELLAND-ULYKKEN NÅ

Større åpenhet om hva som skjer i en ulykke. Hemmelighold gjør at de etterlatte blir usikre. Helt klart at alt om Kielland må åpnes. All dokumentasjon må være tilgjengelig.

Vi må få alle opplysninger.

Tragedie å miste sin far.

Heldigvis har sikkerheten blitt styrket. Håper at vi lærer. Jobber litt med HMS selv.

CATHRIN GRINDEDAL

Av Marie Smith-Solbakken, 9. februar 2019.

PERSONALIA

F. 1978

cathrin_grin@hotmail.com
Leder for servitører på hotell Blix i Vik i Sogn
Gift med fire barn: 20, 18, 14 og 4 år

BRUK OG GJENNOMFØRING

Samtykket i at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamlingen om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres til Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden skal få del i dette. (E-post 13.02.2019)

BAKGRUNN

Datter til Knut Agnar Amundsen, den yngste.

Født i Bodø, bodde første året i Bodø, så flyttet vi til Feios i Sogn. Flyttet til Feios.

FEIOS

Mamma og pappa planla hus på Vangsnes. Det var midt i de planene at ulykken skjedde. Ulykken skjedde noen dager før bursdagen min, 3. april. Egentlig skulle ikke pappa være ute da. Han hadde friperiode. En annen tilsett som ba om å bytte, så gjorde han det.

Etter ulykken bestemte mamma seg for å fortsette med huset. Vi bodde der et par år. Solgte huset, så flyttet vi Oslo. Der bodde vi i leilighet. Ingen av oss treivs der. Ikke de to eldre brødrene mine heller. Flyttet fra Oslo til Møre og Romsdal. Bodde der to og het halvt år, så tilbake til Sogn. Det var da min bestefar døde, at mamma ville tilbake til Sogn for å være og nær min mormor. Og her har jeg bodd siden 5. klasse på grunnskolen.

Jeg har videregående, gift fire barn. Var 20 år når jeg fikk han første. Har jobbet på hotell. Er leder for servitørene (bar, resepsjon og servering) på et lite hotell, Blix hotell. Hotellet ligger i Vik. Det brant ned. Så er det pusset opp. Fikk navnet for å hedre Blix for at han har pusset opp gamle kirker.

KIELLAND: HVORDAN DET VIRKET PÅ MEG

Jeg husker ikke pappa. Var veldig liten da han omkom. Jeg fikk aldri vite så mye om ulykken før jeg var 5-6 år. Da spurte jeg mamma om hvorfor jeg ikke hadde pappa. Da tok hun meg på fanget, fortalte om ulykken og hva som var skjedd.

Det var veldig vanskelig å snakke om. Jeg skjønte at det var vanskelig for henne å dele. Først de siste årene er har hun snakket om det.

BURSDAGEN MIN

Pappa hadde planlagt bursdagsselskap, med familie og sånt. Så ble det til at han skulle jobbe en uke. Hun var ikke begeistret for det. Bursdag skulle feires. Da hadde han sagt, jeg kommer jo hjem noen dager før, det skal gå fint. Men det ble ikke sånt.

TELEFON

Vi hadde ikke telefon. Hun (mamma) var hjemme hos bestemor. Det var en naboen som hadde telefon. Vi fikk greie på ulykken det på nyheten. Fikk telefon at han var savnet. I de dagene før de fant han, bodde jeg og de to brødrene mine hos bestemor og bestefar. De ville ikke at mamma skulle være alene. Det kom en ny telefon til naboen, de fortalte at de hadde funnet han.

De fant han inne i kinosalen eller i plattformen, de fant han på havbotnen. Det var der de fant han.

FORLOVELSESRING OG KLOKKE

Hun fikk overlevert klokka og forlovelsesringen. På innsiden var det gul maling. Mamma fortalte om det til meg. Han må ha kjempet og holdt seg fast. Hun fortalte at jeg hadde diltet etter henne hele tiden og hadde spurt «kor e pappa». Var liten, to år, med hadde fått med meg at noe var skjedd.

Det syntes hun var spesielt, at jeg spurt etter pappa hele tiden

EN DRØM OG ET MINNE

Jeg fortalte mamma om en drøm jeg hadde da jeg var 15-16 år. Jeg har sett han på bilder.

Det jeg drømte om var at han hadde holdt meg mens han lå på ryggen på golvet, så løftet han meg opp over seg, og så senket han meg ned mot en kjeks han hadde i munne sin. I det jeg fikk tak i kjeksen løftet han meg opp igjen, jeg syntes det var så morsomt. Lo, og så løftet han meg i full fart opp. Han gjorde sånt. Tullet med meg sånt.

Jeg fortalte det til mamma. Dette er sånt som han pleide å gjøre, fortalte mamma. Det var ikke et bilde av dette her i de bildene jeg hadde sett. Da fant hun det bildet, hvor han ligger på ryggen og med kjeks i munnen. Et minne som har ligget i bevisstheten

Det er det eneste minne jeg har om han. Husker han ikke att.

Fantaserte

En periode, da jeg var mellom 10-14 år, husker jeg at jeg hadde problemer med å aksepterte at han var borte. Jeg fantaserte at han jobbet på skip, var på skip og seila i utlandet

Oppgaven på skolen

Når jeg gikk 9. klasse fikk en oppgave fra læreren om å lage en historie om en ulykke. Jeg valgte å skrive om dette, brukte ulykken om oss. Det handlet om en mann som hadde forlovet seg og skulle jobbe på en plattform, om hva som skjedde, at den rystet kraftig og kveltret. Skrev om han og hva som skjedde, og at han skjønte det ikke gikk bra. Det lignet på Kielland-ulykken. Det hjelp meg å komme videre

Det var sjeldent vi snakket om det, meg og mamma. Det ble lettere for meg å snakke om det etter oppgaven. Læreren tok meg til side. Hun spurte om dette var ulykken til pappa. Da sa jeg ja. Da var det lettere. Klarte å akseptere det.

Vet lite om ulykken og hvordan andre har hatt det

Jeg visste lite om ulykken. Respekterte at mamma ikke ville snakke. Fått vite mer og mer om ulykken etter hvert.

Jeg har lest om det som er skrevet om ulykken. Har alltid lurt på hvordan andre hadde det. Er interessert i det.

Min mor

Hun har slitt, spesielt i starten. Hun fikk ikke hjelpen hun trengte. Hun har slitt med nervene. Det går lettere med henne nå. Da skulle ikke snakke da.

Hun stengte det inne i seg. Det ble liggende å gnage. Alle ulykker som skjer, reagerer hun på. Ble deprimert om ulykker skjedde. Minner kommer. Hun har fått hjelp i ettertid til å bearbeide. Har fortalte mer om pappa etter hvert. Hun sleit.

Minnes

Mamma og meg pleide å kjøpe ei rose i mange år. Reiste ned til sjøen, og la den på sjøen. Vi gjorde det uansett hvor vi var. Ikke alltid rose, men en fin blomst. Vi gjorde det hvert år i

mange år. Etter vi fikk kontakt med Frode og Tone, så tenner de lys for meg og. Frode er flink, han sender bilde av graven med lyset.

PÅSKEN

Det skjedde rundt påsketider. Har hatt problemer med påske og farger. Det er ikke mye gult. Vekker dårlige minner. Påsken er ikke noen stor feiring oss. Det var da ulykken skjedde.

Prøver å ta opp påskepynting, mannen min er vant med det. Jeg vil at ungene mine skal ha et naturlig forhold til påske.

BENTE HOFSTAD FRA FLATÅSEN UTENFOR TRONDHEIM

AV ELLEN KONGSNES, 14.1.2016, Trondheim.

PERSONALIA

epost: be-hofs@online.no

BAKGRUNN

Enke etter Per Hofstad, Siemensansatt som omkom på Alexander Kielland.

Per og Bente Hofstad hadde rukket å være gift i 6 år. De hadde to barn, ei jente Eva på 5 og et halvt år og en gutt på 2 og et halvt år. Husker datteren faren?

Det er ikke lett å si om hun husker eller om hun er blitt fortalt det hun tro hun husker. Men hun har noen glimt, for eksempel av pappa på ski med pulk i snøen.

ULYKKEN

De hadde ikke telefon den gangen i 1980 da Alexander Kielland-ulykken skjedde. Den 27. mars var Bente i huset de bodde i den gangen, på Flatåsen i Trondheim.

Alt var ferdig pakket. De skulle reise på påsketur dagen etterpå. Bente holdt på å vaske, derfor var ikke fjernsynet på. Svigerforeldrene kom innom og lurte på om hun visste hvo r Per var. De hadde hørt om ulykken. Det var mye som ikke var som det skulle være den dagen. I Nordsjøen var det tåke og dårlig vær. Vi visste ikke at han var på Alexander Kiellandplattformen. Hverken vi, foreldrene eller Siemens visste det.

Foreldrene til Per og Bentes foreldre kom til huset på Flatåsen. De lurte på om jeg visste hvor han var. Jeg trodde at jeg visste at han var på Alfa-plattformen. Den usikkerheten levde jeg med til neste formiddag. Da skjønte jeg. Og utpå ettermiddagen kom presten og politiet, kledd i sivil. Vi var ikke sikre selv om vi var sikre. Han var ikke funnet. Politiet spurte etter spesielle kjennetegn.

Det hadde han. Et arr etter en nyresteinoperasjon som strakk seg fra navlen og bakover til midt på ryggen. Om kvelden da det skjedde hadde ungene hadde lagt seg. Foreldrene mine sov over og neste dag reiste vi hjem til dem på Byåsen for de hadde telefon. Da det ikke hadde kommet noen telefon fra ham utpå formiddagen, skjønte vi det. Alle som var på plattform i Nordsjøen ringte jo hjem for å fortelle at de levde.

Følelsen var helt forferdelig. Jeg følte at jeg var ferdig med livet. Jeg var 23 år og ferdig med livet. Det kom hverken apati eller gråt. For jeg hadde to unger å passe på. Men innvendig var det et kaos. Bente begynner å røyke igjen. Og hun drikker kaffe hele tida. Røyken er en trøst ennå. Når tårene kommer sier jeg til meg selv, ta deg en røyk nå, så går det bedre.

Dagen etterpå fikk vi vite at han var funnet.

Så bisart det enn kan høres ut, men midt i alt dette var det at han ble funnet et gledens budskap. Vi visste jo at han ikke var i live. Da var det nest beste at han ble funnet. En av de ti siemensgutta som døde ble aldri funnet. Foreldrene hans fortalte at de skatt til hver gang telefonen ringte i mange år etterpå.

Var gravsteinen viktig for ungene? Da de vokste til var det nok greit å ha noe håndfast, at han ikke bare forsvant på sjøen. Men i begynnelsen kunne jeg ikke ha med begge barna på grava sammen. Minstemann forstod det ikke det med et gravsted. Han skjønte ikke hvorfor vi ikke bare kunne grave ham opp. Det var en stor belastning for eldstejenta som da var seks år og forstod mye mer. Hun hadde et stort behov for blomster og pynting slik større barn og ei jente trengte. Derfor var det ofte vi to som gikk til grava.

Jeg tok med barna dit hver for seg. Bente synes også det er godt å vite hvor han er.

Det hadde vært en stor ekstra belastning å ikke vite. Jeg er ikke religiøs men jeg liker å vite at ting bare ikke forsvinner ut i intet.

Per ligger på Havstein kirkegård i Trondheim. I samme kirke er han også døpt, konfirmert, gift og begravet. Egentlig hørte Flatåsen til Leinstrand kirke. Men etter noen omganger fikk vi begrave ham på Havstein. Det er mye som ikke har vært helt rett fram etterpå. Møtet med Trygdekontor et, for eksempel.

Turnusen og skiftarbeidet i Nordsjøen var ukjent for de som skulle beregne pensjonen. Jeg tror at samfunnet har lært en masse av Alexander Kielland om hvordan mennesker ikke skal behandles. Vi ble helt overlatt til oss selv. I dag er det jo krisepsykiatri og all slags. Diss e fagfolkene fantes den gangen også. Men de var ikke der for oss.

Da jeg utpå høsten trengte å snakke med noen som ikke gråt sammen med meg tok faren min kampen og kjempet som en løvepappa. Han fikk meg inn hos familievernkontoret. Det satte en del ting på plass for meg.

Bente var ei ung enke på 24 år, alene med to små barn. Men hun stod også i en skvis med Perssørgende foreldre, særlig far. Svigerfar ville trøste og hjelpe. Han ville gjerne overta som pater familias. Han ville hjelpe men han skjønte ikke at han gikk for langt. For han sørget slik selv at han ikke så.

Per og Bente hadde allerede hatt planene klare og skulle begynne å grave ut den nye tomta på Uståsen på Kattem. Nå ønsket svigerforeldrene å kjøpe nabotomta for å kunne være nærmere. Heldigvis ble det ikke slik, kanskje innså de selv at det ikke ville vært så heldig.

Svigerfar kjempet for sannheten om Alexander Kielland-ulykken. Han trodde ikke at alt hadde kommet fram. Men for meg ville ikke sannheten gi meg Per tilbake. Ja, vi skal lære av det. Men likevel.

Foreldrene hans var nok litt skuffa over min mening her. Men jeg klarte det ikke. Jeg skulle være både mamma og pappa og i tillegg bygge hus. Min rettesnor har alltid vært at jeg skal kunne stå inne for innsatsen min og at per fra det hinsidige skal kunne nikke å si at hun klarte seg bra og gjorde så godt hun kunne. Jeg har et nært forhold til alle mine barn.

Eldstedatteren min sa i konfirmasjonstalen sin at hun hadde to ting å utsette på meg: den ene var at jeg røkte. Det andre var at hun ikke fikk hest. Det kan jeg leve med.

Eldstejenta tok på seg et veldig stort ansvar etter ulykken. Hun har en veldig sterk empati. Fremdeles er hun veldig redd for å såre folk. Når hun var ute og lekte kunne komme inn i rekkehuset og rope på mamma. Da måtte jeg komme helt ut i gangen og vise meg fram, slik at hun så ansiktet mitt. Hun måtte inn og se at jeg ikke gråt. Hvis hun så at jeg var lei meg og gråt, kom hun inn fra leken. Derfor var det opp til meg å ta meg sammen slik at hun fikk leke som andre unger.

Alle søsknene er nære. Eldstejenta Eva bor litt lenger nedi samme gate med to barnebarn. Men akkurat langt nok unna til at de må ta ytterjakke på for å besøke hverandre.

Huset vårt har alltid vært ungene. Jeg var jo en ung mor med mye energi. Hjemmet hos oss var en samleplass for hele nabolaget. Vi voksne var aktive i korps, idrett og som klassekontakter. Det hendte at vi måtte kjøre to biler fordi alle de andre sendte ungene sine ned til oss. Det er sånn det er med aktive foreldre. Du møter igjen de samme i korps, og idrettslag og FAU.

Kampen for å skape et hjem ble mitt livsprosjekt.

Like etter ulykka fikk Bente to nødplasser i barnehagen på Flatåsen. Da de flyttet til det nye huset på Uståsen året etterpå, fikk hun barnehageplasser der. Egentlig var lysten til å flytte bleknet, men Eva skulle begynne på skolen og det ble et mål å komme i hus til skolestart. I den nye barnehagen på Katten hadde mor Bente et behov for å snakke med personalet om situasjonen i familien. Jeg ba om et møte både med barnehage og skole og jeg ba dem bistå meg med å se jentene mine. Jeg ville at de skulle kjenne historien slik at de kunne se det og forstå det hvis det kom noen reaksjoner mens jeg ikke var der. De kunne jo komme til å vise sinne eller frustrasjon eller sorg eller noe annet, jeg kunne ikke vite hva som kunne komme.

Det var ikke vanlig at foreldre ba om en samtale på den måten. Jeg ble møtt med litt forundring, men det var likevel positivt.

Heldigvis kom det aldri noen reaksjoner på skolen eller i barnehagen. Ikke hjemme heller. Vi har snakket når ungene har hatt behov. Jeg har forsøkt å svare ved å fortelle sannheten slik jeg opplevde den. Og vi har bladd i album. Særlig sammen med eldstejenta, hun hadde et enormt behov for å se i album. For meg var dette både godt og vondt. På mange måter hjalp det også meg i sorgarbeidet. Det hjalp meg med å møte verden. Det ble viktig for meg at Per ikke skulle ties i hjel. For barna mine sin skyld. Ungene hadde behov for å snakke om han. Det

hadde jeg også. Men omgivelsene ville helst la være. Venner var redde for at jeg skulle begynne å gråte. Jeg har opplevd at folk krysset gata for å slippe å prate med meg. Fordi de ikke turte. Etter to slike opplevelser bestemte jeg meg for at hvis det skjedde igjen, skulle jeg gå etter. Det gjorde jeg. Da jeg tok henne igjen sa hun at hun ikke visste hva hun skulle si. Jeg sa at hun ikke trengte å si noe. Hun trengte bare å gi meg en klem. Neste gang jeg traff henne sa hun at hun var glad for at jeg hadde de stoppet henne.

Døden kan være tøff. Mange kan synes at en minnestund er unødvendig. Senere skjønte jeg at minnestund er til for å få unnagjort det første møtet. Pers minnestund ble holdt i Frimurerlogen i Trondheim. Lokalet var stappfullt. Selv husket hun veldiglite. Men lokalet var fint og det gir gode vibrasjoner. Familien valgte ofte Frimurerlogens utleielokaler når de hadde samlinger.

Huset: Det nye huset i Uståsen hadde Per og Bente valgt ut sammen. Huset var bestilt, sammen med rørlegger, gravearbeid og alt mulig annet. Det ble en pause, kan du si. Så måtte det nye byggetillatelser til og noen runder med kommunen. Men pappa hjalp meg. Det føltes tyngre å være på den nye tomta enn i huset på Flatåsen. Her var alt tomt og her var jeg veldig alene. Da var løvepappa god å ha igjen. Han sa til meg at vi tar ett skritt om gangen. Og hvis du ikke vil flytte inn, så kan du selge. Ett år etterpå så ting annerledes ut. Vi flyttet inn i mars 1981. Og Bente hadde funnet lykken igjen.

Ni måneder etter ulykken, møtte hun Sverre. Jeg var ung. Og jeg hadde bare gode minner og ekteskap og samliv.

Hun møtte Sverre på travbanen der hun jobbet ekstra i utbetalingsluka. Sverre spøker med at hun tok med seg den største gevinsten hjem selv.

Jeg har bare en ting å si om han; at jeg og ungene har vært heldige. Han var like ung som meg og han tok hele pakken.

Jeg hadde jo fått vokse med oppgaven. Han måtte ta en ferdig pakke, med to unger og neste ferdig hus. Bente fikk 800.000 i erstatning for tapet av Per. Det kom noen kommentarer omkring forsikringsutbetalingen og lykkejegeren som hadde kapret enka.

I 1980 var det mye penger. Huset kostet 300.000. Det sier litt om størrelsen på summen. Noen så bare pengene og ikke ansvaret som Sverre også tok på seg.-

Samtidig var ikke jeg ferdig med å sørge. Men jeg fikk lov til å gjøre det. Jeg har grått på skulderen til Sverre over at jeg har savnet Per. Sverre er veldig omsorgsfull og var overfor mine humørsvingninger. De kan komme ennå. Han har lært når han bør ta en tur i kjelleren og når det er tid for å holde rundt meg. Det var en bratt lærekurve for en ung mann.

Men hos meg stod ungene først. Da vi møttes var det godt for meg, men likevel var min beskjed til ham tydelig: Kjemien med ungene måtte fungere. Og jeg måtte få stå på egne bein. eg hadde ikke behov for å gifte meg igjen. Jeg hadde behov for å kunne stå på egne bein, å

være selvstendig. Jeg tror Per ville likt Sverre. Ytre sett er de ulike. Per var 1.85 og mørk, mens Sverre er 1.73 og lys. Men inni er de samme type.

Men Sverre er ikke en erstatning. Per er Per og Sverre er Sverre. Når jeg ser tilbake og ser hans forhold til barna, ser jeg at jeg har gjort riktig med å bli sammen med Sverre. Jeg tror det er to ting som har gjort at det har gått så bra: Sverre har vært sitt ansvar bevisst. Og jeg har sluppet ham til. Svigerforeldrene synes det var vanskelig at Bente fikk ny kjæreste.

Svigers taklet det ikke i begynnelsen. Det var ei tøff tid. Det var vanskelig for meg å forklare dem at jeg fortsatt var like glad i Per og at man kunne være både trist og glad samtidig. Men det skal mine svigerforeldre ha. De har tatt imot Sverre og blitt veldig glad i ham.

FORHOLD TIL HAVET

Jeg er veldig glad i havet. Han hytte og en liten båt i Taftøysundet på Hemne, vis av vis Hitra. Der kan Sverre og jeg reise ut med båten og spise formiddagsmat midt utpå. Jeg har aldri tenkt at det var sjøen som tok Per. Det var oljeeventyret. At det kunne skje en slik ulykke hadde ikke streifet meg. Det jeg var redd for var helikopterturene, der hadde det jo skjedd ulykker. Etterpå har jeg ikke følt behov for å vite akkurat hvor han døde. En siemenskamerat fortalte meg at Per hadde sagt; slapp av, den velter ikke. Etterpå har jeg tenkt; Faan, hvorfor fikk han ikke heller panikk, da hadde han kanskje overlevd. Men jeg kan forstå hvordan han tenkte. Hvem kunne tro at en svær plattform kunne velte. Har hun vært bitter, nei hun tror ikke det. Hvis jeg har vært bitter, er det på meg selv. Per var på sin tredje tur. Jeg hadde lenge strittet imot at han skulle jobbe offshore, men han ønsket å reise ut. Tenk om jeg hadde nektet litt til. Men vi kjenner ikke morgendagen. Heldigvis. Det er 35 år siden men jeg husker det som om det var i går.

Tiden leger alle sår, heter det, men det er ikke sant. Såret vil alltid være der. Sånn som når det skjer ting som på Utøya, da åpner såret seg. De ungdommene var enda yngre enn oss.

Det vondeste å tenke på i forhold til Per er tanken på alt han ikke fikk oppleve. Det er det verste ved ta unge dør. De har ikke begynt å leve ennå. Derfor fikk jeg et barn til, Tone. Det var ikke rett av meg at han ikke skulle få oppleve å ta imot en baby. Han skulle også få oppleve et svangerskap og kjenne lukta av en liten nyfødt. Jeg innrømmer at jeg var litt urolig for at han skulle behandle ungene forskjellig. Men ingen av ungene, hverken Eva, jan Helge eller Tone, har gitt uttrykk for at de ble forskjellsbehandlet. Vi tenner lys på Pers grav hvert år og Sverre har vært med meg i alle årene. Pers gravsted er en dobbeltgrav. Hvor skal Bente selv begraves. Jeg har tenkt tanken, men har ikke funnet svaret. Kanskje er det ikke jeg som skal bestemme det. Sverres mor ble selv enke tidlig Der ble Bente tatt imot med åpne armer.

Etter ulykken ble det viktigere for meg å ikke bøye av når noe var viktig for meg. Det hadde nok med alt sammen å gjøre, at svigerforeldre og andre forsøkte å bestemme over meg. Jeg skulle faan ta meg vise dem.

En ting er jeg 110 prosent sikker på og det er at Per aldri hadde villet at jeg skulle være alene.

Jeg kom ned på beina. Men jeg har ikke landet der alene. Jeg har hatt god hjelp. Noen har vært spesielt viktige, slike som naboen min på Flatåsen. Hun ringte på døra mi hver eneste dag. Det er veldig lett å tenke at jeg skal gjøre det i morgen, men hun gjorde det hver dag. Jeg hadde også ei tante som ringte. Hun kom hun hjem til oss og la på rene sengeklær etter at jeg hadde tatt av de skitne, men ikke hatt krefter til å legge på nytt. Det er en kunst det; å tørre å bry seg, men uten å blande seg.

ROSE BJØRG JØRGENSEN FRA SANDEFJORD

Av Else M. Tungland, 17. februar 2016.

PERSONALIA

3225 Sandefjord

BRUK OG GJENNOMFØRING

Godkjent

HVORDAN OPPLEVDE DU ULYKKEN?

Visste ingenting før søsteren min ringte og fortalte at det hadde vært en ulykke i Nordsjøen på AK. Jeg var i syklubb og tenkte at det sikkert ikke var så farlig.

Den har jo 5 bein så det kan jo ikke skje noe alvorlig. Jeg gikk inn til de andre igjen, men ba om å få se nyhetene klokka 9. Da var det nyheter på svensk TV. I slutten av sendingen

Kom nyheten om at AK hadde veltet og at de holdt på og ta opp levende og døde.

Da reagerte jeg.

Jeg kjørte hjem. Ungene på 13-15 år var hjemme alene.

De så på nyhetene når jeg kom hjem.

Satt oppe hele natten og så på TV. Jeg fulgte med da de viste de som kom inn med helikopter. Så om jeg kunne se mannen min, men det gjorde jeg selvfølgelig ikke.

Å VENTE I UVISSE

Det hendte på en torsdag. Jeg ventet på at arbeidsgiveren hans skulle ringe meg. Han jobbet på TS – Contractor. Jeg ringte ikke til dem for jeg tenkte at de hadde sikkert nok å gjøre. Jeg ventet helt til klokka 3 dagen etter. Jeg var redd for at de skulle gå hjem etter dette, for det var jo helg. Da fikk jeg beskjed om at jeg kunne ringe politiet i Stavanger.

De visste ikke mye der heller, men jeg fikk snakke med en politimann (Bengt Rode).

Det kom en prest på søndag. Jeg syntes det var dumt å komme da, før vi visste noe sikkert. Han mente det nok godt.

TELEFONEN

Mandag fikk jeg beskjed om at Arne var funnet.

Det var den politimannen jeg hadde snakket med tidligere som ringte. Jeg ante ikke om han var gammel eller ung, bare at det var en omtenksom mann. Da han ringte til meg spurte han først om jeg hadde noen hos meg. Jeg syntes det var flott at han tenkte på at jeg ikke bare satte der alene i en krok.

DU SENDTE BLOMSTER TIL HAN ETTERPÅ?

Ja, de politifolkene hadde det sikkert ikke heller så lett. Han fortjente virkelig en blomsterbukett.

ET MINNE

Vi var i Tananger når Arne var med å bygge disse svære søylene. De var kjempehøye. Vi tok en nettingheis utvendig opp på søylene. Mannen min syntes det var gøy. Han ville vise barna dette fantastiske han var med på, på toppen skulle vi gå fra en søyle til en annen. Der det kun noen rør som rekkverk. Da fikk jeg panikk.

TIDEN ETTER

Etter ulykken var jeg alene i noen år. Traff en ny mann som døde av kreft nokså fort. Etter dette har jeg klart meg med barn og barnebarn.

Jeg har en venninne i Stavanger og har besøkt henne mange ganger. Det tok mange år før jeg orket å se momentet over ulykken, brutt lenke.

ERSTATNING

De sa at jeg skulle få 1 million i erstatning, men så ble det ble trukket skatt og 200.000 i oppkapitalisering til folketrygden. Så 550.000 var det jeg fikk utbetalt fra oppgjøret.

Synes at dette ble helt feil!

I tillegg hadde sjefen i firma mannen som min jobbet i med seg en sjekk på 250.000 i begravelsen. (Watne het han i TS-contractors.)

Vi hadde egen forsikring i tillegg, så det ble over en million til sammen, men det var ikke slik det skulle være!

Jeg var flink med penger så vi klarte oss bra.

FAMILIEN HAGEN FRA LILLESAND

HJØRDIS HAGEN (1941-2017)

Av Marie Smith-Solbakken og Hans-Jørgen Wallin Weihe

PERSONALIA

F. 1941

GJENNOMFØRING OG BRUK

Samtale hjemme hos Hjørdis Hagen 24.10.2015. Det ble tatt notat fra samtalen, avtalt å gjennomføre ny samtale med begge sønnene tilstede samt fotografering. Foto gjennomført 10.11.2015. Notat fra første samtale ble vist Hjørdis og sønnene. Det ble gjort noen små korrigeringer. Den andre samtalen ble gjennomført som en felles samtale med mor og sønnene, og det ble fotografert. Det ble gjort ny avtale om å fotografere ute i dagslys noen dager senere.

Notat fra samtalene er oversendt til Kenneth Hagen som skal sørge for at alle tre for anledning til å lese notatet og gjøre korrigeringer. Det bes om samtykke til å kunne bruke notatet som et grunnlagsdokument i vår fremstilling av Alexander L Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer.

Samtykke gitt av alle 20.06.2016.

Samtykket i at notat fra samtalene offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken som overleveres Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden skal få del i dette. SMS 1.1.2019, Kenneth Hagen.

BAKGRUNN

Hjørdis Hagen mistet mannen sin Kjell Hagen og bror Arne Thomassen i ulykken. Verken Kjell eller Arne ble funnet.

Hjørdis var gift med Kjell Hagen (omkom) og de sønnene

Kenneth Hagen (15 år 1980) og Johnny Hagen (12 år 1980)

Hjørdis er søster til Arne Thomassen som omkom. Han var gift med Mariann Thomassen. De hadde barna Marita Thomassen, som bor i Vågsbygd i Kristiansand og sønnen Raymond Thomassen som bor i Høvåg

DE FØRSTE DAGENE

Tøffe tak. Giftet meg i 1963, hadde vært gift i 17 år da det skjedde.

Han var just begynt, hadde ikke vært hjemme en tur engang. Begge to hadde nett begynt, mannen min og broren min. Ulykken skjedde på en torsdag. Det skjedde halv sju.

Han skulle være på en annen plattform. Han er ikke der han, tenkte jeg. Han skulle være på Albuskjell Alpha, det var hva jeg trodde. Jeg sendte min sønn til av sted til konfirmasjonslesing. De skjønte vel mer enn det jeg skjønte. Lederen sendte han hjem.

Jeg ante uro, og slo det fra meg. Svigerinnen min var helt annerledes. Hun var sikker på at de var borte.

GUTTENE

Sønnen vår, han eldste, han på 15, han tok det veldig alvorlig. Han på 12 år tok det ikke så alvorlig. Han viste det ikke sånn. 15 åringen stod bare å kikket gjennom vinduene. Mange kamerater som kom til han, og fikk han med igjen.

SAVNET

På lørdag kom presten og fortalte meg at han var savnet. Kjell hadde bestilt telefon. Den var ikke kommet til oss den gang. Presten kom på huset. Jeg husker ikke hva han sa.

KJELL HAGEN OG ARNE THOMASSEN

Min mann, han var maskinist. Han hadde jobbet i Nigeria i 3 år. Vi var der alle sammen en sommer, så begynte han i Nordsjøen. Jeg hadde lyst å ha han hjemme.

Min bror og han hadde bare hatt en tur, de bodde på samme plass der ute, og de ble borte begge to. Jeg har fått vite at Abrahamsen og min mann satt i kinosalen og bror min i byssa.

Kjell og Arne hadde ikke vært ute før. De var ikke kjent på plattformen.

VÆRET

Fælt vær

DAGENE SOM FULGTE

Jeg leste ikke aviser på fjorten dager og hørte ikke på radio var redd for å se navnet hans. Han var savnet. Stengte postkassen og dro ut kontakten til radio og tv.

Gjorde noe hele tia. Støvsuget. Har ikke noe valg, hadde to unger, måtte stå i det. Tenkte det er jo de som har mistet hele familien før, og de har overlevd. Det var tøft.

Det var tøft å skulle bestemme alt selv.

Minnestund i Vestre Moland

Det var felles minnestund i Vestre Moland for min bror, min mann og en til.

Minnemarkeringer

Husker lite fra det, det var tøft.

Deltok på minnestund også i Stavanger, ved plattformen, tre år etterpå, så var det minneplaten. Siste gangen tenkte jeg, nå må det snart være nok.

Fikk en innbydelse, til minnehøytid, på 30 års markeringen, gikk ikke. Så først innbydelsen etterpå, trodde det var noe reklame.

Jeg trenger ikke alle de markeringene for å huske. Jeg synes ikke det er så greit. Du ripper oppi det hver enda gang.

Historien er viktig

Vi og ripper opp, er det vanskelig? Ja, men nå er det sånt. Torsdag eller fredag kan du møte sønnene.

Det er viktig for mine barnebarn at det blir en historie og at den blir fortalt. Det er viktigere enn at den aldri blir fortalt.

Familien ble berørt

Hadde kontakt med mange i familien.

Svigermor; hun opplevde det – hun sa ikke så mye, hun var et tøft menneske. Mistet mannen i 1977, etterpå mistet hun sønnen.

Nå er det for mye når noe skjer. Mistet både mann og bror. Vi var ti søsken, nå er vi ni igjen.

Savnet og guttene

Det var ikke så veldig annerledes å være alene. Jeg har alltid vært mye alene, det funket som det alltid hadde gjort. Det var ting jeg ikke kunne gjøre, som ble gjort når han kom hjem. Men så ble jeg helt alene, han var borte, han ville aldri komme hjem mer.

37 år ble jeg enke. Savnet etter han var stort. Jeg ble alene med ungene oppover. Konfirmasjonen ble annerledes enn jeg hadde tenkt. Han kunne velge om det skulle være hjemme eller ikke, så ble det hjemme

Jeg vet ikke hvordan det virket på guttene, vi snakket ikke om det. Han på 15 år stod bare og så ut vinduet. Han på 12 sa ikke så mye. Jeg vet ikke

Jeg sa til guttene: «nå må dere spise!» Da sier de: «Det må du å!»

Sønnen min jobber i Maritime Protection, jobber som prosjektleder. Jobber med maritime sikkerhet. De er i Brasil rundt alle veier. Den yngste er anleggsgartner, de er veldig forskjellig.

ERSTATNING

Vi fikk et engangsbeløp, vi klarte oss.

SORG

Klarer litt av hvert, når jeg må. Det tok mange år, to tre år før jeg kom over det. De første årene så kjente jeg at jeg ikke hadde lov å le. Kan ikke le lenger, jovisst kan du le, sa presten. Vi hadde en så veldig god prest. Jeg sa det til han en gang at jeg synes ikke jeg hadde lov å le. Presten sa du må bare le. Presten var til hjelp.

Til og med når jeg er på kirkegården, kan jeg le. Så står vi der og ler høyt på en kirkegård, passer det seg ? Han hadde ikke noe imot at jeg gikk ute og lo.

MINNER

Det er i grunnen det du husker best er de gode minner. Vi var på båttur og greier, da satt jeg bak og øste, og han styrte båten, jeg var ikke redd, nei jeg var ikke det.

Han lo mye. De har arvet det etter han.

SORG

Det må overvinnes, det må gå videre.

SISTE TUREN

Når han skulle dra, ville sønnen min være med hver gang, Kenneth var med siste gangen au, det var ikke han andre.

TIDEN SOM FULGTE

Fikk ingen oppfølging fra det offentlige. Fikk ingen trøst. Ingen som snakket om det. Glad i hagen. Hadde 2 mål med hage der nede. Hagen har vært god å ha. Den ene sønnen har den nå.

HJØRDIS, JOHNNY, KENNETH HAGEN

Av Marie Smith-Solbakken, 10. 11.2016, Tingsaker.

Hjørdis Hagen (1941-2017)

Johnny Hagen

Kenneth Hagen

MINNER

Da ulykken skjedde var Kenneth 15 år og Johnny 12 år.

Hjørdis: Sendte han (Kenneth) ut på Borkedalen skole på konfirmasjonsundervisning. Han skulle være på Albuskjell Alpha. Fikk greie på at han var der (Alexander Kielland), men ville ikke tro det (Hjørdis).

Johnny: Fikk høre om han som hadde mistet sin far. Pappa var ikke der. Visste det på et vis, men trodde ikke han skulle være der. Ingen som sa noe den kvelden.

Ble sendt på skolen den morgenene. Skulle ha dobbeltime i musikk. TV ble slått på. Der snakket de om ulykken på Nordsjøen. Jeg visste ingenting. Lærerinnen spurte om min pappa var der. Jeg blånektet, nei han er ikke der. Robin Abrahamsen, Torunn Falk hadde også fedrene sine der.

Noen gikk hjem, følte jeg måtte være der, ganske sikker på at det ikke hadde skjedd min pappa.

Kenneth: Husker lite. Jeg var helt ute av meg på vei hjem.

Kan huske at han stod i overlevelsesdrakt på kjøkkenet. Han tok på seg drakten og prøvde den dagen før han reiste. Han hadde gått på kurs. Det var ikke rare greiene.

Jeg var med inn til Kjevik.

Jeg hadde en forutanelse om noe, var urolig og kjente på det før vi kjørte til flyplassen og da vi var der. Jeg husker når han gikk fra oss. Da vi fikk vite at an plattform hadde veltet, tenkte jeg at pappa var der.

Hjørdis: Svigerinnen min hadde kamerater som besøkte henne og som visste at de (Arne og Kjell) måtte være borte og at de var på Alexander Kielland (Arne Thomassen, bror til Hjørdis)

Jeg trodde ikke det var hendt noe. Jeg ville ikke vite det. Jeg fikk ikke noe beskjed. Hadde ikke tven på, leste ikke aviser på mange uker. Ville ikke se han på noe liste over savnede.

Kenneth: Mamma tviholdt på at pappa var på en annen plattform. Jeg sa Pappa er ikke der. Hun svarte det er han helt sikkert. Jeg tenkte at alle var på Alexander Kielland på grunn av været, og skjønte han var borte.

Hjørdis: Jeg husker ingenting fra minnegudstjenesten. Ting er veldig blankt. Husker at vi var på med båten og la krans på sjøen. Husker også godt monumentet ”Brutt lenke”, husker det godt. Husker litt fra kirka, og at det var veldig ubehagelig med TV. Prøvde å gjemme meg så godt jeg kunne.

Johnny: Rart å være i den settingen, veldig offentlig og veldig privat.

Hjørdis: Marianne (svigerinne) bodde hos ei venninne. Vi hadde mye kontakt .

Johnny: Husker at jeg nektet å godta hva som var skjedd, leste om sjøferder i livbåter, mytteriet på Bounty, og Robinson Crusoe. Gikk i månedsvis og trodde at han kom tilbake, og gråt om natten.

Kenneth: Var stille og innesluttet.

Johnny: Jeg så at det var veldig vondt for deg (mamma). Jeg ville ikke være en byrde, Kunne ikke grine. Det gjorde jeg om natta. Det kunne jeg ikke vise. Var for å beskytte deg.

Ville ikke vise til mamma at jeg grein. Jeg ville ikke bekymre henne.

Hjørdis: Så var en tanke jeg trodde lenge på, selv om det var sagt at han var død, var det vanskelig å ta inn over seg. Jeg håpet og trodde at han ikke var der, han var her på en måte, de fant han aldri, han kom ikke hjem, han ble borte.

TAPET

Johnny: Vanskelig det der med kamerater. Foreldre spurte hvem er du? Hvem er faren din? Det takla jeg ikke, da måtte jeg rømme huset.

I kiosken kunne de si: «stakkars deg hvordan skal det gå?». Folk hadde det med veldig sånt synes synd på.

Kenneth: Etter hvert som tiden gikk husker jeg de gode sidene. De mange positive ord som kom om pappa. Det var positivt at jeg var sønn av han. Det var alltid noen som hadde noe godt å si om han.

Johnny: Jeg merket, at jeg etter hvert hadde hunger etter å høre om pappa. Da var det gått mange år. Jeg var blitt voksen.

BARNEBARNA

Kenneth: Har fortalt dem (barna mine) hva som har skjedd, om en plattform som kantret Alle tre barna, alle vet det. De har vært mange ganger med på kirkegården og hvor det er plassert en minneblankett på hans foreldres gravsted. Den yngste på 17 spør og graver litt. Han er oppkalt etter han. Han heter Kjell Magnus Hagen.

Johnny: Vet ikke om jeg har vært god å snakke om det, men det har vært nevnt.

OPPDRA ALENE

Hjørdis: De fikk båt da de var 15 år. De skulle håndtere den alene. Jeg måtte spørre meg selv hva ville faren deres ha gjort ? Han hadde gitt de lov. Da kan jeg og gjøre det. Jeg ga de lov. Hadde vi vært to, kunne jeg vært mer imot. Det hadde jeg nok vært, om han var der, men jeg var alene og jeg måtte gjøre det sånt som det ville blitt.

De hadde ikke far, så de måtte gjøre mye sånt rydde og sjaue.

Kenneth: Fikk beskjed av onkel, nå er du mannen i huset.

ETTERPÅ

Kenneth: Nye sikkerhetreglene er resultat av Kielland.

Johnny: Arbeidslivet er blitt sikrere.

SNUING AV PLATTFORMEN

Hjørdis: Om jeg mente det var rett å snu plattformen fikk jeg spørsmål om. Synes ikke jeg ville svare på det. Jeg kunne ikke si bare la de ligge. Noen andre får avgjøre det, mente jeg. Så får vi bare godta det.

FAMILIEN THOMASSEN FRA LILLESAND

MARIANNE THOMASSEN (1950-2017)

Av Marie Smith-Solbakken, 13. November 2015, Høvåg sykehjem

BRUK GJENNOMFØRING

Barna Marita og Raymond ga samtykke til at vi fikk besøke Marianne og snakke med henne om Kielland-ulykken. Det ble samtykket til fotografering.

Barna til Marianne har samtykket til at samtale og foto med henne kunne publiseres i polyfonien og fotofortellingen.

Samtykket til at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamlingen om Alexander L. Kielland-ulykken og overføres Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv for at ettertiden skal få del i dette. (SMS 02.01.2019 fra Marita Thomassen og Raymond Thomassen 02.01.2019 på vegne av familien).

BAKGRUNN

f. 1950

Enke etter Arne Thomassen (omkommet og ikke funnet). Mor til Marita Helene og Raymond, og bestemor til Emma. Gift med Terje fra 1985.

Høvåg sykehjem

Tilstede Emma Thomassen (12 år barnebarn), Raymond Thomassen (sønn)

PÅ HØVÅG SYKEHJEM

Marianne bor på sykehjem hun fikk diagnosen Alzheimer 2009. Raymond fortalte at vi skrev bok om Kielland-ulykken, at vi samlet inn minner fra ulykker, at vi ønsket å vite hva hun husket fra ulykken.

Marianne hadde ulike uttrykk. Hun lo litt, var alvorlig, var tenksom og var trist.

Hun sa dette:

Han er jo her.

Da er det en til.

Han har det.

Ja men da.

Kan jo ikke alt gulljentå.

Du var så nær.

Nå skal vi sjå, og ikke noe mer før vi fær.

Ja det var det.

Kan ikke gå opp der.

Du har jo noen som du har hatt før, det er så feil

Det er ikke godt å vite.

Det er fint med to av han.

Du holder så hardt.

Du var så liten

Det var sånn det var.

SØSKENE MARITA HELENE OG RAYMOND THOMASSEN

PERSONALIA

mht19759@gmail.com

1.3.1975

BAKGRUNN

5 år, mister far

Datter av Arne og Marianne Thomassen
Barn: Arne, Johanna

Førskolelærer Kristiansand

Far omkom i Alexander Kielland-ulykken

Ikke funnet

RAYMOND THOMASEN

PERSONALIA

BAKGRUNN

1.9.1977

2 ½ år

datter av Arne Thomassen og Marianne Thomassen

Barn: Emma, Mathea, Sander

Far omkom i Alexander Kielland-ulykken

Ikke funnet

BRUK OG GJENNOMFØRING

9.november 2015, Caledonian, Kristiansand

Marie Smith-Solbakken

Tord F Paulsen (foto gjennomført)

Samtale med søsknene Marita og Raymond Thomassen på Caledonian Hotel i Kristiansand. Det ble tatt notat fra samtalen. Gjorde avtale om å møtte Raymond 13. November 2015 for å

møte deres mor Marianne Thomassen som har Alzheimer, og avtalte å møte Marita 14. November på «Brutt lenke» i Stavanger. Vi besøkte Marianne Thomassen, enken etter Arne Thomassen, på Høvåg sykehjem sammen med barnebarnet Emma og Raymond. Notat fra samtalene ble overrakt Marita på Brutt lenke 14. November 2015. Vi ba henne vurdere å samtykke i bruken av notatet fra samtalen med deres mor.

15. juni 2016 hadde vi en siste gjennomgang av notatet på telefon hvor notatet ble korrigert.

Det er gitt samtykke til å bruke notatet av Marita Thomassen og Raymond Thomasen og i vår fremstilling av Alexander L Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer. Marita og Raymond Thomassen har samtykket i at notat og bilde av deres mor Marianne Thomassen, som ikke er i stand til å samtykke selv, kan brukes i fremstilling av Alexander L Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer.

HVA JEG HUSKER ?

Marita

Jeg husker jeg fikk dokke av han til bursdagen 1. Mars. Hadde ønsket den i lang tid. Veldig hyggelig at jeg husker akkurat det.

Stod jeg på sofa kanten i stua og ropte ut vinduet. Det var mørkt og regn ute og ropte «nå må du ikke drukne pappa», «neida jeg skal ikke drukne» ,svarte han

Raymond

Jeg husker ingenting

Marita

En dag etterpå (det var skjedd), sa mamma til meg når jeg spurte etter han, at han kommer snart. Jeg ventet. Stod på badet (dagen etter da var det gått to dager), så sa jeg til henne, «han kom jo aldri». Så sa hun at han var død. Mamma trodde ikke at en femåring skjønte så mye. Så husker jeg ikke mer.

Var stille en stund, men det tok ikke lang tid så var jeg meg sjøl igjen.

Var ei tøff jente, ikke redd for noe ting, alle hadde mamma og pappa da, ingen var skilt. Jeg fortalte at pappa var død. Det var noe alle forstod.

Hadde hørt at vår far var veldig tøysete, var misunnelig på de som hadde far.

Kom en tid i tenårene, det var tøffere da, når jeg ble 13 og 14. Nå skulle pappa vært her. Bare så du vet det, sa mamma, han var strengere enn meg. Tenårene var vanskelig

Raymond

Husker ikke noe jeg. Husker ingenting av det som skjedde. Jeg har bare blitt fortalt litt og litt. Tror ikke jeg har skjønt at jeg ikke har hatt en far som har vært borte. Når jeg har blitt eldre har jeg skjønt at jeg aldri har hatt en far, og at jeg har savnet han. Det har kommet når jeg ble voksen.

Marita / Raymond

Mor var sterk. Hun fortalte at hun hadde sagt kom dere i seng, så hadde hun gått rundt stuebordet hundre ganger. Hun har oppdradd oss fint. Blitt bra. Det gikk bra. Hun var 30 år og enke.

Vi fikk ikke hjelp utenfra, ingen psykolog. Det var gode venner og familie som var der. Mamma hadde mistet sin mor noen få år før. Mamma fikk Alzheimer da hun var 59 år. Har hørt at stress traumer kan forskynde det. I dag kan man få hjelp. Mamma mistet også svogeren (Kjell Hagen) sin der. Hun og svigerinnen holdt sammen.

HVORDAN VI MINNES

Når vi fikk spørsmålet om vi ville ha en grav, svarte vi heller ville ha en plass å gå til. Snakket med presten. Det var ikke naturlig å ha en gravstøtte på kirkegården når han ikke var der.

Marita

Vi skal til Stavanger helgen, til minneplassen. Jeg skal ha med datteren min på seks år med, og jeg vil fortelle henne om han. Vi besøker minnesmerket i Stavanger ganske ofte, og legger ut rose, og deltar på markeringene.

Raymond:

Var på samlingen da det var 30 år.

Marita

Hver bursdag, kjøpte mamma tre roser, en fra meg , en Raymond og en fra mamma. Så tente vi lys. Vi var stille, vi pleide ikke si noe.

Han er ikke der, «Søren heller, sånn er det,» sa hun.

Raymond

Husker ikke noe, har ikke visst hva jeg har savnet, har skjønt det når jeg er far selv.

Marita
Husker latteren hans.

Vi har sett levende film av han. Vi har han på film. Det er ikke lyd, men det er levende for det.

Rørende, har sett det sammen med barna våre. Raymond er så lik sin far. Det er spesielt. Fakter og gange er likt.

Raymond

Når ungene var mindre trodde de det var meg (på film) – men så var det han.

Marita:

Han er farfar hos Raymond, og morfar hos oss.

Marita

Var og pratet med henne, prater med henne om alt som foregår, og vi fortalte at vi skulle møte dere.

Hun husket han for inntil to år siden, «det er trist», sa hun…

Viste bilde av han og fortalte at han omkom i Alexander Kielland: «Åh sa hun, den mannen, de krøllene, det er forferdelig»....

KRANSEPÅLEGGELSE PÅ HAVET

Hun angret i ettertid, det var krans som ble lagt på havet. Mamma var med på båten, angret på at hun ikke tok oss med. Rart å se den filmen, at mamma tørker tårer. Det er godt å se.

Marita:

Nå er jeg 40 år og har lært hvis du ikke får bearbeidet sorgen vil det henge igjen. Vi lærer å leve med sorgen. Mamma har sagt at mye av ungdommen min har gått med på å tenke på han, hun har vært god psykolog.

HVORDAN MØTE SORG OG SAVN?

Som førskolelærer; møtte en som ikke får treffe sin far, «jeg har en pappa vet du», sier han/hun, men har ikke sett han. Da tar jeg frem at du har det greit hos mamma.

Da jeg holdt på å utdanne meg fikk beskjed at det var en gutt som har mistet sin far i motorsykkelulykke. Jeg sa på avdelingen at jeg kan det med barn og sorg. Jeg har skrevet en oppgave om det, og snakket litt om det. Gutten snakket med meg, jeg har ikke en pappa lengre, sa han. Jeg svarte, men du har sikkert noen fine bilder. Gutten svarte jeg jeg har bilde på nattbordet og ser det hver kveld. Personalet var glade for jeg var der.

Marita

På en minnehøytid, da brøyt Raymond sammen. Mamma grein som bare det, han grein og satte seg på kne. Marita spurte hun, kan du ta deg av din bror. Det var på 25 års markeringen.

Raymond

Jeg grein og grein, holdt henne (Emma) og grein og grein. Holdt henne, hun var to år. Holdt Emma på skulderen,

Marita:

Endelig fikk han ut litt.

Raymond

Phillips spilte med korps, pappa sveiv i min hjernen da. På minnemarkering kommer det skoleklasser, de skøyet og lo. Ble litt irritert.

Marita

Bjørn Skånes på Iveland som er på veien mot Vennesla omkom. Det var en familie med fire døtre som mistet faren sin. Jeg har litt kontakt med de. Den eldste datteren sa at heller ikke hun fikk ut sorgen, før for over fem år siden (25 års markeringen). Vi holder noe sammen. Mamma var mye sammen med henne som mistet mannen sin. Hun er død nå. De jentene ble tidlig alene uten mor og far.

Marita

Gunvald Falk, var en fantastisk mann. Han overlevde. Han fortalte om hva som skjedde i

Vi Menn. Han sa, husker Arne godt, da kom tårene. Jeg har *Vi menn* i skuffen.

Han fortalte at pappa fikk panikk, Han var ny, det var på hans første tur, han hadde ikke fått gjennomgang av sikkerhet, og rømlingsveier. Pappa løp, Gunvald ropte ikke der, så kom det en container – han ble knust. De andre gikk mot høyeste punkt.

Mamma var glad for å få vite og takket han, hun fikk først greie på hva som skjedde med med pappa etter 15 år. Hun visste at han slapp å lide.

Jeg hadde hatt epilepsianfall den dagen (Kielland gikk rundt) og hadde vært hos tannlege. Lå og sov. Våknet opp og sa jeg til mamma: «Kan pappa svømme?» «Klart det,» svarte mamma. Nå er han druknet, sa jeg. (Det var omtrent samme klokke samme kveld som Kielland veltet).

Mamma snakket med presten om det, han sa at det var et tegn, og at det var pappa som fortalte oss det.

Hun og broren uttrykte at det var fint å snakke sammen med oss. Marita kontakter Tord, slik at han kan være med på minneplassen på lørdag.

MAMMA

Mamma har Alzheimer nå, hun husker litt, men lite nå. Mamma har alltid vært åpen, og fortalt om hva som skjedde og snakket til oss om pappa. Jeg er sikker på at hun ville deltatt, derfor samtykker Raymond og meg at dere møter mamma.

FAMILIEN SKOMEDAL FRA NODELAND I VEST AGDER

KIRSTEN FJELLSTAD

Av Marie Smith-Solbakken, 26. januar 2016, Risør.

PERSONALIA

f. 1956 Enke etter Tom Arne Skomedal Mor til Hege, Ole Kristian, Tonje og Silje

GJENNOMFØRING OG BRUK

Risør, 26. Februar 2016. Korrigert og returnert av Kirsten Fjellstad. Samtykket til at notat fra samtalen kan offentliggjøres og inngå i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken som overleveres Norsk oljemuseum og Nasjonalbiblioteket for at ettertiden får del i dette. Innarbeidet noen korrigeringer. (E-post 08.01.2019)

BAKGRUNN

Kjæreste med Tom 14 år, og fra Hege var 3 mnd.

Mor 17 år

Fire barn: Hege f 1973, Ole Kristian f 1976, Tonje f 1978, Silje f 1993

Jobbet på gatekjøkken når Tom var hjemme

Utdanning 1980-1989

Treffer Petter og flytter til Risør 1991

Arbeider i Habiliteringstjenesten i Risør kommume v/ Sandnes Ressurssenter som enhetsleder.

SKOLE OG UTDANNING 1980-1989

Tom dør i mars 1980.

Begynte på helse og sosial høsten 1980

Helse og sosial, hjelpepleien, 3. påbyggingsår

Jobbet på Mandal på sykehus som tilkallingsvikar

Lærerskolen med biologi og spes.ped: (har flere fag historie, samfunnsfag, kristendom med alternativ livssyns undervisning, heimkunnskap i ettertid tatt lederutdanning, psykiatri etc…)

«Trives ikke med å være alene. Blir mor fornøyd mor, så blir det fornøyde unger».

Jobbet som miljøterp. ved Kongsbo skole og dagsenter i Kristiansand de siste årene før jeg flyttet til Risør.

Tom reiser i Nordsjøen

Tom kom hjem fra jobb, og sa at han måtte i Nordsjøen. Det var en annen som skulle ha reist ut som ikke kunne. Han som skulle ha reist ut var min fetter, Geir.

Tom hadde ikke sikkerhetskurs. Han hadde fått en bok på flyet som han skulle lese på. Snakket med han onsdag kveld på telefon. Vi gjorde avtale om at han skulle ringe hver kveld, fordi Tonje var syk. Hun hadde noe med luftveiene på grunn av for tidlig fødsel var ikke lungene hennes «modne» da hun ble født.

Torsdag var jeg på jobb på gatekjøkken. Det var flere som kom inn og sa at det var kantret en plattform, og mange spurte om Tom var der. Jeg ble ikke nervøs før dagen etter, tenkte da at det var veldig rart at han ikke hadde ringt.

Øgrey kunne ikke svare, om han hadde overlevd eller om han var der. Det samme svaret var det på lørdag da ringte jeg igjen. Da skjønte jeg at noe måtte være galt. På søndag kom politiet og ville ha signalement av Tom. Så kom det informasjon på TV søndagskveld om hvem som var savnet. Kan i hvert fall huske at jeg skrudde ned lyden. Jeg ville ikke at Hege skulle vite noe, før det var sikkert. Hun kunne lese, så hun så pappaen sitt navn. Hun var den av ungene som reagert mest.

Begravelsen

Han ble begravet offentlig sammen med en annen fra Nodeland, Steinar Johansen som var ansatt hos Øgrey. Det var så mange folk, kirken var fullsatt av folk og journalister. Det var lite personlig. Det var ikke sånt jeg ville sagt hadé. Merkelig var det og at de som var i begravelsen, ikke hilste på meg på butikken og gata. De bra så rett gjennom meg.

Barnas reaksjon

Hege husker at det stod et fat med appelsin og at hun pelmet de rundt i stua etter at hun hadde lest navnet hans. Så ble hun sinna på meg og var sint i lange tider, fordi det var min skyld at han var reist i Nordsjøen.

Hege var sint, om hun var sint, eller at hun ikke turte å sove, vet jeg ikke. Jeg gikk til doktor for å få råd og fikk sovemedisin til henne. Det var eneste hjelpen vi fikk. Min mor (mormor til Hege) protesterte. Etter en stund klarte jeg å få henne til å sove uten medisin. Måtte sitte hos henne hele natten.

Ole Kristian husket på pappaen sin når vi skulle kjøpe is. Han veldig lei seg for at vi ikke kunne kjøpe is til pappaen, som var i himmelen. Ole Kristian var veldig redd for at jeg skulle bli vekke, han var et steg bak meg hele tiden, tok jeg et skritt bak, så trødde jeg på han.

Tonje var 10 år før hun kunne være vekke hjemmefra. Ubevisst merket de det.

NÆRMILJØ OG NÆRMESTE FAMILIEN

Jeg støttet meg på meg selv og jakka til Tom. Dette høres jo helt sprøtt ut, men det var vel det samme som å søke en makt utover seg selv som en kunne støtte seg på.

Presten lurte på om jeg ikke kunne bli kristen, så kunne jeg treffe Tom igjen.

Akkurat med en gang, kom *mamma* – hun tok seg fri og var med på begravelsen.

Min *mor* hadde måttet face det samme, da hun var 24 år. Da satt hun i samme situasjon selv. Min far ble skutt på harejakt. Mamma etablerte seg på nytt og fikk Ragnhild som var et år eldre enn Hege. Mamma og meg hadde små unger på samme tid. Hun er 81 år nå. Hun er sånn at hun skal ikke prate om sånt. Vi har lært at det som er sikkert, ikke er sikkert, og at vi må være her og nå, vi vet ikke som skjer og kan skje.

Min *svigermor (mor, Arnhild)*, var ganske ustabil psykisk. Hun var sånn som sa det var mye verre for henne å miste sønnen sin, enn for meg å miste mannen min. Hun var sinna på meg når jeg begynte på skolen, for at jeg sørget ikke nok, og når jeg gikk på kino for at jeg ikke heller sørget. Etter jeg flyttet til Risør ble det mindre kontakt, mor ble syk. Hun beklaget slik hun hadde vært mot meg på slutten av livet.

Min *svigerfar* var godheten selv. Han kom opp på besøk, selv om han ikke fikk lov av mor. Han gjorde mye med ungene.
Leieboerne våre Ottar og Kirsti, var nære for oss. *Onkel Geir* ble viktig for ungene, han ble som en viktig farsfigur. Men vi mistet dem alle. De døde fra oss.

Både Ottar, Geir og far (svigerfar) ble viktige farsfigurer for ungene.

SORGEN

Etter Tom døde, kunne jeg sette jeg meg ned med jakka hans, og snakke med han. Jeg sa til han, at ingen skal si, at jeg ikke klarer ungene. Han nikket. Han sa at jeg skulle prøve å gjøre noe jeg selv ville, selv om det tok tid, så skulle jeg gjøre noe jeg ville. Jeg satt og holdt jakken inntil meg, kjente på lukten, og snakket med han. Så lenge jeg hadde behov for å kjenne lukten holdt jeg den inntil meg. Nå ligger den (en lyseblå strikkejakke) fint nedpakket i en koffert . Brukte den nok i 5 år. Tom og jeg var enige om at jeg kunne ikke være både mor og far, men jeg kunne være en god mor.

Gikk rundt travbanen, skjermet de (barna) for min sorg. Gikk tur med hundene. Gikk i vaskekjelleren. Jeg var bevisst på at jeg ikke måtte ødelegge barndommen for mine barn med sorg. Visste at jeg ikke kunne være far og mor, men jeg kunne være en god mor. Tok en del år før jeg skjønte at Hege hadde tatt over en voksenrolle. Hun kanskje tok på seg mer ansvar enn hun hadde behøvd når det gjaldt pass av småsøsken, ta avgjørelser så ting ikke skulle bli/være vanskelig for meg.

Hun var eldst og var den som var oppe lengst om kveldene og som jeg på en måte hadde «voksenpraten» med.

TOM OG HEGE

Hege ble ertet fordi at Tom ikke var pappaen hennes da gikk han ut i gata og sa «tenk e kunne velge dæ Hege, så heldig e som fikk deg, mens de måtte ta de dridongene de fikk». Det stoppet kjeftet deres, hun ble aldri ertet om igjen.

Hege ble ikke adoptert. Når vi giftet oss sendte vi inn adopsjonspapir, de var undertegnet og lå klare til å tre i kraft da Tom var fylt 25 år. Heges far var enig, det var slutt med han lenge før hun kom til. Tom ble funnet død 1. April, den dagen han fylte 24 år, og ble ikke far til Hege.

MINNER

Det sterkeste minne er savnet. Det var som at et eple ble delt i to, så heiv de den andre halvparten. Det ble sånt at når Tom døde, så døde også nettverket vårt. Arbeidskamerater forsvant. Det er sånn at når du gifter deg så får du vennene til mannen din, og de forsvant sammen med han. Savnet at jeg ble så alene. Jeg måtte klare meg alene.

Dette ser jeg kan bli oppfattet litt feil, det jeg mente var at vennskap som var etablert sammen med Tom forsvant, jeg hadde noen få gode venner igjen, som jeg hadde hatt fra barne-/ungdomsskolen.

Når jeg gikk på byen, så de så ikke på meg, akkurat så de ikke facet at jeg var blitt alene. Istedenfor å si hei og gi meg en klem og spør hvordan det går, gikk de forbi meg. Prosessen var slik at venner rundt meg kunne bare spørre meg om jeg kunne å ta meg av ungene deres. På en måte var de venner og ikke venner – de tok meg som en selvfølge.

En nyttårsaften like etter hadde jeg alle ungene, 14 stykker, mine og deres. Så akte jeg forbi huset der vennene var. Tok med meg alle ungene, og sa at de kunne hvert fall spurt meg om jeg ville vært med de. Det var ikke alle som var like glade for det.

Når Tonje lærte å gå var hun to år, hun var sein fordi hun var født for tidlig. Kunne ikke dele det med noen, da var Tom død. Det var savn å ikke ha noen å dele hverdagsgleden med.

Det var alltid bilde av han. Han har alltid vært en del av mine ungers liv. Vi gikk på kirkegården, tente lys, pratet om det han hadde gjort og fortalte om det vi gjorde. Han var alltid en del av oss. Jeg valgte å leve alene. Prioriterte å ta meg av ungene, gå på skole og være oss fire.

Han er fortsatt en del av familien vår, blir ofte snakket om, for meg er det viktig å si at han Tom ville ha vært stolt av barna sine.

Var heldig at jeg ikke var 45 år, og ikke hadde hatt noen som var der og trengte meg, og at jeg ikke kunne tillate meg å gi opp. Jeg måtte ta det.

Jeg hadde ikke lov til å gi opp og tenkte aldri på det heller.

ERSTATNING OG ØKONOMI

Hege fikk ikke erstatning, siden hun formelt ikke var hans datter. Hun skulle hatt 50 000,- . De andre ungene fikk. Jeg sparte samme beløp til henne.

I utgangspunktet var det 1 million i erstatning. Dette kunne vi ta imot under forutsetning av at vi fraskrev oss muligheten til å reise mer krav. Høsten etter kom en advokat, han sa at skulle vi få penger, så måtte vi skrive under på å ikke gå til sak sel om det ble oppdaget andre ting enn det som var kjent nå. Jeg skrev under**.** Jeg fikk ut 680 000 kroner fordi jeg var ung.

I juli 1980 kom LO advokat Karl N. Dahl og Ragnar Kvamme.

Jeg ble også kontaktet av en advokat som hette Stig Skottum. I utgangspunktet var det 1mill i erstatning med redusert kapitalisert enkepensjon fra folketrygden som etter avtalen var nedsatt til kr.200.000.-,ergo 800.000,-kr. Det ble også gjort fratrekk for det som jeg hadde fått av Einar Øgrey slik at alle etterlatte skulle få en lik sum. Vi måtte underskrive og kvittere på erklæringen at vi da ville ikke ville kreve de for mer erstatning.

Vi hadde nettopp bygd hus, det kostet over 400 000. Tom hadde kausjonert for et hus til noen venner. Venne innlot å betale etter at Tom var død. Banken krevde at jeg betalte. Så måtte jeg betale det og.

Vi hadde som sagt nettopp bygd hus og bodde i en «steinhaug», ingenting var ferdig rundt huset eller på tomten. Jeg kunne kanskje ha valgt å selge hele greia kjøpt meg en leilighet, men de tankene hadde jeg ikke i hodet på den tiden. Slik jeg så det i den tiden var det å kvitte seg med all gjeld det viktigste for meg, derfor betalte jeg ut huset (480.000,-kr) fikk opparbeidet tomten, bygd garasje osv. slik at vi skulle få oss ett hjem.

Og kjøpt oss hytte slik at vi hadde en plass å reise på ferie til.

I stedet for krans (fra naboene) til Toms begravelse valgte jeg å få gavekort på ett hagesenter til beplantning i hagen.

STØTTE FRA ARBEIDSGIVER; ØGREID (ØGREY)

Alt stod på hans konto, alt ble sperret. Jeg hadde ingen penger den første tiden. Heldigvis Einar Øgreid, han var en fantastisk mann og arbeidsgiver. Sjefen selv kom hjem til oss. I flere år, helt til vi flyttet til Risør, fikk vi julegratiale. Han kom hjem like etter ulykken og ga meg kontakter og betalte begravelsen. Det betydde mye at jeg hadde støtte fra arbeidsgiver.

Jeg ser jo i ettertid at jeg manglet en del kunnskap om hva og hvilke rettigheter jeg hadde, f.eks. sluttet jeg på jobben dagen etter at Tom omkom. Ingen fortalte meg at kunne ha sykemeldt meg og fått sykepenger, trodde at jeg ikke hadde rett til det da jeg kun hadde en liten stilling. Tom ble ikke funnet med en gang og det tok tid før han ble erklært død, i denne tiden hadde jeg ikke tilgang til noen kontoer. Ergo medførte det til at jeg måtte «låne» penger av moren min, lån måtte utsettes osv. Trygdekontoret visste ikke helt om jeg skulle ha enketrygd eller trygd for enslig forsørger(?), da vi ikke hadde vært gift i 5 år. Jeg har ikke funnet (har nok ikke spart på vedtaket om trygd) men jeg tror at jeg ikke fikk trygd før etter ca. 3mnd i juni. (Kan huske det var sommer, varmt og at vi feiret det med is).

AVKORTING AV ERSTATNING

Det var hardt økonomisk. Vi hadde ikke vært gift i fem år, og derfor fikk jeg ikke etterlattepensjon den første tiden. Det ble forandret. Siden vi hadde barn i sammen, så fikk vi. Det kan vi takke samboeren til *Brynjar Hoff,* en visesanger fra Nord Norge for. Han døde og det ble det sak av at hun overtok gjelda hans, men fikk ikke trygda hans. Det var masse i media. Han og samboeren hadde barn sammen.

Fikk først trygd som «enslig forsørger». Er usikker på hvor lenge det gikk før jeg fikk etterlattepensjon ett par år.

DISPONERING AV ERSTATNINGEN

Brukte erstatningen til å betale ut huset, til lånet til kameraten til Tom, satte av penger til Hege og så kjøpte jeg hytte på Åseral. Det er en herlig hytte, vi har hatt mye glede av. Jeg visste at vi kunne ikke reise på ferie, og da hadde vi en plass hvor vi kunne dra i mange år fremover, og det gjorde vi.

IKKE STUDIELÅN OG STIPEND

Fikk ikke studielån og stipend fordi jeg hadde formue med nedbetalt hus og Hege sine penger og så hadde jeg enkepensjon

Her falt jeg nok mellom to stoler. Søkte også om bostøtte men det fikk jeg heller ikke fordi jeg hadde betalt ut huset/husbanken. Jeg fikk heller ikke støtte til barnepass, bøker etc. som enslige mødre under utdanning fikk. Jeg spurte en gang på trygdekontoret hvorfor ikke jeg

fikk når andre enslige mødre fikk... de svarte da at det var jo ikke så vanlig at man ble enke så tidlig og det var i hvert fall ikke vanlig at man skulle gå på skole og ta seg en utdanning.

KIELLANDFONDET

Fikk informasjon, men ikke noe mer.

ERFART OG LÆRT

Når det skjedde, kunne jeg ikke tillate meg å grine, turte ikke å grine, det tok mange år før jeg turte det. Jeg forlanger mye av meg selv, men jeg forlanger også mye av andre. Jeg gir ikke opp.

Har lært meg å sitte på trappa med kaffekoppen og være glad for det jeg har, istedenfor å streve etter noe jeg ikke har.

Vi har lært at det som er sikkert, ikke er sikkert, og at vi må være her og nå, vi vet ikke som skjer.

Mistet mye av impulsiviteten. Er målrettet men legger aldri planer som går langt frem. Det er første gangen i midt liv at jeg har planlagt mer enn et halvt år, vi skal til Cuba i vår.

Jeg er ganske raus, gir folk en sjanse , jeg tror at det beste om folk før det motsatte er bevist.

Jeg har fått mange muligheter. Jeg har måttet organisert livet mitt selv. Det har jeg turt.

FAMILIEN

Vi ble veldig tette, og veldig tolerante. Mine unger har vært uenige, men de krangler ikke.

Løste hverdagen med å ha praktikant hjemme. Det var det som fungerte hjemme.

Vi måtte ha dagsplaner for å få logistikken til å gå opp, alle hadde oppgaver, med farge, hva de skulle gjøre. Vi hadde to bikkjer og to katter. Fra de var ganske små lærte mine unger at for at en familie skulle fungere måtte alle yte. Det ble som et tannhjul.

PETTER

Når jeg traff Petter var de store. Petter var alene med to gutter, og jeg alene med tre.

Petter skulle aldri bli eller kunne aldri bli en ny pappa for de. Han fikk ikke en plass der. Han er en god bestefar for barnebarna. Når jeg traff Petter og flyttet til Risør var de store. Jeg sa til de at nå at om tre fire år var de flyttet ut, så satt jeg der alene. Nå prioriterte jeg meg. De var på vei ut av reiret.

Det var ikke meningen at Petter skulle være en pappa for mine barn, de hadde sin pappa MEN Petter kunne bli en farsperson/-figur for de. Det er forskjell å være pappa og å være en farsfigur. I vår «nye» familie" er også Tom en del. Vår felles datter Silje er også vokst opp med å besøke graven til Tom osv.

Ungene gikk godt i sammen. Hege datt utenom. Traff Petter gjennom fotball. Tonje var på kretslaget. Ungene hadde felles interesse. Fikk Silje 1993. Hun og er også med i vår klan.

MAIA

I etterkant ser jeg at hun alltid har vært mor for sin egen mor. Mor (Arnhild) var i konflikter med alle og så bare seg selv.

Jeg tror eller jeg tenkte ikke så mye på det da jeg «var i det», men i ettertid har jeg sett at det var hun som måtte trå til med å passe mor (svigermor) som ett barn. Hun ble mor for sin mor, hun passete på at hun spiste, la seg om kvelden etc. Maja sier selv at hun har glemt mye av dette, fortrengt tenker jeg heller er rette ordet. Det var vanskelig å snakke om dette så lenge mor levde men i ettertid har vi snakket om det. Du skal bli ganske voksen før du kan se feil og «anderledeshet» hos dine foresatte og erkjenne at sånn var det.

TOM OG ULYKKEN

Har hørt at han var sett i vannet, og at han hjalp en opp i basket.

Jeg vet at min svigermor var i kontakt med to stykker fra Søgne.

Jeg har vært i kontakt med min fetter og han skulle prøve å kontakte en av de to fra Søgne som var ute på Kielland plattformen…skal purre på han.

Det var en fra Søgne, hette han Frank, hun ville vite hva som skjedde. Tom ble funnet med overlevelsesdrakten på. Han var sterk, løftet vekter, spilte fotball, rart han døde.

Det kan være noe Arnhild har sagt for at ungene skal få bilde av en far som helt.

MINNEMARKERINGEN

Vi var på Brutt lenke. Jeg la merke til mange pregede mennesker av de overlevde. Det var en der, som ikke hadde truffet noen før da. Du kunne se han hadde levd et hardt liv. Minnemarkeringen var fin. De spilte ut mot havet.

Jeg sa til ungene mine: «Vi har også sluppet unna å få hjem en skadet mann. Jeg så at mange var skadet.»

HEGE KRISTINE HARBAK SKOMEDAL OG OLE KRISTIAN SKOMEDAL

Av Hege Kristin Harbak Skomedal og Ole Kristian Skomedal, 25. Januar 2016, Kristiansand.

BRUK OG GJENNOMFØRING

Samtale gjort mellom Ole Kristian Skomedal, Hege Skomedal og Marie Smith-Solbakken 25. Januar 2016. Notat fra samtalen oversendt til Ole Kristian og Hege som utarbeidet dette skrivet, 14.02.2016. Samtykket til at notatet kan offentliggjøres og inngå i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum og Nasjonalbiblioteket for at ettertiden skal få del i dette. (E-post 04.01.2019 fra Ole Kristian Skomedal på vegne av de begge).

HEGE KRISTINE HARBAK SKOMEDAL

BAKGRUNN

Datter av Kirsten Harbak Fjellstad

Født 1973

Flatholmveien 6

Kristiansand, 25. januar 2016

Jobber som personalrådgiver i Kristiansand kommune. Her jobber Hege med inntak og oppfølgning av lærlinger.

VED PERSONALBASKET

Noen har fortalt at Torleif (?) og pappa var sammen ved liften. Han var skadet, og pappa visste vel at han ikke ville klare seg lenge i sjøen og pappa lot han derfor gå foran og hjalp han opp i liften. Pappa var en robust og sterk mann, men da «basketen» kom ned igjen, var pappa revet bort av bølgene.

En som muligens kunne være han, satt delvis i rullestol, og gikk på krykker. Jeg tror han var fra Søgne. Da jeg traff en som muligens kunne være han og spurte om dette, ble han sint og ville ikke snakke mere med meg. Det er ca. 8-9 år siden. Kan det være Torleif han heter, husker ikke helt.

(Vi skal prøve å undersøke dette nærmere. 7 menn ble tatt opp av personalbasket. Vi har intervjuet 4 stykker (Løvø, Berheim, Hauge og Skotheim). I tillegg ble Johan A Nielsen, Gerry Atle Stigen og Frank H Pedersen tatt opp av personalbasket. Vi fortsetter undersøkelsen, går igjennom politiavhør av alle de som ble tatt opp i basket. Frank H Pedersen var den eneste den

gang av de 89 overlevende som nektet å avgi forklaring. Jeg har kontaktet Frank H Pedersen 416 40 556, han benektet at han har noen befatning med Alexander Kielland-ulykken. Vi fortsetter med intervjuene og vil også gjennomføre intervju med Nielsen og Stigen som ble løftet opp av personalbasket. I følge politiet ble en av dem som ble tatt opp i basket skadet i beina.)

HEGE 7 ÅR

Mamma hadde meg fra før og Pappa, skulle adoptere meg. Men han fikk ikke lov å adoptere meg før han var 25 år. Dette skulle skje 1. April 1980, den dagen han ble 25 år.

Jeg tror jeg husker når politiet kom på døra. Jeg husker de dagene da vi gikk og ventet. Han har bursdag 1. april. Han var en «aprilsnarr» og en skøyer. Han var levende og alltid tilstede.

Det var slik at jeg ikke var Pappa sin biologiske datter, jeg ble av og til ertet for dette, spesielt av en av nabojentene. Når jeg fortalte dette til han, svarte han så klokt til den jenta som ertet meg at han var heldig han, fordi han kunne faktisk velge! Mens hennes far måtte faktisk ta til takke med den drittungen han fikk.

Pappa var et arbeidsjern og en glad ung mann. Jeg husker at han alltid holdt på med noen prosjekter, snekring, båt og andre ting. Inntrykket mitt var at han var flink til å jobbe og sto alltid på.

ØKONOMI OG ERSTATNING

Mamma ble enke, hun hadde ingen utdannelse og stod alene om å oppdra tre barn.

Jeg oppfatter at hun ikke fikk den støtten hun hadde behov for. Jeg føler pappas død medførte at jeg ble voksen tidlig. Jeg var eldst og måtte påta meg ansvar og mange oppgaver som andre på min alder ikke måtte utføre.

Slik jeg har forstått det i ettertid var ikke jeg berettiget erstatning. Mamma satte likevel inn samme beløp til meg, som mine to søsken fikk. Hun måtte betale skatt på renter av formuen som ble tildelt oss.

Vi hadde så dårlig økonomi at hun ikke hadde penger til å fylle bensin og komme seg på forelesninger. Jeg husker flere episoder hvor økonomien var utfordrende, blant annet at Ole Kristian måtte ha flatbrød med smør på som nistemat. Vi manglet brød og pålegg, det var det ikke penger til. Andre ting var også vanskelig, heriblant fortalte jeg til mamma og venner at jeg ikke hadde «lyst» til å delta på klassetur, fordi jeg viste at vi ikke hadde råd til dette…

Mamma stod alene uten noen ting. Hadde hun hatt advokat kunne kanskje noen ha hjulpet henne i saken og beløpet for tilkjenning av erstatning. Da kunne ting kanskje blitt annerledes. Oppfølgingen rundt familiene var heller ikke tilstede.

Jeg ble selv alene med ansvaret for et lite barn i ung alder. Vi hadde det også trangt økonomisk, men det kan ikke sammenlignes med sånn som mamma hadde det. For meg fantes i det minste enkelte andre ordninger som ivaretok oss til en viss grad.

Hva er lykke (spørsmål fra Marie Smith-Solbakken)?

Lykke er for meg friheten til å velge og det å være økonomisk frigjort. Det at ikke en liten regning eller uforutsett utgift/hendelse «velter» hele månedsbudsjettet…(!)

Noen synes nok at jeg skjemmer bort Vilde. Jeg tror ikke vi skjemmer henne bort, men vi er opptatt av å ivareta henne på best mulig måte. Dette med å gi henne verdier og riktige holdninger. Vi er opptatt av at hun må få seg en utdanning og jobb for senere å kunne ivareta seg selv. Jeg er også nøye med å fortelle datteren min at jeg er veldig glad i henne. Jeg kan ikke legge meg på kvelden før jeg har sendt henne en godnatthilsen, selv om hun nå er voksen og bor på en annen kant av landet.

FAMILIELIV

Jeg ble pålagt ansvar, men om jeg ble pålagt så mye ansvar som jeg valgte å ta, det vet jeg ikke? Jeg tror kanskje at jeg tok mer ansvar enn hva mamma forventet. Jeg tar fort ansvar, jeg opplever meg selv som handlingsrettet.

Vi hadde et effektivt system for fordeling av arbeidsoppgaver. Det fulgte ulike oppgaver med de ulike fargekodene, fra støvsuging, lufte hunden osv. Alle måtte delta, sammen fikk vi det til.

MAMMA;

Ut ifra de forutsetninger hun hadde, har hun gjort så godt hun kunne og vært en god mor.

Mamma var 24 år uten utdannelse og jobb da hun ble alene med 3 barn. Sett ut fra dette synes jeg mamma har klart seg godt, det har tidvis vært tøft, men hun har klart å ta utdannelse og oppdra barna sine på en god måte.

Hun visste hun måtte ha utdanning for å kunne forsørge seg selv og ungene. Hun viste at vi ikke ville ha råd til å reise så mye på ferier i årene som kom, men valgte å kjøpe hytte på Bortelid for noe av erstatningssummen. Her kunne vi feriere og tilbringe ferier for en liten kostnad. Her har vi tilbrakt mange ferier og helger. Vi fikk alltid lov til å ta med venner på hytta, dette var nok ganske bevisst. Hun stuet unger og hundene inn i den lille bilen vi hadde, vi la ned setet om nødvendig for å få plass til alt og alle. «Der det er hjerterom er det husrom», slik var det da og sånn er det fremdeles i dag.

STERKESTE MINNE

Jeg synes ulykken er tragisk.

Det sterkeste minnet jeg har fra hendelsen er mamma sin sorg, som hun forsøkte å skjule for oss barna. Det er trist at de etterlatte ikke fikk den støtten og oppfølgningen de skulle hatt.

Minnemarkeringen

30 års minnemarkering var veldig fin. Jeg opplevde egentlig å komme nærmere ulykken på den måten. Det var en sterk, men fin opplevelse.

Konsekvenser

Vi har alltid pratet om pappa og om hvordan det hadde vært å vokse opp med han.

Hvordan ville da livet ha vært? Vi hadde nok ikke vært det vi er, uten denne erfaringen. Samholdet oss søsken og mamma imellom er sterkt og ubrytelig. Konsekvensen er vel at vi har vokst opp under trange økonomiske kår, men vi har sammen løst utfordringen på en best mulig måte. Dette har nok bidratt til å forme oss som mennesker og hva vi i dag er.

Ole Kristian var den første gutten på hjelpepleien i Grimstad. Ulykken har kanskje formet han som person. Han var alene med tre damer i vanskelige kår.

OLE KRISTIAN SKOMEDAL

Av Hege Skomedal og Ole Kristian Skomedal

BAKGRUNN

Sønn av Tom Arne Skomedal og Kirsten Fjellstad

Født 1976

Songdalen, 25. januar 2016

Jobber i ambulanse – og nødmeldetjenesten, nå leder av medisinsk nødsentral Sørlandet (113 sentralen) Med ansvar for Aust Agder, Vest Agder, to kommuner i Telemark, samt Lund kommune i Rogaland.

HUSKER NÅR DET SKJEDDE

Jeg har gode minner fra min far, noen sterkere enn andre. Jeg husker spesielt godt da min far kom hjem etter jobb. Han hadde med seg en stor bag som han satte fra seg i gangen, en mørkeblå bag som det stod OiS på. Han var en stor skøyer. Første replikken han hadde var «Skal du ha deg en blue henger» (om jeg skulle ha en blåveis). Jeg var sønnen, så standard var jo å lekeslåss når han kom. Han hadde store, kraftige hender og bein, en robust mann.

Jeg husker det godt, spesielt det som skjedde i ettertid. I tiden etter at pappa ikke kom hjem.

Jeg husker at det kom mange mennesker på besøk. Dama i banken kom også, og alle voksne var så triste, mange gråt. Vi var vant med at pappa var borte noen dager, så vi skjønte ikke dette tidsperspektivet. Vi skjønte heller ikke hvorfor det var mye folk på besøk og all griningen.

Husker at far (farfar) kom mye opp til oss i den tida. Han var god mot oss, og jeg har mange gode minner fra dette. Han var flink, jeg tror jeg var privilegert, han tok spesielt seg godt av meg. Det var gutteturer på hytta, skogsturer, fisketurer og mye annet som vi gjorde sammen.

Men jeg husker også tomheten i årene som fulgte etter pappas død. Jeg var den eneste gutten i huset, og nå skulle bo alende med tre damer. Det manglet noe…

HÅNDTERING AV TAPET

Når Pappa døde, fantes det nok ikke slike ordninger med støtte, hjelp og oppfølgning som i dag. Etterlatte og familier var nok mer overlatt til seg selv, for oss ble det noen få nære venner som bidro og støttet oss.

Min livsvei var å forlate det, den avgjørelsen tok jeg ganske tidlig. Hva godt ville det medført meg eller mine rundt meg, om jeg gikk og bar på nag, bitterhet og kanskje hat til alt som hadde oppstått. For meg dreier dette seg om ikke å la en hendelse, som du ikke kan reversere, påvirke livet ditt i negativ retning. Det dreier seg om ikke å la dette påvirke livet mitt, leve i

bitterhet og kjenne på sorg, ensomhet, sinne og frustrasjon. Den andre veien var å forlate det. Det gjør jeg først og fremst for min egen del. Jeg har en familie og to barn, jeg skal ta vare på dem og gi dem alt jeg kan. Forlate er ikke det samme som å glemme. Tapet kan ikke styre livet mitt, men hva jeg kan lære av hendelsen, det kan jeg styrer, jeg kan velge.

Min oppfatning er at dette ikke er lett! men en må være bevisst og kjempe for at ting en ikke kan endre på skal bli ved deg, og kanskje påvirker meg i negativ retning. Det blir det samme som å være selvdestruktiv. Det ønsker jeg ikke. Slik jeg oppfatter dette er det en vanskelig prosess, jeg opplevde vel at Mor (Farmor) i mindre grad klarte å forlate hendelsen og følelsene til de som hadde forsømt seg (de skyldige for hendelsen). Mor ble syk av tapet, jeg vil nok si at hun ble mentalt syk og da svært deprimert. Hun viste imidlertid kjærlighet til meg og Tonje, men jeg tror ikke hun hadde overskudd til å gi det til så mange andre rundt seg. Det ble for smertelig og vanskelig å forlate dette, mange fikk skylden, aggresjon kom til utløp og livet ble annerledes etter dette. Aggresjon er vanskelig å forstå, det påvirket både henne og familien vår.

Jeg har lært at livet er veldig skjørt. Pappa reiste på jobb, nygift og lykkelig. Like etterpå dør han brått og etterlater sin kone med 3 små barn. Jeg tar ingenting for gitt, livet kan snu seg veldig fort. Det samme har jeg sett og opplevd på nært hold gjennom mitt arbeid. Det har nok påvirket meg.

Vi i familien er veldig bevisste på å fortelle hverandre at vi er glade i hverandre. Jeg legger meg f. eks aldri på kvelden før jeg har sagt til barna og samboeren at jeg er glad i dem. Om barna sover, må jeg gå inn å fortelle det til dem likevel, det har jeg alltid gjort. Det er viktig for meg at barna mine vet nettopp dette, at jeg er glad i dem, ting kan brått endre seg, også for meg.

Mamma og pappa har lært oss at «dere må ikke la solen gå ned med sinne» eller «ikke gå i seng som uvenner». De la seg heller aldri, som vi kan huske, før de hadde skværet opp.

Jeg vil at mine barn skal huske meg for det jeg var, om jeg faller bort skal ungene ha et godt minne. Det er viktig for meg at ungene husker meg. Det har vært viktig for meg og nok preget hvordan jeg har praktisert barneoppdragelse og prioritering av tid med kjernefamilien. Nå er de blitt eldre enn jeg var, da jeg mistet pappa. Jeg vil være tilstede i barnas liv. Jeg tror nok at mange som har opplevd en brå og vanskelig endring med dødsfall i nær relasjon er der.

Nå er eldste datteren min 14 år, samboeren og jeg har vært alene 2 ganger på weekendturer i løpet av disse årene. Jeg har en samboer som også setter sine barn veldig høyt, så prioriteringen er ganske klar her i huset.

Jeg har bevisst valgt og ikke la tapet påvirke meg og leve et liv i sorg og bitterhet. Etter mitt syn, kan man velge å la livet stoppe opp, la hendelsen i negativ retning prege resten av livet sitt. Mamma kunne valg å bli sint på mor, firma, systemet og alle rundt seg. Hun valgte å gå videre, hun valgte å gjøre det beste ut av en vanskelig situasjon. Jeg tror nok hun bevisst forskånet oss for mye.

ARBEIDSGIVER

Jeg husker i ettertid at Øgrey sendte julekasse med mat til oss, dette i mange år etter ulykken. Det betydde mye for oss! Mamma var nøye med å skryte av det, og takke for at vi ble ivaretatt. De kom med julekasse i mange år etterpå. Det at vi ble tenkt på, var viktig for oss. Jeg tenkte og opplevde dette som godt, uten at jeg nødvendigvis ga uttrykk for det til alle andre. Jeg tenkte ofte at det ikke hadde vært nødvendig for Øgrey å gjøre det, men det betydde mye for oss i en trang økonomi at vi fikk julemat, det var både nøtter og sylte og mye annet i kassen. Jeg tror det var Einar Øgrey selv som kom og leverte en hilsen og julekassa med mat.

ØKONOMI

Den økonomiske kompensasjon var ikke nok til å dekke gjelden og alle utgiftene vi hadde. Mamma var alene med tre barn, uten utdannelse og med nytt boliglån. Vi gikk på skolen noen ganger uten nistepakke, fordi vi ikke hadde mat. Ikke for at vi hadde glemt det, men kjøleskapet og skapene var rett og slett tomme. Noen ganger hadde jeg flatbrød og smør som niste, det var det vi hadde…

Det er mye vi kunne vært bitter for, og latt det prege livene våre i negativ retning. Du skal vite at det har vært mange tunge, sårbare og ensomme stunder. Økonomisk sett har vi hatt det vanskelig.

Jeg er glad for hva vi klarer å skaffe oss selv. Vi hadde aldri vært i syden før mamma traff Petter. Vi hadde ikke penger til sommerferie og skoleturer. Dette har nok påvirket meg, å nå er jeg opptatt av at barna mine skal ha sommerferie. Er fast bestemt på at de skal oppleve noe hver sommer. Det å ikke kunne snakke om hva du har gjort i sommer ferien når du kommer tilbake på skolen, kan både være vanskelig å litt ensomt. Du blir god på å sette pris på de små tingene.

DE NÆRMESTE

Husker lite. Husker far tok seg av oss. Han var trist.

Hege: Kirsti hadde Tonje, de leide hybel hos mamma og pappa. Kirsti og Ottar vår reservefamilie.

Ottar ble reservepappa, han døde for 2 ½ år siden. Kirsti lever fortsatt. Mamma og henne er gode venninner den dag i dag.

FAR

Hege: Ottar, far og onkel Geir ble en farsfigur. Geir ble skadet i fallskjerm ulykke. Far døde når han var i starten av femtiårene. Det var vondt. Onkel Geir døde for noen få år siden. Han ble

lam fra halsen ned og levde sånn i mange år. Ole Kristian var personlig assistent for Geir, en stund etter ulykken.

I en periode av livet mistet vi så mange vi var knyttet til. Jeg husker en gang at læreren spurte oss hvem i klassen som hadde vært i en begravelse og til hvem. Det var rart, det var klassevenner som aldri hadde vært i en begravelse, vi hadde vært i mange. Det var kanskje da jeg forsto at det vi hadde opplevd kanskje ikke var så vanlig?

Onkel Geir har nærmest vært en farsfigur for meg, men det har også andre måtte være. Både far (farfar) og Ottar. Alle har vært en slags farsfigur for meg gjennom oppveksten, det er vondt å tenke på at de alle sammen nå er borte.

Hege: Mamma har funnet en ny mann nå. For min del er det sånt at så lenge hun er glad og fornøyd er dette det viktigste. Jeg var 16 da hun fant Petter og jeg gikk 9. Klasse.

Ole Kristian: Jeg bodde halvannet år i Risør, så flyttet jeg på hybel for å gå på skole. Jeg flyttet også inn til mor (farmor) like etter at far døde. Vi hadde et godt forhold. Jeg tror hun synes det var fint å ha meg boende der. Jeg gikk på Helse og sosial i Kristiansand. Jeg bodde hos mor like over 1 år, så flyttet jeg og gikk videre på hjelpepleier linjen.

LÆRDOM

Som søsken tror jeg vi er mer sammensveiset enn andre søsken.

Liv og død kan jeg ikke styre, men det jeg ***kan*** påvirke og styre, det forsøker jeg å styre i positiv retning.

Folk stod ikke akkurat i kø for å hjelpe. Slik jeg kan huske dette fikk vi ikke så mye hjelp, mamma måtte klare det meste alene. Men oss fire i sammen ble et godt team, sammen fikk vi det jo til.

OM MINNEBOKEN FOR ALEXANDER KIELLAND-ULYKKEN

Vi skal ikke tillate å glemme. Det er en anerkjennelse å være med, at en blir husket, og at de erfaringer vi har gjort, som var så tragiske, betyr noe. Det blir litt som julepakka fra Øgrey, at vi ikke blir glemt eller oversett og tatt med, det betyr noe.

Selv om jeg har valgt å forlate det, vil jeg ikke glemme!

TONJE KATHRINE SKOMEDAL ENGH

Av Hans-Jørgen Wallin Weihe, 22. januar 2016, Lillehammer

PERSONALIA

MAIL: tonjeksengh@gmail.com

GJENNOMFØRING OG BRUK

Samtykke i at notat fra samtalen kan offentliggjøre notatet og la det inngå i minnesamlingen om Alexander l. Kielland-ulykken som overleveres Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv for at ettertiden får del i dette. (E-post 09.01.2019)

BAKGRUNN

Datter av Tom Arne Skomedal og Kirsten Fjellstad

OM PAPPA

Tonje forteller at hun var ett og et halvt år da hun mistet faren. Hun sier ofte at hun husker ham godt, men tror egentlig ikke at hun husker ham. Det hun husker er minnene og historiene andre har fortalt henne. Hun har sett bilder og film av faren. For hennes mor var faren veldig levende. Han var det hun kalte hennes store kjærlighet. Moren fikk en mann da Tonje var i tenårene, men faren var alltid den samme. De nye mannen ble aldri noen far for henne.

Jeg spør om hvordan det var for den nye mannen. Hun svarer at det var noe han måtte leve med. Morens store kjærlighet var alltid han hun mistet, men det betydde ikke at hun ikke hadde et godt forhold til sin nye mann. - Mamma sier at pappa ble hennes største kjærlighet- han ble frarøvet henne- Mamma fikk en ny mann som også jobbet i Nordsjøen. Selv – sier Tonje – bestemte jeg meg for at jeg ikke ville ha en mann på sjøen. Så smiler hun og sier at hun fikk en mann som hadde gård i Søre Ål (syd for Lillehammer sentrum – merknad av HJWW).

TAPET

Jeg spør hvordan det har preget henne; hun svarer at det har preget hele livet – selv om jeg bare var ett og et halvt år har det alltid vært et savn - jeg var alltid redd for å gå fra mamma –redd at det skulle skje noe med henne –

- Det var tøft også. En inntekt som ble borte. De hadde ikke vært gift i fem år så enkeerstatningen kom ikke – også var ikke adopsjonspapirene undertegnet før han døde – de var klare til underskrift, men de var ikke underskrevet. Mor hadde det

knapt økonomisk, det var vanskelig mange ganger. Hun var tøff moren min tok utdanning, ble alene med ansvaret og hadde oss. –

- Det var praktiske ting også. Jeg følger barna mine på idrett, mor kunne ikke det. Jeg var aktiv i fotball. Jeg var ganske god, spilte på kretslaget og var med en gang på landslaget. Mor fikk bare sett på en kamp. Det var ikke mulig for henne å bli med oftere. Vi forstod det godt. Det var sånn å være alene med tre barn.
- Mamma var fantastisk. Hun klarte det vanvittig bra.

Faren hadde fylt 24 år i april det året Alexander Kielland veltet. Eldste søsteren i familien hadde moren fra et tidligere forhold. De hadde adopsjonspapirene ferdige og de skulle undertegnes når han kom i land. Både hun og de andre to søsknene betraktet hverandre som helsøsken. De har et tett forhold til hverandre og snakker ofte om faren. Tonje tror det har hjulpet at moren har vært så åpen om ham og sin sorg over å ha mistet ham.

Åpenhet

Åpenheten rundt faren har gjort ham veldig levende. Denne helgen var hun på en idrettsturnering sammen med et lag av barn. Hun traff sin bror under turneringen. Hun forteller at søsknene er veldig tette på hverandre. Hun tror fellesskapet de fikk med moren etter at faren gikk bort har bidratt til det. Som alltid når de treffes snakket de om faren. Tonje fortalte broren at hun besøkte farens grav ved Greipstad kirke i Sogndal og snakket med ham der – fortalte ham om barnebarna og om hvordan de hadde det. Broren fortalte at han gjorde det samme. Hun prøvde å forestille seg hvordan han hadde vært som bestefar og tenkte mye på alt han aldri fikk oppleve.

Graven

Hun hadde tatt med sine egne barn til graven også. Selv syns hun at hun snakket mye om sin far til barna, men trodde kanskje ikke det var så mye som hun trodde. Barna mine er veldig opptatt av bestefar. Når jeg tar dem med dit er det som jeg viser dem fram til ham.

Min datter har store bein – akkurat som bestefaren. Ingen av oss andre har det, men hun har arvet hans bein.

Jeg vet det høres litt rart ut når jeg snakker om det med graven, men det er sånn.

Manglende åpenhet om ulykken

Det har vært vanskelig å få opplysninger om ulykken. Det er ingen som har villet prate om det som skjedde. En gang har hun møtt en som spurte om de var barn til faren, men han lukket seg helt da de forsøkte å spørre om ulykken. Moren trodde at faren var på en annen plattform da ulykken skjedde. Det tok noen dager før hun fikk vite at han hadde vært på plattformen.

Vi har savnet å få vite noe om ulykken. Far var sterk og flink til å svømme. Han druknet der ute. Jeg forteller om nedkjølingen, fra granskningsrapporten og fra andre samtaler jeg har hatt rundt ulykken.

Markeringen i Stavanger Domkirke

Under tredveårsmarkeringen i Domkirken i Stavanger pekte moren ut noen som satt på en benkerad foran som hadde vært farens kollegaer. Tonje forteller at det var en fin markering. De var ved den brutte lenken etterpå.

Mormor og morfar

Morfar og mormor har vært viktige. De var de eneste vi hadde igjen, jeg savner dem veldig.

Giftingene

Far var en helt, han var en veldig familiemann og veldig glad i mamma. Jeg forstår jo at han var en ung tyveåring og en glad gutt. Han likte nok å more seg, men han var en helt. Han stilte opp for venner og for oss. Vi tre barna er veldig knyttet til hverandre. Da jeg giftet med i Nordseter fjellkirke var det broren min som fulgte meg opp kirkegulvet. Pappas giftering fikk broren min og jeg fikk mammas. Det var viktig for meg.

MAIA SKOMEDAL

Av Marie Smith-Solbakken og Hans-Jørgen Wallin Weihe, Kristiansand jernbanestasjon

BAKGRUNN

Søster til Tom Arne Skomedal, 24 år, fra Nodeland i Vest Agder.

11. januar 2016

BRUK OG GJENNOMFØRING

Samtale mellom Maia Skomedal og Marie Smith-Solbakken, Hans-Jørgen Wallin Weihe (foto gjennomført) på Kristiansand jernbanestasjon.

Samtykket i at notat fra samtalen kan offentliggjøres og inngå i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overføres Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden kan få del i dette. (SMS 22.12.2018)

BAKGRUNN

F. 1970

Nodeland

Renholdsleder i Sogndalen kommune

Søster til Tom

10 ÅR

Var 10 år da det skjedde, da Tom Arne døde.

Mamma ble psykisk syk etter på , når hun mistet sin sønn. Det skjønner jeg og, det preger meg i ettertid. Når jeg var ti år måtte jeg ta meg av min mor. Enten du lever med rus eller psykisk syke er det det samme, må du leve med dem.

Det tok en tid før de fant Tom. De fant Tom 1. april. De fikk ikke lov å se han. Så går du i uvissheten og ikke vet noe. Jeg husker kaoset.

Mamma flakset frem og tilbake til Kirsten som var konen, det var tre barn hjemme. Hege var 8 år da, stedatter. Hun satt alene med tre barn.

Hun har flyttet til Risør. Hun fikk en datter som er 21 år nå.

Vanskelig familiesituasjon.

Det var ikke å miste min bror som var verst, men det etterpå, det kaotiske.

27. MARS 1980
Tv hele dagen, begynte listene å komme opp,

Husker det var kaotisk hjemme, mamma og pappa ble urolige, mange telefoner, opp til Kirsten. Så på nyhetene hele tiden, de fikk ikke beskjed. De så mye på tv.

Uro – folk inn og ut.

Mamma satt bare der og kokelurte. Til slutt fikk hun hjelp, det tok mange, mange år. Hjelpeapparatet var ikke tilstede.

FAMILIEN MIN
Jeg var 10 år, søster Gerd Kari 17 år, bror Odd Magne 22 år, Tom Arne 24 år.

De eldste ble skånet for dette, hun flakset ut, og bror var flyttet. Satt hjemme, laget mat, passet på at de kom hjem på tide.

Ringte og sa nå må du komme hjem mamma, jeg har satt varme på teppet i senga.

Ble psykisk syk selv og. Gikk til legen, var rundt 14 år. Fikk magesmerter, de ga meg Vival. Tenkte det var psykisk. Gikk til legen, så spurte legen er det noe du er redd fort, jeg er redd for mamma skal ta livet av seg. De spurte mamma – og så ble mamma innlagt på psykiatrisk som dagpasient på Kongsgård. Da mamma kviknet til ble jeg bedre.

Da slapp jeg å bekymre meg for at hun skulle ta livet av seg. Mamma har alltid brukt mye tabletter, husker sovetabletter, og de små vivalene og mogadonene. Det var den måten de løste tinga på.

Spente alltid i ytterdøra, for at jeg skulle ha en reaksjon fra mamma at hun levde, før jeg turte å gå inn.

ETTERPÅ
Husker ikke så mye, hadde mer enn nok med det jeg hadde. Min far, han var nå der. Det har vært ungt for han og. Han jobbet på Øgreid, han var platearbeider. Pappa døde 64 (1992) år hjerteinfarkt, mamma av kreft 64 år (1999).

Min far sa at jeg ser Tom overalt på jobben, og mamma sa hun hørte stega hans.

Jeg fant også en mann jeg skulle passe på, han hadde et alkoholproblem. Jeg har tenkt at dette begynte da jeg var 10 år, at jeg begynte å passe på folk.

Kirsten og ungene var mye hos mamma.

HUSKER

Husker at hun styrte med å legge skylda på noen, hun jobbet med dette. Hun var hos Reme for å undersøke, hun hadde snakket med de en del. Pappa veldig stille, han snakket ikke så mye.

BEGRAVELSEN

Husker ikke begravelsen, det er skremmende.

GRAVSTEDET

Vi var alltid på graven bursdagen hans, julaften tente lys, og den dagen han døde. Gjør det ennå.

TOK ANSVAR

Noen må passe på mamma, bringe dette videre. Begynte å ordne opp fort. Jeg begynte når jeg var 10 år og begynte å styre andre. De sa Maia du er så flink, du ordner opp. Og det gjorde jeg. De skulle ikke sagt at jeg var så flink.

Familien skulle grepet tak i dette. Mine søsken og pappa skulle grepet tak i det. De skulle grepet tak i de rundt den psykisk syke.

HVA SOM SKJEDDE ?

Rykter om hva som skjedde: Noen hadde sett han hoppe i underbuksa, noen hadde sett at han gikk inn for å hente noe. Best å snakke med Kirsten.

JEG SOM MOR

Jeg har vært med en rusavhengig, jeg har skjøvet mine unger vekk, jeg har hatt det kjipt, men jeg har gått til behandling i ettertid for dette.

Jeg har gått gjennom 12 trinnsprogrammet. Da oppdager jeg hva jeg har gått gjennom fra jeg var 10 til nå. Mitt kontrollbehov har jeg måttet jobbet med, å jobbe med å gi slipp på det. Er

41 år når du begynner på programmet, og reflekterer over livet mitt – hva har skjedd i livet mitt. Hvor gikk det galt hen, hvor ble noen mønster etablert som jeg ikke klarte å bryte.

Det har gitt meg mye også å leve med en psykisk syk mor. Jeg ville ikke vært det foruten – den erfaringen.

Jeg har tenkt på henne 16 år. Hun sa mamma jeg går ut, det kan jeg ikke, da blir du alene, jeg sa gå ut og ha det gøy, hun skal ikke passe på meg, jeg skal passe på henne.

Jeg får tilbakemeldinger på at de har det greit.

SER PÅ LIVET MITT – HVA HAR JEG GJORT

Forlater min mann for fire år siden. Da begynner jeg å se hvor det går galt. Begynner å analysere livet mitt.

Og da ser jeg hva som går galt, det er da det rauser da jeg må begynne å ta meg av mamma.

ER HAN FREMDELES LEVENDE?

Hørte skrittene, jeg hører at Tom går forbi. Jeg har ikke sett han, det er ikke sikkert at han er død. Han kan ha svømt en plass.

Hvem var det som så at dette var Tom?

BRUTT LENKE

Kjempefint.

Kirsten og de var der på markeringene.

BARNA MINE

22, 20 ,16 de har klart seg godt.

Livet går på skinner nå, så tar jeg med meg det jeg har opplevde videre, så blir vi bedre mennesker.

STERKESTE MINNE

Hektiske tiden etterpå, da mamma er syk og mamma som jeg er redde for, jeg styrer skuta, pappa går på jobb. Jeg står alene med mamma som jeg må redde for å gå til grunne, så hun ikke tar livet av seg.

LÆRDOM

Mye ha jeg lært, der jeg står nå, er at mitt liv er mitt ansvar, og jeg må gjøre meg selv lykkelig, ingen andre som skal ordne opp for meg, der står jeg nå.

Ta vare på de pårørende og hjelpe de videre, og bruke pengene der.

Mamma var syk, de rundt ble syke.

Sette inn ressurser og hjelpe de pårørende,

Mange ble nok psykisk syke, mange ble rusavhengige.

Vi må hjelpe de som står rundt.

MITT MINNE OM TOM

Mye ute og reiste, og kom hjem med godteri til deg. Når han traff Kirsten så sa jeg at hun fikk dra seg tilbake fra der hun kom fra. Jeg ville ikke ha de inne i livet mitt. Så han har vært en god storebror. Jeg var en sjalu 10-åring.

FAMILIEN LIA FRA SØGNE

TROND LIA

Av Marie Smith-Solbakken, 28. April 2016.

PERSONALIA

Trondlia@telia.com

F: 1966

GJENNOMFØRING OG BRUK

Telefonnummer fått av søster Janne. Avtale om intervju 28. April 2016. Samtale gjort på telefon. Notat oversendt til gjennomlesing og korrigering 9. Juli 2016. Det bes om samtykke til å kunne bruke notatet som et grunnlagsdokument i vår fremstilling av Alexander L Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer. Trond er informert om at han når som helst kan endre notatet eller trekke det tilbake. Samtykke gitt 28.07.2016. Noen korrigeringer innarbeidet 30.01.2019.

Samtykket til at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv for at ettertiden skal få del i dette. (E-post 30.01.2019)

BAKGRUNN

1981: Utdannet kokk
1982:Rosenberg som hjelpemann og isolatør
1983-1986: Hovden høyfjellshotell kokk
1986: Leder skipatruljen, Fjellredder, Instruktør i snøskred, Arbeider med fjell, og natur, Informerer folk om fjellsikkerhet i fjellet, skader i naturen. Kjører snøscooter.

HUSKER STEINEN FRA EDDA

Jeg var jeg på vei til skolen. Du må sette på tv-en Tron, du må sette på tv-en Trond, sa noe i meg. Satt og glodde på den en stund, så på sendinger om Kielland-ulykken, og så gikk jeg ned en trappa, der lå det en stein i trappa. Steinen er som en halvmåne. Ca. 15 cm høy og 10 brei. En stein som hadde sittet fast i borekronen. De slitte borekronene var veldig populære. Det

var de som hadde jobbet lengst som fikk de med seg hjem. Jeg hadde spurt Pappa om han kunne ta med seg noe sånt hjem. Han kom hjem med en stein i steden.

På den hadde han skrevet navnet på steinen Edda. Da skjønte jeg at han var der. At han var på den boligplattformen som han sammen med Edda. Det går opp for meg da jeg så på steinen at ulykken handler om den plassen som min far oppholder seg på. Han var en kjempe han, han var flink til å svømme. Jeg tenkte at han klarer seg. Han er sterk.

Det kretset gjennom håp og fortvilelse. Ulykken førte med seg at Magne 14 år, Janne 12 år, Trine 8 år og jeg mistet pappaen vår.

Morgenen 28. mars

Etter at jeg hadde sett på steinen vekte jeg de andre søsknene mine.

Det var et helvete da telefonen ringte, alle ringte, alle ringte kolleger, familie, og venner og alle skulle skaffe seg informasjon. Å er han der, gud så forferdelig. Når det ringte hadde vi håpet, men så var det bare andre som skulle vite.

Sterkeste minne

Det som hopper opp i hodet først – det er steinen i trappen. Det gjorde størst inntrykk på meg. Jeg håpte jo at det ikke var der ulykken var. Jeg synes jeg kjente navnet. Faen og det er jo der. Jeg ville ikke vekke de andre. Steinen lå i trappa, gikk og så på den, og skjønte at det var der.

Skolen

Jeg var hjemme en uke før jeg hadde mot å gå tilbake til skolen.

Rektor sa når jeg kom tilbake kondolerer så mye, jeg svarte værsågod. Han reagerte ikke noe på det. Da lærte jeg hva det ordet betydde.

De var veldig flinke på skolen, de tok hånd om jeg. Jeg fikk gå vekk. Fikk tilbakeblikk, gikk og tenkte på det. Det var ikke den letteste måneden på skolen. Eksamen. Ble ferdig.

Pappa sine arbeidskamerater

De kom hjem til meg. Det var sjefen til pappa, eller sjefen til firmaet som pappa jobbet i og arbeidskamerater som tok meg med ut. Vet ikke om det var pappas jobb eller mamma som betalte mopeden. Tror det var jobben.

De gjorde det direkte etter ulykken. De tok meg med inn til Kristiansand og kjøpte en helt ny moped til meg. En Panter 50 kubikk. Her hadde vi tenkt å ha en moped etter Olga, så fikk jeg

gå inn i Kristiansand og velge den fineste mopeden som var i hele byen. Jeg kjørte han vel i fillebiter til slutt.

FANT HAN ETTER TRE UKER

Pappa fant de ikke før etter tre uker. Nå skulle de ut å tråle, ut å fiske. Etter tre måneder hadde de identifisert han på ring og klokke. De spurte mamma om spesielle kjennetegn.

Min bror, Magne, sprang i skogen og slo i stykker skauen. Slo med pinner på trærne. Mye tårer i skauen. Ingen slo tilbake. Han grein og slo. Jeg løp etter Magne. Mamma sa løp etter han og se hva han gjør.

Trine gikk rundt og ikke forsto så mye, hun skjønte ikke alvoret. Janne forstod alvoret. Hun forstod alt.

BEGRAVELSEN

Den var i Søgne, full kirke. Jeg var forbanna. Jeg hadde forhåpning om å se min far for siste gang. Jeg ble frarådet av alle, fordi jeg skulle ha et siste minne slik han så ut. Han hadde ligget i havet i tre uker, og ville ikke ligne på min far. Det var kanskje en klok beslutning. Det er ikke din pappa som ligger her, han ser ut som en annen. Jeg spurte om det og jeg maste om det, og fikk greie på at det var en dum ide. De om det.

Vi satt langt fremme. Alle vi kjente og ikke kjente, den gigantiske ulykken. Men presten sa feil navn på han tre fire ganger. Han heter Olav Lia. Jeg hadde lyst å reise meg å rope for full hals. Jeg var dritsur. De kunne hatt så mye respekt at de kunne lære seg navnet hans. Det var et sterkt minne at han aldri klarte å si rett navn. Jeg hadde ikke mot til rope. Beit meg i leppa, og knokene var hvite. Jeg knyttet hendene.

KIRKEGÅRDEN

Brødre og bekjente bar kista. Graven er i Søgne. Mine søstre er oppmerksomme. Jeg besøker graven. Jeg tar med meg dine barn. Mine barn spør mye om min bestefar. De spør mye om han. Han blir aldri glemt på noen måte. De synes det er veldig trist. De ser han på bilder her hjemme. Min datter spesielt synes det er veldig skjørt og trist at hun ikke har truffet bestefar. Jeg blir også veldig trist av å høre henne si det. Jeg savner han.

JEG BLE VOKSEN

Tok ansvar. Jeg måtte sørge for at de ryddet huset, at de hadde gjort lekser. Mamma klarer ikke alt dette alene. Kom an. Mamma var på sykehuset. Det har formet meg . I alle mine roller, jeg sørger for at alla ting er på rett plass. Fikser og ordner og ansvar.

Jeg ble mer eller mindre voksen, måtte hjelpe de mer. Jeg vasket og støvsuget, verden stopper ikke fordi noen er døde. Det dagligdagse måtte fortsette. Jeg hadde nok begynt med det før. Vi måtte hjelpe til hjemme.

Broen min Magne reagerte annerledes

Min bror gjorde motsatt, vi har hatt en diskusjon om det. Min bror ble en liten rebell. Han har bedt om unnskyldning. Rebell og ulydig, ga faen. Han synes han var stygg mot meg. Vi tok helt forskjellige retninger. Han var mer sinna for at pappa ikke kom hjem. Jeg prøvde å få han til å oppføre seg, jeg ble den store stygge broren, som skulle korrigere. Vet ikke om de hadde kranglet. De var litt som hund og katt. Vi har hatt mange diskusjoner om det i ettertid. Det tok 25 år kanskje 30 år. Vi var aldri uvenner. Han ba om unnskyldning for at han hadde oppført seg dårlig etter pappa døde. Han forsto at jeg hadde tatt et stort ansvar for at jeg bar lasset. Aldri vært sint på han. Det var hans måte å reagere på. Han valgte å ikke høre på de eldre, sikkert sånn som sin far var.

Han fullførte ungdomskolen med å gå 3 dager på skolen og jobbe to dager. Murermesterfagbrev. Min bror lyktes, han driver i arbeidslivet. Han har fem ansatte, frue og to barn. Utdannet seg til murer. Han har kommet utrolig langt med sitt langt karrieremessig og økonomisk. Han har alltid vært et arbeidsjern.

Søstrene mine

Janne og Trine (8 år). Det var mest vanskelig for Janne. Hun har lidd mest av det hele tiden. Hun har tatt det vanvittig tungt. Det kjentes som at hun sleit. Trine var så liten at det var lettere for henne. Jeg og Janne har pratet om det.

Jeg havnet etter hvert bort fra Søgne

Ulykken skjedde da jeg var 16 år og gikk på kokkeskolen i Kristiansand. Jeg fortsatte på Hotel Caledonian i lære. Da var jeg ferdig kokk, fikk nok av matlaging. Hadde litt kontakter med de som kjente pappa. Tidligere kolleger /bekjente fra arbeid som hjalp meg å få jobb.

Hoppet av militæret etter 3 mnd. Jobbet på Rosenberg på Statfjord C som var under oppbygging. Det var de som pappa jobbet for som hjalp meg inn. Ticon var etablert selskap som dreiv med isolering. Jeg isolerte rør og beslagla rør og plater inne på plattform C. Begynte som sjauer. Var der i 4 måneder. Var 10 dager på og 5 dager av. Det var en fantastisk tid. God mat og gode kolleger.

Skiulykken

Tur på ski, kjørte mye på ski. Var i Sirdalen og stod på ski sammen med kameraten Ivar. Var ganske vill på ski, skulle gjøre to bakoversaltoer. Jeg landet stygt og på en stor stein, brakk ryggen på to plasser. Jeg var på sykehus, ble ikke lam. Etter jeg var ferdig. Gikk på rehabilitering ville tilbake på Ticon. Det som skjedde var at jeg fikk ikke lov å ta sikkerhetskurset, siden jeg hadde brukket ryggen. Derfor ble jeg ikke oljearbeider. Iom den ulykken ble jeg nektet å reise i Nordsjøen. Jeg kom ganske enkelt ikke ut. Og da ble det jobb på høyfjellshotell. Kort intensivt oljearbeiderliv tok slutt.

SVERIGE

Fortsatte med skikjøring, ble bedre og bedre og stå på ski. Jeg traff en svensk dame som jobbet der. Da fant hun ut at hun skulle jobbe i Sverige på Idrefjell, som ligger nordre Dalerne. Det ligger 12 mil nord fra Trysil og ca. 15 mil til Røros. Dette var et norsk område en gang i tiden. I Sverige er jeg rett innenfor grensen. Jeg kjørte henne bort.

De hadde mangel på kokker, siden jeg var der, så ble jeg spurt om jeg kunne hjelpe han på kjøkken. Så ble jeg der i 3 dager. Jeg likte meg i Sverige. Det var mye alkohol på Hovden. Var lei av party 24/7. Jeg reiste bort igjen og tok med alle ting, og ville jobbe der på Idrefjell. Kom aldri hjem igjen.

Min eldste datteren min er 28 år (Malin). Fikk to barn med min andre kone: Rasmus 15, og Victoria 13 med Anna som jeg er gift med nå.

OM MEG

Hadde jeg valgt nytt yrke, ville jeg blitt ambulansesjåfør, redningsmann på helikopter.

Jeg havnet langt vekke fra sjøen, Idre er det punktet i Sverige som lengst fra sjøen i Sverige

PAPPA OG MEG.

Var 43 år da han døde Jeg er nok mer lik på min mor. Han er mer lik i min far. De er så like at det er rart. De kan irritere folk og erte. Jeg er mer som mamma vil at alle skal ha det bra.

Jeg har hele tiden vært slik at jeg ville være stuntmann. Tatt ryggen på ski og stygge motorsykkelulykken. Mer galskap i hodet. Har ikke tenkt konsekvenser. Har ikke vært redd.

Min far var uredd på ski, uredd for å stupe høyt fra klipper og ned i elver. Både meg og han har aldri vært redd. Utforsker og har sprenger komfortsonen. Jeg har blitt mer forsiktig etter jeg fikk to siste barna. Nå er jeg er fornuftig og forsiktig. I Sverige kaller de meg for «den tokige nordmannen». En gal mann. Hopper lengst med scooter, motorsykkel, høyt på ski, stuper fra store høyder.

Pappa var uredd og grensesprengende. Kan du hoppe fra 10, 15 m hopp fra 25 m. Ingen har gjort det før. Det var drivkraften å hele tiden gjøre det verre, lengre og høyere. Har roet meg ned.

Jeg har min mentale side fra min far.

Jeg er redd for at mine barn skal bli farløs

Min sønn holdt på å omkomme. Jeg var først på plass, der lå min sønn på 12 år. Han holdt på å dø i mine armer.

Min sønn skada seg i et stort hopp i skianlegget som jeg jobber i, og jeg var som sagt først på plass, det var bare der å dra direkt når jeg hadde gjort først undersøkelse av han. Jeg var klart urolig for at han skulle omkomme, fordi han ikke pusta godt og var lett blå i ansiktet på grunn av dårlig syresetting av blodet.

Tøff tid på sykehus med han og flere store operasjoner.

Han har vanskelig for å gå. Jeg har definitivt ikke villet at mine barn skal gjøre som meg. Jeg har en sønn som er steingal. Han har brekt armen 5 ganger. Han kastet seg uti alt. Jeg måtte holde han i bånd. Jeg hadde også brekt armen fire ganger.

Sønnen min

Han er 15 år og sliter mentalt og fysisk. Han kan gå. Brakk ryggen på tre plasser, punktere lungen, brakk hoften, bekken. Kan sykle litt. Spiller golf på den svenske Handikapptouren og har stor sjanser til å komme med på Paralympicis neste gang. Moped det er jo en frihet.

Pappa gal - jeg gal – sønnen min steingal.

Han hadde null redsler og skrupler.

Datteren min

Min datter, den streetsmarte litt roligere og beskjeden typen, men med ett sykt hissig humør, som sin far fort sint, kommer raskt over det.

JANNE LIA CHRISTENSEN

Av Marie Smith-Solbakken, 7. april 2016

PERSONALIA

År 1967

Datter av Olav Lia

Janne.ch@online.no

GJENNOMFØRING OG BRUK

Samtale sendt til korrigering 8.april 2016 hvor det samtidig bes om samtykke til å bruke dette som et grunnlagsdokument i fremstillinger av Alexander L. Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni (sammenstilling av utsagn fra flere berørte)

Janne er kjent med at hun når som helst kan trekke notatet tilbake eller gjøre endringer. Det er gitt samtykke til å kunne bruke notatet som et grunnlagsdokument i vår fremstillinga v Alexander L Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni (sammenstilling av utsagn fra flere berørte) 28.07.2016.

Notatet ble korrigert den 28.07.2016 med Trond Lia og mor Hildeborg Lia delvis tilstede. Janne har samtykket i at notatet kan overleveres sammen med de andre minnenotatene til Norsk oljemuseum, Riksarkivet og Nasjonalbiblioteket. Omtalen av hennes mor er godkjent av hennes mor Hildeborg Lia 29.07.2016.

Samtykket til at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander l. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv for at ettertiden skal få del i dette. (Messenger 21.01.2019).

ALEXANDER L. KIELLAND-ULYKKEN

Litt diffust minne. De hemmeligholdt ting. Vi var fire søsken som ble igjen. Husker fra dag.

27. MARS 1980

Det jeg husker fra dagen 27. mars var at vi var en gjeng som spilte kort og hadde det gøy. Vi hørte på nyhetene at det var skjedd en ulykke i Nordsjøen, vi tenkte det gjelder ikke oss, og gikk og la oss. Jeg stod opp om morgenen, og så at mamma sitter og griner. Broren min, han eldste Trond på 16 år, sa ikke stå opp enda. Mamma er i telefonen. Han var 16 år. Mamma grein. Mamma kom og sa til oss, jeg tror at pappa er på den plattformen som har kantra.

Jeg ble hysterisk. Jeg var skikkelig pappajenta. Jeg vil ikke på skolen, fordi jeg trodde at pappa er på plattformen som har kantret. Vi fikk ikke ordentlig svar fra OiS. Det tok tid før vi fikk vite hvilken plattform han var på.

Skjønner det

Det gikk tre til fire dager så hørte vi at Henrik Ibsen skulle ut på det stedet som plattformen var veltet. Jeg husker at pappa sa før han reiste, jeg håper at den nye plattformen har kommet. Da skjønte jeg at pappa var på Kielland. Jeg ble helt fra meg.

Beskjeden om at pappa er funnet

Når de tauet inn plattformen fant de pappa. Han var vel en av de siste som ble funnet. Det hadde vel gått fjorten dager da. Han datt i garnet, og vi fikk gravlagt han.

Da de fant han kom legen til oss. Han sa du må ta denne. Det var en rosa tablett. Det var fordi jeg var så hysterisk. De fulgte meg inn på rommet og satt med meg der til valiumen virket. Jeg husker jeg ville ut til mamma. Jeg ville være med mine.

Å få vite som 12 åring at han kommer aldri hjem var vanskelig. Det siste jeg sa til han var hade, så gikk han til bussen, og så kom han aldri hjem. Jeg var sinna. Det var urettferdig.

Det de kalte for kriseteam den gang var valium. Mange følelser som dukker opp etter så mange år. Da jeg var 18 år fikk jeg bearbeidet det hos psykolog. Jeg har gått til behandling igjen da jeg var 23. Og nå går jeg i samtaleterapi. Jeg går i terapi for å skjønne dette og jeg forstår nå hvor avhengig jeg var av pappa.

Familien min

Søsteren min var Trine var 9 år, jeg 12 år, Magne 15, Trond 16 år.

Vi har hatt veldig gode venner, kamerater og venner har gått inn og ut. Vi har alltid pratet om det. Alltid. Mamma var flink til å finne ut hvor han hadde vært i Nordsjøen og når tid om det var noen som lurte på det. Da gikk hun inn på timelistene hans og svarte oss.

Mamma

Hun var fantastisk med oss. Hun lagde rutiner, ordnet det slik at vi alltid hadde fellesmåltider, frokost og middag. Det gikk på omgang. Vi var alltid samlet til frokost og middag. Mamma var sykepleier i hjemmesykepleien og gikk skift. Og hun lagde ukeplaner som involverte oss. Hun

har alltid vært åpen og lot pappa alltid være tilstede blant oss. Mamma var unik. Det hjalp oss at vi hadde verden beste mamma. Hun var 39 år og satt med fire unger i den verste alderen. Vi hadde alltid folk rundt oss rundt. Mamma var 24 /7. Hun var hos oss og var tilstede for oss hele tiden.

Herregud som hun sleit. De pengene vi fikk var på sperret konto. Hun jobbet fullt og så var hun leder på avdelingen, og så jobbet hun i begravelsesbyrå. Hun har jobbet fullt. Aldri manglet noe. Vi hadde har ikke hatt det nyeste tøyet, heller ikke nye sykler, men vi har aldri lidd nød.

Hun er 75 år nå. De første årene etter pappa forsvant var det for henne bare oss og jobb, og så en gang til. Hun satt sitt liv på vent for å ta vare på oss. Huset var åpent for alle venner. Hun bodde på kjøkkenet, så vi kunne ha folk i stua.

Vi er glad i mammaen vår. Hun åpnet huset for alle ungdommer, 20 stk. Hun holdt oss sammen vi fire barn. Vi er veldig sammensveiset. Hun var tryggheten, vi hadde hverandre. Vi er 5 minutt i bil fra hverandre alle sammen, bortsett fra den eldste som betyr mye for oss. Han har flyttet til Sverige.

SØSKEN

Noen ganger måtte jeg ta meg sammen. Jeg var så sinna, hun minste skjønte det men ikke på samme måte. Den eldste ble pappa, han tok ansvar. Han ble stor. Han flyttet ut som 18-åring og fikk jobb på høyfjellshotellet som kokk og skilærer. Jeg var frisør i mange år. Magne er murer og har åtte ansatte. Han støttet tidlig opp under mamma økonomisk. Søster er fostermor til et barn, og så har hun adoptert en jente fra Kina.

Storebroren min bor i midt Sverige og er redningsmann på fjellet. Han trives med det. Jeg savner at han bor så langt vekke, men vi fire søsken og mamma har jevnlig kontakt. Det er vanskelig å komme mellom oss. Vi er en klan.

VENTINGEN

Mamma ringte Phillips, de kunne ikke svare. Hun ringte OiS, de kunne ikke svare. Ingen kunne svare, vi måtte vente. Vi satt sammen mamma, søsknene og meg så på tv når navnene kom. Han var savnet. Vi snakket med en overlevende som hadde pratet med pappa da de var i kinosalen.

ERSTATNING

Nå ble du rik. Nå har du penger, kunne jevnaldrende si til meg. Jeg ville heller ha pappa.

27. mars er en rar dag.

MIN JENTE

Jeg har fortalt min jente at pappa er på skulderen min. Han er der hele veien. Han hjelper meg passer på meg, og at han er med i vårt liv. Du har bestefar, sier jeg. Vi vet at han ble drept. Tenk om jeg mistet pappa, kan hun si. Da svarer jeg svarer jeg, men da er jo mamma der.

PAPPA

Han var sjømann, og så fikk han jobb i Nordsjøen for i OiS. Han var en som var glad i å fiske, gå på ski, og ta oss med på tur. Vi fisket i vann, laget bål og steikte fisken ute. Vi hadde det så fint. Alle vi fire går mye på tur, og liker oss ute i skogen.

Av og til kjenner jeg pappalukt. Jeg kan huske at han luktet jern og røyk. Han jobbet med jern og han røykte. Sammen blir det en spesiell lukt. «Herre minn det lukter pappa». Han røykte den svarte Orginal.

Snill, glimt i øyet, godt humør, ski, sporty, veldig glad i å være i skauen, brenne bål og grille fisk. Han var friluftsmann.

Når det var farsdag var det veldig stas å rulle røyk og lage kaffe. Når en dritunge rullet røyk blir det bare en klump i midten. Han sa ingen ting, han røykte og drakk kaffe.

Jeg husker jeg satt på fanget hans og greide håret hans, han lo og sa at snart hadde han ikke hår.

KONFIRMASJON

Det var bensinstreik da jeg konfirmerte meg. Hele familien min kommer fra Bø i Telemark. Vi ble 12 stykker. Det var ikke bensin til å kjøre ned. Det er fem konfirmasjonsbilder. Jeg var ikke snill. Jeg tok det utover henne at han var død.

UNGDOMSTIDA

Jeg begynte å gå tidlig ut, begynte å feste tidlig (uten alkohol). Mamma var sinna, brødrene mine sinna. De mente at jeg måtte skjerpe meg.

ERSTATNING

Venner og kjente var misunnelige at vi fikk penger. De kunne kommenterte jøss nå er du rik, du kan jo gjøre hva du vil.

BEGRAVELSEN SØGNE KIRKE

«Du vet at det er en mening med dette», sa tante Marit. «Hvis du mener at det er en mening med dette, tante Marit, så kan du den guden og dra til helvete, for den guden er ikke snill», ropte jeg da de skulle senke kisten. De fleste i gravfølget hørte det.

Mamma kom og hentet meg og tok armen rundt meg og sa, nå går vi.

Etter den dagen har jeg aldri trodd på Gud.

LUNDE SKOLE

Når vi skulle på skolen etter påske så var det Minnegudstjeneste. Jeg fikk lov å slippe. Læreren sa hvis du ikke vil være med er det ok. Jeg bare grein. De andre søsknene mine var med.

FARMOR BRYTER MED OSS

Mye av forholdet til pappas familie ble ødelagt etter han døde. Farmor mente at det var mammas skyld at han jobbet i Nordsjøen. Hun mente det var verre å miste en sønn enn for henne å miste en mann og for oss å miste en far. Det var ikke godt forhold, de klandret mamma.

TRINE LIA

Av Marie Smith-Solbakken

PERSONALIA

F: 1970

Datter av omkomne Olav Lia.

GJENNOMFØRING OG BRUK

Ble oppfordret til å ta kontakt med Trina Lia fra hennes søsken Janne Lia Christensen og Trond Lia som begge deltar i undersøkelsen. Det var gjort avtale om å gjennomføre et telefonintervju 10. August 2016. Trine Lia ble informert om prosjektets hensikt, og samtykket til å delta og at det ble ført notat fra samtalen. Hun ble orientert om hvordan data behandles, og orientert om at 5 andre forskere som deltar i prosjektet vil ha anledning til å lese de nedtegnelser som blir gjort fra samtalen. Videre at jeg er behandlingsansvarlig og at Universitetet er behandlingsansvarlig institusjon. Trine Lia er orientert om at nedtegeneslen fra samtalen med henne er tenkt overlevert Norsk oljemuseum, Statsarkivet, Nasjonalbiblioteket for bevaring. Nærmere opplysninger om retningslinjer for innsyn og innhenting av samtykke fra henne om dette vil komme senere. Trine Lia er positiv til at notat fra samtalen med henne bevares på Norsk Oljemuseum, Statsarkivet og Nasjonalbiblioteket

Notat fra samtalen sendt Trine Lia til gjennomlesing og korrigering 11. August 2016.

Samtykke til å bruke notatet som et grunnlagsdokument i vår fremstilling av Alexander L Kielland-ulykken herunder fotobok, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer er gitt 21.08.2016.

Samtykket til at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander l. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv for at ettertiden skal få del i dette. (Messenger 21.01.2019).

ULYKKEN

Jeg var bare ni - ti år. Jeg husker at Mamma løp frem og tilbake, hun visste ikke om han var på den plattformen. Så begynte familien, de fra Bø å ringe, og spurte om han var der. Nei sa mamma. Min mor gikk inn på rommet og fant et visittkort der det stod Alexander L Kielland, Olav Lia, fødselsdato, Firma. Det var et et klypekort, med bilde av han. Sånt kort som hang på kjeledressen.

Da begynte vi å lure, og vi begynte å skjønne mer at det var den plattformen han var på. Det kom opp i løpet av de neste dagene hvem var savnet. Vi satt klistret og så på tv.

Vi satt og så på oljearbeidere som kom ut med dress og pledd på seg fra helikopter. Vi satt og håpet på at pappa skulle komme ut. Det gjorde han ikke. De filmet nærme, vi så ansiktene deres. Hadde det vært pappa, hadde vi kjent han igjen.

Vi håpet lenge. Etter 14 dager fikk vi beskjed at de hadde funnet han.

VENTINGEN

Huske nesten ikke hvordan dagene gikk. Det ar mye folk ut og inn. Det kom folk herifra Søgne med mat til oss. De fra Bø i Telemark kom. Hun (mamma) var 39 år og alene med fire unger. Hun tok det greit overfor oss andre.

MAMMA

Mamma var sterk. Hun klarte å ta være på oss og seg selv. Det har vi rost henne for. Hun har alltid vært veldig ærlig. Hun har alltid gitt oss det vi trengte. Hun jobbet som en hest selv.

Jeg har alltid fått det jeg har villet. Jeg var minst og fikk det jeg ville.

Hun tok oss med på en ukes tur til Geilo et par år etter ulykken. Hun alene og fire unger med. Han eldste hadde fått lappen. Det satt vi veldig pris på.

Hun har vært åpen om alt, om ulykken og alt.

SKOLEN

Jeg opplevde mye medlidenhet. Det var ingen jeg kjente den gang som hadde mistet pappaen sin. Jeg kjente ingen. Lærerne tok godt vare på meg. Jeg har aldri blitt mobbet, jeg har hatt det veldig greit.

Det var sårt på avslutninger, hvor alle hadde mamma og pappa med. Så hadde jeg bare mamma med. Jeg gikk i fjerde klasse da det skjedde.

Jeg kan ikke huske om det var noen markering på skolen. Husker at de hadde om døden i kristendomstimen, da ble jeg fritatt. Jeg hadde det så nært på kroppen at jeg slapp det.

BEGRAVELSEN

Den var tøff. Jeg satt foran med mamma og de andre søsknene mine. Min bror var 16 år. Han hadde masse mopedguttevener. Husker at det kom mange av hans kompiser til begravelsen.

Mamma reiste seg opp og snudde seg akkurat da de kom. Om hun ikke grein da, så grein hun da de kom. Mamma ble så glad for at de kom for å støtte han.

Pappa hadde en kompis som leste opp sløyfene, husker ikke hvem som bar ut.

Pappa

Tenker at jeg skulle husket han mer. Han var god å spille orgel. Jeg var alltid med han og fisket juletorsk. Vi fikk aldri gå på isen før han hadde sjekket den.

Han jobbet i Nordsjøen hele mitt liv. Han var mye borte. Han var veldig glad i dyr, han hadde en hund han var glad i, han sa han ga den vekk. Jeg har skjønt siden at han nok skøyt den. Den var gammel og syk.

De kom hjem med en bitteliten dvergsnauzer. Han ble veldig glad i den.

Jeg har gode minner med han. Jeg har alltid vært glad i han.

Savnet

Vi pratet mye om han hjemme. Vi snakket om Nordsjøen og om han med kompisen han var mye sammen med. Kompisen hadde vi mye med i ettertid. Vi var mye sammen. Vi fire søsken har et unikt vennskap som vi har hatt helt frem til i dag.

Vi har tatt vare på hverandre. De har tatt vare på meg. Jeg har blitt godt tatt vare på. Jeg har blitt kjørt på og hentet av disse brødrene mine. Det er lett å dette feil. Det har ikke skjedd med noen av oss. Mamma har vært flink.

Måtte videre

Min mor var bestemt på at vi måtte videre. Takket være henne klarte vi oss. Hun klarte å ta vare på oss midt i sorgen. Hun er 76 år. Hun er flink. Hun har trødd til med barnebarn, med henting og bringing og det meste.

Lært at det er lett å miste

Jeg har alltid syntes det har vært utrolig urettferdig. Jeg har aldri vært kristen, det lå ikke for meg. Om det er sånt Gud er med folk, så kan jeg ikke tro på han. Det påvirket at jeg ikke kunne bli kristen.

Jeg har slitt med sinne. Jeg vet det hjelper ikke å bli sinna. Jeg har lært å være ærlig å ta vare på hverandre er viktig.

Vi må ta vare på de en glad i. Jeg tenker veldig ofte at jeg kan miste de. Jeg har to barn selv. Har en jente på 13 år og en fostergutt på 6 år. For fire år siden ble han jeg var gift med rammet i en trafikkulykke. Da tenkte jeg at jeg måtte gjøre som mamma og være for de to som var igjen. Han overlevde, men han var hodeskadet. På grunn av hodeskaden var det vanskelig å leve med han. Hun på 13 år er på besøk hos han. Jeg er redd det skal skje meg noe. For da har hun ikke mye igjen, da har hun bare en far som er veldig syk. Han er en snill pappa , men veldig redusert. Hun har mistet han, selv om han er der.

Jeg syntes nesen jeg gikk gjennom det samme som mamma, jeg mistet han ikke helt, men halvt. Jeg tenkte jeg måtte stå i det som mamma gjorde. Hun klarte det med fire barn, da må jeg klare det med to. Mamma ble en modell, hun stod gjennom det.

Jeg har alltid vært stolt av henne, veldig glad i henne. Når vi treffes er det klem og veldig glad i deg. En klem viser mye det og. Jeg har hatt det trygt og godt med mine søsken og mamma.

Erstatning og arv

Det ble brudd med familien til pappa etter han døde. De mente at de skulle ha pengene etter han. De hadde mistet sønnen sin. Og at hun ikke skulle ha erstatning.

Så døde de, og vi har mistet kontakten med pappas familie. Dårlig gjort å oppføre seg slik mot svigerdatter som er alene med fire unger.

Dine barn og Morfar

De har egentlig ikke et forhold til det. Han på 6 skjønner ikke. Hun på 13 spør meg «har du savnet han»? Vi tenner lys og blomster til jul og påske.

Bestefar ble mammas nye venn

Min mor fikk en venn når og han oppfører seg som en bestefar for dem. Det er ikke noe forskjell.

Sterkeste minne

Vi fikk lunsj med Kong Olav på Radisson Blue hotellet ved vannet i Stavanger. Det var veldig stort å spise lunsj med kongen. De leste opp navene, det var veldig sterkt. Det ble snakket om hva som var skjedd. Mamma var der med oss alle fire. Det var veldig mye folk. Både etterlatte og de som overlevde. Det var mye unger.

Jeg var med på 10-årsmarkeringen, ved minnesmerket da det ble avduket. Det var sterkt å være der å se rett ut mot havet. Vi kom på TV. Det er ikke mange som hadde vært på TV den gang, husker det.

Savner å høre mer om ulykken og de som ble berørt

Jeg har alltid savnet å treffe igjen de som har overlevd. Det hadde vært spesielt å høre hva de hadde å fortelle. Det vil være vondt på engang, som det vil være godt å høre det.

Skulle gjerne hatt mer med de som ble berørt av ulykken. Både de som overlevde og de som mistet.

Jeg ønsker å møte andre som også mistet pappaen sin. Det er vondt å høre, men godt å vite. Det er et savn.

Har savnet en minnebok. Det blir gøy. Det vil bli satt pris på av oss.

Minnes han

Jeg kjører ofte forbi kirkegården som ligger ved motorveien. Jeg ser opp på den og sier: «Jeg har ikke tid akkurat nå å komme hen å besøke deg på graven pappa, men du vet akkurat hvorfor, og du vet at jeg tenker på deg, og er glad i deg og at jeg savner deg». Det sier jeg alltid.

Jeg kan gå på graven og grine enda. Jeg klarer fint å snakke om det, og forteller det jeg husker.

Jeg liker å snakke om det.

Avisutklipp

Jeg har spart på alt i en perm.

Noen ganger går jeg inn på google og leser om 1980, om Kielland. Og leser hva som skjedde da. Det er spesielt det som er om ulykken. Jeg ønsker å vite hva som skjedde.

Sjøen

Jeg har respekt for sjøen. Jeg er ikke kjempepysen. Jeg er glad i fart. Min søster er redd når det er vind på sjøen. Når mine er på sjøen og det går tid blir jeg redd.

MAGNE LIA

Av Vilde Omdal, Melanie Solvei, Nghi Vuong Nguyen & Hannah Eileen Johansen.
5. februar 2024

PERSONALIA

Sønn av Olav Lia
f. 1964
Bor i Søgne

BRUK OG GJENNOMFØRING

Informasjon om Magne fått fra Marie Smith-Solbakken. Fikk kontakt med Magne via melding på Messenger. Avtale om intervju 5. februar 2024. Samtale gjort over telefon. Det er gitt samtykke av Magne til å kunne bruke notatet som et grunnlagsdokument i vårt forskningsprosjekt av etterlatte i Alexander L. Kiellandulykken.

Magne har gitt samtykke til at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv for at ettertiden skal få del i dette. (Messenger 07.02.24).

VAR 15 ÅR DA ULYKKEN SKJEDDE

Yngste søsteren min var 9 år, ho andre var 12, jeg var 15 og han eldste broren min var 16. Mamma var på jobb, på sykehuset. Ho kom hjem på natta. Vi fikk vite om en ulykke på Nordsjøen via nyhetene. Ekstrasendingen med Kari Sørbø, det husker jeg godt. Trodde først ikke at pappa var på den plattformen, men på en annen som het Frigg. Trodde ikke det gjaldt oss. Tanter og onkler fra Telemark ringte, der pappa kommer ifra. Vi sa nei, han er på Frigg.
Når mamma kom hjem, fikk vi vite dagen etter at han var på Alexander Kielland. Dette var en ekstratur han var med på.

Fikk veldig lite informasjon, kun gjennom media. Presten og lensmannen kom på døra, det var det. Husker ikke mye fra da de kom, jeg løp på skauen, på heia.

BEGRAVELSE

De fant ham på havet etter et par uker, så ble en vanlig begravelse. Alle fikk delta i begravelsen. Han har en grav fremdeles.

PÅ SKOLEN

Ble veldig annerledes med de rundt meg etter ulykken. Spesielt på skolen, de trakk seg veldig vekk, unntatt de jeg var veldig god venn med. Ble veldig rart i klasserommet. Ble veldig alene på den tiden. Kun min familie på denne skolen tror jeg, som mistet i ulykken. Hadde minnestund på skolen, i gymsalen. Husker ikke stort, men det var noe slags opplesning. Husker jeg syns det var veldig rart og tomt på minnestunden. Var uvirkelig.

Var ikke mye snakk om ulykken med lærerne, men jeg fikk mye frihet på skolen etter hvert. Jeg ble jo "den umulige". Ble veldig utagerende, slutta på skolen etter hvert og begynte med andre ting.

SINT PÅ SAMFUNNET

Ble veldig sint og utagerende, fordi jeg ikke så vitsen i noen ting. Ingenting. For å si det mildt ble jeg fly forbanna på myndighetene, og måten det ble håndtert på. Var utrolig sint på den tiden. Jeg ble sinna på samfunnet, på måten det ble reagert på. Vi ble jo helt alene. Vi ble fattige rett og slett. Utrolig fattige.

Ikke lenge siden vi hadde bygd hus, som mamma ble sittende alene med. Hadde ikke råd til noen ting, ingenting. Hadde ikke penger. Fikk litt av lønna, feriepengene og etterlønna hans, i tillegg til at vi ungene fikk 50 tusen hver. Til sammen tror jeg vi fikk 800 tusen med han sin lønn, feriepenger og etterlønn, og den kompensasjonen på 50 tusen hver.

JOBB

Jeg begynte å jobbe når jeg var 15, for å hjelpe til hjemme. På en fabrikk i Søgne. Gikk ikke på skole, siden jeg var jo litt umulig på skolen. Har jobbet siden. I 1984 var det en som het Petter Kristensen som tok meg inn, i et murerfirma i Søgne. Han ble som en stefar for meg, og hjalp meg. Siden har jeg vært murer hele livet. Har eget firma i dag.

FAMILIEN ETTER ULYKKEN

Eldste bror ble veldig forsørger og "far" i huset. Tok seg av oss som var yngre, hjalp mamma og gikk videre på skole. Jeg var ikke mye hjemme etter ulykken. Jeg ble det sorte får. Mamma måtte jo også jobbe. Vi fikk en husholder som hjalp hjemme, og fikk oss blant annet på skolen. Resten av familien bodde i Telemark.

Meg og søsknene mine ble jo en veldig sammensveiset gjeng. Vi var på fest sammen, var mye sammen. Samholdet i familien ble veldig sterkt. Var ikke veldig på å prate om ulykken. Trengte ikke si så mye, vi ble fortsatt veldig sammensveiset vi fire. Det er vi fremdeles i dag. Vi var alltid sammen. Jeg tror det var en trygghet for oss. Så vi ikke var alene, ute blant folk. Var litt lettere da tror jeg. Når det kommer noen det har skjedd noe med, så detter jo stemningen litt, den dør ut. Følte det mange ganger når jeg kom, eller vi kom. Men det tok seg alltid opp igjen. Var stort sett bare de første årene, folk glemmer jo sånt. Var derfor en trygghet at vi fire hadde et sterkt samhold.

URO OG PROBLEMER MED DET SOSIALE

Etter ulykken har jeg jobbet mye. Druknet meg i arbeid, og blitt veldig sliten. Brukt arbeid til å fortrenge det som skjedde.

Jeg hadde veldig mye uro, problemer med å sitte stille, slappe av. Jeg ble nokså dårlig i sosiale sammenhenger. Store forsamlinger hatet jeg som pesten. Kunne ikke tenke meg noe verre. Fant alltid på noe for å komme meg vekk. Påvirket meg hele ungdomstiden og til jeg ble voksen.

Måtte alltid ha kontroll på at jeg kunne komme meg vekk, fra situasjonen. Det tror jeg ligger på at min far ikke kunne komme seg vekk. Alltid hatt det at jeg må komme meg vekk fra situasjoner. Kanskje jeg var redd for å bli stengt inne, vet ikke. Vanskelig å sette ord på.

Har også vært bitter i ettertid. Vi hadde jo så dårlig råd. Kunne ikke være med på noen ting, og jeg arvet klær av broren min. Andre fikk jo nytt tøy, sykler og mopeder. Det fikk jo ikke vi. En detter jo da litt utenfor. Jeg fikk jo litt pga. jobb, så jeg kunne hjelpe litt hjemme. Men det var jo ikke mye.

OPPFØLGING ETTER ULYKKEN

Var så uheldig at jeg hadde en ansatt som jobbet for meg som druknet. Både faren og sønnen jobbet i firmaet mitt, men faren mistet sønnen sin denne dagen. Den oppfølgingen de har fått, i forhold til det vi fikk, er jo et hav i forskjell. Med krisepsykiatri, psykiatere, prest, lege og hjelp i hjemmet i ettertid. Sorggrupper osv., vi hadde jo ingenting av det. Vi måtte takle det selv rett og slett, bare alene. Gikk ikke til noe prest og fikk hjelp på den tiden, eller leger. Var utrolig lite hjelp å få på den tiden.

Jeg ble veldig innelukka. Ingen jeg snakket med det om. Har gjort det i ettertid da, når jeg var rundt 40 år. Gikk på en vegg da. Ganske lenge etter ulykken skjedde. Det var beinhardt å ta opp alt igjen etter så lang tid. Alt som var fortrengt. Hjelper masse, selv om det såklart var tøft å ta opp igjen.

TANKER OM OPPFØLGING AV BARN

Er jo veldig forskjellig fra barn til barn. De må få hjelp nokså fort. En går jo i et vakuum, blir helt tomt. Forskjellig for hvert barn hvordan en opplever sorg. Noen vil prate masse og noen vil prate litt. Det kommer jo reaksjoner en gang, uansett, når en holder inne sånt. Om 5, 10 eller 20 år, så kommer den uansett. Jeg fikk jo den når jeg var 40 år. Derfor viktig å hjelpe fort, med en gang. Som jeg sa til faren til han ansatte vi mistet; du må ta det nå, hjelper ikke å vente. Du må ta sorgen nå, ikke vente med den eller legge den vekk. Du må grine mens du kan. Ikke stenge det inne, det er farlig. Det kommer tilbake igjen, beinhardt, hvis en ikke får tatt det med en gang. En må bli ferdig med det, selv om det aldri blir ferdig. Følelsene dine og aggresjonene dine må ut, fort.

Ikke alltid bra som ungdom, å bli tatt til siden i skolen og snakke om det. Det lureste kan være å prøve å snakke med den det gjelder, om en vil ta det opp i klassen, grupper eller noen en kjenner godt. Kanskje en gruppe med bestevennene til han eller hun det gjelder først kanskje. For når alle satt i klasserommet når de begynte å prate om det, syns jeg ikke det var noe greit husker jeg. Det likte jeg ikke. Så det beste er å spør de først om hva de foretrekker.

I DAG

Lever fint nå i dag. Eier et firma, med seks ansatte. Har to unger, kone og har det veldig greit. Men jeg kjenner jo veldig på det. Det blir jo aldri ferdig. På nyhetene, aviser og TV, har jo vært slik i 42 år. Det kommer alltid opp igjen. Det blir aldri ferdig, fordi myndighetene holder mye

hemmelig. De vil ikke frigi alle dokumenter, som er hemmeligstemplet, langt tilbake i tid. Det er jo noe som de ikke vil ut med enda, og det irriterer meg grenseløst. Det blir aldri ferdig. Bøker har jo forsvunnet. Loggen som kapteinen hadde skrevet er vekk, ingen som finner den. Han har jo skrevet noe der som de norske myndighetene ikke vil ha ut. Så jeg har jo lite tiltro til myndighetene. Bittelite. Eller jeg har ingenting. Jeg er jo selvfølgelig kjempebitter over at vi ikke får all informasjon, men jeg kan ikke gå rundt å tenke på det. Det går bare utover meg, myndighetene driter jo i det.

Jeg kan ikke gå rundt å tenke på det daglig, men hver gang det kommer opp tenker jeg hvorfor de ikke bare kan frigjøre det, og bli ferdig med saken. Det blir aldri ferdig, og det irriterer meg veldig, i den dag i dag kjenner jeg. Men jeg har uansett et veldig fint og godt liv nå i dag.

MAGNE LIA (ENGLISH)

By Vilde Omdal, Melanie Solvei, Nghi Vuong Nguyen & Hannah Eileen Johansen.
5th February 2024

PERSONAL DETAILS

Son of Olav Lia
f. 1964
Lives in Søgne

USE AND IMPLEMENTATION

Information about Magne received from Marie Smith-Solbakken. Made contact with Magne via a message on Messenger. Agreed to an interview on 5 February 2024. Conversation was conducted over the phone. Magne has given consent to use the notes as a basic document in our research project on survivors of the Alexander L. Kielland accident.

Magne has consented to the notes from the conversation being published and included in a memorial collection about Alexander L. Kielland accident and submitted to the Norwegian Petroleum Museum, the State Archives in Stavanger, the National Library and the Labour Movement Archives so that posterity can benefit from it (Messenger 07.02.24).

WAS 15 YEARS OLD WHEN THE ACCIDENT HAPPENED

My youngest sister was 9 years old, my other sister was 12, I was 15 and my oldest brother was 16.

My mum was at work, at the hospital. She came home at night. We learnt about an accident in the North Sea via the news. I remember the extra broadcast with Kari Sørbø very well. At first I didn't think my dad was on that platform, but on another one called Frigg. I didn't think it concerned us. Aunts and uncles from Telemark where my dad is from called. We said no, he's on Frigg.

The next day, when mum was home, we learned that he was on Alexander Kielland. It was an extra trip he was on.

We got very little information, only through the media. The priest and the sheriff came to the door, that was it. I don't remember much from when they came, I was running in the countryside, on the heath.

FUNERAL

They found him at sea after a couple of weeks, so it was a normal funeral. Everyone was allowed to attend the funeral. He still has a grave.

AT SCHOOL

Became very different with those around me after the accident. Especially at school, they withdrew very much, except those I was very good friends with. Became very strange in the classroom. Became very lonely at that time. Only my family at this school, I think, that lost someone in the accident. Had a memorial service at school, in the gym. I don't remember much, but there was some kind of reading. I remember thinking it was very strange and empty at the memorial service. It was unreal.

We didn't talk much about the accident with the teachers, but I was given a lot of freedom at school for a while. I became "the impossible child". Became very aggressive, eventually quit school and started doing other things.

ANGRY AT SOCIETY

Became very angry and acting out, because I didn't see the point of anything. Nothing. To put it mildly, I was furious with the authorities and the way things were handled. I was incredibly angry at the time. I was angry at society, at the way it was reacted to. We were all alone. We became poor, pure and simple. Incredibly poor.

Not long ago we'd built a house, which my mum was left alone with. Couldn't afford anything, nothing. Didn't have any money. We got some of his salary, holiday pay and severance pay, in addition to us kids getting 50,000 each. In total, I think we got 800 thousand with his salary, holiday pay and severance pay, and the compensation of 50 thousand each.

WORK

I started working when I was 15, to help out at home. At a factory in Søgne. I didn't go to school, as I was somewhat difficult at school. I've been working ever since. In 1984, a man called Petter Kristensen took me on at a bricklaying company in Søgne. He became like a stepfather to me and helped me. Since then I've been a bricklayer all my life. I have my own company today.

THE FAMILY AFTER THE ACCIDENT

My eldest brother became the breadwinner and 'father' in the house. Those of us who were younger helped mum and went on to school. I wasn't home much after the accident. I became the black sheep. Mum had to work too. We had a housekeeper who helped at home and got us to school, among other things. The rest of the family lived in Telemark.

Me and my siblings became a very close-knit group. We went to parties together and spent a lot of time together. The family bond was very strong. We weren't very keen to talk about the accident. We didn't have to say much, the four of us were still very close-knit. We still are today. We were always together. I think it was a security for us. So we weren't alone, out among people. It was a bit easier then, I think. When someone comes along with whom something has happened, the atmosphere drops a little, it dies out. I felt that many times when I arrived, or we arrived. But it always picked up again. It was mostly just the first few years, people forget things like that. It was therefore reassuring that the four of us had a strong sense of togetherness.

ANXIETY AND SOCIAL DIFFICULTIES

After the accident, I've worked a lot. I drowned myself in work and became very tired. I used work to repress what happened.

I had a lot of anxiety, problems sitting still, relaxing. I became quite awkward in social situations. I hated large gatherings like the plague. I couldn't imagine anything worse. I always found a way to get away. Affected me throughout my adolescence and into adulthood. I always had to make sure I could get away from the situation. I think it's because my father couldn't get away. I always felt that I had to get away from situations. Maybe I was afraid of being locked up, I don't know. It's hard to put into words.

I've also been bitter afterwards. We had so little money. I couldn't participate in some things, and I inherited clothes from my brother. Others got new clothes, bikes and mopeds. We didn't get that. You're a bit left out. I got some things because of my job, so I could help out at home. But it wasn't much.

FOLLOW-UP AFTER THE ACCIDENT

I was so unfortunate that I had an employee who worked for me who drowned. Both father and son worked at my company, but the father lost his son that day. The follow-up they have received, compared to what we received, is a world of difference. With crisis psychiatry, psychiatrists, a priest, a doctor and help at home afterwards. Grief groups, etc., we had none of that. We had to deal with it ourselves, just on our own. We didn't go to a priest and get help at that time, or doctors. There was incredibly little help available at that time.

I became very withdrawn. I didn't talk to anyone about it. I've done it afterwards, when I was around 40 years old. I hit a wall then. Quite a long time after the accident happened. It was really hard to bring everything up again after such a long time. Everything that had been repressed. Helps a lot, even though it was obviously tough to bring up again.

THOUGHTS ON FOLLOW-UP OF CHILDREN

It's very different from child to child. They need to get help fairly quickly. You go into a vacuum, become completely empty. How each child experiences grief is different. Some will talk a lot and some will talk a little. There will be reactions at some point, no matter what, when you hold these things in. In 5, 10 or 20 years, it will come anyway. It happened to me when I was 40 years old. That's why it's important to help quickly, right away.

As I said to the father of the employee who died; you have to deal with it now, there's no point in waiting. You have to deal with the grief now, not wait or push it aside. You have to cry while you can. Don't bottle it up, it's dangerous. It will come back again, hard, if you don't deal with it right away. You have to be done with it, even if it never gets done. Your emotions and aggression need to come out, fast.

It's not always good as a young person to be pulled aside at school to talk about it. The best thing to do is to try to talk to the person in question, whether you want to bring it up in class, in

groups or with someone you know well. Perhaps a group with the best friends of the person in question first. Because when everyone was sitting in the classroom when they started talking about it, I didn't find it okay, I remember. I didn't like that. So the best thing is to ask them first about what they prefer.

TODAY

I have a good life today. I own a company with six employees. I have a wife, two kids and I do well.

But I still feel it. It never finishes. It is in the newspapers and on tv, and has been like that for 42 years. It always resurfaces. It never finishes because the government is keeping things secret. They won't release all the documents that are classified a long time ago. There is something that they don't want known yet, and it annoys me to the bone. It never finishes.

Books have gone missing. The captain's log has disappeared, no one is able to find it. He has written something there that the Norwegian government doesn't want public. I don't have a lot of faith in the government, a tiny bit. Not any really. I am of course very bitter over the fact that we aren't provided with all the information, but I can't go around thinking about it. It will only affect me, the government couldn't care less.

I can't go around thinking of it daily, but every time it comes back up I wonder why they can't just release it all and be done with it. It can never rest, and it annoys me a lot to this day. But anyways, I have a good life today.

BRØDRENE IHME FRA IME GÅRD I MANDAL

FELLESSAMTALE MED BRØDRENE OLE GUTTORM OG HANS ØYSTEIN IHME

Av Marie Smith-Solbakken, 11. januar 2016, Ihme gård i Mandal.

BRUK OG GJENNOMFØRING

Samtale gjennomført 11.01.2016, korrigert 29.02.2016. Samtykket i at utvalgte sitat kunne brukes.

Samtykket i at notat fra samtalen kan offentliggjøres og inngå i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken som overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek. (SMS 14.01.2019 fra Hans Øystein Ihme, 21.01.2019 fra Ole Guttorm Ihme).

OLE GUTTORM IHME

PERSONALIA

f. 1949

BAKGRUNN

Bror av Per Harald Ihme 23 år, som omkom i Alexander Kielland-ulykken.

Sivilingeniør

Har arbeidet med oljerelatert arbeid og skipsbygging hele yrkeskarrieren

Politiker for Høyre. Fylkesleder i Vest Agder, bystyrerepresentant i Mandal og medlem av sentralstyret i Høyre

Bonde på Ihme

HANS ØYSTEIN IHME

PERSONALIA

f. 1952
haihme@yahoo.no

BAKGRUNN

Bror av Per Harald Ihme 23 år, som omkom i Alexander Kielland-ulykken.

Sivingeniør. Arbeider i marine, oil & gas industrien. Arbeidet stort sett med marine og offshore relatert arbeid.

Bor i Kristiansand.

Hans Øystein: Ansatt i Air Products AS-Kristiansand. Har gjennom Air Products AS arbeidet med produkter som omhandler liv og sikkerhet til sjøs i 30 år. Selv om Air Products AS ble dannet før Berge Istra og Berge Vanguard forlisene, så la disse ulykkene grunnlaget for utviklingen av selskapet.

Fra en av båtene fant de en overlevende til havs, en spanjol som kunne fortelle hva som egentlig skjedde, og som dannet grunnlag for nye IMO-regler.

Sånn sett tilfeldig at jeg havnet der. Jeg søkte meg ikke inn på dette området pga. Per. Men det var klart at jeg ville til Sørlandet etter det med Per for å være sammen med min familie.

Air Products er i dag verdensledende innen membranteknologi, og leverer nitrogen generator over hele verden for å hindre eksplosjon på skip og offshore installasjoner, for på denne måten sikre liv og verdier til havs.

27. MARS

Jeg bodde og arbeidet i Trondheim sammen med min kone Wenche på den tiden. Vi var på vei hjem til Mandal for å feire påske og overnattet hos noen venner i Kongsberg. Der hadde vi det veldig hyggelig inntil det kom på nyhetene om at Alexander Kielland var veltet og mange antatt omkommet. Jeg tok det ganske rolig, fordi jeg visste at Per var på Albuskjell plattformen. Men vi var begge urolige, og jeg stod tidlig opp neste morgen. De vennene vi bodde hos hadde ikke fått installert telefon, så jeg gikk til en kiosk og ringte hjem. Min far fortalte da at Per hadde blitt flyttet over fra Albuskjell til Kielland noen timer før.

Han hadde blitt ble overført – sa min far. Det var enda håp. De fant overlevende stadig vekk og plukket opp folk. Per hadde status som savnet.

Stoppet og ringte flere ganger underveis fra Kongsberg for å få siste nytt. På radioen spilte de bare sørgemusikk. Det var en forferdelig grusom biltur hjem for oss begge to.

Det var noen hadde sett han på kinoen på Kielland fortalte min far. Det var kaotisk, vi hadde fremdeles håpet. Når vi endelig kom hjem var han fremdeles enda savnet. Husker ikke når vi fikk endelig beskjed om at alt håp var ute, men han ble aldri funnet.

Ole Guttorm Ihme: Vi klamret oss til håpet

Det ble funnet livbåter og flåter flere timer etter at Kielland hadde veltet.

De fant bagen hans. Tilslutt innså vi at han var savnet for godt. Lommeboka og nøklene er her fremdeles. Det har vi fått.

MINNER

Hans Øystein: Etterpå har vi bare mintes. Vi har gode minner, Per og jeg gikk samtidig på NTH i ett år, og bodde på Singsaker studenthjem.

Når vi tenner lys og går på gravene til mine foreldre og min bror Tormod, så er Per alltid inkludert i våre tanker.

Vært to ganger i Stavanger og lagt ned blomster på minnesmerket. Vi har masse bilder og minner av Per. Vi tenner lys på bursdagen hans, og tenner lys på den 27. mars, som også er Ole sin gebursdag. Det blir dobbelt så tungt.

Ole Guttorm: Fikk være med på minnestunden i Stavanger. Ble tatt godt vare på av OiS og Stavanger. Vi glemmer det ikke at Kielland skjedde på den dagen.

TIDEN ETTER

Hans Øystein: For tre år siden ringte politiet. Min datter Pernille tar telefonen, de forteller at de vil ta DNA test av meg. I et kort øyeblikk tenkte jeg at Per var funnet, jeg håpet inderlig på en grav. Men det var noe de gjorde i forbindelse med at det ble innført en database for alle savnede personer i Norge.

Kielland medførte at Wenche og jeg flyttet hjem til Sørlandet. Ole var i Kristiansand, og jeg var i den tiden i Trondheim.

Hans Øystein: Jeg har aldri vært offshore, selv om jeg har jobbet med offshoreinstallasjoner i over 30 år, og er med på å leverer anlegg over hele verden, men aldri vært på en plattform. Det har vært av hensyn til min kone og mine barn, det kan jo skje igjen...tenker jeg.

MAMMA OG PAPPA OG FAMILIEN

Hans Øystein: Å miste en sønn er forferdelig. Pappa er født i 1922 og mamma i 1921. Vi kom gjennom tragedien, for vi holdt sammen. Vi har vært en liten familie totalt sett. Min far jobbet seg ut av det, han gravet seg ned i arbeidet. Min mor var mer innesluttet. Hun tenkte alltid på det, hvorfor og hvorfor og hvorfor.

Ole Guttorm: Mamma lå på sofaen og gråt og gråt. Tror at mamma visste at Per var død da, selv om han hadde status som savnet.

Vi var fire gutter, hadde god barndom og god oppvekst i Brasil. Var der i 12 år.

Per og Tormod er født i Brasil.

27. MARS

Ole Guttorm: 27. mars er min bursdag. Jeg var på vei hjem fra Sudan. Jobbet i OiS i Kristiansand. På vei hjem satt jeg sammen med min sjefs kone. Det var en hyggelig tur oppigjennom Europa. Landet på Kjevik 2230 den 27.mars. Få folk på Kjevik. Jeg skulle kjøre henne hjem til Vågsbygd. Var så mye trist musikk på radioen, kjedelig synes jeg, så kjørte jeg henne hjem. Min kone tok imot meg, og lurte på om jeg hadde hørt det. Jeg tenkte øyeblikkelig på Per. Hadde ikke fasttelefon, min kone visste ikke noe ting. Reiste ned til OiS på Amalienborg. Da jeg så alle bilene som stod der, skjønte jeg det.

Så kom jeg inn, så sa sjefen fra OiS, at mange var savnet, at han nok var savnet. De hadde ikke oversikt. Klokken var noe av 23 da. Noen timer før hadde han snakket med far, og fortalt at de fra OiS var på Albusjell og at alt var greit. Jeg ble der hele natten sammen med de andre i administrasjonen fra OiS. Vi satt kontinuerlig i telefonen. Jeg satt hele natten og håpet, sa til min kone at han var savnet.

Langt om lenge ble klokken….. Gikk inn på kontoret og slo 62592, husker skiva som gikk rundt hver gang for hvert nummer, og da siste siffer gikk og det ringte. Så sa jeg Per er savnet. Det var blytungt å si det. Hun satte i et skrik. Og så gå fra OiS og hjem til min kone og to barn, og så reise hjem til min mor og far som var sjokkskadet var tungt.

Hans Øystein: Sånt gikk det fire-fem dager, vi bodde på barndomshjemmet på Berge utenfor Mandal hele gjengen. Kom i prinsippet hjem for å feire påske, det var utrolige traumatiske dager.

Ole Guttorm: Sjefen fra OiS kom hjem til oss Bjørn Lisegard (død) og Styreformann Sverre Walter Rosstoff (død) til mamma og pappa for å snakke og søke trøst sammen med oss.

Minnegudstjeneste i domkirken i Kristiansand, husker lite. Bare tomhet. Det hele var uvirkelig.

Vi var en nær familie, og glade i hverandre, vi var fire brødre.

PER

Ole Guttorm: Per var en flink gutt. Bare noen måneder før var Per var ferdig med diplomen på NTH. Han var kommet inn på universitetet i Amerika for å studere økonomi fra sommeren av. Så drev han og maset på meg om ikke jeg kunne finne han en sommerjobb i Nordsjøen til han midt på vinteren. Langt om lenge ute i februar fikk han. Det var det jeg som skaffet han jobb til han som Fieldengineer (ingeniør). Så tjente han penger til han skulle til Amerika. Jeg hadde stor stjerne da.

Dette var hans andre tur, eller var det hans første tur. Det har ikke gjort skade på meg, at jeg skaffet han jobbet. Hvorfor gjorde du det sa min mor.

Hans-Øystein: Olje var stas. Nordsjøen hadde høy status. OiS var i Fevennen hver dag, og det stod om oljevirksomheten omtrent hver dag. En bedre sommerjobb kunne ikke Per ha fått. Han var på feil sted på feil tid.

Ole Guttorm: For 15 år siden fikk vi bekreftet at det var en av containere som kom rasende som tok Per, som var en av de som satt på kinoen.

SNUINGEN

Ole Guttorm: Orket ikke se Dagsrevyen på et år, skulle se på det som lå med beina i været.

Var Per der, var skuffet. Ble stadig minnet på det der. Fasen etterpå var det vanskeligste. Snuingen tok for lang tid. Det var for mye frem og tilbake. Det mest traumatiske var snuingen.

Reme ville til bunns, og ville ha far med, men far hoppet av, han orket ikke, mamma orket ikke mer.

Det ble kastet en krans i havet, en stor krans, mamma og pappa var med. Kong Harald holdt en veldig fin tale.

STERKESTE MINNE

Ole Guttorm: Etter dette vet jeg hva en mors sorg er, det er som å miste**.** Å miste en bror er en ting, men å oppleve en mors sorg over å miste sin sønn, er ti ganger verre. Hun ble aldri ferdig. Hun led. Hun fikk lov å prate om det hele tiden.

Vi var en vellykket familie, så pang, så la det seg sånne sorgtepper over familien i årevis.

Hun var religiøs. Hun var på TV. Erling Borgen intervjuet henne, da snakket hun om sorgen sin.

Hans Øystein: Det var overgangen. Fra å være engstelig, til å bli glad for å høre at han var på Albueskjell til å få greie på at han var på Kielland. Det var fra topp til bunn.

Mange tunge år, at vi holdt sammen - det hjalp – samholdet vi hadde.

AUD MARIT HOPE FRA HUNDVÅG UTENFOR STAVANGER

Av Else M. Tungland og Marie Smith-Solbakken

PERSONLIGE OPPLYSNINGER

f. 1950

audmarithope@hotmail.com.

Ektefelle til omkomne Gunnar Torsteinbu.

Jobbet på Rikstelefonen.

Utdannet seg til sykepleier fra 1991, ferdig i 1994.

Sykepleievitenskap på folkeuniversitetet.

GJENNOMFØRING OG BRUK

Intervju 21. januar 2016 av Marie Smith-Solbakken og Else M Tungland i Aud Marit Hope. Aud Marit Hope var gjort kjent med prosjektet. I etterkant gjennomført flere telefoner. Aud Marit Hope har sendt oss et brev om sine erfaringer og meninger. Det er gitt skriftlig samtykke til bruk av hennes utsagn i fotobok, sammenstillinger av utsagn til en samlet fortelling og i essays.

Samtykket til at notat fra samtalen kan offentliggjøres og inngå i minnesamling som overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden skal få del i dette. (Messenger 14.01.2019). Gjort noen korrigeringer 22.01.2019. Barna Bente og Rune, og ektemann Tor har samtykket i at de omtales. (Messenger 22.01.2019).

LIVET MED GUNNAR

Vi hadde vært sammen siden 1968. Traff hverandre da jeg jobbet i skobutikk, var nettopp ferdig på Solborg folkehøgskole. Jeg var bare 18 år. Forlovet oss i 1969, og giftet oss i 1972. Bente ble født 9 måneder etter og Rune 22 måneder etter. Vi bodde først på Mariero. Jeg jobbet på rikstelefonen.

Flyttet så til «litla huset» på Hundvåg. Barna var da 3 år og 1 år. Travel tid. Ferie og litt fri uten lønn. Vi håpet å få bygge nytt hus. Kommunen hadde andre planer. En jul hadde de bestemt at huset skulle rives. Det trakk litt og vi hadde utedo. Vi hadde ikke varmt vann. Det var en gammel brønn med dårlig vannkvalitet, men vi trivdes, plassen var bra. Rett før han reiste ut siste gang hadde vi fått vite at vi fikk bygge hus.

Gunnar var veldig musikalsk, han kunne spille alt han ville. Spilte orgel, gitar og trekkspill.

Gunnar reiste mye til Skipavåg og bygde en 32 fots båt sammen med far sin. De skoget materiale selv, og bygde båt. Den var fint. Vi innredet båten. Jeg sydde puter og trekk.

Svoger til min eldste søster som jobbet i oljå anbefalte og overtalte Gunnar til å begynne Nordsjøen. Han hadde dårlig samvittighet for det etterpå. Det har han ingen grunn til.

ULYKKESKVELDEN

Gunnar hadde reist for 8 dager siden. Jeg lengtet veldig til han. Det var en vanlig kveld, rett før påske. Jeg hadde fyrt i ovnen og det var koselig med nye stoler i stua. Så ringte telefonen like før nyhetene. Han skulle ikke ringe da, allerede torsdag. Vi hadde jo nettopp snakket sammen, tenkte jeg. Likevel ringte han. Jeg spurte hvordan det var der ute. Han sa det var ikke så gale. Jeg sa at jeg lengtet etter han. Han sa at han lengtet etter meg, at jeg måtte passe godt på meg selv og ungene i blåsten, at han gledet seg til å komme hjem. Så ble det brutt, jeg hørte bare masse støy.

Jeg ringte opp igjen. Ringte hele kvelden og fikk ikke svar. Snakket med Kjell Åge (politi) som var kamerat med Gunnar. Fælt å ikke vite noe. Husker ikke helt samtalen Kjell Åge om hva vi snakket om.

Vi hadde hustelefon. Jeg var nødt til det siden jeg jobbet på rikstelefonen. Bente 7 år sa at hun husker at hun også snakket litt med han og sa «hei pappa» samme kvelden som det skjedde.

Jeg begynte å ringe opp igjen. Men det var ikke svar å få. Så ringte jeg Stavanger Drilling, firmaet han jobbet i. Var nok alene en stund, ville ikke tro at det var så gale. Men på nyhetene så jeg hva som var skjedd. Det var der jeg fikk beskjeden om ulykken. Jeg ringte og ringte for å høre om Gunnar, fikk ingen svar.

En god stund etterpå ringte jeg til venninnen min og ba henne komme, hun var der hele natten. Husker ikke når jeg fikk beskjed når han var omkommet. Hun sovnet litt etter hvert i stolen, jeg fortsatte å ringe. Venninnen min tok ungene med seg om morgenen, hun tok de med seg. På et eller annet tidspunkt fikk jeg vite at Gunnar var funnet død.

Bente (datter 7 år) har sagt, at hun aldri glemmer at jeg var så hvit i ansiktet, at hun ikke kjente meg igjen.

DAGENE ETTER

Husker ikke dagene tydelig etterpå. Det er bare glimtvis. Alt var som en sort flekk. Mange ting som står helt svart. Bente og Rune ble med hjem til venninnen min.

Måtte fortelle det til Bente og Rune. Var nok vanskelig å forstå.

Husker at Bente skulle rundt å selge lodd og følte at hun fikk så mange lange blikk, «stakkars hun er blitt farløse».

Hun fikk plass på skolen, og så rett ut rett mot gravplassen, så spurte hun om å få en annen plass i klasserommet.

FLYHANGAREN

Husker at vi møtte opp ute i flyhangaren. Det var en forferdelig opplevelse. Der lå kister på rekke og rad. De åpnet kisten til Gunnar og jeg fikk se han. Jeg klarte ikke gå der ifra, klarte ikke å rive meg laus. Nå må vi gå, sa de som var med deg – men jeg klarte ikke å gå. Til slutt måtte jeg gå. På veien hjem så vi en annen plattform som krenget. Svogeren min, Torvald bror til Gunnar og min eldste søster Torill søster var med meg.

BLOMSTER

Veldig sterkt at jeg fikk blomster. Det gjorde sterkt inntrykk. Jeg brøyt i sammen, men det var positivt på samme tid. Det var en bekreftelse på at de andre hadde forstått at han var død. Jeg fikk fra fjerne og nære og fra de jeg ikke hadde så mye med. Det opplevdes veldig sterkt og samtidig veldig rørende at de så mange brydde seg.

ØKONOMI

Jeg fikk 1 million i erstatning, så trakk de fra 200 000 kroner, så det ble 800.000 + 50.000 til hver av ungene. Jeg fikk ingen annen oppfølging på noe vis. Jeg fikk ingen enkepensjon. Jeg fikk overgangsstønad. Det var lite for lite å leve av. Jeg hadde lyst å fortsette å jobbe, men jeg måtte være hjemme å ta meg av barna. Søsteren min hadde passet på de. Jeg søkte permisjon uten lønn fra Rikstelefonen. Det gikk på et vis. Fikk det til.

HUSET

Vi hadde fått byggetillatelse. Jeg brukte penger fra erstatningen til å bygge huset. Jeg var glad for erstatningen og glad for å komme i gang med huset.

Det gamle huste ble revet. Fikk låne en brakke av naboen. Flyttet ut av det litla huset i mai.

Jeg og barna bodde i brakka mens vi bygde og hadde åpent hus for alle. Vi bodde i den brakken hele sommeren, og flyttet inn til jul.

Det var fint vær den sommeren.

Vi hadde det litt koselig. Det var liten plass, men vi klarte oss fint i brakka. Bente begynte på skolen. Vi kokte kakao om kveldene, det gikk fint.

November 1980 buttet det imot. Da reiste jeg og søsteren min til Kanariøyene. Det er det beste jeg har gjort. Fikk et nytt løft, kom hjem før jul. Det gjorde godt, jeg hadde ikke vært utenlands før.

Vi kom inn i huset til jul! Det var fantastisk. Det hadde vært en tøff byggeprosess. Mye å passe på, men det ble vellykket til slutt.

Flyttet inn lillejulaften. Jeg var så forkjølet, men veldig glad for å komme inn i huset til jul. Hele familien min kom og var der hele julen.

Nyttårsaften ble det storm og snø. Brakka vi hadde bodd i ble tatt av stormen og blåste bort.

Mine foreldre, Foreldrene til Gunnar, vennene og søsken

Vi hadde et godt forhold svigerforeldrene mine og meg. Svigermor dør av kreft 17. mai, halvannen måned etter at jeg mistet mannen min. Rune (sønnen) ble skadet samme dag, da de brant bål nede ved sjøen hos naboen. Det var en som heiv rødsprit på bålet, og Rune fikk flammene på magen. Naboen gjorde det rette, og tok han fort ned til sjøen og under vann og kom løpende bort til meg Rune i armene. Jeg fikk sjokk, ble helt nummen, jeg trodde han var druknet og var helt i fra meg. Men han var bare skadet. Naboen kjørte meg til legevakten og Rune fikk bandasje. Det var et sår som jeg måtte stelle resten av sommeren.

Svigerfar sa til meg at du er så unge at du finner deg en ny mann Aud Marit. Vi snakket mye sammen, mens svigermor lå på sykehuset. Han hadde med seg en liten båt som han lå i. Jeg kjørte han på sykehuset hver dag.

Uten den støtten jeg hadde rundt meg vet jeg ikke hvordan jeg hadde klart det. Jeg er takknemlig. De betydde veldig mye.

Sorg

Veien mellom glede og sorg kan være kort. Jeg husker at far, mor og lillesøsteren min kom på besøk rett etter det var skjedd. Hun hadde på seg en «løjen» jumper der det sto «Seljord folkehøgskule». Den var veldig komisk. Vi brast vi i latter. Midt i sorgen hadde vi et lyst sinn. Det var komisk fordi hun aldri hadde gått på den skolen. Det skulle lite til å komme på «låtten». Vi lo litt når vi ikke hadde lov å le.

Man kan le selv om man er i sorg.

Mistet mange nære

Først mistet jeg mannen min, så dør svigermor. Mistet også en venninne på 30 år i brystkreft det året.

I 1982 dør min far dør plutselig av hjerteinfarkt. Han var bare 53 år gammel, og var på sin første utenlandstur til Kanariøyene. Da raste verden i sammen for meg. Noen måneder etterpå dør farmor. Det ble mye. Da sa jeg: Nå klarer jeg ikke å sørge mer.

Jeg har aldri følt meg direkte deprimert, men jeg har hatt sorgprosesser. Uten kjærlighet er ikke livet så verdifullt, men prisen for å elske er høy.

NY KJÆRLIGHET

Jeg fant en ny mann snarere enn jeg hadde tenkt.

Venninnen min fikk meg med ut. Vi var på «Cobra» på Atlantic. Jeg hadde på meg en hjemmesydd drakt, en omsydde kjole. Jeg la ikke merke til han. Da han så meg hadde han tenkt, at hun vil jeg ha. Jeg forstod det ikke da, men han har sagt det mange ganger etterpå. Vi danset og han spurte om å treffe meg igjen. Jeg dro på det, for jeg hadde tenkt å være alene. Venninnen min sa: «klart at du må treffe han igjen, den fine mannen».

Så ble det oss. Ungene mine likte han også. Vi giftet vi oss i 1982. Fikk ei datter tre år etterpå i 1985. Først giftet vi oss her borgerlig. Så reiste vi til New York og Brooklyn. Hadde alltid hatt lyst til å reise dit. Vi ble velsignet i Sjømannskirken. Vi kjøpte ringene der borte. Hun som ekspederte oss hette Hope. Søster hjalp med unger hjemme.

Aud Marit har i dag, mann, 3 barn og 7 barnebarn.

FAMILIEN REME I TRE GENERASJONER

Odd Kristian Reme

PERSONALIA

F: 1953

BAKGRUNN

Bror til Rolf Reme

Far til Maria Aano Reme

Leder av Kiellandfondet og Kielland-nettverket

GJENNOMFØRING OG BRUK

Det er gjennomført flere samtaler med Kian mellom mai 2014 og mai 2016. Fotografering gjennomført mai 2014. Kian deltok også på Kapittel 2014 i debatt sammen med Aslak Sira

Myhre, Frode Fanebust og Marie Smith-Solbakken med Bjørn Sæbø som debattleder. Det er også gjort notater 16. Mars 2015 fra forarbeidet til reportasjen om ulykken 35 år etter hvor Leif Stang fra i Dagbladet intervjuet Magne Ognedal, Stein Bredal, Odd Kristian Reme og Marie Smith-Solbakken. Samtaler med Kian er i tillegg gjennomført 27. oktober og 14. desember 2015.

Kian skaffet oss tilgang til dokumenter fra Kiellandfondet og Kaptein Torstein Sæds dagbok.

Kian er forespurt om det er greit å intervjue hans datter om hvordan det var å dele en far med offentligheten.

Intervju med Maria Aano Reme er gjennomført 22. Juni 2016.

Notatet er sendt til gjennomlesing og korreksjon. Samtykket til å kunne bruke notatet som et bakgrunnsnotat ifm vår fremstilling av Alexander L Kielland-ulykken, herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer høsten 2016.

Samtykke til at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overføres Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv for at ettertiden skal få del i dette. (E-post 06.01.2018).

I februar 2020 har Kian selv foretatt justeringer i teksten, basert på ny innsikt de siste årene.

PÅSKEN 1980

Utgangspunktet var at Rolf skulle være hjemme i påsken. Vi var på vei hjem fra Oslo, stanset hos et vennepar i Kristiansand

– og fikk melding på Dagsrevyen. Ringte hjem og fikk vite at mor mi var ute og feiret søsteren sin bursdag og at Rolf hadde reist ut på ekstratur. Han hadde jobbet der i fem år, og det var han første ekstratur. Rolf var kalt ut for å bistå en på Edda.

Kjørte hjem tidlig neste morgen. Vi hadde ikke fått noen telefon. Vi hadde ikke hørt fra noen, ingen fra Phillips og ingen fra politiet hadde ringt. Broren min var ugift og bodde hjemme.

Kom hjem, så begynte vi å ringe. Ringte til Phillips, ringte Stavanger Drilling, ringte til politiet. Vi dreiv og ringte frem og tilbake. Når ikke Rolf hadde gitt lyd fra seg, måtte de vite noe, mente vi.

Så sa jeg til politiet: Jeg vil vite om broren min er på noen liste. De spurte om jeg aksepterte at det var et offisielt svar. Jeg bekreftet det. Så fikk jeg vite at broren min var savnet. Mitt første dødsbudskap som prest ga jeg til mor.

Det tok tre dager til før prest kom til oss. Fortsatt hørte vi ikke noe fra Phillips. Så fikk jeg vite at det var tre fra Phillips som var på Alexander Kielland.

En omkommet og to overlevende var ansatt i Phillips.

Resten var mannskap fra Stavanger Drilling og ansatte som var innleid fra selskaper som OiS i Kristiansand, HMV i Haugesund og Siemens i Trondheim og ansatte i cateringselskap.

MØTE MED PHILLIPS

Far kom hjem til Stavanger seint om kvelden 28. mars, han hadde vært på jobb i Amerika. Vi hadde ennå ikke hørt noe fra Phillips. Når det var gått noen dager uten lyd fra Phillips, tok vi tok kontakt med Phillips og ba om møte.

Da vi kom til kontorene deres, ble vi spurt om det var ok at de hadde med to advokater i møtet. Vi forsto ikke hvorfor, men aksepterte det.

I møtet sa far at han hadde kopi av det amerikanske passet til min bror Rolf.

Advokaten deres hevdet at han hadde frasagt seg det amerikanske statsborgerskapet og at han nå var norsk statsborger. Det hadde vi aldri hørt noe om – han var alltid stolt av sitt amerikanske statsborgerskap. Vi kjørte direkte ut til Folkeregisteret for å undersøke denne påstanden.

I Folkeregisteret fikk vi høre at representanter fra Phillips hadde vært der dagen før. Der hadde de fått vite at Rolf aldri hadde frasagt seg det amerikanske statsborgerskapet.

De var villige til å lyve, det var så sterk kost. Advokaten til Phillips hadde løyet for oss. Da skjønte vi at de fryktet et søksmål i USA. Derfor bestemte vi oss for å ta initiativ til det.

89 oljearbeidere overlevde. 123 menneskeliv var gått tapt. 37 av dem var savnet. Det ble antatt at noen av dem var igjen inne i vraket.

FØRSTE SNUING, SPILL FOR GALLERIET

Vi tok initiativ til en fellesuttalelse til regjeringen fra familiene med krav om snuing. Sommeren 1980 var det fire av de etterlatte etter de 37 savnede som ikke tok standpunkt til snuing, fire var mot, mens de øvrige var for. Lignende undersøkelser året etter viste at oppslutningen om snuing var økt. Siste undersøkelse ble gjort sommeren 1982, og viste at to var mot, to hadde ikke tatt standpunkt mens resten var for.

Tilslutningen for å snu riggen økte. Da den ble snudd, var det bare to motstandere, mens resten var

for.

Både regjeringen Nordli og deres etterfølgere regjeringen Brundtland var tilhengere av å snu riggen. De ville pålegge Storebrand å snu riggen. Dette gikk seint, vi trodde ikke at Storebrand var interessert i å snu den. Alt ble halt ut i tid.

Ved regjeringsskiftet oktober 1981, øynet vi et nytt håp: Vi satset på at en ny regjering ville få

fart på arbeidet med å snu riggen.

Det første snuforsøket var et spill for galleriet. Det var ikke egentlig vilje for å snu den, den

tekniske løsningen holdt ikke mål. Vi oppfattet at dette forsøket mest var ment for å mislykkes - og deretter erklære det for umulig å snu plattformen. Vi fortalte det til Reiulf Steen i et morgenmøte, som den gang var Handels og sjøfartsminister, han trodde på oss, og han stoppet snuforsøket.

SNUING

Vi gikk etter regjeringsskiftet til Arne Skauge, og ba han om å vise mer handlekraft enn de foregående regjeringene og sa: «Eksproprier riggen og så tar staten har ansvar for gjennomføring av snuing». Istedenfor ble det motsatt resultat. Handel og sjøfartsdepartementet ved statsråd Skauge innstiller på senkning av riggen. Vi måtte erkjenne at regjeringen med Willoch var det dermed enda vanskeligere å oppnå snuing av plattformen. Willoch bestemte seg for å bryte forpliktelsene, senke riggen.

Fra 1981 til 1983 var dermed oppgaven blitt vanskeligere. Nå hadde vi ikke lenger en regjering som ville snu riggen, men som ville senke den. Dermed måtte vi jobbe i forhold til Stortinget.

Vi bygde opp en allianse av etterlatte/overlevende, fagbevegelsen og kirken. De tre var

avgjørende for å få gjennomslag.

KIELLANDFONDET

Da dannes Kiellandfondet (oktober 1981), og styreleder for Kiellandfondet blir Aksel Kloster.

Aksel Kloster satt i granskingskommisjonen, han lot seg overbevise av oss etterlatte. Aksel

Kloster påtok seg å være leder Kiellandfondet. Odd Sjursen som var medlem av styret kom fra

Fellesforbundet (Jern og Metall) på HMV. I Kiellandfondet satt Reme, Sjursen og Kloster.

Ivar Garberg ble teknisk rådgiver for Kiellandfondet. Kian var talsmann.

DOKUMENTERER TEKNISK GRUNNLAG FOR SNUING

Vi hadde møte med Stortingets handels og fiskerikomite. De hadde det politiske ansvaret, og de hadde sympati med oss. Men det holdt ikke bare med flertall, vi måtte også dokumentere at det gikk an å snu plattformen.

Vi måtte dokumentere en teknisk løsning. Hvordan skulle vi gjøre det? Da var det Ivar Garberg kom inn. Han gikk til forskjellige ingeniørselskap (13 selskap) og sa at han representerte Stortinget og ba dem utarbeide et tilbud om å snu Kielland.

Børseth var i et av de 13 selskapene, Tenvig Offshore, og viste at det var mulig.

Selskapene leverte. Ivar Garberg hadde gitt de jobben, og selskapene sendte re

gning på snupakken. Vi måtte ha dekning for 4 mill. Strategien vår var å gå tilbake til Stortinget og be om å få penger til å gjøre opp for det Stortinget hadde bedt oss om å svare på. Regjeringen sa

at de hadde ikke bedt om dette. Kiellandfondet kom etter sterkt press fra Stortinget fram til en avtale med Departementet og fikk den nødvendige støtte slik at vi kunne betale kravene fra ingeniørselskapene.

Ivar Garberg gjorde et grep, han fikk departementet til å overføre de 4 mill til en konto i Bergen bank, som Ivar Garberg hadde kontroll på. Vi gikk til sak mot Ivar Garberg og

Bergen bank. Vi vant som det suste. (Se dommen) Vi fikk pengene fra Bergen bank og betalte omsider selskapene.

OLE ØSTLUND

Det ble oppnevnt en ny teknisk rådgiver etter Ivar Garberg. Det ble Ole Østlund. Østlund fikk

sparken fra det selskapet som regjeringen hadde gitt snuingsoppdraget til. Han forlangte full

kontroll, og fikk det ikke. Han gikk på dagen (han var hyret fra Bergen Engineering). Han fikk ikke styringsrett over snuoperasjonen.

Vi valgte Ole Østlund fordi han kom til oss. Han fortalte oss at det var et press i systemet for å

vOle Østlund fulgte med, slik at det ikke ble lagt kjelker i veier for å lykkes, han mente at

det var valgt metoder som ikke lot seg forsvare hvis målet var at riggen skulle snus.

SNUING 1983

Så kom utvidelsen av regjeringen, våren 1983, (Willoch II). Regjeringen ble utvidet ved at Venstre,

Krf, SP fikk plass i regjeringen i tillegg til H. Krf fikk Handel og sjøfartsminister, Asbjørn

Haugstvedt. Det var første statsråden siden 1981 som gikk inn for snuing. De to sentrums-partiene fikk i mai 1983 en avtale med Høyre. Et av kravene var å endre holdning til

Kiellandsaken. Sentrumspartiene fikk støtte for at Kielland skulle snus, og Høyre skulle

bestemme hva som skulle skje etter snuing.

Dersom Stortinget skulle gi endelig grønt lys for operasjonen, måtte snuløsningen kvalitetssikres gjennom Veritas.

Etter et par oppklaringsrunder fikk snuingen godkjentstempel. Dermed vedtok stortinget å

snu riggen. Med den nye regjeringens støtte ble det fart på dette. Det endte med at Staten

tok ansvaret for å gjennomføre snuingen.

DE ETTERLATTE OG SNUING

Av de 36 enkene var to imot snuing.

En i Haugesund var imot fordi hun ville ikke rippe opp i det. Levningene etter hennes mann var en av de seks som ble funnet om bord. Hun ringte et halvt år etterpå, og sa at hun nå forstod at det var viktig. Sønnen hadde blitt spurt hvor er faren din, rent fysisk. Etter at de hadde fått levningene på plass, hadde gutten tatt med lekekameratene og mora til graven og vist dem graven og sagt: Her er far.

STOREBRAND

Storebrand som eier av vraket måtte bare forholde seg til det. (Storebrand: Monsen)

Storebrand var det selskapet som brakte Kielland inn til oljeforsikringspoolen. Oljeforsikringspoolen fungerte slik at de (rederiet) gikk til et forsikringsselskap som så sørget for

å få en reassuranse i samarbeid med andre forsikringsselskap gjennom Norsk

Oljeforsikringspool, som deretter gjorde avtale med et internasjonalt forsikringspool.

Storebrand var det operative forsikringsselskapet, men kostnadene ble delt på flere.

Forsikringssum: 400 millioner, og Storebrands andel var på 9 millioner.

OPPHOGGING OG VIDERE GRANSKING

Jeg sa til Gro på Stortinget, som var leder av opposisjonen, at hun burde foreslå at riggen blir

hogd. Gro svarte at hun fremmet aldri den typen saker uten at hun visste at hun ville få flertall.

Både SV, V, SP, Krf ga uttrykk overfor Gro at de ville støtte opphogging.

Hun ber dermed om å få en sak opp i Stortinget «etter møtets slutt», og fremmer forslaget. Alle som går opp på talerstolen støtter forslaget om hogging. Det var flertall for forslaget.

Likevel ser vi at det var taubåter klare på plattformen og at klar til turen ut til Nedstrandfjorden.

Neste morgen får vi høre at Willoch hadde «tauet inn» de parlamentariske lederne for regjeringspartiene og sagt: «Enten senker dere Kielland, eller senker dere denne regjeringen». Altså et internt kabinett spørsmål. Hvorfor var det viktig for Willoch å senke den?

Dagbladet skriver: Willoch brukte rå makt.

Det går rykter om at noen høyt oppe i Storebrand hadde tatt kontakt med Willoch og fortalt

at sprengstoff var plassert på riggen, fordi riggen var klargjort til sprenging og senkning.

Willoch hadde fått beskjed om at det ville bli for risikabelt å fjerne sprengladningene.

EN SKIKKELIG UNDERSØKELSE AV VRAKET MANGLER

En rekke fagfolk ble engasjert av Kielland-fondet for å undersøke vraket. De mente de fant spor av en eksplosjon i et annet stag, D4. Det kan ha bidratt til at to stag ble revet bort på D-beinet. Spekulasjonene var sterke om en mulig sabotasje, men det ble aldri bevist.

Høyre ville senke riggen så snart vi hadde fått ut de omkomne. Vi allierte oss med Gro Harlem

Brundtland som krevde opphogging stedet for senking. Dagen etter at saken var behandlet i

Stortinget stod det i Dagbladet at Willoch brukte rå makt. Alexander Kielland ble senket på

712 meters dyp i Nedstrandsfjorden 18. november 1983.

Årsaken til ulykken ble aldri fullt ut belyst fordi det ikke ble gjennomført en skikkelig befaring

i vraket.

EKSPLOSJONSTEORIEN

Knut Børseth og Ole Østlund etablerer teorien om eksplosjon etter befaring i 1983.

Eksplosjonsteorien etableres etter Kielland ble snudd.

Østlund og Børseth går om bord på vegne av Kiellandfondet på den snudde plattformen i

Gandsfjorden. Det første de ser er hull i dekket. De hullene ser ut som at dekket er truffet av

glødende metallbiter. Slik som formen er ser det ut som det er glødende metallfragmenter som har kommet fra undersiden. De spurte om dette. Det kom en tynn forklaring. De begynte

da å undersøke andre ting.

Bruddflaten på D4-staget (skråstaget) så annerledes ut enn de andre.

Torgeir Moan fra Granskingskommisjonen hadde konkludert med at det var D6

-staget (tverrstaget mellom søylene under vann), at bruddet starter der, og at det var årsaken som

utløste havariet.

I D4-staget var det hull, det må ha vært en sveis som ble gjort før Kielland havarerte. Sveisen

var ikke gjort under vann. Forklaringen var at det var dykkere som lagde dette da de gikk inn

for å undersøke plattformen. Hvorfor det? De kunne gått inn en meter lengre ned, og sluppet å brenne hull.

Neste spørsmålet var da; om ett stag ryker, vil riggen rase sammen?

Alle mellomstykkene som ble brutt ble analysert på Statoils materialtekniske institutt. De fant

ut at på samtlige rør som var brutt passet bruddflatene sammen, unntatt for et rør, og det var

D4-staget. Det så helt annerledes ut. Både på beinet og staget brettet metallet seg utover. Fem av seks stag var mulig å rette ut, og sette sammen. Da klassifiseres det som mekaniske brudd.

Det sjette staget, D4-staget, var det ikke mulig å sette sammen. Det var ingen korrespondanse

i bruddflatene mellom stumpen på beinet og mellomstykket, og heller ikke på mellomstykket

og stumpen som stod igjen på riggen.

Var det tilstrekkelig at brudd i D6-staget forårsaker brudd i alle stak ?

SE UTTALELSER FRA SPRENGINGSEKSPERT OG DOKUMENTAR I NRK

Pål Skarning: KRIPOS, teknisk sjef i 13 år. Se oppsalg i Dagbladet 1983. Han mener at det ligner

på et eksplosjonsåsted.

Bjørn Nielsen TV dokumentar, desember 1983

Vi ville analysere bruddflatene på D4-staget. Var det mulig å få prøver? En metallurgisk

undersøkelse kunne bekreftet og avkreftet.

FRANSK UNDERSØKELSE

Representanter fra det franske veftet og den franske ekspertkommisjonen var interessert i å finne årsaker. De var her med 20 mann som saumfarte riggen i ukevis. Østlund tok kontakt med franskmennene. Østlund foreslo at de skulle ta et avkapp av D4-stumpen. Storebrand sier at D4

-staget er uinteressant. Franskmennene forhandlet med Storebrand. Krav fra Storebrand at kappet måtte forsegles, og sendes til Frankrike uten at andre fikk tilgang. Avkappet lå på Randaberg sveiseindustri, så skulle den forsegles dagen etter.

STUMPEN FRA D4-STAGET

Så tenkte Ole og jeg: Vi stikker ut på Randaberg sveiseindustri. Der stod det en politibil med

politivakt. Det var vakt over stumpen. Men det var regn, og politimann satt inne og drakk

kaffe. Vi gikk gjennom sveiseanlegget, og spurte en sveiser, er det ikke rimelig at også vi får en prøve. Denne sveiseren sa ja, han kjørte ut tralle med gass og sveiseutstyr, og Ole Østlund satte folkevognbussen foran. I det øyeblikket han begynte å sveise, stod flammestålene over folkevognen. Det var lett å se. Han sveiset av en stump fra D4 staget, og vi fikk hevet stumpen inn i folkevognbussen. Var redd for at det skulle gå hull i dørken.

Vi kunne blitt anmeldt, og kjørte stumpen hjem til en kollega av meg, Arnfinn Fiskå, og spurte om vi kunne få lov til å legge et stykke metall fra Kielland i kjelleren hans. Arnfinn stilte opp, og vi lastet det av og ned i kjelleren.

NRK OG UIO

Videre hadde vi avtale med Bjørn Nilsen, NRK. Han hadde anledning til å gjøre egne undersøkelser. Bjørn Nilsen tok stumpen til fysisk institutt. Førsteamanuensis Zagierski som jobbet med professor Gjønnes laget en rapport på 6-7 sider for NRK som konkluderer med at Kiellandstålet generelt holdt den forventede kvaliteten, mens stålet i prøven fra D4 ikke holdt denne standarden. De trakk fra forurensing som sveisingen hadde gjort ved å ta ut delen.

De finner to metallurgiske strukturer som ikke skulle ha vært der: «tvilling» og «bainitt». Tvilling oppstår bare ved eksplosjonsartet deformasjon. Dette er i strid med påstanden om mekaniske brudd.

HVORDAN KAN EN EKSPLOSJONSARTET DEFORMASJON OPPSTÅ?

To sivilingeniører, Østlund, Børseth

To sprengningseksperter (Kripos: Nils B Skarning og major i forsvaret)

To metallurger fra Fysisk institutt UiO: Zagierski og Gjønnes

- alle disse bekrefter indikasjoner på eksplosjon.

Vi fikk tilgang til avhørsprotokoller. Ved å gå gjennom dem kronologisk, hvor vi så på de eldste avhørene først, bruker vitnene utrykket eksplosjon. «Beskutt av ubåt», «tredje verdenskrig». To slag.

Ser vi på de eldste avhørene, gis det et inntrykk som åpner for eksplosjon.

I årene etter disse funnene ble det ensidig fokusert på sabotasje. Dette gjelder særlig Ole Østlund.

I de siste årene har det framkommet ny dokumentasjon som peker på at en eksplosjon i D4 kan ha vært et arbeidsuhell.

Kielland skulle etter planen først til land for ombygging og reparasjoner, og deretter til britisk sektor på boreoppdrag for Shell. Men på grunn av at avløserriggen Henrik Ibsen ble sterkt forsinket røyk tidsplanen for Kielland. Dermed satte rederiet i gang med å bygge om riggen til boreoppdrag ute på feltet. I tillegg sendte de to ukjente sveisere ut til riggen 26 mars, som startet sveisearbeid både nede i søylene og på D4-staget.

Dette arbeidet innebar grove brudd på reglene. Og noe kan meget vel ha gått galt.

Torstein Sæd har observert en sprekk seinest i februar 1980, sannsynligvis i 1979.

Torstein Sæd har oppdaget skade, han har varslet Stavanger Drilling og Phillips

og han skal bare ut for å ta riggen til land for reparasjon.

Det er sagt at rederiet tok ikke hensyn til Sæd (plattformsjef og kaptein) sin bekymring. Hauge

avtroppende plattformsjef varsler om at riggens skal direkte til britisk sokkel for boring. Sæd er

oppskaket. De to hadde solid krangel, bare timer før ulykken. Teknisk sjef ble utestengt.

STAVANGER DRILLING USERIØST SELSKAP

Gubben (Gudmund Gowart Olsen) har sagt at dersom Johan Brun (eier i kommandittselskapet

for Alexander L Kielland og Henrik Ibsen) hadde fått med seg alt han hadde røvet i graven

hadde det vært den største gravhaugen i Rogaland.

Stavanger Drilling (riggselskapene) hyrte inn tjenester fra Gowart Olsen som

managementselskap. Veritas var slappe. De gjorde inspeksjoner og hadde tillit til Stavanger

Drilling fordi de oppfattet at Gowart Olsen gikk god for dem, som de erfarte var seriøse aktører.

Når Veritas klasser fartøy, så har Veritas tillit. Gubben sa det var ikke Gowart Olsen som dreiv

selskapet, de hadde management jobben i en fase. Stavanger Drilling fikk ufortjent mye godvilje.

Vertias hadde nok gjort en slakkere jobb. Gowart Olsen brøt med SD på et tidspunkt. Randi

Gowart Olsen var med på eiersiden. Storebrand dreiv det for henne. Ivar Garberg jobbet med eierkonstruksjonen i selskapet, flere aksjeporteføljer som ble håndtert av Storebrand. Den største eierkonstellasjonen blir Storebrand, ca. 24 % fordi de eier noe selv, og de håndterte porteføljen. De måtte ut med 9 mill., og fikk betydelig mer i erstatning. Norsk oljeforsikingspool overtar eierskapet når plattformen er havarert og Storebrand drifter oppgjøret. Monsen fra Storebrand var involvert i jobben.

EN SKIKKELIG UNDERSØKELSE AV VRAKET MANGLER

En rekke fagfolk ble engasjert av Kielland-fondet og dels av NRK for å undersøke vraket. De

mente de fant spor av en eksplosjon i et annet stag, D4. Det kan ha bidratt til at to stag ble

revet bort på D-beinet. Spekulasjonene var sterke om en mulig sabotasje, men det ble aldri

bevist eller dokumentert. Høyre ville senke riggen så snart vi hadde fått ut de omkomne. Vi allierte oss med Gro Harlem Brundtland som krevde opphogging stedet for senking. Dagen etter at saken var behandlet i Stortinget stod det i Dagbladet at Willoch brukte rå makt. Alexander Kielland

ble senket på 712 meters dyp i Nedstrandsfjorden 18. november 1983.

Årsaken til ulykken ble aldri fullt ut belyst fordi det ikke ble gjennomført en skikkelig befaring

i vraket.

Maria Aano Reme

Av Maria Aano Reme og Marie Smith-Solbakken, 22. Juni 2016, Stavanger.

Bakgrunn

F: 1980

Datter til Odd Kristian Reme og Aud Jorunn Aano

Gjennomføring og bruk

Gjennomført samtale på kontoret i Byarkivet i Stavanger 22. Juni. Notat fra samtalen sendt til gjennomlesing og korrigering. Gjort egen avtale om foto.

Samtykke til å kunne bruke notatet som et bakgrunnsnotat i vår fremstilling av Alexander L Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer. Samtykke gitt 08.07.2016

Samtykket til at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken som overleveres Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv for at ettertiden får del i dette. (E-post 01.02.2019)

Alexander L Kielland som livserfaring, Rolf

Jeg ble født tre måneder etter at Kielland veltet. Ulykken har alltid vært en del av oss. Kan ikke huske at Rolf noen gang ikke var en del av oss. Jeg har alltid visst om ham. Han var et av familiemedlemmene mine som bare ikke var der lengre.

Jeg har holdt det nært, men det er ikke vondt å snakke om. For min del er det privat og personlig samtidig som det er offentlig. Det er en offentlig tragedie, samtidig dypt personlig for meg og familien vår. Jeg vokste opp med det. Jeg ble født inn i det. For meg har det vært en selvsagt del av tilværelsen. Rolf har alltid vært død, og alltid vært der.

Ulykken er en del av vår familiehistorie

Da jeg var liten fortalte Kian gjerne om seg selv og Rolf og Marianne som små, og om alle rampestrekene de fant på, i Amerika spesielt. Tvillingene på tre har jo ikke tenkt på det enda, men femåringen min har. Kian har fortalt Ludwig om Rolf. Han har fortalt om rampestrekene, som han gjorde til meg, om hva han og Rolf gjorde da de var små og bodde i Amerika. Han spør, og Kian forteller det noen ganger som god natt-historier. Han fortalte ham tidlig at han har en storebror som er død nå, og jeg snakker av og til med ham om det var en stor ulykke

når jeg var liten, og at Rolf var der og ikke overlevde. Men at vi kanskje kan snakke med ham for det.

Jeg snakket jo med Rolf da jeg var liten. Jeg trodde ikke at han var der helt på ordentlig, men det var naturlig for meg å snakke med ham likevel, særlig når jeg hadde lagt meg. Jeg diktet min egen historie.

Vi er en liten familie. Det ble bare Kian og Marianne igjen, og jeg er enebarn. Reme-familen er liten. Aano-siden, min mors familie, er større, og har vært et viktig nettverk for både meg og min far.

Farmor var åpenbart veldig preget av det de første årene. Jeg har bare hørt bruddstykker om det, men det preget henne dypt også etter at jeg ble voksen – selvfølgelig.

På barneskolen husker jeg at det var litt dramatisk, nesten spennende, de få gangene jeg fortalte om det. Alexander L Kielland-ulykken var en del av det kollektive minnet i Stavanger. Du fikk en sånn *åja!* reaksjon. Alle måtte vite hvor vondt det måtte ha vært for foreldrene mine og besteforeldrene. Jeg la merke til at det var spesielt, litt unikt å stå så nær Kielland-ulykken.

HVA SKJEDDE EGENTLIG?

Da jeg var mellom 13 og 15 år ble jeg mer undrende til hva var det som faktisk hadde skjedd. Frem til da hadde det vært en naturlig ting. Rolf var 27 år og Kian 26 år, og plutselig mister han et søsken? Når jeg innså hvor stor belastning det må ha vært, så spurte jeg først moren min om hvordan det var for ham. Hun tok det veldig fint, selvfølgelig, og fortalte ham at jeg nok ønsket en prat.

Så tok jeg en samtale med faren min. Han fortalte meg blant annet at det var han selv som måtte gi dødsbudskapet til sin egen mor, min farmor. At de satt våkne og fulgte med på nyhetene. At det var så usikkert. Rolf hadde landet med helikopteret så kort tid før det skjedde, han skulle jo egentlig ikke ha vært der en gang. Kian fortalte om hvordan det var de de timene de satt og ventet og dagene som fulgte.

Hele den historien fortalte han. Det var godt å høre det. Jeg fikk satt meg inn i hans ståsted. For når du er 14 og 15 år er det litt enten eller, hvis noe fælt skjer så sluker det liksom alt i hele verden, livet er over. Jeg forsto ikke hvordan var det mulig for han å stå oppreist etter et slikt tap. Men nå forsto jeg at det går an å leve med sorg, og leve videre, i sorg.

STOLT

Jeg ble også stolt over hva han gjorde, hva han hadde gjort, og hva han hadde gitt. At han utførte jobben med Kiellandfondet, med snuingen, at han håndterte belastningen, gjorde det rette, om du vil.

Jeg var stolt av ham da, og jeg har nok vært stolt av ham hele livet. Både ham og mamma, faktisk. Jeg var et typisk snilt barn, likte å gå på skolen, likte å lese, og jeg husker godt at jeg lot som jeg syntes at foreldrene mine var teite på ungdomsskolen, fordi det skulle man jo synes. Men jeg syntes ikke de var det.

Stoltheten jeg følte og åpenheten rundt tapet var viktig for meg. Tapet av Rolf har ikke preget meg negativt. Det har jo alltid vært der. Det er en del av meg.

KIAN SOM FAR OG OFFENTLIG FIGUR

Etter ulykken trengte farmoren min støtte. Kian var nyudannet og bodde i Oslo. Det var kanskje et bra tidspunkt å flytte vestover, men det rev jo selvfølgelig opp det livet han og min mor hadde hatt der. De trivdes her, og ble her, helt til nå. Hele slekten min bor i Rogaland, omtrent. Men jeg tror de begge ofret mye i forbindelse med ulykken og særlig det som kom etter den.

Jeg husker ikke mye konflikt hjemme eller i den utvidede familien. Foreldrene mine hadde mange av de samme prinsippene og idealene, som toleranse, menneskerettigheter, kristendom. Morfar var jo en enda mer kjent personlighet enn Kian, og jeg liker måten han og mormor aksepterte pro-palestina-presten som sin svigersønn. Kian har stått for saker jeg respekterer. Kielland, med snuing av plattformen. Palestina. Palestina har kanskje preget meg enda mer enn Kielland, i alle fall på en mer konkret måte siden det fortsatt er så mye å slåss for. Han startet også Bymisjonen i Stavanger. Han er inkluderende, ikke dømmende. Han har stått opp for rettferdighet for etterlatte og de pårørende, og for verdighet for rusmisbrukere. Det er verdier jeg har vokst opp med.

Men faren min var nok både elsket og hatet ute i samfunnet. Noen ganger ringte det folk på fasttelefonen og ville snakke med ham, særlig etter at han ble politiker, men også før. De spurte: Er Kian der?, og la på hvis jeg sa nei. Andre ganger la de på når de hørte stemmen min. Noen ganger snakket folk i den andre enden til meg og kunne si: «Du, han der far din, han burde aldri vært prest.» Da svarte jeg: «Det kan du mene, nå legger jeg på.»

Jeg hadde hørt hvordan gjorde det. Ofte begynte han diskutere med dem, så sa han etter hvert nå legger jeg på, og så la han på.

Jeg var nesten litt flau over hvor ofte jeg var enig med ham da jeg var ungdom. Jeg ble med i Rød Ungdom etter hvert, og de var jo mer radikale enn han var. Selv om vi var uenige om flere

enkeltsaker i politikken da, og fortsatt er det, så har verken han eller moren min reagert noe negativt når jeg har ment andre ting enn dem.

SENKNINGEN AV PLATTFORMEN

Hva inntrykk gir det at man velger å senke til tross for bestemte og sterke stemmer kommer med alvorlige innsigelser ?

Det er mistenkelig. Det gir næring til spekulasjoner. Det kan gjøres for å sette lokk på, eller for å unngå flere etterforskninger.

Forklaringen som er gitt ift D6 er for meg ikke holdbar. At den svakheten alene er nok til at hele greia veltet, virker merkelig. De står to diskurser mot hverandre med ulik agenda og ulike motiv.

Det skulle vært etterforsket.

FAMILIEHISTORIE

I uthuset vårt var det hyller og mapper og alt handlet om Kielland. Det er ryddet nå. Mappene er overlatt til Statsarkivet. Men Rolf sin kjeledress er der. Den er et viktig minne for meg.

Vi har en tradisjon. Rolf hadde bursdag 22. desember. Vi drar bort til minnesteinen på Sandnes, og ved minnesteinen ligger også mine besteforeldre begravet. Vi reiser der hvert år på bursdagen hans, og har markering. Vi synger en salme sammen, de av oss som er hjemme og har anledning.

Ulykken er offentlig, men for oss mest personlig. Vi går ikke rundt og snakker om det hele veien, men vi fortier det ikke heller. Det er en del av vår familiehistorie.

Rolf er med i storfamilien. Han var og er en konstant del av livet mitt, det har han alltid vært, slik som min fars arbeid med Kiellandfondet, og at han har hjulpet andre grupper av etterlatte med å starte støttegrupper alltid har vært en del av oss.

Jeg er på en måte slett ikke påvirket, for jeg er del av det. Det er integrert, det er jeg stolt av.

Det har gjort meg til den jeg er.

LUDWIG REME WIEN

Av Maria Aano Reme

PERSONALIA

F. 2011
Rolf Arthur Reme var hans grandonkel.

BRUK OG GJENNOMFØRING

Mor Maria Aano Reme har fortalt om sin sønn Ludwigs født 2011 forhold til hennes onkel Rolf Arthur Reme. Ludwig er kjent med teksten og kjenner seg igjen slik det er formulert og vil delta i minnesamlingen.

Hans foreldre har sammen med han samtykket i at beskrivelsen offentliggjøres og inngår i minnesamlingen om Alexander l. Kielland-ulykken som overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden skal få del i dette. (E-post 21. februar 2019)

LUDWIG HAR VISST OM ROLF

Ludwig har visst om Rolf helt siden han var stor nok til å høre fortellinger. Han var kanskje tre, fire år den første gangen morfaren hans, Kian, fortalte historien om da han og broren Rolf startet en skogbrann på Long Island der de bodde som barn. Ludwig elsket den historien, og gjenfortalte den gjerne:

Kian og Rolf lekte med fyrstikker i skogen bak huset, og tente fyr på noen blader. Men flammene tok tak i et tre, og flammene ble en brann. Skrekkslagne gikk de til naboen og spurte:

- Kan vi låne en bøtte med vann?

Naboen ringte brannvesenet, som fikk slukket brannen.

Dagen etterpå kom brannbiler kjørende inn i skolegården. Rolf og Kian fikk utdelt medaljer for sin heltedåd; varslingen av en skogbrann. Brannsjefen tok dem i hånden, men trakk neven til seg med et skeptisk uttrykk og viste dem en eske fyrstikker. Kian holdt på å bryte sammen og innrømme alt, men brannsjefen hadde bare tøyset, og begynte å le. Ingen fant noensinne ut hvordan brannen hadde startet.

Ludwig ble veldig opptatt av slike historier om morfaren og Rolf. Rolf var den som fant på mest ugagn, og trakk med seg Kian, noe Ludwig syntes var spennende. Han visste helt fra starten at Rolf er død, at han døde i en ulykke sammen med mange andre menn på en plattform. En stund var Ludwig nysgjerrig på hva som egentlig skjedde, men han aksepterte det uten problemer - Rolf er død, men vi glemmer ham ikke. Ludwig har sunget i kirkekor helt siden han var tre år gammel og fikk en sterk tro på livet etter døden. Han koblet Rolf til sin egen

storebror; et barn som ikke overlevde i magen og som vi ofte besøker på Tjensvoll gravlund. Morfar sa gjerne at *både du og jeg har mistet storebroren vår*. Og etter at Ludwigs oldefar døde, da han var 5 år, snakket vi ofte om at det går an å snakke med de som er døde og som vi savner. Vi hører dem ikke med ørene, men kanskje med hjertet, eller med pusten.

Ludwig har fortsatt å ville høre historier om Rolf, Kian og Marianne som barn. Han elsker å høre «røverhistorier» eller historier om alt det gale de fant på, gjerne også historier om vennene til Rolf som var enda galnere enn ham! Han ber morfaren sin fortelle nesten hver gang han overnatter hos dem eller er på hytta med dem, en hytte som oldefar Morris bygde sammen med sønnene sine. Det er mye historie der, mange veier til fortellinger.

Ludwig finner også nye veier til grandonkelen sin. Da han var omtrent 6 år, mente han at Rolf befant seg på den andre siden av en mosegrodd steinmur.

- Men det er vel ikke plass? undret jeg.

Det er ikke noe problem, for det er en hemmelig verden bak denne.

Jeg er glad for at jeg har fått fortelle Ludwigs historie for ham.

Maria Aano Reme (mamma)

ETTERLATTE ETTER LOTHAR APOSTEL FRA TYSKLAND

Lothar Apostel. Foto tilhører Rebecca Apostel. Gjengitt med tillatelse.

Ellen Christine Frisvold

Av Tor Gunnar Tollaksen og Marie Smith-Solbakken, 21. februar 2019

Født: 1954.

Bakgrunn: Bor i Stavanger, jobber i Region Stavanger. Utdannet økonom. Jobbet i Elf da Alexander L. Kielland-ulykken skjedde. Ellens mann, Lothar Apostel, omkom i ulykken. Bodde i Professor Hansteens gate på Tjensvoll i Stavanger da ulykken skjedde.

Gjennomføring og bruk

Ellen Frisvold ble intervjuet 21. februar 2019. Hun ble orientert om minnedatabasen etter Kielland-ulykken hvor intervjuer med overlevende, vitner, etterlatte og andre med tilknytning til ulykken gjøres tilgjengelig for videre forskning. Frisvold var positiv til dette arbeidet og ønsker at intervjuet gjøres tilgjengelig i minnedatabasen. Intervjuet ble godkjent med enkelte presiseringer den 17.03.2019.

27. mars 1980

-Lothar reiste ut i femtiden om morgenen denne torsdagen. Han hadde nettopp foretatt en operasjon hos tannlegen. Tannlegen anbefalte sykmelding, men Lothar hadde bestemt seg for å reise ut og sa at det gikk ofte helikopter om det skulle være noe. Jeg gikk til samme tannlege, og noen år senere sa tannlegen til meg at han etterpå alltid hadde insistert på at når han sa at noen skulle være sykmeldt, så skulle de ikke jobbe.

Om kvelden, etter at jeg hadde lagt ungene, så jeg Dagsrevyen og da fikk jeg vite hva som var skjedd. Vi hadde ikke telefon på den tiden, vi flyttet inn i leiligheten i 1977 og var fortsatt på venteliste for å få telefon. Jeg kontaktet en dame som bodde i samme oppgang i blokken.

Hun hadde telefon og jobbet i politiet. Hun ringte inn, men det var ikke mulig å få greie på noe særlig. Jeg fikk lånt telefonen og ringte min mor som kom til leiligheten, og vi fulgte ekstrasendingene hele natten.

Neste dag var jeg innom Elf. Der fikk jeg låne en mobiltelefon slik vi fikk underrettet familien i Vest-Tyskland. Presten kom et par dager etter ulykken med budskapet. Lothar var en av de første omkomne som ble identifisert. Presten sa at det var den beste tiden på året ulykken skjedde, med tanke på Jesus og korsfestelsen. Da husker jeg at jeg fikk nok.

Det kom også en del journalister på døra og ville ha intervju, men jeg slapp ingen inn. Til arbeidsgiver ga jeg beskjed om at jeg ikke var interessert i å snakke med noen.

Ulykken skjedde torsdag før palmehelgen, mens begravelsen ikke var før etter påske. Hos oss kom og gikk folk hele tiden, men etter begravelsen ble det stille. Først da sank hendelsen virkelig inn over meg. Rundt to og en halv måned etter ulykken kom politiet med gifteringen og klokka til Lothar.

DU BLE ALENE, HVORDAN REAGERTE BARNA?

Når det gjelder barna mine, er det ikke godt å si hvordan de reagerte. Rebecca var ikke fylt to år og reagerte nok ikke så sterkt da. Hun spurte etter pappa, men var også vant til at han var borte 14 dager om gangen. Den eldste (Ann Sirén) gikk i førsteklasse. For en sjuåring - det å miste for alltid, jeg vet ikke om de vet hva det innebærer, men noe de forstår etter hvert som tiden går. Vi var ofte på graven. Gravstøtta ble faren for dem.

Jeg prøvde å gjøre det beste ut av det. Vi klarte oss, jeg var yrkesaktiv og det gikk i ett, men jeg måtte bare klare meg. Husker en gang jeg fikk influensa, da kom en nabofrue ned og spurte om hun kunne gi middag til ungene og meg. Høsten 1980 fikk vi telefon, da ble ting litt enklere. Etter som månedene gikk, savnet jeg nok litt å ha fri, å være alene en helg. Jeg var også vant til å ha en mann som var borte i perioder, jeg var vant til å drive husholdningen, jeg tror nok det også var til hjelp for meg etterpå.

HVA GJORDE HENDELSEN MED DEG?

De første ti årene i hvert fall, når det kom til månedsskiftet i februar/mars, begynte jeg å svette, en illeluktende svettelukt, sikkert psykisk. Klarte ikke sove eller spise skikkelig. Dersom påsken var tidlig, begynte det gjerne før, og var påsken sen, kom det der også og varte i en lenger periode. Alle reagerer forskjellig når de mister noen.

HVA ER DITT STERKESTE MINNE NÅR DU SER TILBAKE?

Dagen etter ulykken måtte jeg ut å handle matvarer eller muligens det var lørdagen, så sto jeg i butikken på Tjensvolltorget og kikket på avisforsidene. Jeg kjente butikksjefen. Han kom mot meg og så jeg sto der. «Hva er det?», sa han. «Er det det jeg tror det er?» Jeg nikket. Jeg tror det var da selve ulykken gikk skikkelig opp for meg. Tyske media omtalte Nordsjøen/Nordsee som Mordsee, det gjorde sterkt inntrykk. Da jeg siden så pontongene i Gandsfjorden da plattformen lå der, var det de samme bildene jeg hadde sett på avisforsidene i butikken. Alt sammen kom tilbake igjen da.

Jeg husker også at vi så plattformen da den lå i Gandsfjorden. Det var ikke noe kjekt syn. Det samme da Oljemuseet åpnet i 1999, og utstillingen «De svarte dagene». Ubehagelig. Ting kom tilbake. Men mange ting er ubehagelige som du bare blir nødt til å leve med.

HVORDAN HAR ULYKKEN FORMET DEG?

Jeg lærte mye om hvordan jeg skulle oppføre meg dersom jeg traff folk som hadde mistet noen. Jeg var i sjokk, det var utrolig trist, og jeg tenkte hvorfor dette skulle skje oss som hadde et godt ekteskap. Jeg stilte spørsmål, tanker slo meg om hvorfor det ikke kunne skje noen som var på vei fra hverandre, helt forferdelig å tenke sånn selvfølgelig. Jeg var veldig ung på den tiden og var vant med å gjøre alt alene, jeg hadde ansvaret for to små barn. Jeg tror vi vokser på de triste og tragiske sidene og etter tid beholder vi de gode minnene. Det har nok gjort mye med hvordan jeg er formet som menneske og valg jeg tar. Jeg har fått en ballast som jeg ikke misunner noen å få, men jeg har fått bedre forutsetninger for å takle vanskelige ting.

BLE DERE INNKALT TIL KONTORET, VAR DET NOEN FORM FOR OPPFØLGING?
Vi hørte lite fra Stavanger Drilling. De ringte, jeg fikk et brev og en bukett blomster. Ulike forsikringer trådte i kraft, og jeg antok at forsikringsselskapene skulle ta seg av resten. Det var veldig ulikt hva de enkelte fikk i erstatning, avhengig av om de var yrkesaktive eller ei.

HVORDAN VAR LOTHAR?
Rebecca minner veldig mye om han. Smilende og «fjåge», arbeidsvillig, god mann, veldig snill. Husker han bakte rundstykker til frokost da han var hjemme. Jeg møtte han i Stavanger. Han jobbet da på supplybåt for et tysk rederi. Han var sjømann og hadde tidligere vært med en av forsyningsskipene som slepte Deep Sea Driller på vei til verft i Bergen da den forulykket i 1976. Det må ha vært i 1977 han begynte i Stavanger Drilling.

Etter at vi møttes, flyttet han til Stavanger. Han lærte seg veldig raskt norsk. Jeg var vant med å ha en far som var sjømann, på den tiden kunne de være borte to-tre år av gangen før han fikk avløsning, så det å ha en mann som jobbet borte, tenkte jeg ikke så mye over. Det var noe jeg var vant med. På en måte var det nesten litt luksus med jobb i Nordsjøen med to uker på og to uker av. Da han var hjemme, hadde han fri.

TAUSHETEN
Jeg opplevde at det skulle ties i hjel. Det kan vi ikke i dag, med alle de mulighetene som ligger med sosiale medier.

HVA ER DET DE IKKE SNAKKER OM?
De forteller ikke sannheten, årsaken til ulykken. Stagene: Feil belastning i forhold til hva de var dimensjonert for? De kastet ballen fram og tilbake, skyldte på hverandre for det som hadde skjedd, ingen ville ta ansvar. Det kunne blitt erstatningssak med hundrevis av millioner.

ER SANNHETEN VIKTIG?
Sannheten bør alltid komme frem. Ikke for min del nå, det er gått 39 år. Men for de som overlevde vil jeg tro det er viktig å vite hva som skjedde. For samfunnet sin del må sannheten fram, hvordan klarer de å skjule noe så stort? Det dreier seg om penger. Dette er et spill på et veldig høyt nivå. Husker jeg fikk en sjekk i postkassen noen år etterpå som var samlet inn av skotske oljearbeidere, det var nok til å kjøpe inn to søljer til ungene sine bunader. Det gjorde stort inntrykk.

SA LOTHAR NOE OM AT HAN SKULLE VIDERE MED PLATTFORMEN?
Han nevnte at Kielland skulle videre et sted, men husker ikke hvor. Jeg husker ikke om at han skulle bli kortere ute denne turen. Etter at jeg begynte å jobbe innen reiseliv, delte vi kontor med bedriften hvor Harry Vike (radiooperatør på Kielland) jobbet. Han visste hvem jeg var, jeg visste ikke hvem han var. Han hentet Lothar den morgenen de skulle ut. Han bør vite hvor de skulle med plattformen. I ettertid husker jeg også at jeg ikke kunne fatte at samme bedrift skulle godkjenne og inspisere plattformen (DNV). Det burde vært to forskjellige parter som var uavhengige av hverandre.

INVITATION

Phillips Petroleum Company Norway — on behalf of the Phillips Norway Group — and Stavanger Drilling, take pleasure in inviting you to the presentation and tour of the semi-submersible Flotel

«HENRIK IBSEN»

«Henrik Ibsen» is owned by Stavanger Drilling and has been converted from a drilling rig to a flotel at Stord Verft A/S. «Henrik Ibsen» can accommodate 600 persons and will now be put into service at Ekofisk. Before it leaves, employees of Phillips Petroleum and Stavanger Drilling will have the opportunity to tour the «Henrik Ibsen». Employees may bring their families along, however, no more than four persons per family. Children must be of school age.

The presentation will take place
Wednesday, March 26, 1980

PROGRAM

Wednesday, March 26, 1980
14.30, 15.00, 15.30, 16.00, 16.30, 17.00, 17.30, 18.00 and 18.30.

Meet at the Phillips base in Tananger.
Transportation by supply ship to «Henrik Ibsen», approx. 10 min.
Guided tour of the flotel, approx. 30 min.
Lunch in the dining room, approx. 20 min. Coffee, rolls and open sandwiches.
Return to the base, approx. 10 min.

The decks of the «Henrik Ibsen» are high above the water. The gangways are secured by railings, but there are no parapets. There are no railings or parapets on the helicopter decks. Parents must therefore have their children under constant surveillance.

Visitors must comply with instructions from the crew.

Notification of attendance can be given to Anne Rogers, Public Affairs Department of Phillips, phone 045/96 711, ext.377. Please inform what time is suitable. The number of participants on each tour is limited.

Ann Siren Solensteen

Av Tor Gunnar Tollaksen, 26. Februar 2019

Personalia

Født: 31. august 1972.

E-post: annsol@randabergskolen.no

Bakgrunn: Utdannet lærer og jobber som sosiallærer på Harestad ungdomsskole i Randaberg kommune. Bor på Sunde i Stavanger. Gift og er mor til fire barn.

Ann Sirén Solensteen er datter av Ellen Frisvold som var gift med Lothar Apostel som omkom i Kielland-ulykken.

Gjennomføring og bruk

Ann Sirén Solensteen ble intervjuet 26. februar 2019. Hun ble orientert om minnedatabasen etter Kielland-ulykken hvor intervjuer med overlevende, vitner, etterlatte og andre med tilknytning til ulykken gjøres tilgjengelig for videre forskning. Hun var positiv til dette arbeidet og ønsker at intervjuet gjøres tilgjengelig i minnedatabasen. Intervjuet ble godkjent 17. mars 2019.

27. mars 1980

Jeg husker ikke så mye fra selve dagen, men da mormor kom på uanmeldt besøk ut på kvelden, skjønte jeg at det var alvor. Far skulle egentlig ikke dratt ut i Nordsjøen den dagen. Han var sykmeldt, men han dro likevel. Jeg er blitt fortalt etterpå at han dro ut fordi en kompis der ute hadde bursdag og at de skulle gjøre noe kjekt for han. Jeg husker han dro tidlig om morgenen, jeg var våken da.

Om kvelden var det unntakstilstand hjemme. Jeg så det på de voksne. Forstod at noe alvorlig var skjedd, men de voksne forsøkte å holde masken. På TV så vi at det var skjedd noe med far sin plattform. I ettertid var det som om jeg kom inn i en boble og bare var der. Føler at jeg kanskje ble litt mor selv også, og passet på mor. Den følelsen sitter i.

Jeg husker at presten kom. På en måte var det en lettelse også, på den måten at vi fikk greie

på hva som var skjedd. Far var i det minste funnet, mens mange andre ikke ble funnet. Jeg opplevde at mor holdt masken, kanskje fordi at hun måtte være vertskap for tyske slektninger som kom midt i alt det vonde, men også fordi det var mye styr fra folk rundt oss. Det var deilig da de dro, husker jeg.

Begravelsen var i Hetland kirke. Alvor. Tårer. Det var Oma og Opa fra Vest-Tyskland som hadde mistet sønnen sin. Husker jeg tenkte at det måtte være vanskelig for dem å reise fra Lothar som lå i jorda. Husker ikke jeg gråt, men jeg gjorde nok det. Jeg tror jeg fanget opp den gang et inntrykk om at andre antok at mor ikke sørget skikkelig fordi hun ikke gråt så mye i begravelsen. Jeg vet ikke om det skyldes kommentarer i ettertid eller om det var en oppfatning jeg skapte i meg selv, fordi at det er «først når du gråter at du er virkelig lei deg». Jeg har skjønt i ettertid at sorg har mange ansikt.

Tiden etterpå

Etterpå fikk vi mye oppmerksomhet, fra naboer og av medelever på skolen. Jeg gikk i første klasse på Tjensvoll skole da det skjedde. Jeg lærte raskt at vi måtte være forsiktige med å fortelle om at faren min var død, da kunne det bli mye spørsmål og styr, og jeg var ikke alltid klar til å gå inn i den biten. Far ble gravlagt på Tjensvoll gravlund. Avstanden var kort fra der vi bodde, og jeg tok turer der med familien og klassekamerater. Det ble mange turer til graven.

Jeg opplevde det som spesielt å bli vist slik hensyn til i tiden etterpå. Akkurat som vi ble gjort spesielle på grunn av at vi mistet faren vår. Jeg opplevde ekstra sympati, det var litt kult i seg selv, men en litt spesiell følelse. Å være en som mistet faren kunne være interessant et stykke på vei, men ikke mer enn det. Jeg husker at vi møtte stor forståelse blant folk, ble tatt godt vare på. Det var ingen som bare gjemte seg vekk. Det er noe jeg også husker etter at vi flyttet fra Tjensvoll til Vardeneset. Alle visste om ulykken.

For meg handlet det mye om å ta vare på mor. Hun har nok hatt et inntrykk av at hun klarte å skåne oss for mye, men jeg fikk med meg alt. Jeg tok nok innover meg mye av det hun

opplevde. Hun ble alene med to barn, i en alder av 26 år, men sto i det og holdt ting gående. Jobbet for at vi skulle ja det bra. Jeg er, og har alltid vært utrolig stolt av henne. Hun jobbet mye, jeg tror ikke hun har fått bearbeidet hendelsen skikkelig, det var tøft for henne. Jeg kan ikke huske at vi snakket noe om ulykken i ettertid, det ble lagt lokk på. Jeg vet at jeg forsøkte å spørre mor, men på grunn av reaksjonene hennes lot jeg det heller være. Det var nok for tøft. Jeg grublet mye og strevde med å sovne om kveldene. Jeg hadde god kontakt med mormor og fikk snakket mye med henne om sorgen det er å miste en far.
Vi så på plattformen der den lå i Gandsfjorden. Det gjorde inntrykk. Jeg husker at jeg prøvde å se for meg hvordan det så ut innvendig. Jeg tenkte veldig på de som ikke var funnet, på familiene deres, og var frustrert da de bestemte å senke plattformen.

Flere flyttinger

Mor jobbet og vi klarte oss egentlig greit, men da forsikringspengene kom, ble ting litt friere. Vi kunne kjøpe hus med hage, mor elsket å stelle i hagen og jeg syntes at vi hadde den fineste hagen i nabolaget.
Da pengene kom, viste det seg også at en del familievenner egentlig ikke var så gode venner likevel. Jeg husker at jeg hadde et inntrykk av at da vi fikk penger, så var det egentlig ikke så farlig at vi hadde mistet noen, det var ikke synd på oss. Det virker veldig usannsynlig nå.
I 1981 flyttet vi til Vardeneset. Til et hus i Gamle Dusavikveien 20. Det var et eventyr. Jeg begynte i 3. klasse på Vardenes skole, en ny epoke i livet begynte. Mor traff en svenske i Syden, og hun bestemte at vi skulle flytte etter han til Sverige. Høsten 1983 flyttet vi til Lidingö utenfor Stockholm. Jeg husker det var vanskelig å få innpass som norsk, kjente på utenforskap og det å ikke være inkludert, bortsett fra at jeg spilte håndball. Jeg fortsatte å gruble mye, strevde med å få sove. Mor ville at lillesøster Rebecca skulle begynne på skolen i Norge, og vi flyttet tilbake i desember 1984. Mor sin svenske kjæreste ble med oss tilbake. Året etter begynte jeg på Tastaveden ungdomsskole. Tre år senere, rett før jeg begynte på

videregående skole, flyttet vi til et annet hus – i Storden – på Vardeneset, med mor sin svenske kjæreste, som etter hvert fylte rollen som en far for meg.

Ikke far likevel

En dag, jeg var 15 år, satte mor seg ned med meg i stua hjemme. Hun fortalte at Lothar, som jeg trodde var faren min, ikke var faren min likevel. Hun fortalte at Lothar kom inn i livet mitt da jeg var 8 måneder og at han som var den biologiske faren min ikke ville vedkjenne seg at han var faren min. Det var ingen god nyhet for meg, og det gjorde at jeg grublet mye videre. Jeg vet at jeg ble veldig bevisst på lillesøsteren min, som om hun ble enda mer søster, nå som hun bare var «halv». Selvfølgelig var dette vanskelig å fortelle til folk, det var jo så sprøtt. Jeg husker bestevenninnen min var såret fordi jeg ikke hadde sagt noe til henne før. Men jeg visste jo ingenting, men hun sa at dette var jo noe «alle visste om».

Jeg vet ikke helt hvordan det skjedde, men det viste seg at jeg hadde en halvbror på Tastaveden skole som min biologiske far også var far til. Jeg tror det var han som hadde kontaktet mor, slik at mor følte hun måtte fortelle meg at Lothar ikke var far min. I tillegg fant jeg ut at jeg hadde en yngre halvbror til.

I ettertid har jeg tenkt på at det selvfølgelig var en del folk som visste at moren min var gravid og at det ikke var en far inne i bildet. Dette var blitt en del av snakket og ryktene, men jeg skulle gjerne ha funnet ut mer om hvordan det var, og hvorfor venninnene mine reagerte som de gjorde, for de virket jo ikke overrasket da jeg fortalte det.

Minnesamlinger

Jeg har alltid fått med meg 27. mars, men ikke tenkt på at det hadde med påske å gjøre. For meg har datoen vært viktigere enn at ulykken skjedde like før påske. Jeg har vært på minnemarkeringer på Smiodden (minnesmerket «Brutt lenke» ble avduket i 1986), husker første avduking. Husker sorgen og inntrykkene fra folkene rundt. Husker spesielt et møte fra en slik samling, det må ha vært i Atlantic Hall, etter en minnesamling. Alle journalistene

måtte ut, og det var noen som la fram denne teorien om sabotasje på «Kielland». Husker det var litt spennende den gang.

Men igjen husker jeg utenforskap, etter at jeg ble gjort kjent med at jeg hadde en annen, biologisk far, var det som om søsteren min fikk enerett til de opplevelsene knyttet til sorg og minnesamlinger, mens jeg opplever at jeg i større grad ble holdt utenfor. Jeg som hadde hatt et forhold til far. Jeg fikk nesten inntrykk av at siden Lothar ikke var min biologiske far, så hadde jeg ikke rett til å sørge lenger. Det virket som mor heller ikke regnet med meg skikkelig etterpå at hun fortalte om min biologiske far. For meg kjentes det ikke bra ut. Jeg har alltid forsøkt å ta vare på slektningene våre i Tyskland, men nå ble også det «fremmed» og vanskelig.

Det har vært sårt og frustrerende for meg i ettertid. Nesten som jeg fikk en følelse av at jeg ikke trengte føle sorgen over tapet av far så sterkt som jeg gjorde, siden han ikke var min far.

Men for meg var han far. Jeg har også tatt med mine barn til minnesmerket på Smiodden, til dem sier jeg at det var morfar som døde i Alexander L. Kielland-ulykken. De vet om han biologiske morfaren også, men han er foreløpig ikke til stede.

HVEM VAR LOTHAR?

For meg er han far. Han var en farsfigur, omsorgsfull, sto for humor og tøys og gjorde meg utrolig attraktiv i gata. Alle ville være med hjem til oss. Jeg merket først og fremst på mor at han ikke var der lenger. Først etterpå så jeg hvilken forskjell han utgjorde. Han hadde tid til meg, brukte tid på meg, mens mor var litt mer utilgjengelig, særlig etter ulykken. Tror moren min jobbet seg ut av ulykken, vi merket at hun arbeidet mye. Det var nok hennes måte å gå videre på. Jeg tror at mange av verdiene mine i dag kommer fra mor og mormor.

Far lærte meg tysk. Vi snakket tysk sammen. Det var en gave for meg. Jeg kunne snakke med familien i Vest-Tyskland da vi dro på sommerferier der. Jeg lurte en tid på å ta tysk som

grunnfag, men hadde ikke selvdisiplin nok til å pugge gloser, men fortsatt hender det at jeg tar vikartimer som tysklærer.

Jeg husker at han pleide snu meg opp ned i lufta, det likte jeg godt. Han var god til å fortelle historier, praktisk anlagt og snill. Det var flere familievenner som fikk hjelp av han. Jeg husker at han tapetserte hjemme hos mormor. Husker tapetet før og etter at han hjalp til. Vi hadde møbler fra Vest-Tyskland, slike vi ikke fikk kjøpt i Norge. Det var stilig, husker jeg. Livet hjemme forandret seg veldig etter at han døde. Et tidsskille i livet. Mer alvor, mindre latter og glede. Jeg tenker at jeg ble litt bråvoksen.

Jeg har også vært bevisst på at lillesøster Rebecca, som aldri rakk å bli kjent med han, at hun skulle vite at hun hadde verdens beste far. De ligner veldig.

HVA GJORDE ALT DETTE MED DEG SOM MENNESKE?

Jeg har funnet min hylle i livet. Jeg har et rikt liv hvor det skjer mye, det har det alltid gjort. Jeg er nok blitt i stand til å møte folk der de er, jeg kjenner at jeg kan utgjøre en forskjell som lærer og sosiallærer. Hendelsene har formet meg til en sterkere person. Jeg er blitt mer robust, blir ikke slått i bakken så lett. Tenker jeg ikke ville vært uten alle disse opplevelsene, ville ikke vært i stand til å stå i det livet jeg lever nå.

Det merkelige er også at en tidligere kjæreste jeg hadde, hadde en onkel som omkom i Kielland-ulykken, det knyttet oss sammen. Også faren til mannen min i dag, fikk livet sitt endret på grunn av ulykken. Han var selv sykmeldt fra å dra ut på jobb til Alexander Kielland og så ble det kompisen hans som reiste ut i stedet – og omkom. Svigerfar fikk store problemer i ettertid. I tillegg var også min biologiske far i Nordsjøen. Han hadde erfaring fra oljejobbing i USA, da han er halvt amerikansk, og var ettertraktet arbeidskraft i starten på oljealderen i Norge. I etterkant har jeg funnet ut at også han jobbet på Alexander Kielland og var på vei ut samme kvelden. Han måtte lande på naboplattformen og fikk med seg ulykken med på nært hold. Han mistet mange venner og kolleger i ulykken. Han visste

godt hvem Lothar var, men visste ikke at han var gift med moren min.

Om ulykken i ettertid

Jeg har prøvd å beskytte meg selv. Jeg ble veldig opprørt av detaljer fra ulykken og tanker rundt det som skjedde, og har forsøkt å beskytte meg selv. Mors reaksjoner gjorde at jeg styrte unna. På en måte skjer det tusenvis av ting i livet mitt hele tiden, jeg må velge hva som er oppbyggelig og det som ikke er det. Jeg har tenkt at når tiden kommer, vil jeg ta alt innover meg og fordype meg i det. Opprinnelig var jeg samfunnsfagslærer, men nyheter gjorde så sterkt inntrykk på meg at jeg måtte gi meg med det. Jeg levde meg sånn inn i det. Den siste tiden har jeg fått med meg alle diskusjonene og har følt meg inkludert blant de etterlatte. Det er flott at noen bruker tid og krefter på dette. Jeg tror det er bra for moren min, søsteren min og jeg at vi får vite mer om hva som skjedde. Kanskje går det an å slå seg til ro på et tidspunkt, fram til nå har det vært for mange ubesvarte spørsmål. Jeg har tro på prosessen som er satt i gang.

Er det viktig at mer av sannheten kommer fram?

Jeg har hørt andre har sagt det, men har ikke satt meg selv inn i det på samme måte. Jeg tenker at mor burde tatt noen oppgjør med en del ting i livet for å få det bedre. Jeg tror at dette er et sår i henne som ikke har fått gro. Vi gikk på en måte videre som om ingenting var skjedd, men jeg ser for meg at det var åpenlyst for alle andre. Ting var ikke ferdig bearbeida. Tror vi ville fått det bedre om flere av spørsmålene ble besvart.

Å bli intervjuet nå, ser jeg på som en mulighet for «helbredelse» for oss, vi kommer nok til å snakke om det som blir sagt her, og jeg synes at det er utrolig godt initiativ.

REBECCA APOSTEL

Av Marie Smith-Solbakken, 20. februar 2019, Stavanger

PERSONALIA

f. 1978

Datter til Lothar Apostel og Ellen Frisvold
rebecca_apostel@hotmail.com

GJENNOMFØRING OG BRUK

Samtykket til at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken som overføres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og arkiv for at ettertiden får del i dette. (E-post 21. februar 2019)

FAMILIEFORHOLD

Datter av omkomne Lothar Apostel. Rebecca datter til Ellen og Lothar Apostel. Hadde to halvsøstre; Sirikit og Ann Siren Solensteen. Sirikit var Lothars datter fra første ekteskap og Ann Siren var Ellens datter. Lothar skulle adoptere henne. Adopsjonspapirene var hjemme og var klare til innlevering. Jeg var 1 ½ år da ulykken skjedde. To halvsøstre. En som 10 år eldre i Tyskland fra første ekteskap, og en som min mor hadde fra før.

Lothar er født i 1942 under andre verdenskrig i Tyskland. Farmor tok det tungt. Mistet ektemann under krigen, og sønnen i Kielland-ulykken.

BAKGRUNN

Kokk. Har jobbet på flere restauranter. Eget firmaet. Lager såper og naturlige velværprodukter. Ikke barn. Reist verden rundt som min far. Jobber i BI-kantinen nå.

Jeg var 1 ½ år da vi mistet han. Har bilder i fotoalbum, og husker det som er blitt fortalt. Det var vanskelig når jeg spurte henne om han. Hun ville ikke snakke om det. Hun var enke i en alder av 26 år. Hun hadde kommet videre i livet og hadde ikke mange var å gi. Jeg fikk røde hunder da det var begravelse. Både begravelse, besøk fra Tyskland, og jeg syk. Det var mye for henne.

Når jeg var 4 år fikk mor ny kjæreste. Han var svensk. Vi flytter til Sverige. Bodde der et par år. Mor studerte et par år i Stockholm. Hun jobbet senere på Elf. Jobber nå i region Stavanger

med reiseliv. Så flyttet vi tilbake og jeg begynte på skolen på Vardeneset. Vi bodde på Tjensvoll.

HUSKER LITE, MEN HAR BLITT FORTALT

Hun har fortalt at han var utadvendt, sosial og morsom. Han var tysk.

Søster som forteller historier om faren min. Hun husker han godt. Hun var 8 år. Alle i gaten snakket om han. Ungene i gaten ville hjem til oss. Han var populær. Han var gavmilde og hjertelige.

Mormor har fortalt mye om han. Hun var veldig glad i han. Han hjelp mormor å pusse opp huset. Vi bodde der den første tiden. Mormor sa at han var hjertegod og snill. Han fikk folk til å le. Når jeg begynte på kokkeskolen, lovte jeg mormor at jeg aldri skulle begynne å jobbe offshore. Det løftet har jeg holdt. Bryter ikke løfter.

Har også vært mye i Tyskland hos farmoren min. Har søskenbarn i Tyskland. Jeg glemmer ikke hans side, Vært mye sammen med de.

STILTE SPØRSMÅL OG VILLE VITE ALT OM FAREN MIN

Det var nå jeg gikk i barnehage at jeg stilte spørsmål om pappa. Mor fortalte ikke så mye.

I 12-15 årsalderen stilte jeg mer dype og seriøse spørsmål. Ville vite alt om han. Når jeg var 16 ble jeg kjent med datteren hans fra hans første ekteskap. Hun var 10-12 år eldre enn meg. Hun hette Sirikit. Oppkalt etter dronningen i Thailand. Far min kalte henne opp etter verdens vakreste dame. Vi lignet utseendemessige. Hun døde av kreft for et par år siden. Hun kjempet i fem år. Hun fortalte mye om han.

Det var et vondt brudd mellom Lothar og mor til Sirikit. Hun var også mye hos besteforeldrene mine, i en by utenfor Bremen, Niemburg. Vi var ikke der samtidig. Hun ringte meg en dag jeg var 15-16 år. Så flyttet hun til USA etterpå. Holdt kontakt på brev, så kom Facebook. Det var da det blomstret. Hun bodde resten av livet i USA. Vi hadde Facebook-kontakt. Hun fortalte de samme historiene om faren min som jeg hadde hørt. Han var utadvendt, smilende, hjertelig og morsom.

Da jeg var 15-25 år var jeg veldig interessert. Ville vite alt. Hva han gjorde da han var liten ? Hvorfor han hadde seilt på de syv hav? Hvordan han hadde det i oppveksten. Han var sjømann, reiste mye. Jeg har også reist mye.

HAN VAR SYKEMELDT

Han var sykemeldt. Han trosset sykemelding. De koste seg offshore den gang. Han ville ut, likevel. Det var tannlegen som tok frem papirene ifm. identifikasjon. Og da viste det seg at han var sykemeldt. Han hadde gjennomgått en tannoperasjon.

Tapet

Savnet er der ennå. Mer etter jeg ble voksen. Jo eldre jeg har blitt, jo mer har jeg tenkt på det. Det påvirket en hel familie. Det har vært tomt. Konfirmasjoner og merkedager var uten han. Jeg savnet faren min. Minnet mitt er savnet og at han er borte.

Bittert med arbeidsulykke

Det er så unødvendig. Ble så sint at Alexander Kielland ikke er registrert på mange statistikker.

Ulykken skulle være unngått. Når du hører om sprekker. Hvorfor løste de ikke det ? Det gikk utover mange familier. Mange døde, og mange mistet noen de var glade i. Det forsvant. Mange var forsørgere og unge fedre. Jeg er veldig kritisk til at ikke alt om ulykken kommer frem. Alt må være åpent. Pårørende skal vite hva som skjedde.

Vi vil ha svar. Du går og lurer litt. Det er noe som har forsvunnet fra meg, som jeg aldri får tilbake. Det var far min.

Vi må lære. De må komme frem hvem som hadde ansvar for ulykken.

Det kan aldri erstatte far min. Men jeg vil vite. Det er viktig for meg.

Minnet

Ulykken har formet meg. Den har påvirket meg mye. Jeg har vokst opp uten far. Vokst opp med minner om en far.

Hvilke minner?

At jeg har gått glipp av en flott mann.

Det er mitt minne.

Ettertiden

Mor ble opprørt da det var oppe i media sist.

Minnemarkering

Jeg husker dagen ulykken var. Og bursdagen hans. Da tenker jeg på han. Tenner lys og tenker på han. Meg og søsteren min snakker mye om han. Av og til er mor min med.

På 30 års-markeringen inviterte vi oss selv. Mor ringte og sa at vi måtte få komme. Det var veldig fint og veldig viktig. Da satt jeg ved bordet med mange som hadde jobbet med far min. Mye humor. De fortalte at de kødda med han, ropte han opp som «der führer», god og varm galgenhumor. Ble veldig rørt av å snakke med arbeidskameratene hans. Den ene ble også veldig rørt, av å møte meg. De sa at jeg lignet på far min.

Husker et par andre markeringer da jeg var liten. 10 års markering ved monumentet. Det var en rar følelse. Så mange folk rundt er i sorg. Egentlig litt kjedelig. Var en liten jente som stod der. Havnet i et klipp på nyhetene.

Energien er å tung. Du kjenner hvor vanskelig det er. Vil ikke bli glemt, men vil forstå. Det skal ikke glemmes. De får ikke stengt et kapittel. Det er en klump, det er en verkeklump.

Det er tragisk at så mange skulle dø, og at det ikke skal være åpent. Ser frem til Kielland-utstillingen på Oljemuseet.

ETTERLATTE ETTER PLATTFORMSJEF TORSTEIN SÆD FRA STAVANGER

Plattformsjef Torstein Sæd. Foto tilhører: Anne-Lise Sæ Olsen. Gjengitt med tillatelse.

En datters betraktninger

Av Anne Lise Sæ Olsen, 28. mai 2019

Å leve i smerten

Jeg hadde ikke ord eller verktøy for å bearbeide alle følelsene og sorgen etter pappa. På den tiden fantes ikke noe kriseteam eller hjelp å få etter traumatiske hendelser. Når de fant pappa 10 dager etter ulykken ønsket jeg å få se ham. Dette ble jeg naturlig nok nektet, da jeg bare var 14 år. Pappa hadde ligget lenge i sjøen og var ille tilredt. Jeg hadde behov for å se pappa for å virkelig å kunne tro at han var borte for alltid, ja død. Mamma sa at vi måtte huske ham slik han var og prøvde å trøste meg. Men jeg ble helt hysterisk gråt og skrek.

Jeg dro også til begravelsesbyrået Hviding sammen med den eneste venninnen min, som jeg følte jeg kunne dele litt av sorgen med, fordi hun var 3 år eldre enn meg og jeg følte hun forsto mere en mine jevnaldrende venninner. Der gråt og kjeftet jeg, og spurte med hvilken rett de hadde til å nekte meg å se min egen far. Min venninne måtte ta meg i armen og dra meg ut .

Ukene etter min far døde følte jeg meg nærmest fremmedgjort i egen kropp. Skyldfølelsen, savnet og sjokket holdt på å ta overhånd. Jeg tenkte på klemmen pappa ba om da han sto nede i kjellerstua og ventet på meg rett før han skulle dra ut til Alexander Kielland 27. mars 1980.

Min mor sa at pappa ønsket en avskjedsklem. Jeg gikk ned og sto på i døren ned til kjellerstua. Jeg så min far sto og ventet på avskjedsklemmen, men jeg var tenåring og sur for et eller annet. Jeg husker ikke hva. Mens jeg så pappa stå der, så snudde jeg på hælen fra det øverste trappetrinnet og sa «*Nei, det får du ikke»*. Pappa hadde vært sjømann og bortreist tre uker om gangen all min levetid, så dette var like vanlig for meg som en åtte til fire jobb på land. Jeg angret litt på at han ikke fikk klemmen like etter han dro, men trøstet meg med at jeg ville snart se ham igjen. Samme kveld så vi på Dagsrevyen at plattformen som pappa var kaptein på hadde kantret.

I ukene som gikk holdt skyldfølelsen og sorgen på å fortære meg.

Jeg husker en konkret anledning når jeg gikk over den store gressplenen like ved borettslaget vårt, så tenkte jeg at jeg ikke vil leve i denne virkelighet. Jeg kan gå over i en annen virkelighet som det ikke er så smertefullt å leve i. Jeg kjente jeg kunne velge - å skli over til en annen dimisjon. Jeg valgte min den reelle virkeligheten. Det andre ble for skummelt. Jeg har tenkt mye på den episoden. Med erfaring som sykepleier i psykiatrien så må den nevnte opplevelsen min være det nærmeste jeg personlig har kommet en brist på virkeligheten.

Min mor var opplært til at triste følelser holder vi for oss selv. Jeg husker at jeg gråt og sa jeg savnet pappa. Mamma begynte også å gråte høyt og hulke. Jeg har aldri sett mamma gråte slik før. Jeg ble redd og holdt hardt omkring mamma og ropte at *«du må ikke gråte mamma».*

Jeg var redd for at hun, som var hele vår verden skulle rase sammen. Mamma var trygghet og vår bauta. Mamma gråt aldri mere foran meg.

Jeg begynte noen måneder etter ulykken og smake alkohol med jevnaldrende i helgene. Jeg drakk meg så full innimellom at jeg ikke husket noen ting . Venner fortalte meg at når jeg ble så full så gråt jeg og ropte på pappa.

Mamma var fortvilet over oppførselen min og søkte litt bistand hos logopeden min som hun visste jeg hadde et godt forhold til. For at han også kunne snakke meg til rette .

Min nest yngste bror Torstein som var 11 år da pappa døde, hadde tegnet og fargelagt en tegning som hang opp forbi sengen hans. Der lå pappa i svart frådende hav med armer som strekker seg mot himmelen. Så hadde han tegnet en hånd som kom ut fra himmelen og berørte pappas hånd. Hvis jeg ikke husker helt feil så var teksten, «*kjære Gud, hjelp pappa».* Min brors barnetro forsvant etter Kielland-ulykken.

Å LEVE MED OLJENORGE

Det er opprørende at min fars muntlige og skriftlige varslinger om plattformens tilstand ikke ble tatt på alvor av Stavanger Drilling, oljeselskapet Phillips eller granskningskommisjonen. [7]

Stavanger Drilling og Phillips benektet at de hadde mottatt noen klage fra min far. Dette oppleves som et hån mot min fars integritet som menneske og plattformsjef. Pappa var pliktoppfyllende og ansvarsfull. Det er svikt i alle ledd i rettsstatens kjede: Politiet, Sjøfartsdirektoratet, Veritas, Statsadvokaten, Riksadvokaten, Stortinget og Stortingets justiskomite. Politiet gjorde en slett etterforsknings jobb, fikk ikke de nødvendige fullmakter til å få utlevert nødvendige dokumentasjon fra riggselskap og operatør, og stilte heller ikke riggeier og operatør til ansvar. Hverken Phillips leder i Norge eller de amerikanske eierne eller lederne og eierne i Stavanger Drilling ble noen gang etterforsket og rettslig avhørt.

Granskningskommisjonen skulle naturligvis ha verifisert min fars bekymringer. Han varslet. [8] Det var flere i familien og bekjentskapskretsen rundt min mor og far som hadde fått med seg i samtale med pappa at han var bekymret for sikkerheten på Kielland. Noen av disse var min mor, min tante og onkel Nor Hansen og min logoped Georg Egenberg. Pappa hadde betrodd seg til min mor og til min logoped. Min mor hadde betrodd seg til søster Nor Hansen og sin eldste datter Kari. Min mor, slik jeg husker det ville bare ha fred og hatet alt oppstyret omkring Kielland. Hun var nedbrutt i sorg og sjokk. Til tross for at jeg vet dette, er det leit å lese at hun ikke klarte å gå frivillig men måtte tvinges til å vitne i Stavanger byrett. De kom hjem til huset vårt og avhørte henne. Godt å vite at de lot henne være hjemme når hun forklarte seg om min fars bekymringer. Jeg synes å huske at mamma sa at hun måtte skrive under på at hun måtte

[7] Mitsem (1986a)
[8] Mitsem (1986b)

avstå fra alle fremtidige søksmål mot Phillips for å få utbetalt erstatningssummen. Dette kan også kanskje ha skremt henne fra å stå frem som vitne for pappas bekymring.
Granskningskommisjonen virker heller ikke kjent med den
amerikanske oljekultur, hemmeligholdelse og trusler som var tilfelle på 80-tallet. Flere av pappas kolleger har stått frem etter de ble pensjonister og fortalt at de ble truet til taushet. Hvis de stilte kritiske spørsmål omkring sikkerheten, feil og mangler på Alexander Kielland, kunne det straffe seg. Truslene gikk på oppsigelse og aldri mere få jobbe i Nordsjøen. Granskningskommisjonen så ut til å leve i den villfarelse at eierne av riggen og operatøren av Alexander Kielland selv ville avdekke alle fakta som ville belyse ulykken.

Statsadvokatene i Rogaland og Stortingets justiskomite mottok klagen til Riksadvokaten fra advokat Pål Mitsem. [9] Klagen avdekker en mengde mangler og feil ved granskningen. Til tross for det valgte våre rettsinstanser og politikere å ikke følge opp henstillingen. Helt ubegripelig. 123 mennesker døde i på jobb i Norges største arbeidsulykke.

Det er mye som ryster meg med Kielland saken. Det er for meg helt uforståelig at Stavanger Drilling og Phillips virket til å være opphøyd over lov og dom. For eksempel nektet den amerikanske plattformsjefen på Edda å hjelpe mannskapet på Alexander Kielland som lå i vannet. De fikk ikke lov å sette ut flåter og livbåter. Kranføreren på Edda reddet 8 personer opp fra bølgene med kranen. Men da han ville sette ut en av Edda sine livbåter nektet plattformsjefen plent. I forhold til Sjøloven § 135 så har alle sjøfolk plikt til å hjelpe noen i havsnød såfremt det ikke er til fare for dem selv. Plattformsjefen måtte jo forstå at hjelp var underveis og at Edda ikke var i noen overhengende fare, så lenge broen var trukket inn. Helt uforståelig at den amerikanske plattformsjefen gikk klar uten noe form for offentlig tiltale, kritikk eller straff for sin unnfallenhet.

Hvordan kunne Veritas godkjenne plattformen - til tross for at det var bygget som en borerigg og ikke boligplattform som bebodde flere hundre mennesker? Hvordan kunne det aksepteres at plattformen lå oppankret med 8 anker, ikke 10? Og hvordan kunne Veritas akseptere utsettelse på plattformens overhaling og inspeksjon?

Hvordan kunne Torgeir Moen, som på gitt tidspunkt under Alexander Kiellands levetid var engasjert i Veritas, bli med granskingskommisjonen? Kan man bli mere inhabil ?

Jeg har lagt merke til at fremdeles den dag i dag viser ikke Phillips (nå ConocoPhillips) noe offentlig selvinnsikt, ydmykhet eller tar selvkritikk på hvordan Kielland ulykken ble håndtert. Provoserende!

Jeg holder Phillips, Sjøfartsdirektoratet og Veritas ansvarlige for Kielland-ulykken. Sjøfartsdirektoratet og Veritas gjorde det mulig for Phillips og prioritere profitt fremfor sikkerhet.

[9] Advokatfirmaet Mitsen M. N. A. (1986)

Alexander Kielland ble senket 18. november 1983 på 700 meters dyp i Nedstrandsfjorden, i hui og hast. Med dette, og låste arkiver hos Phillips så forsvinner noe av de viktige brikkene i katastrofens puslespill. Nå i dag, per 24. mai 2019, snart 40 år etter ulykken vil fremdeles ikke Conoco Phillips offentliggjøre arkivene som kan være med å avdekke og verifisere Alexander Kielland ulykken ytterligere. Denne hemmeligholdelse av dokumenter som er av stor samfunnsmessig og offentlig interesse burde være kriminalisert.

RESPEKT

Jeg er stolt over at vi bor i et velferd samfunn tuftet på demokratiske verdier og likhet for loven mellom alle mennesker. La dette også gjelde for de som gav sitt liv for at vi skulle få leve ut oljeeventyret og ta del i rikdommen.

Vi som er igjen ønsker ikke vendetta - men en politisk beklagelse, full åpenhet om hele saken og synliggjøring av ansvar.

En offentlig beklagelse og innrømmelse av skyld er å vise respekt for de som døde, og for oss som lever videre som etterlatte. Det er å ta å ta ansvar. En beklagelse for at min far og de andre varslerne ikke ble hørt og for alt som gikk galt den fatale kvelden i mars 1980 er å ta ansvar.

Jeg ønsker oljenasjonen Norge et godt og troverdig ettermæle. Derfor må Alexander Kielland ulykken granskes på nytt. Vi må betale den kostnaden. Vi har ikke råd til å la være.

Anne Lise Sæ Olsen uttaler seg i Stavanger Aftenblad

Av Ellen Kongsnes, 19. november 2016, korrigert 28.05.2019 [10]

Peronalia

Kontaktinformasjon: oannelisesae@yahoo.no

Født 1966. Datter av plattformsjef Torstein Sæd som omkom i ulykken.

Bakgrunn:

Det var den 27. mars 1980. Den dagen plattformsjef Torstein Sæd skulle reise ut til nytt skift på Alexander L. Kielland-plattformen i Nordsjøen. Han stod i trappegangen i rekkehuset på Tjensvoll i Stavanger og ropte opp trappa til datteren sin, Anne-Lise. Han ba om en klem før han skulle dra.

Pappa fikk ikke klem

Anne Lise var en trassig tenåring med humørsvingninger som 14-åringer flest, og akkurat denne dagen var hun i dårlig humør. Hun la merke til at han så litt tristere ut enn vanlig. Men hun hadde ikke lyst til å gi pappaen en klem. Anne-Lise rope til ham at «nei, det får du ikke». Så snudde hun ryggen og gikk.

– Det var de siste ordene vi sa til hverandre, sier Anne Lise Sæ Olsen, som hun heter i dag.

Hjemme i stua i Egersund, der Anne-Lise bor med mann og barn i dag, ser vi gjennom fotoalbum. Barna hennes har sett dem mange ganger, sammen med historiene om bestefar de aldri fikk møte.

Pappa gjorde det han kunne

Plattformsjefen ble med ned

Ulykken på Kielland-plattformen skjedde samme ettermiddag som Torstein Sæd reiste ut. Det har bare gått fire og en halv time siden han mønstret på. Klokka var 18.30 da foten på Alexander Kielland-plattformen knakk av. 123 mennesker omkom i norgeshistoriens største industriulykke.

Plattformsjefen ble med ned. De siste observasjonene av ham ombord tyder på at han brukte de siste tjue minuttene av livet sitt i et desperat forsøk på å redde plattformen fra å gå rundt. Han klarte det ikke. Vannet strømmet inn gjennom åpne ventiler og dører slik at den tok

[10] Kongsnes 2016c

overvekt. Pumpene fungerte ikke. Tjue minutter etter at foten knakk av, gikk plattformen helt rundt.

– Min mor fikk fortalt etterpå at pappa ble sett mens han banket på lugardørene i et forsøk på å redde kolleger, sier datteren.

Han ble funnet av dykkere inne i plattformvraket ti dager senere.

PAPPAS JENTE

Da Anne-Lise var liten, var hun ei pappajente, som likte seg på fanget og var med ham i båten når han hadde turnusfri. Da tenåra kom, ble de mer distansert.

– De siste ordene til pappa, at jeg nektet å gi ham den klemmen, det har hjemsøkt meg helt opp til voksen alder, forteller Anne-Lise Sæ Olsen.

TORSTEIN SÆD:

Torstein Sæd var en stillferdig fyr, oppvokst i Eidfjord i Hordaland.

Arbeidskameratene kalte ham «Bjørnen» sannsynligvis fordi han var en stor og røslig kar. Det var ikke så mye snakk om følelser hjemme. Han var ikke en far som ofte ba om en klem.

De var mor og far og tre søsken. En halvsøster var ti år eldre, og hadde flyttet ut. Familien hadde god økonomi og levde et trygt middelklasseliv i 70-tallets Stavanger.

– Vi hadde egen båt og reiste til Syden hver sommer.

Livet var godt. Før ulykken.

Siden hun var 14 år har Anne-Lise Sæ Olsen lurt på om faren hennes, plattformsjef Torstein Sæd, gjorde nok for å forhindre storulykken på Kielland-plattformen. Og hun har angret på klemmen hun ikke ga ham før han reiste.

Hele tilværelsen brast.

LIVET ETTER ULYKKEN:

Da faren døde, forsvant hele fundamentet. Den trygge faren var borte. Den økonomiske tryggheten forsvant sammen med ham.

– Min mor hadde vært hjemmeværende og var ikke vant med å styre en familieøkonomi. Det gikk ikke så bra, minnes Anne-Lise.

Etter ulykken fikk familien 800.000 kroner i erstatning. Barna fikk 50.000 kroner hver. Men det tok tid før pengene ble utbetalt, og i månedene mens de ventet måtte familien leve på sparepengene faren hadde etterlatt dem. Det var ingen hjelp å få fra farens arbeidsgiver eller fra storsamfunnet.

Det var ikke noe støtteapparat som hjalp dem med sorgen eller bearbeidelsen av følelsene. Anne Lise husker at en lærer kom bort til pulten hennes og sa med lav stemme; «Det var synd med faren din», så gikk han videre nedover i klasserommet. Det var alt som ble sagt på skolen om ulykken. Iallfall som Anne Lise kan huske. Det ble riktignok flagget på halv stang i skolegården.

Ingen hjelp til sorgen

Anne-Lises mor, Erna Haaland Sæd, fikk heller ingen hjelp med sorgen. Hun satt igjen alene med tre barn på 7, 12 og 14 år. Hjemme strevde hun med å administrere hus og hjem. Omsorgen for barna tok resten av kreftene. Hennes egen sorg var det ikke rom for. Erna fortrengte savnet og sorgen ved å bygge en perfekt fasade. Hun holdt seg travel med stadig nye oppussingsprosjekter og tok med seg barna på sydenturer, slik de hadde pleid å gjøre i den lykkelige tiden. Men i sin nye tilværelse hadde de egentlig ikke råd nå som familiens hovedinntekt hadde falt vekk.

– Da jeg var 22 år gikk huset vårt på tvangsauksjon. Brødrene mine var 19 og 16 år.

Åtte år hadde gått siden ulykken. Ingen hadde fanget opp at Erna slet med en tung depresjon bak fasaden hun kjempet for å opprettholde.

Hun fikk endelig hjelp etterhvert. Diagnose, behandling og medisiner. De siste åra, før hun døde av kreft for to år siden, hadde Erna et godt liv og barnebarna i Egersund husker bestemor som kjærlig og snill. Men hun måtte ha gjeldssanering og levde i en anstrengt økonomi resten av livet.

Alene med problemene

Tvangsauksjonen ga søskenflokken nok et sår i sjelen. Å se barndomshjemmet sitt forsvinne, ga følelsen av at tilværelsen glapp for andre gang.

– Det var ingen i familien som fanget opp problemene til mamma. Hjelpeapparatet fantes heller ikke slik det gjør i dag. Vi barna var for små til å forstå, før det var for seint, sier Anne Lise.

Torstein Sæds arbeidsgiver, Stavanger Drilling, eide Alexander Kielland. Anne-Lise kan ikke huske at familien hørte noe fra hverken dem eller operatøren på oljefeltet, Phillips Petroleum.

ARBEIDERGIVER OG OPERATØR:
Stavanger Drilling er forlengs avviklet og ledelsen fra den gangen lever ikke lenger. Phillips er blitt til ConocoPhillips.

– Det er gått vel 36 år siden den tragiske Kielland-ulykken. Ingen av våre ansatte som den gang arbeidet med riggen før ulykken og med oppfølgingen i etterkant er lenger ansatt, og vi kan ikke kommentere de opplevelsene de enkelte sitter igjen med. Vi beklager de vonde følelsene de etterlatte sitter igjen med, sier Stig S. Kvendseth, direktør for kommunikasjon og samfunnskontakt i ConocoPhillips.

Mamma Erna hadde ikke utdannelse selv, men jobbet i noen år deltid i en klesbutikk og som helsearbeider i årene etter at hun ble enke. Det ble et viktig prosjekt for henne å skaffe barna utdanning. Anne-Lise er utdannet sykepleier, storebror Torstein ble akademiker og tok doktorgrad, men døde bare 39 år gammel av sykdom. Minstemann Morten er lærer og bor i Sandnes. Eldstesøster Kari jobber på sykehuset.

Det har gått bra. Selv om barndommens minnebank er full av hull. Anne Lise tror at den såre sorgen er årsaken til at hun ikke husker om søsknene var hjemme da presten kom på besøk, eller hva han sa da han kom med budskapet om at faren var funnet omkommet av dykkere, ti dager etter ulykken. Hun husker at det var mange folk i begravelsen, men detaljene er borte, det samme er detaljer fra ungdomsårene og skoledagene.

Det har vært både godt og vondt å lese boka om Kielland-ulykken som kom denne uka og de siste ukenes artikkelserie i Stavanger Aftenblad. Og det gjør spesielt vondt å se faren stå alene med sin versjon etter sin død.

– Jeg gjør meg mange tanker. Det er tungt å akseptere at pappas bekymringer for at plattformen ikke var i god stand ikke ble hørt. Og at han historie ikke ble trodd og ikke fikk støtte fra andre etter hans døde, sier Anne-Lise.

Torstein Sæd hadde forsøkt å si fra til ledelsen, både muntlig og muntlig, om feil og mangler på plattformen før ulykken. Det har hennes mor, Erna fortalt datteren. Han hadde rapportert til ledelsen om at riggen ikke ble drevet i tråd med driftshåndboka og at feil i ballasteringen påførte riggen store belastninger i skroget. Han ble ikke hørt mens han levde.

Også i en erstatningssak, som gikk for retten i 1986, vitnet Erna Sæd om ektefellen Torstein Sæds bekymringer. Uroen hans økte de siste månedene før ulykken. Han hadde oppdaget sprekkskader i skroget og mente de burde utbedres. Etter at Erna Sæd hadde fortalt ektemannens historie til retten, ble Stavanger Drillings sjef, Alf Kaasen innkalt for å svare på spørsmålet om hva ledelsen hadde gjort med Sæds bekymringer. Men innen han måtte møte i vitneboksen, hadde saken gått til forlik. Det kommer fram i boka *«Alexander Kielland»-ulykken, hendelsen, etterspillet og hemmelighetene*. Innholdet i forliket er hemmelig og Kaasen lever ikke lenger.

Brevene faren hadde skrevet til ledelsen i Stavanger Drilling var det ingen som fant etter ulykken. Ingen i Phillips husket heller bekymringene han hadde delt med rederi og operatør. Dette opplever Anne-Lise fortsatt veldig provoserende.

– Det var mange i samtiden som sviktet, både inspektørene, myndighetene og politikerne. Dette ble ikke fulgt opp tilstrekkelig etterpå.

– Politiet burde hatt en mer kritisk etterforskning av Stavanger Drilling og Phillips. Og granskingskommisjonen burde snakket med flere vitner og undersøkt flere uregelmessigheter, tenker Sæ Olsen i dag.

– Kanskje burde de etterlatte vært representert i granskingskommisjonen, spør hun.

Anne-Lise er glad for at arbeidskameratene av faren fra Stavanger Drilling nå står fram og støtter hennes fars bekymring for alt som var galt ombord før ulykken skjedde, selv om det er 36 år siden. Fem av farens kolleger, sier både i boka og i Aftenbladet at de bekrefter Sæds observasjoner fra før ulykken.

NY GRANSKING:
Datteren håper det blir en ny gjennomgang av saken, og at det hemmelige forliket mellom det franske verftet på den ene siden og Phillips og de norske forsikringsselskapene på den andre siden åpnes for innsyn.

– Det virker som om den norske nasjonens oljeinteresser gikk foran behovet for å finne alle svar, den gangen. Men det er ikke for seint, sier Sæ Olsen.

En ny gjennomgang kan føre til ubehagelige avsløringer for enkeltmennesker og bedrifter, erkjenner Anne-Lise. Men samfunnet vårt må tåle at alle sider av sannheten kommer fram, i respekt for de 123 oljearbeiderne som omkom, og de enker og barn som lever etter dem, mener hun.

– Selv om jeg opplevde pappa som samvittighetsfull mann, kan jeg fortsatt ikke den dag i dag la være å spørre meg om han gjorde nok for å si ifra.

Uroen slipper ikke taket

– Jeg må minne meg selv om at livet i Nordsjøen på 1970-tallet var annerledes enn i dag. Det var en annen tid der rangordningen i sjømannskulturen var annerledes og man hadde større respekt for autoriteter. Det var også mindre oppmerksomhet på helse, miljø og sikkerhet.

Uansett hvilke svar som finnes i det hemmelige forliket, og hva som kan avdekkes i en ny gransking; noen svar må Anne Lise la stå ubesvart:

– Hva ville skjedd om hennes far hadde overlevd Kielland-ulykken og kunne fortalt sin versjon etterpå? Hadde han blitt trodd, ville han blitt hørt? Ville rederi og operatør her hjemme blitt tillagt større ansvar da, eller ville sveisefeilen fra det franske verftet likevel blitt stående som ulykkesårsak?

– Jeg tror det ville vært veldig vanskelig for min far å leve med hvis han hadde overlevd, mens arbeiderne han hadde ansvaret for omkom. Han hadde vært sjømann siden han var 15, nå var han kaptein og kunne ikke forlate sitt skip. Jeg tror ikke han ville klart å leve med det, sier Sæ Olsen.

Den siste klemmen han ikke fikk

Anne-Lise kan ikke huske at faren hennes hadde bedt om en klem noen annen gang enn den dagen han reiste ut på sin siste tur.

– Hvorfor ønsket han en klem akkurat denne dagen? Været han at han ikke ville komme hjem igjen? Anne Lise tror ikke at farens bekymring var så konkret. Men hun har tenkt at han ubevisst kanskje følte en uro som gjorde at han ønsket den klemmen akkurat da.

Hun har angret seg syk på klemmen hun ikke ga faren sin.

- Det var først da jeg var i 20-åra at jeg klarte å forsone meg med at jeg ikke ga ham den klemmen.

Derfor er hun sikker på at pappaen visste at jenta hans var glad i ham.

MORTEN HÅLAND

Av Else M. Tungland, 15. februar, Gamla verket Sandnes.

Samtykket i at notat fra samtalen kan offentliggjøres om inngå i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek slik at ettertiden får del i dette. Under forutsetter at hans tante Anne Marie Sæ samtykker. Anne Marie Sæ samtykket på telefon 26.01.2019.

PERSONALIA

Morten.haaland@lyse.net.

TILKNYTNING

Morten Haaland (Haaland er moren sitt pikenavn). Sønn av plattformsjef Torstein Sæd.

BAKGRUNN

Yngst av 4 søsken. Eldste søster er halvsøster. Moren hadde en datter før hun giftet seg med Sæd. Hun hadde flyttet ut når faren døde.

Samboer med 2 barn, skal snart gifte seg.

Lærer, rådgiver og sosiallærer.

ULYKKEN

Morten var 6-7 år når ulykken skjedde. Husker at han satt på kjøkkenet og lekte med plastsoldater, når moren og søsteren snakket om ulykken. Mener at de nok skjermet han for detaljene. Kan ikke huske at noen snakket om konstruksjonsfeil som faren var bekymret for.

Etter ulykken fortsatte de å bo i samme hus. Moren fikk erstatning, men brukte nok for mye penger. Hun kjøpte mye, og reiste mye. (At hun ble enke kan nok ha vært en av årsakene til dette?) De flyttet etterhvert til Mariero og da måtte de leie bolig. Moren var omsorgsfull og tilstede. Jobbet litt forskjellige steder, i butikk, men mest helsevesenet som hjelpepleier.

Moren døde av kreft for noen år siden, 79 år gammel.

Sæd var fra Eidfjord. Han snakket Hardanger dialekt. Reiste til sjøs som 14-15 åring og tok utdannelse som kaptein. Har en søster som Anne Marie Sæ.

Sæd hadde reist rundt jorden før han giftet seg med moren hans. Hadde lang erfaring på sjøen, jobbet som styrmann/kaptein i ulike rederier og ble nærmest headhuntet til jobben i Nordsjøen.

Husker ikke så mye av faren. Han var mye borte. Var opptatt av sjølivet og båter og reiser med familien. Ville at vi skulle oppleve ting sammen.

Han var tullete, kunnskapsrik, ironisk og omsorgsfull, men hadde også temperament.

Kan ikke huske at han fikk noen oppfølging på skolen etter ulykken og at helsesøster el.likn. snakket med ha om hva som hadde skjedd. På skolen var det andre også som ikke hadde far, så det var ikke så spesielt.

Jeg kjente egentlig aldri far min. Det er jo ganske innlysende siden jeg var knapt var 7 år når det skjedde, og han var mye vekke på jobb. Tror at søsknene mine hadde ett litt annet forhold til han enn meg. Jeg har mistet mor og en nevø. Har fulgt broren min gjennom sykdom til han tok farvel. Dette er nærmere og har nok preget meg mer enn å ha mistet far. Har lært at det er viktig å leve livet når man har det.

KARI OFTEDAL IMSLAND

F. 1955

BAKGRUNN

Datter og stedatter av Erna og Torstein Sæd. Renholder på SUS. Hun var 25 år da ulykken skjedde, og var flyttet hjemmefra og hadde egen familie da ulykken skjedde.

BRUK OG GJENNOMFØRING

Samtykket til at notat fra samtalen kan inngå i minnebanken som publiseres av Universitetet i Stavanger. (5. juni 2019).

HUSKER

Husker godt at mannen min og meg var og kikket på plattformen på onsdagen (Henrik Ibsen). Kjekt å vite hvordan han hadde det. Det var han som inviterte oss. Han kikte på Ibsen på tirsdag. Vi fikk muligheten på onsdag. Da vi hørte om ulykken, kunne jeg se det for meg. Det var spesielt. Vi hadde vært om bord på Ibsen dagen før.

Han reiste ut 27. mars om morgenen (torsdag) for å overta ansvaret. Vi hadde ikke anledning å gå om kvelden. Den gangen han skulle være lengre ute enn de vanlig de tre ukene. Plattformen skulle inn. Tror jeg hørte noe om ettersyn. Han kulle være tre fire dager lengre enn vanlig.

MOR FORTALTE MEG AT HAN VAR BEKYMRET FOR FEIL OG MANGLER VED PLATTFORMEN

Det var et forferdelig uvær. Før han reiste ut – siste gangen – hadde han sagt at han ikke ville reise ut. Det var ikke været som bekymret han, men plattformen. Han var ikke trygg. Han hadde fortalt min mor at han var utrygg. Mor fortalte meg at han hadde kontaktet firmaet han jobbet med, og at han ikke kom noen vei. Han hadde også skrevet i ei bok hva som var feil med plattformen. Det var ting med plattformen som skulle vært sjekket og gjort noe med, som ikke ble gjort likevel. Han ble ikke tatt på alvor. Det har mor mi fortalt meg flere ganger. Hun snakket om dette helt frem til hun døde.

Da han var savnet sa hun: *«Han som var så redd, det var ikke uværet han var redd for, men feil og mangler med plattformen».*

Da ulykken var et faktum sa hun: *«Det er første gang jeg hadde hørt han si at han grudde seg for å reise ut. Han hadde en uro, var bekymret for plattformen».*

Hun gjentok ofte: «*Tenk Torstein han føler seg ikke trygg lengre, Torstein som aldri var redd på havet, han grudde seg for å reise ut igjen».*

MOR MI

Mor mi hadde ikke lett for å snakke, hu bar på det. Den kvelden det skjedde kom søster til Torstein til oss. Hun hadde vært på byen på dans. Vi visste ikke utfallet. Mor mi snakket helt vanlig. Jeg fulgte etter henne, hørte at hun grein på badet. Jeg lå der den natten. De ringte hele natten. Hu føyk til telefonen hver gang, for å høre noe nytt. Det var bare journalister som ringte. Ikke noe nytt om Torstein, han var savnet. Hun var helt utkjørt.

De fant han etterpå, ikke med en gang.

Hu satt igjen med tre unger.

Det vanskelige var at mor mi ikke klart å snakke om det. Hun fikk jobb med en gang. Noen tar piller og alkohol. Hun handlet og kjøpte ting hele veien. Ingen hjelp å få.

TORSTEIN

Mor og Torstein giftet seg da jeg var 10 år. Jeg har min egen far. Jeg hadde et liv utenom. Jeg hadde ikke mistet min far.

Han var rolig og sindig. Elsket å være på sjøen. Han var havseiler. Han seilte engang over Jæren i dårlig vær. Mor og ungene tok toget hjem. Han måtte kutte jollen, som han meldte til politiet. Jeg er hundre prosent sikker på at det ikke uværet han ar redd for..

Godt likt. Familiemann. Gode minner om han.

ANNE MARIE SÆ

Av Marie Smith-Solbakken, 26 januar 2019.

Samtykket i at notat fra Morten og hennes opplysninger kan inngå i minnesamling som overleveres til Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek. (Telefon 26.01.2019)

SØSTER TIL TORSTEIN SÆD

Vi kom fra Eidfjord i Hardanger. Jeg hadde lite med han å gjøre i oppveksten. Han reiste til sjøs da han var 14 år. Jeg var fire da. Det var ti års forskjell. Han hadde vært 88 år nå.

HUSKER

Jeg var ute og danset på Atlantic den kvelden. Så stoppet musikken opp. Det ble opplyst om at det hadde skjedd en ulykke i Nordsjøen.

Jeg reist med en gang opp til Erna. Tok drosje. Og var der resten av kvelden og natten.

Så er alt blankt. Husker ikke mer.

ERNA HAALAND SÆD

f. 21.05.1935

GJENNOMFØRING OG BRUK

I Terje Johansens private arkiv finnes blant annet vitneavhør med avdøde Erna Haaland Sæd, plattformsjef Torstein Sæd sin kone gjengitt i sin helhet. Etter samtykke fra avdødes barn Anne Lise Sæ Olsen og Kari Oftedal Imsland 28.05.2019 og 05.06.2019 gjengis vitneavhøret [11] i sin helhet og publiseres i minnebanken. Byrettsdommer Olav T. Laake er orientert 28.05.2019 om at avhøret som er et offentlig dokument blir publisert.

KILDE

Stavanger Byrett. Vitneforklaring avholdt i Bjørnstjerne Bjørnsonsgate 14 c, av byrettsdommer Olav T. Låke.

Sitat vitneavhør:

Hun forklarer at hennes mann sa svært lite om arbeidet på ALK.

Men de siste 3 månedene før ulykken sa han at han var bekymret over å reise ut. Det gikk på riggens tilstand. Han sa at man hadde funnet sprekkdannelse i det ene benet (leggen).

Det hadde han sagt fra om til Stavanger Drilling. Der hadde de svart at ALK skulle inn på verksted om noen uker. Det hastet ikke sa de, den skulle jo på verksted.

Hennes mann fortalte at han hadde rapportert både skriftlig og muntlig om sprekkdannelsen. Muntlig rapport hadde han gitt sa han, til Kaasen og dessuten tror hun hun nevnte Nilsen.

Han fortalte også at de hadde hatt dykker nede for å se på sprekkdannelsen.

Hun sier at den leggen som brakk av, var den hennes mann hadde sett sprekkdannelse i. På nærere spørsmål sier hun at hennes mann ikke har beskrevet denne leggen så nøyaktig at man senere kunne si at det var den samme som brakk, men hun regner selv med at det var den.

Hennes mann ble gradvis mer bekymret ettersom tiden gikk. Han nevnte at det muligens var overbelastning p. G. A last ombord.

Han fortalte at han flere ganger hadde tatt opp spørsmålet om sprekkdannelsene med Kaasen og Nielsen. Siste gang han var hjemme, hadde han ikke lyst til å reise ut. Han grunnga ikke dette spesielt, men hun tolker det slik at han var veldig bekymret for noe.

Dette var veldig ulikt ham, fordi han var pliktoppfyllende og pålitelig.

[11] Stavanger Byrett

Forsikringen ble ikke diskutert dem imellom – hun visste ikke noe om den. Hun tolker tegningen av forsikringen slik at han var bekymret, han var nemlig svært lite praktisk slik. Hun tror ikke forsikringen hadde skattemessige motiver. Han var ikke spesielt opptatt av å få redusert skatten sin.

På spørsmål om navnet på den andre utenom Kaasen som hennes mann snakket med, sier hun at det ikke var Jensen.

Opplest og vedtatt. Hun avga forsikring på ære og samvittighet.

Stavanger Byrett, Olav T. Laake

TORDIS NOR-NILSEN

Født 1933

Av Marie Smith-Solbakken, 28.05.2018

GJENNOMFØRING OG BRUK

Gjennomgått rettsdokumenter fra Stavanger byrett i Terje Johansen private arkiv. Ser at ekteparet Harry Nor-Nilsen og Tordis Nor-Nilsen ble avhørt i Stavanger byrett. Har etter samtale med Torstein Sæds datter, Anne-Lise Sæ Olsen, tatt kontakt med hennes tante og onkel. Samtale på telefon gjennomført 28.05.2019. Godkjent at hennes utsagn kan inngå i minnebanken om Alexander L. Kielland-ulykken.

BAGRUNN

Søster til Erna Haaland Sæd. Torstein Sæd var min svoger. Vi hadde noe kontakt den gang. Min søster er død.

TORSTEIN SÆD

Traust og pålitelig mann. Veldig pålitelig. Han fortalte aldri noe til oss. Vi vet ingen ting. Han var nettopp gått om bord på plattformen. Han avløste den tidligere plattformsjefen.

BETRODDE SEG TIL MIN SØSTER

Jeg har hørt at han bekymret for riggens tilstand. Han sa det ikke til oss personlig, men han betrodde seg til min søster. Vi synes det er flott at saken kommer opp igjen.

VITNET I RETTSAK

Byretten kalte oss (min mann Harry Nor-Nilsen og meg) inn til avhør i den første saken både mannen min og meg. Vi hadde ikke noe nytt å fortelle. Vi vil ikke å bli dradd inn i saken nå. Vi er for gamle jeg og min mann.

SE KILDE:

Advokatfirma Mitsem M. N. A. (1986) Klage til Riksadvokaten – Manglende etterforskning i "Alexander L. Kielland"-saken, Stavanger 31. mai 1986. Terje Johansens private arkiv.

FAMILIEN REVE FRA REVE PÅ KLEPP

Av Marie Smith-Solbakken, 8. januar 2016, Klepp

TORDIS REVE

BAKGRUNN

f. 1942

Gift med omkomne Leif Ø. Reve, Stavanger Drilling, Kleppe. Mor til Øyvind, Egil og Marianne

Fra Sjernarøy

GJENNOMFØRING OG BRUK

Foto tatt med iPhone. Har sagt seg villig til å fotograferes i hjemmet. Er bevegelseshemmet, foto må skje hjemme. Hun har også bildene på veggen, de bildene hun fortalte om.

Samtykket i at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overføres Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden får del i dette. (Telefon 14.01.2019)

DREV MOTEBUTIKKER PÅ 70-TALLET

Startet med helsesalong på Klepp i begynnelsen på 70 tallet. Etter hvert det var mye folk som gikk hos meg. Mange ville ha meg til Sandnes og. Hadde før stått på Judith på Bryne, når hun var i sin glanstid. Har alltid interesse for klær, moter og folk i sin helhet.

Startet i Sandnes 1973 og åpnet butikken Lito. Solgte undertøy, morgenkåper og fine ting som de ikke hadde andre plasser.

Leif tok seg fri et halvt år, og fikset opp stallen (mellom Langgata og Storgata i Sandnes) så eg kunne drive. Han var handymann. Eg sluttet i 1982, orket ikke være her lengre, flyttet til Kristiansand, vanskelig å være her – etter Leif var borte.

Vi bodde på Reve rett nedfor svigerforeldrene, det var mye…. Etter at Leif døde.

Lillan overtok butikken. Det var igjen 400 000 av mitt i butikken. Fikk det ikke nedtegnet hos revisor. Lånte henne penger 400 000. Fikk det ikke igjen. Det var halvparten av erstatningspengene.

1982- 1988 i Kristiansand, jobbet i butikk La Maison.

REVE

Flyttet fordi, det var noen vintre med mye snø og greier, vanskelig å få hjelp, bodde nede ved sjøen, de måtte ta traktor for å brøyte opp så eg kom meg på jobb, lite hjelp å få. Kunne ikke bo der.

Der bodde eg og Leif, der var eg mye alene før og, før han døde. Enten jobbet han, eller han kjørte krane, og var overalt, nesten aldri hjemme. Han bygget butikk, bygget helsesalong, han støttet meg veldig, hadde veldig tro på at eg klarte alt.

Eg jobbet på Pelsa – tok inn mink, bearbeidet til skinn, var der i mange sesonger, forskrapte og etterskrapte, gikk på åkrene på høsten og tok opp kålrot, vi måtte slite og tok med oss ungene fra de var bitte små.

KIELLAND KAN ALDRI VELTE!

Var i Paris på motemesse, var der i februar 1980. Leif holdt på å pusse opp huset fordi vi skulle ha konfirmasjon. Han tapetserte og malte i fritiden sin. Da jeg kom hjem hadde jeg kjøpt ei flaske med Ballentine. Han hadde vært i Frankrike og var med da de bygde opp Kielland.

Jeg kommer aldri til å glømme det, hvorfor vet jeg ikke, ungene likte aldri at Leif reiste, spesielt ikke Øyvind, han eldste.

Så sitter vi der og drøser, så sa eg, du Leif, sei at plattformen kveltrer. Han så på meg, og sa den kan ikke kveltra. Så lenge det er mennesker kan alt skje, sa eg. Du skal ikke sei noge du ikkje har greie på kåna, sa han og så hentet han papir og blyant og tegnet den hvordan den ville ligge. Den kunne aldri kveltre rundt, fordi det var noen rør som det var luft i. Så kutt ut og snakk om det der, kåna!, sa han. (Tordis forteller at hun har hevet tegningen)

Jeg fikk mer og mer vondt i ryggen og og kneet, så tar han meg og bærer meg ut i folkevognen og kjører meg til Sandnes sykehus, og legger meg på ei båre og seier han: «Henne har eg ikkje ansvar for lengre».

Jeg ble innlagt på sykehuset, det var et «merakkels», eg hylte og remja, han måtte bli sykepermittert, ungene kunne ikke være alene, og meg fant de ikke ut av. De strekte på meg, tok ryggmargsprøve, eg hadde smerter. Da jeg hadde ligget der en måned, lå på femmannsrom, det var den tid vi fikk lov å røyke alle veier.

Siste gangen eg såg han var da hadde han med seg det beste kaffeservicet, rødvin, kaffe, kjøpt kylling og pommes fritte til alle sammen på rommet. Og det var bare galkoselig. Han fortalte han at hadde han fått en telefon at han måtte komme ut dagen etterpå. Han var kranfører og hadde med livbåter og styr og stell, fordi at de skulle slepe AK inn, måtte han ut, han skulle bare være der et par dager. Det siste han sa – alt ligger klart, det er bare å slå på noen lister rundt golvene, så er alt klart heime.

Så reiste han ut den dagen etter. Om kvelden trilte de meg ut i gangen til fjernsynet. De kjente Leif etter hvert der inne. Så satt eg ute i senga og hadde en røyk. Kjenner enda måten hun la armen rundt meg, jeg reagerte der og da. Det er telefon til deg, du kan ta den inne på kjøkkenet her. Det er telefon der, svarte eg. Kan eg ikke ta den her ? Nei, sa sykepleieren, det er best at eg kjører deg inn der. Så tok eg telefonen. Eg hørte bare vræling og skriking, tenkte det var bror min. De hadde ei datter, hva har skjedd, sa eg. Slutt med den griningen, sa eg. Kor e Leif henne, spurte han. På Alexander Kielland, svarte eg. Har du ikkje hørt ? Hørt ka da, svarte eg? At Alexander Kielland har kveltra. Ka var det du sa, sa eg.

Husker det som det var nå. Det er prenta seg inn i håvet på meg. Kor mange har de reddet då, spurte eg. 68 stykker, sa han. Da hylte eg. Sykesøstrene kom og satte ei sprøyte på meg.

Så tok de å kjørte meg inn på et nakent legekontor. Fikk ligge alene. Der låg eg. De ga meg på sprøyter, gud fader hva de trengte i meg. Så begynte det å komme folk til meg.

Tordis Reve viser frem bilde av seg selv og ektemannen Leif Reve fra den tiden hun lå på Sandnes sykehus. Foto: Marie Smith-Solbakken

ØYVIND, EGIL, MARIANNE, MOR OG FAR

Folk hadde ringt til foreldrene mine, Leif hadde ringt til Sjernarøy til foreldrene mine og spurt om de kunne passe på å se etter ungene. Øyvind hadde kjørt gale med motorsykkel, satt med gips opp til her, gikk på krykker, Egil var hos noen venner på Sola, for han skulle være på flystasjonen i arbeidsveken. Han klarte de ikke å fortelle noe ting. Der gikk han inn. Der satt det fullt med folk og så på TV. Han satte seg ned, og så det at Alexander Kielland hadde kveltret. Så kommer listen med «Savnet», der står faren som savnet som tredje mann. Egil hadde ropt: «Det er jo far min, det er jo faren min», og for ut. Noen sprang etter han og kjørte han hjem.

Marianne var 11 år, hun så det på fjernsyn, han satte i et skrek. Farmor sprang inn, og lurte på om hun hadde brent seg på ovnen, da stod hun helt stiv og skreik.

Og eg på sykehuset. Det var et mareritt, ut av en annen verden for alle. Øyvind fikk noen venner hos seg. Eg ringte til mor og far min på Sjernarøy at faren var om bord der. De skulle jo komme dagen etterpå. De var i sjokk de og. Det var jo alle.

TANKEFELLESSKAP

Skjebnes ironi, eg hadde lyst på ibenholtrammer til konfirmasjonsbildene av ungene. Jeg hadde funnet en fin ramme og siden de skulle ut av produksjon kjøpte eg alle tre på en gang. (De lå hjemme).

Så klokken halv to om natten, så kom de tre rammene der opp på den nakne veggen på rommet på sykehuset. Inne der, inne i rammene i ibenholt var Leif. På det første bildet var han helt alvorlig, på det andre smilte han forsiktig, på det tredje tok han opp hånda og krysset pekefinger og langefinger og sa du skal nok klare deg kåna. Om eg blir 120 år vil eg huske det. Det er klasket inn i hjernen min. Eg hadde klypt sykesøsteren sånt. Nå døde han sa eg. Nei, sa de, vi vet ikke det. Ingen trenger å fortelle meg at han lever mer, sa eg. Han var levende inni de bildene. Eg glemmer det aldri om eg blir 120 år.

Vi hadde en veldig telepati, han gikk alltid med en syvende sans i brystlommen, han noterte mange ting, han hadde skrevet mange ting. Jeg kunne si , jeg vet det, vi hadde en forunderlig rar veldig kontakt, telepati.

LEIF SAVNET

Kom folk utover natten, alle prøvde å roe meg ned. Folk sa Leif vil alltid klare seg, Leif sa også alltid, eg klarer meg. Det var så mye som skjedde den gang. Eg var alltid redd for helikopter. Og hvorfor eg tok eg opp det med plattformen at den kunne kveltre, det vet eg ikkje.

Legevisitten, glemmer det ikke, om eg blir 120. Overlege Skeie kom først, så doktorere og sykepleiere på rekke inn i rommet. Overlege Skeie kom bort til meg, la seg over meg, hva skal

vi si til deg i en sånn stund, sa han. Tårene skvatt frem i øyene i de alle. Det er stemplet i hjernen. Så kom ungene Marianne, Egil, Øyvind, mor og far min. Øyvind tok krykkene og slengte de rundt i veggene, murmalingen skvatt av. Ungene krøyp opp i enga min, ikkje Øyvind, men Marianne og Egil.

Alle stod der som de ikke visste hva de skulle si eller gjøre. Vet ikke hvor lenge eg låg der. Så kom eg inn på det rommet eg hørte til på. Det var som å komme i ei grav, overalt var det blomster, så begynte det å komme på besøk de som hadde vært med på plattformene. Spesielt en fra Sjernarøy, han var førstereisgutt, hadde sittet på siden av Leif ut. Leif hadde trøstet han på helikopteret, og sagt han ikke måtte være redd. Leif hadde med livbåten å gjøre. De hadde hørt stemmen han helt bort til Edda.

På slutten hadde han sagt: «Dette blir kaldt, eg får hente på survivalsuiten min».

Når han var på vei ned etter survivalsuiten, så kveltret plattformen, om han var kommet i lugaren sin eller ikke vet ingen. Det jeg har tenkt er at han kom inn i lugaren sin og har ligget i en luftlomme. Om han har ligget i en luft lomme, hvordan har han hatt det da, det vet vi ikke. Han ble aldri funnet, det visste eg. Eg var imot å snu plattformen. Ville at de skulle få fred. Eg visste at vi finner ikke han. Vi fikk ingen grav til han, det fikk vi ikke.

Konfirmasjonsbildene av de tre barna til Tordis og Leif Reve. (I ibenholtrammer)
Leif Reve i midten.
Foto: Marie Smith-Solbakken.

MINNES

Eg minnes han inni meg, har vært der hver gang det er noe. Øyvind han er den som reiser og legger ned blomster.

HAVET

Havet er en forferdelig grav. Tenkt på alle de som har omkommet der, alle de som er der. Det er mer der enn det som er gravlagt her på land. Tenkt på alt som har omkommet på havet. Leif sa alltid det: «Han Rasmus er ikke å spøke med». Det visste han som hadde havet innpå seg fra han var født. Eg hater hav, eg orket ikke ha det havet som hadde tatt Leif. Herregud, uff.

OPPFØLGING

Kom meg på føttene etter hvert. Det var ikke en sjel fra rederi, kommunen, skolen som var der for oss. Ingen som spurte om vi trengte hjelp. Ikke en sjel. De skøyv oss heller vekk , enn eller ta del i det. Hva trøst fikk de, ingenting.

Øyvind var 17 og Egil på 15 som skulle konfirmeres, og Marianne. Eg kom meg ut fra sykehuset og gjennomførte konfirmasjon, med hjelp fra mor og far, svigerfar og svigermor.

Kom ned ei fra sykehuset med en konvolutt og - en konvolutt med tabletter.

Øyvind sier han husker ingenting fra den tiden, verken konfirmasjon eller annet. Egil er annerledes, snakker lite om det. Øyvind er følelsesmenneske de lux, Marianne har hatt seg nogen smell og verst var det etter at eg flyttet her til. Egil sier, eg snakker med far hele tiden eg. Han er en helt annen type.

VIDERE

For eg overtok – solgte alt i Kristiansand og flyttet til Sjernarøy. Mor mi fikk kreft og jeg flyttet heim til mor mi. Tok meg av henne, kjøpte heimen min der inne.

Øyvind hadde det grusomt tøft i mange år. Han er en arbeidskar, han er sjå Stangeland.

Da eg flyttet til Kristiansand bodde han i huset, men tilslutt måtte eg selge huset på grunn av hu Lillian, hu dredhovet, som ikke gjorde opp for seg.

Egil kjøre hos Tine, bor på Undheim. Marianne bor i Verdalen, ble skilt og er gift igjen med en kjekke gasser.

Jeg har alltid likt å danse. Fikk livsglede av å danse. Marianne og Egil danser, Leif var god til å danse når han endelig satte i gang.

WENCHE GOWART OLSEN

Hun passet på ungene – var 61 år da hun døde, eg var i bryllupet deres. Han, Carsten, begynte å gå hos oss, han og Leif var kjempekompiser. Wenche var ei søster og eg litt mor for henne. Det er 12 år mellom meg og Wenche. De gikk mye hos oss. Var utrolig mye inne hos Wenche, hun var med på Lito. Det var vel der hun fikk gnisten til å selge klær og sånt.

I 1985 begynte hun for seg selv, veldig dyktig. . de hadde kafé La France. Alt gikk konk i 1990 –

Solgte Sjernarøy, til ei flyvertinne som døde, datteren har overtatt. Hanne Vasshus.

HØRTE PÅ OLE ØSTLUND

Husker han, Ole Østlund (mannen til flyvertinnen), var så enig med han at det var sabotasje. Hørte på han på Atlantic. Trodde på han, fordi på grunn av Leif. For nemlig, grunnen til at den veltet at det var en åpen ventil, der det skulle vært luft, der kom det vann. De ventilene var ikke stengte.

Hadde Torger Skretting (advokat). Fikk 435 000. Så det det var min mann verdt. Sæd druknet. Leif satt i kontrollrommet med Sæd og de. Leif skrøtte veldig av han. Sæd ringte ut og sa at den skulle inn til represjon.

MINNEMARKERING

Så kom dronning Elisabeth og kong Olav for å legge krans ned på en krigsgrav, og de så ikke på plattformen. Eg sa det til VG, og skreiv et innlegg. De ville ikke ta det inn. VG ville ikke skrive det, de kunne ikke ta inn kritikk mot konge og dronningen. De skreiv det til slutt. Stod på forsiden.

VERNEOMBUD

Leif var hovedverneombud, Leif var alt for sikkerheten. Alt for sikkerheten, ferdig.

ØYVIND REVE

Av Marie Smith-Solbakken og Hans-Jørgen Wallin Weihe, 9. januar, Orre

PERSONALIA

f. 1962

Klepp

Oey-rev@online.no

GJENNOMFØRING OG BRUK

Samtale gjennomført 9.1.2016 på Orre. Samtale sendt til gjennomlesing og korrigering 21. Juni 2016. Korrigering gjort på telefon 3.7 og 4.7.2016. Korrigert notat sendt tilbake 4.7.2016. Det bes om samtykke til å kunne bruke notatet som et bakgrunnsnotat i vår fremstilling av Alexander L Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer.

Vil la seg fotografere med lastebilen på veien ved Jæren rev, der de bodde.

Samtykke gitt 10.juli 2016.

Samtykket til at notat fra samtalen kan offentliggjøres og inngå i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overføres til Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden skal få del i dette. (E-post 31.12.2018)

BAKGRUNN

Sønn av omkomne Leif Ø. Reve og Tordis Reive. Søsken Marianne og Egil. Leif var 42 år da ulykken skjedde, jobbet i Stavanger Drilling som kranfører.

Øyvind var 17 år, Egil 14 år og Marianne 11 år da ulykken skjedde.

17 ÅR

Far reiste ut samme dag, om morgenen. En ekstratur. Det var en som var sjuke. Han skulle være heime ei uke til. Jeg hadde knekt fot, mor var på sjukehus og jeg var heime. Jeg hadde ikke på fjernsynet, det ble mormor som ringte. Hun lurte på om far var hjemme, fordi det var en ulykke i Nordsjøen. Jeg tenkte det kunne ikke være Kielland, i tilfelle problemer kunne det være Ibsen.

Jeg reiste ut et år etterpå på Ibsen. Et år etterpå, samme dag som Kielland kveltret, var jeg på Ibsen på samme plass som Kielland lå året før (27.mars 1981).

KVELDEN NATTEN OG DE NESTE DAGENE

De var bare å følge med på fjernsyn. De ringte fra Stavanger Drilling. De ringte og jeg ringte. Jeg ble hele tiden informert. Vi hadde en god dialog. Jeg synes de var flinke ut i fra situasjonen. Jeg syntes de støttet meg. Det var bare jeg som var heime. De visste ikke så mye om det i begynnelsen. Hvordan og hva som var skjedd. Så gikk timene, så håpte du og helikoptrene kom i land med folk. Jeg håpte det skulle dukke opp en etter hvert som vi kjente på skjermen. De filmet folka etter hvert som de kom ut av helikopteret og jeg håpte at far min dukket opp.

Satt våken i to og et halvt døgn. Etter hvert som timene gikk kom det mer informasjon hvor gale det var. Etter et døgn ga jeg opp. Vi så tomme flåter som fløyt i Nordsjøen. Jeg vet jo hvor kaldt det er i sjøen, og tenkte mitt.

Reiste inn til mor, fikk en kompis til å kjøre meg om morgenen til mor. Fikk beskjed fra Stavanger Drilling, Johannesen ringte, flotte mann, som fortalte at han (far) var savnet. Jeg prøvde å ta ansvar siden mor ikke var hjemme. Et mål var da, at de måtte finne han.

SAVNET

Håpet på det i flere år, at de skulle finne han. De fant Sæd der ute. Siste mannen de fant der ute, var Sæd. Det var han og far som gikk ned fra livbåten sammen. Far var livbåtfører på den båten. De manglet mange folk. De måtte få mer folk i den før de satte ut livbåten. Han og skipperen (Sæd) gikk for å hente folk. Det er det siste de så av far. Kjettingen røyk og plattformen kveltret. Håpte i det lengste at de skulle finne folk i samme leia.

SNUING OG SENKNING

Torturen begynte når riggen kom inn, da de begynte å snu, og så ombestemte de seg. Det var mange kokker som blandet seg inn i det som de ikke hadde greie på. Når den var snudd, var han ikke der heller.

Ulykken var en katastrofe, men det er tida etterpå som har brent seg noe grasat inn i systemet på meg.

Politikerne overstyrte amerikanerne som skulle snu plattformen. De blandet seg i et felt de ikke kunne. Likte ikke hvordan det foregår. Politisk styring på ting de ikke har greie på. De skyldte på sikkerhet. Noe de ikke hadde forutsetninger for. Det ble forsterket fordi jeg håpet at han var der, og at han kunne få en grav.

Han ligger enten i Nordsjøen der den veltet eller en plass på slepet inn. De gjorde sitt beste. De hadde et nett etter seg.

Å holde på i årevis og snu og ikke snu, og med en gang den er snudd, så senker de den etter de har tatt ut de de fant. Det er politisk. Alle vet jo det. De kunne gransket. Når politikerne skal gjøre noe går det som regel veldig seint, men her gikk det veldig fort. I forhold til hvor lang tid det tok å snu den, gikk det unormalt fort å få den senket. At det drog ut så mange år var tøft. Det var det tøffeste.

Minne

«Den brutte lenken», navnet står jo der, har vært med på markeringene, og har lagt ned blomster.

Våt grav

Ei våte grav er og ei grav. Det pleide far min å si. Far hadde mistet mange han opp i gjennom åra på sjøen. Jeg ser på sjøen og minnes far. Det er der graven er. Jeg er oppvokst med sjøen, og ser på sjøen, og tenker at far er der. Savner han. Har lagt blomster på havet.

Det preger meg å miste far, men jeg er realist, og jeg har innfunnet meg med det for lenge siden. Det er sårt.

Det var verst de to første årene. Mor solgte heime, og flyttet til Kristiansand. Det verste var at heimen forsvant. Farmor og farfar var bauta.

Årsaker - feilbelastet

Det som gjorde det enda verre var journalister som spekulerer, rols! Noen var inne på at det kunne være sabotasje. Det er helt utelukket. Det er dummeste jeg har hørt i mitt liv. Kantringen hadde ingen ting med konstruksjonen å gjøre.

Pentagonriggene var en fantastisk konstruksjon. Jeg kjenner konstruksjonen. Hadde Kielland ligget slik den var bygd, hadde det ikke skjedd. Den var provisorisk ombygd, og feilbelastet. Da trøtthetsbruddet kom, og en fot datt av, og det var det heist ombord flere moduler som var satt oppå hverandre på dekk og som ikke var beregnet å være der, måtte det gå galt. Hele boligmodulen var på heist om bord, i tillegg til at Kielland var lager og boreutstyr var tatt ombord. Dette ble fatalt fordi vekten ombord var feilplassert i forhold til det plattformen var konstruert for. Hadde den vært original, slik som den var levert fra verftet, hadde den aldri hadde veltet. Slik det ble var, at foten detter av, hun legger seg ned, og ankerkjettingen klarer ikke holde plattformen oppreist. Den skulle klare å ligge stabilt med fire bein, men da må forutsetningen være at den brukes som den er beregnet til.

Når «hu» kveltra, og alt som var påbygd «na» som ikke skulle være der, måtte det gå galt.

Kielland lå bare der provorisk. Ibsen ble forsinket, derfor var Kielland der fortsatt. Ibsen var skikkelig konstruert.

Sertifiseringen ble utsatt, fire års sjekken ble utsatt, sikker på at de hadde funnet sprekkene i den om den hadde blitt kontrollert.

Mannhullene

Det var vanlig praksis å skru opp mannlokkene når det skulle gjøres reparasjoner, vedlikehold eller inspeksjon om bord. Det ble gjort ute i havet på den tiden. Men etter Kielland ble det bestemt at mannhullene bare kunne åpnes i smult farvann.

Henrik Ibsen

I utgangspunktet hadde vi en 10 års kontrakt. Etter Kielland fikk vi en ettårs prøvekontrakt. Gikk det greit skulle vi få fem års kontrakt med Phillips. Jeg reiste ut når jeg var 18 år. Mange der som fortalte om far. Det var godt å høre om han.

Storm/orkan høsten 1981

Jeg var ute i en grasat storm den høsten, det blåste noe enormt. Vi lå forhalt ut fra Edda, det var ganske kritisk. Vi holdt på å slite oss. Hadde det skjedd hadde vi rekt rett inn på Ekofisk komplekset.

Vi var langt over belastningen på hva ankerkjettingene skulle tåle, men det holdt.

På Bravo ble kontrollrommet fylt med vann. Et par fiskebåter forliste Gnisten på Ibsen skreiv innlegg om den stormen. Riggen var god, den tålte det. (Det kan leses om det i avisene).

Mistet kontrakten pga. streik

Vi streiket vi fikk beskjed om at dersom vi ikke kom oss i jobb så ville de taue plattformen i opplag. Det var Phillips som presset på det. Fagforeningen sa det var bare trussel, men det var det ikke. Vi ble liggende i opplag utenfor Tau. Hadde vi stått på og gjort jobben hadde vi fått den femårskontrakten.

Det var en sympatistreik med Norsk Sjømannsforbund som hadde streiker på andre flyterigger. Det var avstemming for og mot streik. Det var et knapt flertall for streik, og riggen ble shuttet ned. Det var spikeren, da fikk vi ikke ny kontrakt.

Våre gjester ble plassert på de svenske boligriggene i Nordsjøen som ikke streiket. De som bodde hos oss ble flydd over på de svenske. Vi ble liggende i opplag utenfor Tau resten av ettårskontrakten, og fikk ikke tak i ny kontrakt.

Rederiet jobbet så godt de kunne med å få ny kontrakt, når de ikke lyktes med det, ble riggen solgt.

MARIANNE REVE

Av Vilde Omdal, Melanie Solvei, Nghi Vuong Nguyen & Hannah Eileen Johansen
5. februar 2024

PERSONALIA

Datter av Leif Ø. Reve
f. 1968 (54 år)
Bor på Klepp

BRUK OG GJENNOMFØRING

Vi fikk tips fra Marie Smith-Solbakken om at Marianne ønsket å snakke om ulykken. Vi fikk kontakt med henne gjennom Facebook. Hun har gitt oss tillatelse til å legge informasjonen hun har delt med oss i Minnebanken den 5. februar 2024.
Marianne har samtykket til at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander l. Kielland-ulykken og overleveres Norsk Oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv for at ettertiden skal få del i dette. (Messenger 07.02.24).

27. MARS 1980

Pappa reiste veldig tidlig ut den dagen ulykken skjedde. Han skulle egentlig ikke vært ute da. Han hadde friperiode men mor lå på sykehuset. Han reiste ut fordi det var helt krise. Jeg har to eldre brødre. En som var 15, og en som var 18. Og vi var alle tre spredt på tre forskjellige steder når ulykken skjedde. Jeg var hos farmor og farfaren min som bodde i samme nabolag. På kvelden gikk besteforeldrene mine på kjøkkenet og ordnet kveldsmat mens jeg satt i stua og fargela i en bok mens TV-en sto på. Så ser jeg bort på TV-en, fordi det kom en ekstra sending. Nyhetsoppleseren sa at det hadde skjedd en ulykke i Nordsjøen. At Alexander Kielland hadde kantet og lå på en 45 graders vinkel. Og at de ville komme med mer informasjon senere.
Jeg var veldig sikker på at det var der far var. Så jeg ropte på farmor og farfar og sa de måtte komme inn å se på TV-en fordi jeg trodde det hadde skjedd noe med far. Vi fikk ingen annen informasjon enn det som kom på TV-en.

KORT TID ETTER ULYKKEN

Vi var i en litt spesiell situasjon fordi vi satt og fulgte med på TV-en på Sandnes sykehus fordi mor var på sykehuset. Jeg fikk ikke komme inn på rommet til mor fordi jeg var et barn og kunne oppskake henne, og gjøre henne mer engstelig og urolig. Jeg var 11,5 år, så jeg var også for liten til å bare være hjemme, så jeg satt ute i gangen på sykehuset når farmor og farfar besøkte mor. Både tanter og onkler gikk inn og ut av rommet hennes, men jeg var mye i gangen. Jeg gikk ned i dagligdagsstua hvor det var et lite svart-hvitt tv. Det føltes ut som jeg satt i timer inn og timer ut og bare så på TV-en. Det rullet nedover på skjermen “overlevende”, “døde” og “savnede” fra ulykken. Far sitt navn sto hele tiden under “savnet” listen.

BEGRAVELSE

I og med at de aldri fant han så hadde vi heller aldri begravelse. Jeg vet enda ikke hvorfor, men mor valgte å ikke ha noe seremoni eller begravelse. Så dermed ble det aldri noen avslutning.

HÅPET

Jeg gikk egentlig i mange år og bare ventet på at han skulle komme tilbake. Fordi far reiste jo alltid veldig mye vekk, som jeg var vant med. Men han kom jo alltid tilbake. Han var en stor og sterk mann så det var veldig vanskelig for meg å forstå at han ikke skulle klare seg, og komme tilbake.

Jeg gikk konstant rundt med et håp om at han ville komme tilbake frem til jeg var 15 år gammel. Da ble jeg såpass realitetsorientert at jeg forsto at det aldri ville skje at han kom tilbake. Selv om det ikke var noe grav så ville han aldri komme tilbake. Jeg ble veldig deprimert og fikk mye angst videre.

INFORMASJONSFORMIDLING ETTER ULYKKEN

Det var ingen som satte seg ned og snakket med meg om at han var død. Ingen prest, psykolog eller noe sånt som snakka med meg. På den tiden så var det sånn at barna ikke ble tatt på alvor. Så når det var snakk om ulykken i rommet, og barna kom inn så ble det helt taust. Vi ble møtt med stillhet. Barn forstår mer enn man tror, og selv om de ikke viser disse følelsene så kan reaksjonene komme i ettertid.

"Skulle du ønske at de satt seg ned og fortalte om ulykken?"
Selvfølgelig! Fordi jeg hadde vel egentlig bare en følelse av forlatthet. Det var vanskelig å gå videre når jeg ikke fikk noe konkret svar.

PÅ SKOLEN

Ulykken skjedde jo i påskeuken, men etter ferien så ble vi sendt på skolen igjen med en gang. Når jeg kom på skolen så hadde læreren det samme blikket som de andre voksne hadde. De hadde et blikk når de så på meg. Så jeg så at de synes synd på meg, men de sa ingenting. Og uttrykte ingenting. Det var ingen av lærerne som snakket om det som hadde skjedd.

I klasserommet hadde vi en stor plakat av en plattform som var blitt hengt opp i sammenheng med samfunnsfag. Og den ble jo hengende, selv etter ulykken. Så hver gang jeg gikk inn i klasserommet og så plakaten fikk jeg bare vondt i magen. Ingen andre på skolen hadde opplevd det samme.

MEG OG SØSKNENE MINE

Det som er litt sårt, helt til den dag i dag, er at vi tre søsknene var på tre ulike steder når ulykken skjedde. Siden mor var på sykehuset. Så ble vi aldri samlet etter ulykken. Det gikk såpass lang tid at vi aldri snakket om det oss imellom engang. Så vi fant ikke trøst i hverandre, og jeg klarte ikke å håndtere følelsene mine alene.

KONSEKVENSER AV Å HÅNDTERE FØLELSENE PÅ EGENHÅND

Tausheten og den totale mangelen på oppfølging gjorde at jeg satt med veldig mye sinne inni meg etter hvert. Som jeg ikke helt forstod den gangen, og ikke helt forstod før nå i voksen alder. Det har ført til depresjon og angst.

Når jeg var barn ble jeg bare sett på som en ramp og problembarn. Oppførselen min var ikke som dette før ulykken, men av å måtte håndtere følelsene mine på egenhånd gjorde at jeg ble en ramp. Jeg skulket og ville ikke være på skolen. Jeg hadde veldig mye følelser jeg kjente på ved å stå alene. Så jeg fikk jo ikke noe utdannelse eller noe sånt. Jeg har prøvd noen ganger, men ikke klart å fullføre. Og jeg mener selv at hvis jeg hadde fått oppfølging etter ulykken så ville hele livssituasjonen min vært annerledes. Det er jeg ganske bestemt på.

KIELLAND NETTVERKET

Det er først nå i de senere årene med Kielland nettverket at jeg har fått møte andre barn i samme situasjon som meg. Som har hjulpet veldig. Vi har mye felles følelser og opplevelser.

SINNE

Det er faktisk bare noen få uker siden vi var på et treff hvor det var en krisepsykolog som sa at det var veldig vanlig etter sånne traumer å ha sinne. Så faktisk nå nylig har jeg fått plassert hvor jeg har sinnet mitt fra. Det er litt sent å få vite dette nå.

HVORDAN BØR MAN HÅNDTERE KRISESITUASJONER TIL BARN

Det jeg tenker er viktig er at barn blir tatt på alvor. At følelsene deres blir tatt vare på, at de voksne setter seg ned og snakker med barna, og ikke minst er ærlige. Selv om det er grusomme ting så er det veldig viktig slik at barn skal forstå. Ikke minst for at de ikke skal få skyldfølelse. Barn har en tendens til å få skyldfølelse, noe jeg selv opplevde.

Jeg hadde skyldfølelse for to ting. Det første var at far ikke skulle ha reist ut i det hele tatt. Jeg tenkte lenge at hvis jeg bare hadde sagt han ikke fikk lov, at han ikke kunne reise og at jeg ikke ville til farmor og farfar, så hadde dette aldri skjedd. Men jeg sa ingenting. Den andre tingen jeg hadde skyldfølelse for var at da han leverte meg hos besteforeldrene mine så var jeg litt sur. Jeg ville ikke til farmor og farfar, og hadde aldri overnattet der før. Så da var jeg litt sur når han leverte meg der. Derfor ga jeg han ingen klem. Noe jeg normalt ville gjort når han reiste. Det var en sånn liten ting som laget veldig mye følelser inni meg. Så en samtale med en psykolog på dette tidspunktet kunne gjort at jeg kanskje hadde sluppet å gå rundt på alle disse vonde følelsene.

I en krisesituasjon er det også viktig, ut ifra mine erfaringer, at familien får hjelp samlet. At de er en enhet og ikke blir splittet, vi ble splittet og er fremdeles splittet. Vi søsknene har aldri kunnet snakket om følelsene, og har ikke klart å kommunisere.

SÅ EN ANNEN VEI

Alle så en annen vei fordi det var lettest tror jeg. På den tiden skulle man ikke blande seg. Jeg skulle ønske at noen hadde gjort noe istedenfor å bare snakke om det.

JEG BLE IKKE TATT HENSYN TIL

Når mor kom hjem fra sykehuset så følte jeg selv på et ansvar om at jeg måtte oppføre meg fint, slik at hun ikke skulle få det verre enn hun hadde det. Alt fokuset var på henne, og jeg skulle bare være snill og støttende. Jeg måtte alltid ta hensyn. Jeg fikk ansvaret for hennes følelser. Familien rundt meg oppførte seg ikke som de burde, de burde tatt vare på meg. Farmor og farfar hadde nok med sin egen sorg, de mistet sin eldste sønn. De så mer sin egen sorg, og jeg føler aldri at de så at jeg mistet min far. Det har alltid vært alle andre sin historie. Det har alltid vært snakk om at min mor mistet mannen sin. Hun har for eksempel aldri sagt "når faren din døde". Så jeg føler aldri at jeg har eid historien. Jeg fikk aldri noe normal sorgreaksjon fordi jeg forsto jo ikke engang at han ikke ville komme hjem engang.

Mor var veldig mye inn og ut av sykehuset i årene etter ulykken som gjorde at jeg også var redd for å miste henne, og måtte stå veldig mye på egne bein.

FLYTTET TIL KRISTIANSAND MED MOR OG STEFAR

Ikke så mange år etter ulykken så fant mor seg en ny mann fra Kristiansand. Så da måtte jeg flytte med dit. Brødrene mine var gamle nok til å bli igjen, så det var bare jeg som flyttet med. Da jeg begynte på ny skole, ble ikke skolen informert om situasjonen min. Jeg var en 13 år gammel mistilpasset ramp på en måte som måtte flytte med til et ukjent sted. Skolen i Kristiansand foreslo at jeg skulle begynne på en annen skole for elever som var vanskelige. Men de så ikke på årsaken til hvorfor jeg oppførte meg som jeg gjorde. De tok ikke tak i roten på problemet.

HAR DET SOM SKJEDD PÅVIRKET HVORDAN DU HÅNDTERER TING I DAG?

Det har sittet langt inne å be om hjelp fordi en har følt på at det ikke er noe hjelp å få. Det har ført til at jeg ble godt voksen før jeg har prøvd å få hjelp.

MARERITT

De første årene hadde jeg veldig mye mareritt. Mye av de samme marerittene kom om og om igjen. I en drøm lette jeg for eksempel etter far. Da jeg ga opp håpet i femten års alderen så gikk marerittene over og jeg sov og sov. Jeg kunne sove døgnet rundt, og ble skikkelig deprimert.

TERAPI

Jeg går i terapi den dag i dag, og har ganske nøyaktig gjort det i et år. Jeg går i traumeterapi. Det har vært både godt og nødvendig å gå i terapi. Jeg merker stor forskjell etter jeg startet å gå til psykolog. Jeg har lært å gi meg selv aksept for følelsene jeg har hatt. De har lært meg å forstå reaksjoner og handlinger. Jeg jobber med å ikke være så redd for å miste hele tiden. I tillegg til at jeg har hatt et stort kontrollbehov hele livet, og jeg har endelig forstått hvorfor jeg har hatt dette. Det hjelper å ha god forståelse for hvorfor jeg er som jeg er. Denne hjelpen skulle jeg hatt for lenge siden.

DEN DAG I DAG

Ting er heldigvis veldig annerledes i dag. Jeg ser at en får raskt hjelp. Noe jeg synes er veldig positivt. Heldigvis har verden gått videre. Så jeg tror ikke at noen barn vil oppleve det samme sviket som jeg opplevde.

Minnesmerke på Smiodden

I 1990 var den første markeringen jeg var på. Det var ganske spesielt. Det føltes godt å ha et sted å gå til. Selv om det ikke var en grav så var det et sted navnet hans sto i en minnestein. Å ha en markering tror jeg er veldig viktig for at det skal bli en sorgprosess.

Bitter

Jeg prøver jo å ikke være bitter. Men jeg er ennå sint. Ja, jeg er ganske forbannet og mest fordi ingen tar ansvar. Det er en ansvarsfraskriving hele tiden. Når de prøvde å få saken gjenopptatt, og regjeringen konkluderer med at det er gjort veldig mange feil. Vi som er etterlatte og de overlevende ble totalt svikta. Så skjer det allikevel ingenting. Ikke så mye som et brev med en unnskyldning. Ingenting, ingen konsekvenser. Norge har tjent så sykt mye på oljearbeiderne av den rådriften de drev på med de arbeiderne. Det burde de fått betalt for. Det kan ikke endre det som har skjedd, men det hadde hjulpet hvis de hadde tatt ansvar.

MARIANNE REVE

By Vilde Omdal, Melanie Solvei, Nghi Vuong Nguyen & Hannah Eileen Johansen
5th February 2024

PERSONAL DETAILS

Daughter of Leif Ø. Reve
Born 1968 (54 years old)
Lives in Klepp

USE AND EXECUTION

We received a tip from Marie Smith-Solbakken that Marianne was interested in talking about the accident. We got in touch with her through Facebook. She has given us permission to add the information she has shared with us to the Memory Bank on 5 February 2024.

Marianne has given us permission to publish the notes from the conversation and include them in the Alexander I. Kielland memorial collection and handed over to the Norwegian Petroleum Museum, the State Archives in Stavanger, the National Library and the Labour Movement Archives so that posterity can benefit from this (Messenger 07.02.24).

MARCH 27TH, 1980

Dad travelled out very early on the day of the accident. He wasn't supposed to be out then. He was off work and mum was in the hospital. He only went out because it was absolutely necessary. I have two older brothers. One who was 15 and one who was 18. And all three of us were spread out in three different places when the accident happened. I was with my grandmother and grandfather who lived in the same neighbourhood. In the evening, my grandparents went to the kitchen and made my supper while I sat in the living room with my colouring book and the TV on. Then I looked over at the TV because there was an extra programme on. The newsreader said there had been an accident in the North Sea. The Alexander L. Kielland had capsized and laid at a 45-degree angle. And that they would provide more information later.

I was very sure that was where my father was. So, I called my grandmother and grandfather and told them to come in and watch the TV because I thought something had happened to my father. We didn't get any information other than what was on the TV.

SHORTLY AFTER THE ACCIDENT

We were in a somewhat unusual situation because we were watching the TV at Sandnes Hospital because my mum was in the hospital. I wasn't allowed into my mum's room because I was a child and could upset her, causing her to become more anxious and worried. I was 11.5 years old, so I was also too young to just stay at home, so I sat out in the corridor at the hospital when my grandmother and grandfather visited my mum. Both aunts and uncles went in and out of her room, but I spent a lot of time in the corridor. I went down to the living room where there was a

small black and white TV. It felt like I sat for hours on end just watching the TV. The screen scrolled down "survivors", "dead" and "missing" from the accident. My father's name was always under the "missing" list.

Funeral

Since they never found him, we never had a funeral. I still don't know why, but mum chose not to have a ceremony or funeral. There was never any closure.

Hope

I spent many years just waiting for him to come back. Because my father always travelled away a lot, which I was used to. But he always came back. He was a big, strong man, so it was very difficult for me to understand that he wouldn't make it and come back.

I was constantly hoping that he would come back until I was 15 years old. Then I became so reality-oriented that I understood that he would never come back. Even if there was no grave, he would never come back. I became very depressed and suffered from a lot of anxiety.

Information dissemination after the accident

Nobody sat down and talked to me about the fact that he had died. No priest, psychologist, or anything like that talked to me. At the time, kids weren't taken seriously. When there was talk of the accident and children entered, the room fell silent. We were met with silence. Children understand more than you think, and even if they don't show these emotions, reactions can come later on.

"Do you wish they would sit down and tell us about the accident?"
Of course! Because I guess I really just had a feeling of abandonment. It was hard to move on when I didn't get any concrete answers.

At school

The accident happened during Easter week, but after the holidays we were sent back to school straight away. When I arrived at school, the teacher had the same look as the other adults. They had a certain expression when they looked at me. I could see that they felt sorry for me, but they didn't say anything. And expressed nothing. None of the teachers talked about what had happened.

We had a big poster in the classroom of a platform that had been displayed in connection with social studies. It stayed up, even after the accident. Every time I went into the classroom and saw the poster, I just felt sick to my stomach. No one else at school had experienced the same thing.

My siblings and I

What's a bit painful, to this day, is that we three siblings were in three separate places when the accident happened. Since my mum was in hospital. We were never together after the accident. So much time passed that we never even talked about it amongst ourselves. We couldn't find comfort in each other, and I wasn't able to deal with my feelings on my own.

Consequences of dealing with emotions on your own

The silence and the total lack of follow-up meant that I was left with a lot of anger inside me as time went on. Which I didn't fully understand at the time, and didn't realise until now in adulthood. This has led to depression and anxiety.

When I was a child, I was just seen as a rascal and a troublemaker. My behaviour wasn't like this before the accident, but having to deal with the emotions on my own made me a troublemaker. I skipped school and didn't want to be there. I had a lot of emotions that I felt from being on my own. So I didn't get an education or anything like that. I've tried a few times, but I haven't been able to finish. And I believe that if I had received follow-up after the accident, my whole situation in life would have been different. I'm completely convinced of that.

The Kielland network

It's only in recent years with the Kielland network that I've been able to meet other children in the same situation as me. That has helped a lot. We have a lot of mutual feelings and experiences.

Anger

In fact, only a few weeks ago we were at a meeting where a crisis psychologist said that anger was very common after such traumas. I've actually recently been able to pinpoint where my anger comes from. It's a bit late to find out now.

How to handle crisis situations for children

What I think is important is that children are taken seriously. That their feelings are taken care of, and that the adults sit down and talk to the children and, most importantly, are honest. Even if it is regarding horrible things, it's very important for the kids to understand. Especially so that they don't feel guilty. Children have a tendency to feel guilt, something I myself experienced.
I felt guilty about two things. The first was that my father shouldn't have travelled at all. I thought for a long time that if I'd just said that he wasn't allowed and that he couldn't travel, that I didn't want to stay with my grandparents, this would never have happened. But I didn't say anything. The other thing I felt guilty about was that when he dropped me off at my grandparents' house, I was a little angry. I didn't want to go to grandma and grandpa's, and I'd never spent the night there before. I was a bit angry when he dropped me off at their house. I didn't hug him. Something I would normally do when he was going to work. It became one of those little things that caused a lot of emotions inside me. A conversation with a psychologist at this point might have saved me from carrying around all these bad feelings.

In a crisis situation, it's also important, based on my experience, that the family is helped as a unit. That they are a unit and are not split up. We were split up and still are. Us siblings have never been able to talk about our feelings and haven't been able to communicate.

Looked another way

Everyone looked the other way because it was easier, I think. At that time, you weren't supposed to interfere. I wish someone had done something instead of just talking about it.

I WASN'T CONSIDERED

When my mum came home from the hospital, I felt a responsibility to behave myself so that she wouldn't be worse off than she already was. All the focus was on her, and I was only supposed to be kind and supportive. I always had to be considerate. I was responsible for her feelings. The family around me didn't behave as they should have, they should have looked after me. Grandma and grandpa had enough with their own grief, they had lost their eldest son. They saw more of their own grief, and so I never feel that they saw that I had lost my father. It's always been everyone else's story. It was always my mother losing her husband. She never said "when your father died". I never felt like I owned the story. I never had a normal grief reaction because I didn't even realise that he wouldn't come home.

My mum was in and out of hospital a lot in the years after the accident, which meant that I was also afraid of losing her and had to stand very much on my own two feet.

MOVED TO KRISTIANSAND WITH MUM AND STEPDAD

Not many years after the accident, my mum found a new husband from Kristiansand. I had to move there with her. My brothers were old enough to stay behind, so it was just me who went with them. When I started at my new school, they weren't informed of my situation. I was a 13-year-old misfit in a way who had to move to an unknown place. The school in Kristiansand suggested that I should go to a different school for difficult children. But they didn't address the reason why I behaved the way I did. They didn't get to the root of the problem.

HAS WHAT HAPPENED AFFECTED HOW YOU DEAL WITH THINGS TODAY?

"It's been difficult to ask for help because you feel that there's no help available. This has led to me not reaching out for help until late adulthood.

NIGHTMARES

In the early years, I had a lot of nightmares. Many of the same nightmares came back over and over again. In one dream, for example, I was looking for my father. When I gave up hope at the age of fifteen, the nightmares subsided, and I slept and slept. I could sleep around the clock, and I became really depressed.

THERAPY

I go to therapy to this day and have done so for about a year. I go to trauma therapy. It has been both good and necessary to go to therapy. I have noticed a big change since I started seeing a psychologist. I've learnt to give myself acceptance for the feelings I've had. They have taught me to understand reactions and actions. I'm working on not being so afraid of loss all the time. In addition, I've had a great need for control all my life, and I've finally understood why I've had this. It helps to have a good understanding of why I am the way I am. I should have had this help a long time ago.

To this day

Fortunately, things are very different today. I realise that you get help quickly. Which I think is a good thing. Fortunately, we have made progress in that field. I don't think any child will experience the same kind of betrayal that I did.

Memorial at Smiodden

In 1990 was the first memorial I attended. It was pretty special. It felt good to have somewhere to go. Even though it wasn't a grave, there was a place where his name was written on a memorial. I think it's very important to have a memorial in order for there to be a grieving process.

Bitter

I try not to be bitter. But I'm still angry. Yes, I'm quite pissed off, and mostly because no one takes responsibility. There's a constant absence of accountability. When they tried to get the case reopened, and the government concluded that a lot of mistakes were made. The bereaved and the survivors were totally let down. And yet nothing happens. Not so much as a letter of apology. Nothing, no consequences. Norway has earned so much money from the oil workers that the exploitation they carried out with those workers. They should have been paid for that. It can't change what has happened, but it would have helped if they had taken responsibility.

EGIL REVE

Av Else M. Tungland

Jeg har ofte tenkt på hvordan det hadde vært å ha en far som voksen.

Det gikk lenge før jeg innså at han ikke kom tilbake, at han var borte. Jeg snakket med han i mange år etterpå. Spurte han om råd. Jeg tenkte alltid at han kom tilbake.

ETTERLATTE AV HANS HERBERT HANSEN (1947-1980) FRA ISLAND

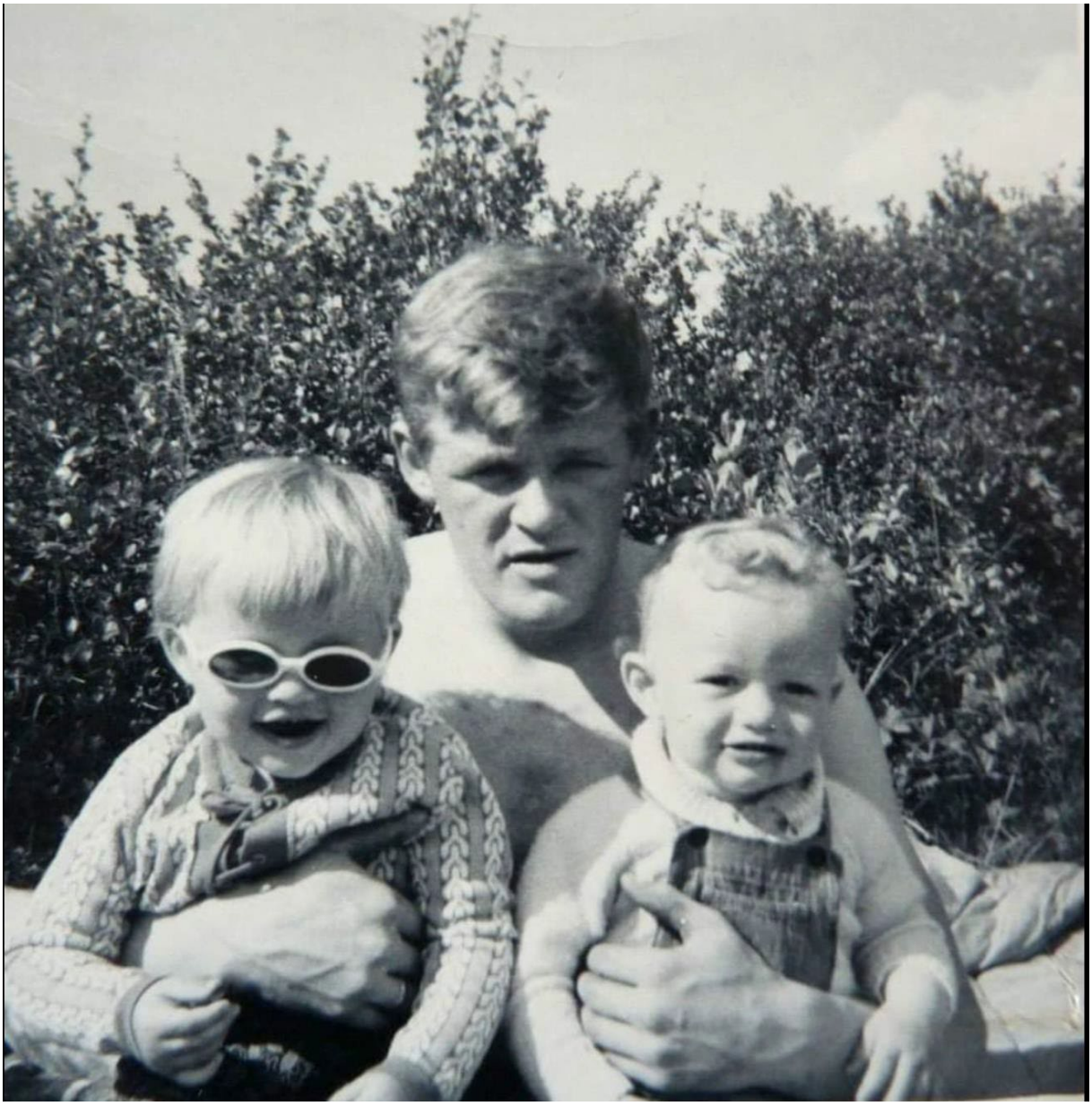

Pabbi, ég og Halli bróðir. Þarna er ég 2ja ára og Halli 1 árs. Foto tilhører Gudny Hansen. Gjengitt med tillatelse.

HALGRÍMUR HANSEN

Halli bróðir (Hallgrímur Hansen) að hjálpa pabba (Hans Herbert Hansen) að bera svifflug búnaðinn upp á fjall. Svifflug = Hangglide- Foto tilhører Gudny Hansen. Gjengitt med tillatelse.

GUDNY HANSEN: KJÆRE DEG

Av Gudny Hansen

GJENNOMFØRING OG BRUK

Gudny Hansen holdt foredrag på Arendalsuka 2018, og har skrevet i avisen (Dagsavisen 15.1.218) om belastningen av å miste sin far Hans Herbert Hansen i ulykken. Samtykket i at notatet kan inngå i minnesamlingen om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv for at ettertiden skal få del i dette. (E-post 14.01.2019)

ARENDALSUKA 2018

Hei,

Jeg er datter av omkomne Hans Herbert Hansen.

Jeg er eldst av 3 søsken og var kun 11 år gammel når jeg mistet faren min i Aleksander Kielland-ulykken. Pappa var kun 33 år gammel når han mistet livet. Mor og far hadde skilt seg og jeg hadde ofte fått lov til å være med pappa på jobb når han jobbet på Island. Før ulykken hadde jeg gledet meg masse å få lov til å reise alene og for første gang til Norge å besøke pappa. Den drømmen ble knust og jeg fikk aldri å se pappa igjen.

27. mars 1980 sto jeg i stuen hjemme på Akureyri og hørte på radioen at Alexander Kielland plattformen hadde veltet. 1 islending var savnet. Jeg tenkte med en gang at dette måtte være pappa. Mamma sto i kjøkkenet og hadde hørt nyhetene og kom med en gang fram i stua, helt stiv og tok rundt meg. Jeg husker at vi søsknene samt mor lå i sengen til mor og grein oss i søvn.

Jeg har ofte tenkt på i etterkant at vi fikk ingen hjelp/omsorg fra det offentlige at bearbeide sorgen, til å komme oss videre, og trodde egentlig at det kun gjaldt oss, da vi bodde på Island. 36 år senere når jeg kom i kontakt med Kielland-nettverket innså jeg at dette gjaldt alle etterlatte. Tidene har endret seg og heldigvis får familier hjelp i dag som ikke fantes den gangen.

Jeg klarer av og til å snakke om pappa uten å gråte og hadde trodd at etter så lang tid måtte jeg vel kunne å snakke om han og ulykken med en normal stemme.
Når Råolje bok 1 ble lansert på Solastranden i november 2016 var det første gang jeg møtte andre som hadde opplevd den samme smerten som jeg, folk som hadde jobbet med pappa og folk som var med å prøve å redde så mange liv som mulig i denne ulykken. Jeg bokstavelig begynte å grine når jeg kom inn og grein nesten hele veien. Dette var en veldig sterk opplevelse og kanskje et steg på veien i å bearbeide sorgen.

Siste 2 årene har Stavanger Aftenbladet skrevet en del om denne forferdelige ulykken i sammenheng med *Råolje*-bøkene som UiS ga ut. Folk som ikke har noen relasjoner med de

som ble rammet av ulykken mener at all den omtalen i det siste gjør vondt verre for de etterlatte. Jeg er ikke enig med de og tror at det er mange etterlatte som ønsker bedre svar.

Vi dør alle en gang, sånn er bare livet. Mormor døde av kreft og det var veldig vondt og sårt å miste henne men det var ikke noe uvisse rundt hennes død.

Jeg har lyst å gi beskjed …
... til de som tror at det er bedre å grave ned omtale om denne ulykken,
... til de som ikke ønsker at sannheten kommer opp og
... til de som ikke ønsker å finne ut av om alle «ryktene» stemmer
at det smerter at tro at du ikke vet hele sannheten.

Jeg vet at jeg er ikke alene om dette.

Jeg skrev «Åpent brev» som Rogalands Dagsavis publiserte tidligere i år. Meningen var ikke å skrive tekst til å få den publisert men til å få tankene mine rundt alt som jeg har hørt og lest de siste 2 årene ned.

Kjære deg,
Har du noen gang mistet noen som står deg nær?
Da vet du hvor mye det smerter og uansett hvor mye du prøver, så går smerten ikke vekk men du lærer etter hvert å leve med den. Jeg samt mange andre var kun barn når våre fedre omkom i Norges største industri ulykke når Aleksander Kielland kantret i mars 1980. I dag er det 37 år siden pappa forsvant i sjøen og aldri ble funnet. 37 år etter ulykken smerter det ennå ufattelig mye og det som kanskje smerter mest er at vite at etterforskningen for ulykkesårsaken var ufullstendig og det ser ut som at myndighetene ikke er interessert i å offentliggjøre den virkelige årsaken.

Det smerter å høre at hvis riggen hadde vært operert i forhold til manualen, hadde pappa og de 122 andre ikke mistet livet.
Det smerter å høre at ansatte om bord fikk ikke nok opplæring, at utstyret om bord hadde feil og ble ikke reparert.
Det smerter å høre at utstyr om bord ikke var sikret så de ansatte ble skadet eller drept før riggen kantret.
Det smerter å høre at pappa og de andre døde da sikkerhetsutstyret ikke virket.
Det smerter å høre hvordan de omkomne ble funnet, uten klær, uten kroppsdeler...
Det smerter å høre at Veritas aksepterte endringer i jobbprosedyrer som var imot manualen.
Det smerter å høre at de ansatte fikk trusler om å miste jobben hvis de snakket om feil bruk av plattformen.
Det smerter å høre at hverken Philips, Stavanger Drilling eller Veritas påtok seg ansvar for ulykken.

Det smerter å høre at Stavanger Drilling profitterte på ulykken.
Det smerter å høre hvor lite hjelp overlevende og pårørende fikk i ettertid av ulykken.
Det smerter å høre at mange viktige opplysninger om ulykken ble holdt skjult.
Det smerter å høre at ulykken kunne ha vært unngått.
Det smerter å høre at Norges omdømme i oljeindustrien var viktigere enn ulykke årsaken.
Det smerter å høre at et av verdens rikeste land med oljefondet som Aleksander Kielland bidro til, ikke ønsker å bruke penger på ny granskning.
Det smerter å høre at det er ikke vilje til å ære pappa og de andre 122 fedrene, sønnene, barnebarna, onklene som omkom med riktig ulykkesårsak.
Det smerter å høre at politikerne i landet nekter å gjenoppta granskningen for å få fram de virkelige årsakene til ulykken og bidra til at vi som står igjen uten våre kjære får fred i sjelen.

I januar var jeg med på seminar som Kielland-nettverket holdt med tema «Hva skjedde med Kielland?» Vitnemål fra mannskapet som jobbet på Alexander Kielland plattformen. Der kom fram mye interessant og dette seminaret gjorde meg ennå mer sikker på at ulykken kunne ha vært unngått og at mange viktige opplysninger ble holdt skjult.

Det smerter uendelig mye at 123 mann omkom fordi at jobbprosedyrer ble ikke fulgt, de hadde ikke god nok manual, de fikk ikke opplæring, de ble ikke hørt hvis noe var feil, instrumentene ble ikke reparert eller byttet ut.

Jeg tror alle vet – også regjeringen - at det har vært gjort feil, men ingen har lyst til å innrømme det og jeg synes det er veldig alvorlig. Om de ikke aksepterer granskning, kan de i det minste innrømme at det har blitt gjort en rekke feil. Det ser ut som det har vært gjort feil på mange forskjellige måter, det er Veritas, det er SD, politiet, granskningskommisjonen. Det er veldig rart at ingen må stå til ansvar. SD fikk millioner i erstatning, mens familier uten hovedforsørger fikk nesten ingen hjelp.

Gudny Hansen
Datter av Hans Herbert Hansen

AUDUR HANSEN: MEMORIES ABOUT MY FATHER

Av Audur Hansen, 25.01.2019.

Gudny, Audun, halgrímur Hansen, Island. Foto tilhører Gudny Hansen.

BRUK OG GJENNOMFØRING

Samtykket i at hennes skriv kan offentliggjøres og inngå i minnesamling om Alexander L. Kielland og overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden får del i dette.

MEMORIES ABOUT MY FATHER HANS HERBERT HANSEN WHO DIED WHEN THE OIL PLATFORM ALEXANDER KIELLAND COLLAPSED IN THE NORTH SEA IN 1980

As a child and as an adult I have never known, from a first-hand experience, what having a father means. Sure I grew up seeing my friends having their fathers around and yes I got to know a couple of male figures in my home, but a father, that I didn't have. And for the most part I didn´t even miss it, what was there to miss – I had no idea what I was missing anyway.

That is until my own children were born, and I saw the relationship they had with their own father, a loving sincere relationship full of trust. It started the minute they were born, he held them and sat by their crib – held their hand when: they were taking their first steps, had their first accident, high fever, a rift with a friend. He was there when they felt lonely, when they experienced success or worries for the future, answering their questions patiently about how

to fix a broken scooter, how to tune a guitar, he shared his life experiences openly with them and told them stories about long gone relatives while going through old photo albums. And then, then I knew what a father was, and then I knew what I had missed. You see, I had just turned 7 years old when my father died (he died on the 31st of march and my birthday was on the 1st of march) and he had been working in Norway on the oil platform for some time by then, and as I lived in Iceland with my mother and my two older siblings, I didn t see much of him. Actually my memories of him are just glimpses, moments that leave the second I try to remember. First memory is not actually of him, but that of the voice recorded tapes he sent my siblings and me from Norway, plus the gifts I remember receiving from him: an orange colored school bag, a necklace and an umbrella. Second memory: I'm six years old at my grandmother's house, a man is ringing the doorbell, and my grandmother sends him away. I can hear that he is asking to see me, but my grandmother is resistant and turns him down. I run to the window and see a man standing still in front of the house and then walking away. Knowing this is my father I want to see him, but my grandmother is upset so I don´t mention it. By that age I guess I had already figured out that my mother´s family didn't appreciate my father much.

I later heard that shortly afterwards he went to Norway, and he never came back to ring the bell.

As an adult, there is always a part of me that is still that little girl by the window, hoping and waiting to see her father. Even though I am 45 years old today, there is still this persistent feeling that pops up out of nowhere as it seems, that my father might have survived the accident, that he didn´t die, that he was rescued suffering memory loss. That glimpse of hope that he might still be alive, and as if by accident I would meet him somewhere and we would know each other immediately. I know that this sounds insane, but see, his body was never found, his being just vanished, and we didn´t have any proof and never could bury him and say our goodbyes. So on Christmas morning when we go to visit our lost ones graves or in the spring when we go to the cemetery to plant flowers for the summer, we have no place to go. Because he isn t there, he isn t anywhere to be found.

Or well yes he is very likely somewhere to be found. He was most likely resting in his cabin at the time of the accident, maybe he was sleeping, I don t know. But wherever he was, that was to become his grave, be it his cabin, a hallway, a common room...inside the Alexander Kielland is probably where the remains of my father are. And I cannot understand how, when the platform was dragged to land to be investigated in the year 1983, the remains of the people that died inside it where not collected, analysed and handed to their families. It makes me so sorrowful thinking that someone made the decision not to bother handing the last earthly remains of the loved ones to the grieving families. And it makes me angry; you know these are somebodies sons and brothers, somebodies fathers.

When my father died, I didn't understand what had happened. I was young and gullible and thought the weather was responsible, and you can't blame the nature, it's just something

uncontrollable. And at the time, I didn't have the wits to investigate, to make up my own opinion about what had really happened. For this event was the single biggest catastrophe in my life, and it changed me, it changed my brother and it changed my sister, for good. And to try and to make sense of it and not to dwell on the painful feelings, I started thinking, well maybe it was just my father´s time to die, maybe his life wasn´t supposed to be longer than 33 years. Today I get really angry thinking about this, and the uselessness of his death: his time wasn t up, somebody decided he, and the other men on board where disposable. That they were worth taking risks with, that financial benefits of few was more important than the lives of many, and that, that is the real reason my father died.

Today, all of this is known, and even after decades of covering up, the truth still manages to emerge, claiming the justice for those men that met their unnecessary deaths on that night. However nobody wants to take responsibility, stand up and just say: We see that wrong was done, because of that innocent people died, we want to provide you and your families with all the information needed to start coming to terms with what happened, and we will make the responsible ones accountable. We will make sure this never happens again.

This is all I want to hear, but instead there is silence, absolution of all responsibility, a void, and you know that is why we are still here, stuck on the 31st of march 1980, and we can´t move forward. Because wrong was done and the wrong hasn t been undone.

I only speak as one daughter of one man on Alexander Kielland, even though I can feel the devastating heartache of every single person who lost a loved one that night. But from me, from just a 7-year-old girl at the time, there are today 4 other persons who, before they were born lost their grandfather. Children who never got to take their first steps or fall asleep in the arms of a loving grandfather, nor can they ask him about memories of old family albums or how it is to fly a kite, they can´t even take flowers to his non existing grave.

There is a feeling, a feeling of heaviness so thick that sits on your chest and no matter how deep you try to breath the heaviness doesn't go away, from your throat down to your stomach, as if something is sitting on you, just giving you enough breathing space to survive, but not to live. That for me is my loss, that for me is my sorrow, and that for me is not having a father!

HANNE LOCK NILSEN: TIL MINNE OM MIN KJÆRESTE SOM OMKOM DA PLATTFORMEN SOM IKKE KUNNE KANTRE, KANTRET.

Likt med det skipet som ikke kunne synke, men som sank.

Om pårørende som ikke var eller er definert som pårørende, men som er sterkt og personlig berørt.

Som i Titanic-historien; Rose ble mot alle odds kjæreste med Jack. De fikk fem kjærlighetsfulle dager om bord på Titanic. Historien om ung og sterk kjærlighet som kun de to visste om. Historien om ham som døde i isvannet, men også om sterk kjærlighet som levde videre i hjertet og gjerningene til Rose.

Det var ingen stor, blå Havets Diamant i min historie, men et ønske fra min kjæreste om han kunne få designe en ring for oss med bokstaven H i diamanter, for Hanne og Hans Herbert, til vi skulle møtes igjen? Dette var våren 1979, mindre enn ett år før plattformen som ikke kunne kantre, faktisk kantret og han ble borte for all tid. Aldri funnet.

Min unge alder og mangel på livserfaring gjorde at jeg var overlykkelig over omsider å ha fått min første båt i utenriksfart. Jeg reiste fra Trondheim ned til Stavanger. Jeg skulle bidra med å klargjøre gasstankeren Venator til å gå utenriks igjen. Min store drøm om å reise rundt til alle verdensdeler, var i ferd med å oppfylles. Jeg ville se verden, kjenne lukta av saltvann og kjenne på bølger, og var innstilt på å sette utdannelse og «det ordinære livet» på vent i 4-5 år.

Så møter jeg en mann som viser tydelig interesse, men som jeg prøver å overse, snakket hyggelig med, men jeg var ikke interessert i å bli kjent med noen akkurat da. Egentlig ble det bare litt støy, det var det siste jeg ville da. Men til tross for min motstand, så ble jeg betatt av ham.

Hans Herbert og jeg rakk i løpet av to måneder å bli godt kjent, så godt at vi ga hverandre et løfte: Vi avtalte å møtes om 4-5 år når jeg var ferdig med min sjømannskarriere. Han skulle også inn i en ny jobb / rolle over en treårsperiode. Vi både ville og skulle møtes igjen for å se hvor vi sto i livet. Ville vi fortsatt ha lyst til å være sammen da? Var han til å stole på? Jeg ville iallfall ha noen år på meg, før jeg skulle ta et varig valg om et livslangt forhold.

Vi var sammen siste gang i mai 1979. Så reiste Venator ut på oppdrag. Hans Herbert ble et godt minne og en visshet om at han skulle jeg treffe igjen. Jeg fikk både 1 postkort og 1 brev fra ham mens jeg var om bord også. Gledelig.

Så i mars 1980 kom nyheten om katastrofen i Nordsjøen. Jeg var hjemme i Trondheim da, ventet på ny hyre på ny båt. Da katastrofen inntraff fulgte jeg med på nyhetene på Dagsnytt, radio osv. Jeg tenkte at jeg kjenner en – 1 – person i hele verden som jobbet i Nordsjøen, av jeg tror ca.

10 000. Hva var oddsene for at akkurat han skulle være en av de savnede liksom? Etter noen dager skulle navn på savnede frigis.

Radiooppleseren begynte på ei lang liste over døde og savnede. Det var lørdag før palmesøndag. Jeg trodde ikke at han hadde vært om bord akkurat da. Om han hadde vært om bord, ville han nok overlevd, det hadde jeg også "bestemt meg for". Stort og brutalt ble sjokket da akkurat han ble lest opp som "Savnet, ikke funnet, død."

Jeg bodde fortsatt hjemme hos foreldrene mine. Og ble sjokkert langt inn i sjela og hjertet. Var det virkelig mulig? Store, sterke mannen, dykker, savnet i havet, eller kanskje innestengt om bord? Han var sosial, det var kveld, kanskje han var innestengt i kinosalen? Eller spilte kort? I kantina? Det ble et tankekjør uten like. Bare kaos og grusomme bilder i hodet mitt.

Jeg hørte videre på nyhetene. De pårørende var i sjokk, det ble etablert krisemottak. Dette var en ny verden for meg. Pårørende ble, slik jeg oppfattet det, definert til ektefeller, foreldre og barn. Det ble varslet samling i Stavanger Domkirke. Skulle jeg fly ned? Ja, men nei. Hvem kunne bli med midt i krisa? Skulle jeg dra alene? Hva om jeg ble spurt hvilken tilknytning jeg hadde til ulykka, ville jeg i det hele tatt klare å snakke?

Ville det være andre der for ham? Jeg visste at hans far allerede var død, men moren levde enda våren før iallfall? Skulle jeg ringe rundt til hoteller for å finne et rom for noen dager? Alene, midt i Påska? I Stavanger? Hvordan, hva, hvem, kaos, kaos, kaos. Mange fra Trondheim var berørt, men de var alle i samme firma. Jeg spurte heller ikke om hjelp, alt virket bare så håpløst. Jeg ble hjemme. Mine foreldre var informert, men vi snakket ikke om jeg skulle dra eller ikke. Det var mer som at: «Slik er livet – hardt og brutalt». Ingen plass for sentimentalitet. Ingen rom for vanskelige følelser, var jo voksen nå, måtte stå på egne ben. (Foreldrene mine, som var vokst opp under 2. verdenskrig, hadde opplevd sine egne sorger, som ikke var bearbeidet, så jeg klandrer de ikke for deres håndtering her.)

Jeg har i 43 år vært lei for at jeg ikke dro ned til Stavanger. Det er det eneste jeg angrer på, og det angrer jeg sterkt på. Da ville jeg nok ha kommet videre i prosessen på en mye bedre måte. Hvorfor lot jeg journalister definere meg til ikke å være en verdig pårørende? Hvem kan si at du er eller du er ikke en pårørende? Andre enn du selv? «En pårørende er en person som står en annen person særlig nær».

Jeg kjente meg som aller nærmeste pårørende, men turte ikke møte opp. «Hvem var jeg, liksom, som trodde at jeg på 20 år var av betydning?» Hva om det kom andre, som vendte meg ryggen fordi de var «mer pårørende enn meg»? Slike tanker hadde jeg. Men kanskje var det ingen der for ham? Ingen? Jeg har tenkt en del på det i ettertid. Tenk å dø i ett fremmed land, og ingen møter opp på Minnegudstjenesten over deg.

Så fikk jeg hyre på ny båt i rederiet, reiste ut og levde i en ny "boble" i 6 måneder. Hodet var fortsatt tidvis kaos. Dro så til Stavanger en tid etter at jeg mønstret av den båten, for å finne ut

om det virkelig var sant. Jeg både trodde og håpet på at var en feil et sted her. Jeg oppsøke derfor adressen og hybelen hans og fikk se med egne øyne: det sto et annet navn på døra. Ute på gata igjen, totalt sjokkert. Da traff jeg en kollega og naboen av Hans Herbert, som husket meg igjen fra våren før. I all hast, før han måtte hoppe inn i en taxi for å rekke ei ferje, så bekreftet han uoppfordret at det var «Min» Hans Herbert som aldri kom inn fra jobben han egentlig ikke skulle ha vært på den dagen. Det var en ekstratur.

Jeg forlot Stavanger med et hjerte som føltes var langt nede i magen. 21 år. Glemmer aldri den sugende følelsen.

Jeg slutta til sjøs etter 3-4 år. Jeg tok utdanning og fikk 8-16 jobb. Jeg var sykemeldt en kort periode i 1999, var bare ikke i form uten at jeg forsto helt hvorfor. Titanic kom på kino i Norge i februar 1998. Hvor mange ganger har jeg ikke sett den? Kjent så inderlig på den smerten til Rose, men også på kraften og motet og optimismen til Jack. Så sitter jeg hjemme i sofaen og strikker julegaver, og TV-en står på. Sleipnerulykka: Katamaran-båten som hadde kjørt seg på et umerka skjær i høstmørket. Kaos, leteaksjoner, og jeg oppdaget at jeg bare gråt og gråt, men koblet ikke mitt tap til Sleipnerulykka. Jeg skjønte ikke det selv! Men herifra fikk heldigvis hjelp av psykolog. Et ledd i min sorgbearbeiding nå, nesten 20 år etter Katastrofen, var å lese alt om Kiellandulykka som biblioteket hadde tilgang til, og videre å sende noen ord til Kian Reme som selv hadde mistet, og var blitt talsperson og leder i nettverket av pårørende etter Kiellansulykka. Det var ingen andre jeg kunne henvende meg til, ikke noe «offisielt» kontor eller rådgivning. Vel, jeg skrev til Reme, og fortalte også at om Hans Herbert sine barn kom til å ta kontakt med ham, så fortell de gjerne at jeg kjent deres far og kan fortelle litt om hans liv i Stavanger det siste året. Jeg fikk et hyggelig svar tilbake, hvor han viste til at brev til Hans Herbert sin mor etter hvert kom i retur. Mer visste han ikke.

Jeg kjøpte ett gullsmykke med tro, håp og kjærlighet, som jeg gikk med til minne om ham i flere år.

Jeg levde videre, og har sørget for å leve et rikt liv med «mye kjekt og show». Har tre flotte barn, seks barnebarn, syklet Trondheim- Oslo mange ganger, syklet Oslo-Paris, deltatt på Triatlon, svømt til Munkholmen bare fordi jeg hadde lyst, padlet litt kajakk, hoppet tandem fallskjerm og kjørt tung motorsykkel.

Når jeg ser opp på stjernehimmelen, tenker jeg på ham. Ute på havet også. Fredfullt og fint. Hans Herbert var åpen for overnaturlige hendelser. Jeg har flere eksempler, samtidig som jeg også etter hvert har åpnet opp for å observere og ta inn inntrykk. Da jeg for første gang besøkte stedet han kom fra i august 2021, fikk jeg en uforklarlig uke med mange og sterke og svært gode inntrykk. Vemodig, men samtidig svært takknemlig.

Hans Herbert var en flott mann, en glad og munter fyr som hadde lett for å smile og le, han var raus med gode, tette klemmer og sine lange, sterke armer. Han ble godt likt av mine arbeidskollegaer og sugde til seg kunnskap og språk og var en god person å være rundt. Skulle jeg heller satse på Nordsjøen etter første båten?

I utenriksfart på den tiden var det ingen restriksjoner på alkohol, bare man møtte edru og klar på jobb. På Nordsjøen var det null-toleranse. Ingen alkohol. Alkotester før ombordstigning i Helikopteret. Greit nok, men det var jo heller ikke nye steder eller nye land å komme til, heller ikke klima som gjorde det nødvendig med et avkjølende bad i utendørs svømmebasseng i Nordsjøen. Nei; utenriks sjøfart var min vei. Jeg var ikke i tvil. Jeg holdt på drømmen min.

Hans Herbert var en «cowboy». Han hadde jobbet litt i smia til sin far og onkel, på en fiskebåt, han var hangglider- instruktør hjemme og jeg jublet over det, for det var noe jeg hadde lyst til å prøve. Tenk å fly, fri som fuglen? Wow. Han var vel det vi kunne kalle en våghals og «rocken roller». Han var barn av sin tid. En «68-er», med alt fra hippiebevegelsen, opposisjon mot autoriteter, The Rolling Stones, sterk fagbevegelse, raske oljepenger, på full fart inn mot 80-tallet og «jappetiden». Han var cool, han kunne danse som om han eide hel verden, han duftet aldeles nydelig og hans favorittblomst var plukket etter duft. Jeg kommer aldri til å glemme ham. Lukta av ham. Optimismen hans. 43 år etter at 32 åringen døde, sitter jeg fortsatt med sår i hjertet, men samtidig utrolig glad for å ha fått disse to månedene sammen med ham. Mange gode minner. Jeg både føler og kjenner hans urkraft og hans strålende vesen. Og som hans storesøster sa i det hun la hånden sin over min: «Du kommer til å møte han igjen».

Jeg har vært på monumentet Brutt Lenke to ganger. Første gang var i 2002. På gjennomreise egentlig. Jeg tok da av meg smykket mitt, fant en fin stein, surra lenka rundt og kasta det ut i sjøen ved navneplatene. «Tro, håp og kjærlighet». Mente det var mitt siste farvel.

Men jeg måtte tilbake i høst, over 20 år etter det igjen. Da dro jeg ut alene, tidlig på morgenen. Været var ikke det beste, men det var så vanvittig med regnbuer; nærmest et redigert lys-show i vakre farger, flere vedsiden av hverandre, den siste buen kom helt opp i fjæresteinene der jeg hadde kastet gullsmykket 20 år tidligere. Wow.

Hans Herbert pleide å sitte og venter på meg da jeg kom inn med taxibåten, når han selv ikke var ute på en eller annen rigg, kortere eller lengre turer. Jeg ser ham fortsatt levende for meg på fortøyningspælen, sittende med den brune semska-frakken, papir-VG og en cola og et varmt og kjærlig blikk.

Hanne Lock Nilsen, 63 år, fra Trondheim.
Sterkt og personlig berørt.

HANNE LOCK NILSEN: IN MEMORY OF MY SWEETHEART WHO DIED WHEN THE PLATFORM THAT COULDN'T CAPSIZE CAPSIZED

Like that ship that could not sink but sank.

About relatives who were not or are not defined as relatives, but who are deeply and personally affected.

As in the Titanic story; Rose became Jack's girlfriend against all odds. They had five love-filled days on board the Titanic. The story of young and strong love that only the two of them knew about. The story of the man who died in the ice water, but also of a strong love that lived on in Rose's heart and deeds.

There was no big, blue Heart of the Ocean diamond in my story, but a wish from my boyfriend that he could design a ring for us with the letter H in diamonds, for Hanne and Hans Herbert, until we would meet again? This was in the spring of 1979, less than a year before the platform that couldn't capsize actually capsized and he disappeared forever. Never to be found.

My young age and lack of life experience meant that I was overjoyed to have finally acquired my first boat in international shipping. I travelled from Trondheim down to Stavanger. My job was to help prepare the gas tanker Venator for travelling abroad again. My big dream of travelling around the world was about to be fulfilled. I wanted to see the world, smell the salt water and feel the waves, and I was prepared to put my education and "ordinary life" on hold for 4-5 years. Then I meet a man who shows clear interest, but whom I try to ignore, chatted pleasantly with, but I wasn't interested in getting to know anyone right then. Actually, it was just a bit of noise, it was the last thing I wanted then. But despite my resistance, I became infatuated with him. Hans Herbert and I managed to get to know each other well within two months, so well that we made a promise to each other: We agreed to meet again in 4-5 years when I had finished my seafaring career. He was also going into a new job/role over a three-year period. We both wanted and needed to meet again to see where we were in life. Would we still want to be together then? Was he trustworthy? I wanted at least a few years before making a permanent decision about a lifelong relationship.

We were together for the last time in May 1979. Then Venator went on a mission. Hans Herbert became a good memory and I was certain that I would meet him again. I received one postcard and one letter from him while I was on board as well. That was gratifying.

Then in March 1980 came the news of the disaster in the North Sea. I was at home in Trondheim then, awaiting new hire on a new ship. When the disaster occurred, I followed the news on Dagsnytt, radio, etc. I thought to myself that I know one - 1 - person in the whole world who works in the North Sea, out of I think around 10,000. What were the odds that he would be one of the people missing? After a few days, the names of the missing were to be released.

The radio announcer started a long list of dead and missing persons. It was the Saturday before Palm Sunday. I didn't think he had been on the rig at the time. If he had been on board, he would probably have survived, I had also "made up my mind". The shock was huge and brutal when he was read out as "Missing, not found, dead."

I was still living at home with my parents. And I was shocked to the very core of my soul and heart. Was it really possible? Big, strong man, a diver, missing in the sea, or maybe trapped inside? He was social, it was evening, maybe he was locked up in the cinema? Or playing cards? In the cafeteria? It was a mind race like no other. Just chaos and horrible images in my head.
I kept listening to the news. The relatives were in shock, a crisis centre had been set up. This was a new world for me. As I understood it, relatives were defined as spouses, parents and children. A gathering was announced in Stavanger Cathedral. Was I going to fly down? Yes, but no. Who could come with me in the middle of the crisis? Should I go alone? What if I was asked what connection I had to the accident, would I be able to talk at all?

Would there be others there for him? I knew his father was already dead, but his mother was still alive the spring before at least? Should I call around to hotels to find a room for a couple of days? Alone, in the middle of Easter? In Stavanger? How, what, who, chaos, chaos, chaos. Many people from Trondheim were affected, but they were all in the same company. I didn't ask for help either, everything just seemed so hopeless. I stayed at home. My parents were informed, but we didn't talk about whether I should leave or not. It was more like: "This is life - hard and brutal". No room for sentimentality. No room for difficult emotions, I was an adult now, had to stand on my own two feet. (My parents, who had grown up during World War II, had experienced their own grief, which had not been processed, so I don't blame them for their handling here.

I have been sorry for 43 years that I didn't go down to Stavanger. It's the only thing I regret, and I regret it deeply. I would probably have moved forward in the process in a much better way. Why did I let journalists define me as not being a worthy next of kin? Who can say that you are or you are not next of kin? Other than yourself? "A next of kin is a person who is particularly close to another person".

I felt like the nearest next of kin, but I didn't dare turn up. "Who was I, anyway, to think that at 20 years old, I was of any importance?" What if others came along and turned their backs on me because they were "more of a next of kin than me"? I had thoughts like that. But maybe there was no one there for him? No-one? I've thought about it a lot in retrospect. Imagine dying in a foreign country and no one turning up at your memorial service.

Then I was hired on a new boat by the shipping company, travelled overseas and lived in a new "bubble" for six months. My head was still occasionally in chaos. I went to Stavanger some time after I signed off that boat, to find out if it was really true. I both believed and hoped that there had been made a mistake. I therefore went to his address and his bedsit and saw with my own eyes: there was another name on the door. Out on the street again, totally shocked. Then I met a

colleague and neighbour of Hans Herbert, who remembered me from the previous spring. In a hurry, before he had to jump into a taxi to catch a ferry, he confirmed without being asked that it was "My" Hans Herbert who never came back from the job he wasn't supposed to be at that day. It was an extra trip.

I left Stavanger with a heart that felt like it was deep in my stomach. 21 years old. I'll never forget that sinking feeling.

I left seafaring after 3-4 years. I went to university and got an 9-5 job. I was on sick leave for a short period in 1999, I just wasn't in shape without fully understanding why. Titanic came to the cinemas in Norway in February 1998. How many times have I seen it? I felt so deeply the pain of Rose, but also the power, courage and optimism of Jack. Then I sat at home on the sofa knitting Christmas presents, and the TV was on. The Sleipner accident: The catamaran boat that had run aground on an unmarked reef in the autumn darkness. Chaos, search and rescue operations, and I realised that I just cried and cried, but didn't connect my loss to the Sleipner accident. I didn't realise it myself! But I was lucky enough to get help from a psychologist.

One part of my grief processing now, almost 20 years after the disaster, was to read everything about the Kielland accident that the library had access to, and also to send a few words to Kian Reme, who had also lost someone, and had become the spokesperson and leader of the network of relatives after the Kielland accident. There was no one else I could turn to, no "official" office or counselling. Well, I wrote to Reme, and also told him that if Hans Herbert's children were to contact him, please tell them that I knew their father and could tell them a little about his life in Stavanger during his last year. I received a pleasant reply in return, in which he pointed out that letters to Hans Herbert's mother were eventually returned. That was all he knew.
I bought a gold necklace bearing faith, hope and love, which I wore in memory of him for several years.

I lived on, and have made sure to live a rich life with "lots of fun and show". I have three beautiful children, six grandchildren, I have cycled Trondheim-Oslo many times, cycled Oslo-Paris, participated in triathlons, swam to Munkholmen just because I felt like it, kayaked a little, tandem parachuted and ridden heavy motorcycles.

When I look up at the starry sky, I think of him. Out at sea too. Peaceful and beautiful. Hans Herbert was open to supernatural events. I have several examples, while I have also gradually opened up to observing and taking in impressions. When I visited the place he came from for the first time in August 2021, I had an unexplainable week with many strong and very good impressions. Sad, but at the same time very grateful.

Hans Herbert was a great man, a happy and cheerful guy who was quick to smile and laugh, he was generous with good, tight hugs and his long, strong arms. He was well liked by my work colleagues and soaked up knowledge and language and was a good person to be around. Would I rather focus on the North Sea after the first boat?

In international shipping at the time, there were no restrictions on alcohol, as long as you turned up to work sober and ready to work. In the North Sea, there was a zero-tolerance policy. No alcohol. Breathalyser tests before boarding the helicopter. Fair enough, but there were no new places or new countries to visit, nor a climate that necessitated a cooling dip in an outdoor swimming pool in the North Sea. No; international shipping was my path. I had no doubts. I held on to my dream.

Hans Herbert was a "cowboy". He had worked a bit in his father and uncle's forge, on a fishing boat, he was a hang-gliding instructor back home and I was excited about it, because it was something I wanted to try. Imagine flying, free as a bird? Wow. He was what you might call a daredevil and a rock 'n' roller. He was a child of his time. A "68er", with everything from the hippie movement, opposition to authority, The Rolling Stones, strong labour movement, fast oil money, full speed ahead into the 80s and the "yuppie era". He was cool, he could dance like he owned the world, he smelled absolutely beautiful and his favourite flower was picked by scent. I'll never forget him. The smell of him. His optimism. 43 years after the 32-year-old died, I still have a wound in my heart, but at the same time I'm incredibly happy to have had these two months with him. Many good memories. I both feel and recognise his primal force and his radiant nature. And as his big sister said when she put her hand over mine: "You will meet him again".

I´ve been to the Broken Chain monument twice. The first time was in 2002. Just passing through really. I took off my necklace, found a nice rock, tied the chain around and threw it into the sea, next to the name plaques. “Faith, hope and love.” It was supposed to be my last farewell.
But I had to go back this autumn, over 20 years since last time. I went out alone, early in the morning. The weather was not the best, but there was an incredible number of rainbows; almost like a planned lightshow in beautiful colours, several rainbows next to each other, and the last rainbow reached the shore where I´d thrown the golden necklace 20 years earlier. Wow.
Hans Herbert used to sit and wait for me when I came in with the taxi boat, when he himself wasn´t out on some rig, for shorter or longer trips. I can still picture him vividly at the mooring pole, sitting with the brown suede coat, a paper VG, a coke, and a warm and loving gaze.

Hanne Lock Nilsen, 63 years old, from Trondheim.
Strongly and personally affected.

FAMILIEN HASLUND FRA RÆVESAND PÅ TROMØYA MED SØSTER, VENNER, NABOER OG VERGE

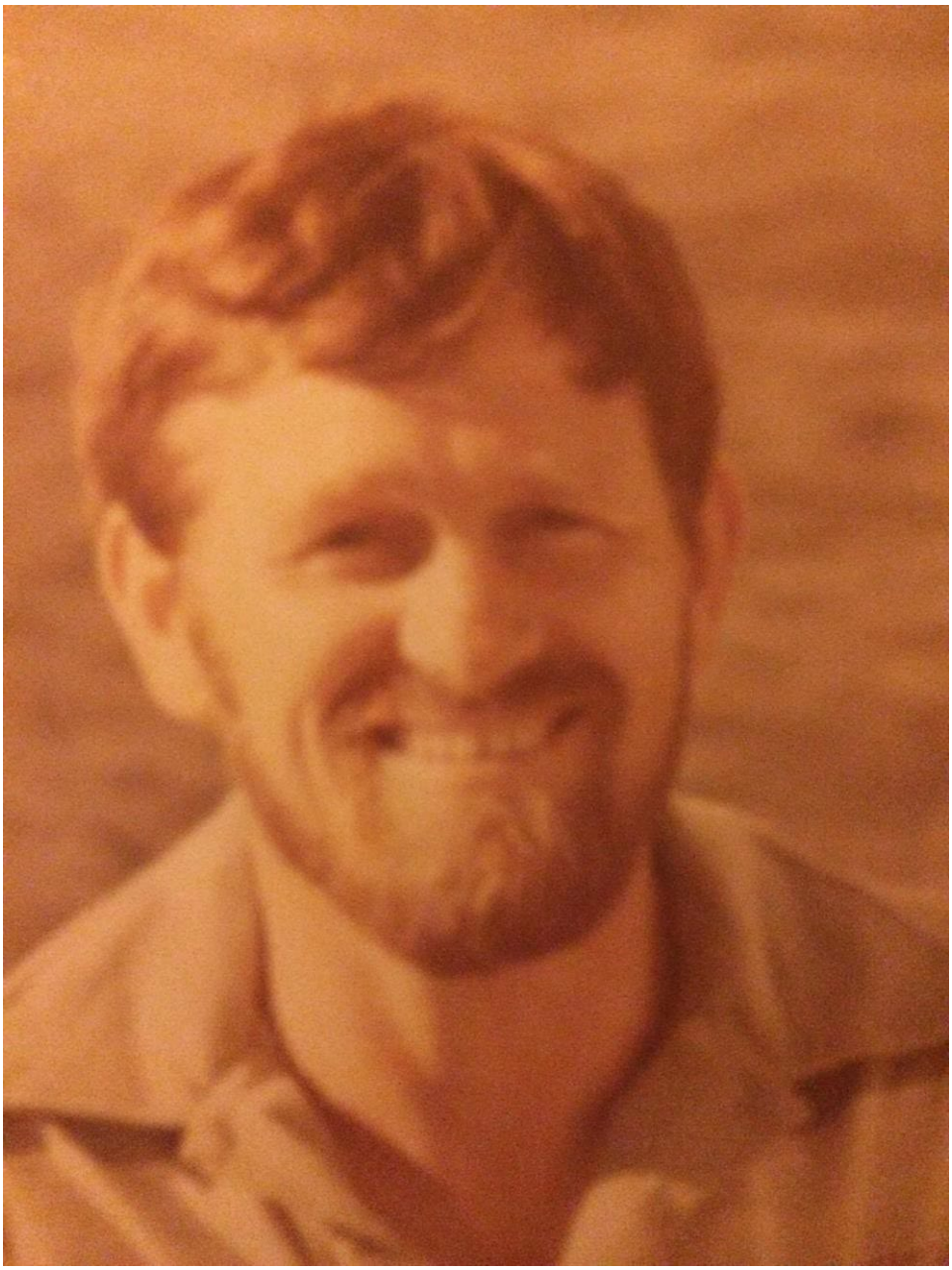

Fredrik Haslund (1939-1980). Foto tilhører Merete Haslund. Gjengitt med tillatelse.

BERIT SYNNØVE HASLUND

PERSONALIA

F: 1941

Enke etter Fredrik Haslund.

GJENNOMFØRING OG BRUK

Det ble gjennomført en felles samtale, på Sola strandhotell, 3. juni 2016 med

Merete Haslund, Berit Synnøve Haslund og Wenche Skadberg.

i tillegg til at vi også hadde en felles samtale med Kian Reme. Det er utarbeidet et fellesnotat fra telefonsamtale og samtale på Sola strandhotell som er sendt til gjennomlesing og korrigering hvor Merete tar ansvar for å involvere sin tante og mor.

Det bes om samtykke til å kunne bruke notatet som et grunnlagsdokument i fremstillinger av Alexander L Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer.

Samtykke til at notat fra samtalen kan offentliggjøres og inngå i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken som overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden kan få del i dette. (Telefon 26.01.2019)

KOMMENTAR

Husker lite fra de dagene det skjedde, vi skulle ha konfirmasjon, jeg måtte tenke på det. Merete husker hva som skjedde.

Det kan være tøft å ikke vite, men verre å ikke vite. Ønsker å vite hva som skjedde.

MERETE HASLUND

Av Marie Smith-Solbakken

PERSONALIA

f. 1967

meretehaslund@gmail.com

BAKGRUNN

Rævesand på Tromøya utenfor Arendal
Datter av maskinist Fredrik Haslund (40 år) og Berit Synnøve Haslund
Lærer
Leder i Kirkens bymisjon

GJENNOMFØRING OG BRUK

Merete Haslund ble kontaktet via Facebook 28.mars 2016 etter å ha kommentert ulykken på NOG sin side. Det be gjennomført telefonsamtale den 27.mai 2016 og tatt notat fra samtalen. Det ble gjort avtale om et personlig møte på Sola strandhotell fredag 3. Juni.2016. På Sola Strand Hotel møtte Merete Haslund sammen med sin faster Wenche Skadberg f.1944 og mor Berit Synnøve Haslund 1941. Det ble gjennomført en felles samtale, i tillegg til at vi også hadde en felles samtale med Kian Reme.

Det er utarbeidet et fellesnotat fra telefonsamtale og samtale på Sola Strand Hotell som er sendt til gjennomlesing og korrigering hvor Merete tar ansvar for å involvere sin tante og mor. Korrigert notat mottatt 8. juli 2016. Korreksjoner innarbeidet

Samtykket i å kunne bruke notatet som et grunnlagsdokument i fremstillinger av Alexander L Kielland-ulykken herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer. (E-post 08.07.2016).

Samtykket til at notat fra samtalene offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden får del i dette. (Telefon 26.01.2016).

MIN FAR

Vi kommer fra Rævesand på Tromøya, som er et av de eldste stedene på Tromøya, et sted som bærer preg av sjøfart. Min far hadde en lang karriere på sjøen før han omkom i Alexander L Kielland-ulykken. Han startet med å seile utenriks, så var vi hele familien i Trinidad i 3 år, deretter var han på boreriggen Håkon Magnus før begynte han på Ekofisk. Han var ansatt i Phillips. Det var hans første tur på Alexander L Kielland.

Egentlig skulle han ikke vært ut da plattformen veltet. Han hadde byttet med en kamerat for å være hjemme i konfirmasjonen til min eldste bror. Min far var en uredd person, han likte utfordringer. Han var aldri redd. Han var maskinist. Han skulle ha ansvar for sikkerhet.

Han var ikke klar over at plattformen var i så dårlig forfatning. Jeg tror ikke at han trodde at den ville gå rundt når den krenget.

AVSKJED

Før han reiste ut den siste gang, gikk vi opp en liten gressbakke og pratet sammen. Jeg holdt han i hånda. Vi hadde kjørt hen i en gull Opel, Opel kadett, for vi skulle hente tanten og onkel hans. Jeg stilte to spørsmål til min far mens vi gikk: «Pappa kan den plattformen du skal på kantre ?» Jeg var alltid litt redd når han skulle reise. Han var uredd, og forklarte så godt han kunne. Det er en plattform som ikke kan kantre, sa han, og forklarte at den har fem bein og den flyter. Han kom med flere tekniske detaljer.

Neste spørsmål var «Tror du på Gud?»" Han sa selvfølgelig gjør jeg det. Jeg og min yngste bror ga han 14 klemmer om kvelden før han reiste. Jeg våknet fem om morgenen da han skulle reise, stod opp og ga han en ekstra klem.

Da den kantret ble det spesielt, fordi vi hadde snakket så mye om det før han dro.

DE FØRSTE DAGENE MED HÅP, VENTING OG FORTVILELSE

Jeg satt og så på TV en helt alminnelig torsdag sammen med resten av familien. Kari Sørbø kom på skjermen og sa det. Jeg skjønte det med en gang. Dette her har ikke pappa klart, tenkte jeg. Minstebror spurte om dette er den plattformen pappa er på. Det ble stille i stuen, og han løp gråtende ned på rommet sitt.

NÅR DET KOM PÅ TV

De neste dagene visste vi ikke noe. Vi hadde akkurat fått telefon før min far reiste ut. Den grå skivetelefonen ble fokus de neste dagene. Den ble et symbol på venting, håp og fortvilelse. Når ringte den ?

Vi visste ikke noe før lørdag ettermiddag. I de dagene vi ventet, er det jeg husker best atmosfæren som var helt annerledes enn ellers. Det var spesielle dager. En spesiell rastløshet fulgte i de dagene vi ventet. Jeg synes jeg husker fra time til time.

STADFESTELSE

De ringte fra Stavanger. Han var ansatt i Phillips. Da reiste to av mine onkler til Stavanger, de var med på identifiseringen av min far.

Pappa ble identifisert på lørdag. Det ble bekreftet lørdag ettermiddag klokken tre. Da jeg kom hjem fikk vi beskjed. Vi var mange i huset. Det var min onkel som ga beskjeden. Bror til min mamma.

Jeg fikk ikke se han, ville se han. Det er jeg lei for. Jeg fikk beskrivelse av han at han hadde et skrubbsår i pannen.

Innerst inne visste jeg det, når Kari Sørbø meldte om ulykken på TV.

STOREBROR ER KONFIRMANT

3 - 4 uker etterpå hadde min bror konfirmasjon. Min far hadde byttet vakt for å være tilstede. Alle visste det. Han skulle ikke vært ute da.

MINSTEBROR ARE HASLUND

Min bror som er 4 år yngre enn meg, var 9 år da det skjedde og har problemer med å huske i detalj, han fikk en reaksjon da han selv ble pappa.

MIN MOR BERIT SYNNØVE HASLUND

Min mor måtte stålsette seg, hun fikk livet til å gå videre, samtidig som hun hadde sin egen sorg. Hun har hatt gode folk rundt seg. Mamma har en formidable styrke, hun hjalp oss tilbake til hverdagen, selv hvor svart det må ha vært rundt henne. Det er rart å tenke på hvordan hun klarte det. Vi ble loset gjennom sorgen på en sånn måte at vi klarte oss. Jeg ville ikke på overnatting, jeg ville ikke være borte, hun hjalp meg ut. Hun var sterk.

NÆRMILJØET VÅRT

Vi fikk ingen oppfølging fra selskapet pappa jobbet i. Støtten fikk vi fra nærmiljøet. Jeg har en fantastisk venninne, hun var fantastisk, i alle år, hun har vært en stor del av vår historie. Naboene på Tromøya stilte opp for oss. Ulykken er alltid et tema for oss hver gang vi møtes. Hun som venninne og jeg som pårørende. Det er noe vi bærer med oss hele livet. Det er fordelen med å komme fra en liten plass. Alle visste hva som var skjedd, og følte med oss.

Når vi kommer fra et lite miljø, er det ofte naboene som trør til. Det gjorde de for oss.

SKOLEN DEN GANG

Det ble ikke satt i gang tiltak. Lærerne var obs en stund. Så ble det normalisert. Det verste var

å ha om Oljenorge og se bilde av en plattform med beina i været i lærerboka. Jeg var sjenert og ble flau og følte at alle så på meg.

Når jeg ble spurt om hva din pappa gjorde, svarte jeg han jobber ikke med noe, ikke nå.

Erstatning

Vi fikk 50 tusen til hver av oss unger og mor fikk 200 tusen. Pappa hadde livspolise, og var forut for sin tid. Vi klarte oss greit økonomisk. Han hadde nok tenkt at vi skulle klare oss også uten han.

Vergen Bjørn Hansen

Bjørn Hansen var vår setteverge. Bjørn var en som mamma kunne rådføre seg med når det gjaldt barnas økonomi og andre ting som kunne være utfordrende. De var gode venner og naboer og møttes ved behov. Vi fikk erstatning på 50 000 som ble brukt til utdanning. Mamma var tydelig på at de pengene skulle brukes til skole.

Han sier til meg ofte når jeg møter han: «Jeg savner din far noe veldig. Alt var så enkelt for Fredrik. Uansett hva det var, alt var lett. Han var alltid positiv.» Da jeg fortalte at jeg skulle bli intervjuet sa han igjen at han savner han så, han klarte ikke å holde tårene tilbake. «Ha en fin tur Merete, sa han, og hils fra vergen.»

Snuing og senkning hva det betydde?

Bruker 3 år på å snu den, og tre uker, så pang er den senket. Hvorfor ?

Huske og glemme

Jeg husker alt klart, fra time til time, i den minste detalj. Alt husker jeg, som om alt var filmet. Mamma har glemt mye av det som skjedde. Vi snakket ikke så mye om det i oppveksten at vi mistet pappa, men vi snakker om det nå. Det er enkelte ting hun ikke husker. Jeg husker i detalj, og de rundt husker. Når jeg forteller så husker hun mer. Hun klarer å gjenkalle mer og mer.

Det er aldri en dag uten at tankene mine streifer innom min far. Hva tenkte han på da den gikk rundt og hva tenkte han når han lå der i sjøen. Du stiller så mange spørsmål. Jeg tror ikke han trodde at den kunne kantre.

MEG I OFFENTLIGHETEN

Jeg har ikke snakket offentlig om å det før for ett år siden. Å snakke om det offentlig gjorde noe med meg. Det tok lang tid før jeg turte å si ja. Jeg har fortalt om det å miste på en temakveld i Trefoldighetskirken i Arendal og kreftforeningen i Aust og Vest Agder. De ønsker å få historier om det å miste. Jeg hadde foredrag om Kielland-ulykken og det å miste.

Mamma var også med på det første foredraget i april 2015. Jeg holdt foredrag om ulykken og det å miste pappa. Mange av de menneskene som var der visste om oss. Mamma opplevde at mange av de som var der når jeg holdt foredraget, kom til henne og snakket med henne etterpå. Det det ga henne en styrke.

TIDEN ER INNE

Tiden er inne for å sette ord på det nå. Det kan snakkes om nå. Dette er historie og en del av velferdssamfunnet vårt, og prisen noen av oss har betalt for å oppnå det vi har fått til i landet vårt.

TAPET, SAVNET OG SORGEN

Det er mulig å gå videre, men du kan velge å bruke erfaringene til noe, eller gjemme det inni deg. Alle bærer på en sorg, eller får en sorg.

Jeg ble fort voksen. Jeg bestemte meg for å ta det med meg. Det var for tidlig for meg, mine brødre og min mor at vi mistet pappa. Men vi må ta det tapet med oss. Det har preget livet mitt siden jeg var 13 år. De sporene satte seg fast, og har hatt betydning for de valgene jeg gjorde og det livet jeg lever.

Mange kjenner bitterhet. Bitterhet kan ikke løse sorgen eller hva som skjedde. Minnene som jeg har etter min far vil være i mitt hjerte og mitt sinn for bestandig. Jeg vil leve med det. Jeg vil ikke skyve det bort. Jeg vil ha det. Vi vil alle oppleve at sorgen tar oss, vi må finne en måte å leve med det.

LÆRDOM

Å leve her og nu, ikke utsette å fortelle folk rundt deg hva de betyr for deg og ta øyeblikkene med har jeg lært. Det er ikke en klisje å gripe dagen. Det har festet seg veldig i meg fra jeg var 13.

KONSEKVENSER

Sikkerheten ble satt på dagsorden. Alle ble mer bevisst på det.

LÆRER

Som lærer kan jeg huske en gutt jeg møtte som satt alene ved bålet. Jeg satte meg ned med han og spurte hva det var. Han fortalte at han hadde mistet pappaen sin, og de var ofte ute i naturen og tente bål. Over bålet kom sorgen tilbake. Jeg fortalte om meg selv, og at jeg hadde mistet pappaen min, og vi fikk en fin samtale. Jeg fortalte at jeg hadde gjemt pappaen min i hjertet mitt, og sa at det måtte han også gjøre. Jeg skjønte han forstod, og litt etter var han med i leken med de andre.

Sola Strand Hotell, 3. juni 2016

Merete Haslund, Berit Synnøve Haslund og Wenche Skadberg var med på samtalen 3. Juni 2016.

Hans Inge Fagerviks sang til Merete om Pappa

Av Hans Inge Fagervik (2016)

Hans Inge Fagervik er mannen til Merete Haslund. Han har laget tekst og melodi til denne sangen, som er om Merete og hennes pappa Fredrik Haslund.

Pappa

Jeg har en hemmelig venn som bor oppe i himm´len
Jeg kan vinduet hans midt i stjernevrim´len
Jeg fikk en gave av ham før han reiste dit
Det har jeg gjemt her inne, inni hjertet mitt
Det er et modem som jeg kaller kjærlighet
Men ingen vet det, det var hemlighet

Pappa jeg savner deg så
Skulle ønske jeg var hos deg må
At du er borte er umulig å forstå
Pappa jeg savner deg

Jeg trekker aldri for gardin når jeg skal sove
For han vil se meg, derfor har jeg måtte love
Og når jeg vet det, har jeg det ganske greit
Selv om mange ting på dagen har vært leit
Og i drømmene så kobler jeg meg til
Og da snakker jeg med pappa som jeg vil

Pappa jeg savner deg så
Skulle ønske jeg var hos deg må
At du er borte er umulig å forstå
Pappa jeg savner deg

(Gjengitt med tillatelse fra Hans Inge Fagervik og Merete Haslund 26.01.2019)

ARE HASLUND

Av Marie Smith-Solbakken, 12. februar 2019.

PERSONALIA

f. 1971

are.haslund@gmail.com

Samtykket i at notat fra samtalene offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden får del i dette. (E-post 13.02.2019)

BAKGRUNN

Rævesand på Tromøya utenfor Arendal
Sønn av Berit Synnøve og Fredrik Haslund (40 år) maskinist
Gått på skole på Tromøya, bodde hjemme i huset som min mor og far bygget, jobbet et par år, ingeniørskolen innen data.
Jobber nå som teamleder i software i en bedrift i Grimstad, Powel.
2 egne barn og 3 bonusbarn

BARNDOMSHJEMMET

Bodde en periode i Molde. Flyttet tilbake til Tromøya i 2015 og overtok barndomshjemmet. Litt spesiell reise og overta det. Det var et hus som min far var med å bygge. Vi har pusset opp en del og sett litt ånden fra før, og prøvd å videreføre det. Litt spesiell atmosfære, litt godt å ta videre det som engang ble startet da foreldrene mine bygde. Kontinuiteten.

BRUK GJENNOMFØRING

Kort samtale sommeren 2017 med Marie Smith-Solbakken og Hans-Jørgen Wallin Weihe. Oppfølgingssamtale 28. januar og 12. februar 2019.

Samtykket til at notat fra samtalene offentliggjøres og inngår i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden får del i dette.

HUSKER ULYKKEN VELDIG GODT

Var bare 8 ½ år, husker det ekstremt godt. Husker hvor vi satt i huset. Husker nyhetssendingen som kom. Vanligvis så vi ikke på nyheter, men vi samlet oss og så på ekstrasendingen. Skjønte med en gang at det var den riggen pappa var på. Spurte mamma, og i forfjamselsen sa hun nei, men jeg skjønte at det ikke var sånt, og sprang ned på rommet mitt og hylgrein. Hun

husker ikke selv hva hun svarte. Tror det var en forsvarsmekanisme fra hennes side, hun fikk jo også beskjeden først på TV.

Det er noen timer da som har brent seg fast. Mamma kom etter, og sa at det var den riggen som pappa var på som var gått rundt. Jeg ble med opp til søsknene mine. Prøvde å puste og gjøre det beste ut av det. Det blir et vakuum i en slik situasjon. Må prøve å finne ut av det på en god måte. Det finnes egentlig ikke en god måte. Det gikk noen dager før vi fikk vite utfallet.

Mamma har et sitat som sier alt: Det ille å vite, men verre å ikke vite. Det er oppsummert hvordan det var. Det er tøft.

VENTET

I den alderen jeg var, så går livet videre, man er 8 år. Man har ikke langtidstenking fremover. Det tok lang tid før jeg skjønte at ikke pappa kom tilbake. Jeg var sikker på at han kom tilbake. Helt sikker. Jeg bare ventet.

BEGRAVELSEN

Fikk velge om jeg ville gå i begravelsen, eller ikke. Jeg sa at jeg orket ikke. Skulle ønsket at jeg hadde vært med, at jeg ikke fikk lov å slippe. Jeg skulle nok ha vært der. Det handler om å avslutte. Har spurt meg selv om hva jeg hadde gjort? Jeg hadde vel gitt etter.

GRAVEN

Til tider er jeg på graven, men til tider ikke. Av og til er det noe jeg må fortelle. Da er jeg der. Jeg forteller pappa om kjærlighetslivet, at jeg skal bli pappa, at jeg ble ingeniør at jeg fikk eksamen på ingeniørskolen. Jeg forteller pappa om de situasjonene man ellers ville kontaktet foreldrene sine om. Da går jeg på graven og forteller han om hva som skjer. Hva han sier? Noen ganger føler jeg at han har gitt meg en klapp på skulderen. Jeg har nok mest lettet hjertet, og på den måten fått et svar. Jeg har følt en tilstedeværelse der.

BARNDOMHJEMMET

Det er spesielt nå når vi pusset opp huset. Kjenner på en god tilstedeværelse. Gode tanker. Ser på det paneltaket han satte opp i stua. Det var «strekktak» før. Min mor hadde kjørt en gardinstang gjennom det, og min søster en sko gjennom taket. Hun kom sikkert inn fra verandaen og skulle kjappe seg, sparket av seg skoa i en fart, så føyk den rett i taket.

Det er ikke alltid man ser det selv. Jeg skulle rive ned taket og legge gatt tak, men kom ikke i gang. Det er ikke meg. Jeg gjør ting når jeg bestemmer meg for å gjøre det. Men ikke da. Det taket kom aldri ned.

Samboer sa, det taket skal ikke ned. Det taket skal bli, det maler vi. Av og til trenger man noen som tar avgjørelsen. De små tingene, som følger en gjennom livet, er ofte de små hverdagsdryppene med mye historie. Sånt var det med taket. Hun sa, du er ikke klar til å trive det taket.

Mamma om sorgen og savnet

Jeg var veldig opptatt av at mamma ikke skulle se at jeg grein, for da grein hun og. Det var ingen som hjelp oss videre. Det var ingen som tok tak i det og pratet med oss. Vi burde vi sikkert ha hatt noen

Hun snakket ikke om det. Det var for tungt for henne. Noen ganger trenger man noen andre, Håper at det er bedre system i dag enn den gang.

Presten var på besøk Han hadde det hardest håndtrykket jeg noen gang har kjent. Han sa ”Dette var trist”. Det var det han sa. Utenom det, var det bare familien som var her med oss.

En mor som skal takle alt dette. Det er tungt. Takle at mannen forsvinner, og ikke kommer inn i livet igjen, og sitte der med tre unger, Lasse 14, Merete 13 og jeg 8 år.

Savnet Pappa

Vi snakket om han, men ikke om hvor vondt det var å miste han. Snakket ikke om hvordan vi savnet. Når man er 8 ½ er livet ganske enkelt, så går ting videre. Det kan vi bli lurt av. Jeg gikk alene med savnet. Pratet noe med Merete, men ble mest alene med tankene. Det blir tungt.

Det største savnet kom senere.

Reaksjonen kom da jeg fikk barn selv. Da jeg skjønte, at at pappa måtte ha skjønt der ute i havet, at her går det galt. Det tenkte jeg først på, når jeg fikk barn selv. Da tenkte jeg, hva tenkte pappa da? Da fikk jeg en veldig reaksjon. Det kom først da jeg ble pappa selv. Fikk hjelp til å stokke tanker. Godt å få litt hjelp.

Skolen

Hadde en flink lærer. Husker ikke hvor lenge jeg var borte fra skolen. Han snakket om det inni mellom. Det var ingen markering på skolen som jeg husker.

Gode Minner

Skjekta, jeg har elsket å være på sjøen, så lenge jeg kan huske. Min far hadde sjekte, en Polar 22, en plast-sjekte, klassisk sørlands-sjekte fra 70- tallet. Han sa aldri nei til en tur. Vi dro inn til Pollen i Arendal og kjøpte reker. Så dro vi tilbake. Jeg ser for meg rekene som lå og hoppet på motorkassen. Jeg drakk cola og pappa hadde en øl. Det er minner som står sterkt.

OM TAPET

Tenker mest på hva jeg har fått. Jeg har hatt en mamma som alltid var der. Vanskelig å vite hva man har tapt, når man ikke har hatt det.

Lære å fikse sykkelen, lære å gjøre guttetingene. Prøvde selv, eller ventet til storebror var hjemme. Måtte prøve å få hjelp hos andre. Har funnet ut av mye selv.

OM MEG

Påvirket meg til å bli mer åpen. Blir litt ertet for at jeg har lett for å ta til tårene. Man blir overfor egne barn bevisst på en annen måte. Man har ting på lån. Det skjer fort. Man må gjøre så godt man kan underveis. Tanken om pappa som ble borte har åpnet meg som person, jeg har blitt sånt at det gjør ikke noe om det renner en tåre eller to.

Må finne roen. Kan velge å gruble, eller innfinne seg med at det er trist det som har skjedd, men sånn er det. Man må videre på livet sitt.

De 123 som døde påvirket mange liv. Jeg vil prøve å minnes han med gode minner.

SAMFUNNSANSVAR

Det var andre tider i Nordsjøen i 1980 enn i dag. Det var ting som man ikke hadde tillatt i dag, men som var vanlig den gang. Det var andre tider, men ansvaret er noens. Selvfølgelig må man få alle fakta på bordet, alt som var, selv om det var i 1980. Riktig, at de som hadde ansvar, må stå ansvarlig.

Det er en rar følelse at Kielland kommer opp igjen. En god følelse. Skylder de som var der ute, å finne ut hva som hendte den kvelden.

WENCHE HASLUND SKADBERG FRA SOLA

PERSONALIA

F 1944
Søster til Fredrik Haslund

Samtykke til at notat fra samtalen kan offentliggjøres og inngå i minnesamling om Alexander L. Kielland-ulykken og overleveres Norsk oljemuseum og Nasjonalbiblioteket for at ettertiden får del i dette. Gjort noen korrigeringer 22.01.2019 (Messenger 14.01.2019, telefon 22.01.2019).

SISTE JEG MINNES

Han kom innom meg, før han reiste. Vi satt og drakk kaffe og koste oss. Jeg kjørte han til Forus og han sa «Wenche jeg er så glad i familien min og ungene». Det høres kanskje merkelig og klisjeaktig ut. Jeg fortalte Berit Synnøve det. Jeg husker hun stod på kjøkkenet da jeg sa det til henne. Hun husker ikke at jeg sa det.

STERKESTE MINNE

Det jeg husker best er helikopter trafikken som gikk i skytteltrafikk over her hele natta. Jeg hadde helikoptrene over meg hele tiden. Vi bor på Sola. Jeg spurte meg om er han der, lever han? Det var en skrekkelig opplevelse. De viste i fjernsynet at de bare ut lik fra helikopter. Er det han? Du stilte deg spørsmål. Du hadde ikke annet kommunikasjon enn fjernsynet. Vi hadde ikke telefon.

Jeg så det i fjernsynet – tilfeldigvis –. Vi var en vennegjeng som skulle til Tromøya dagen etterpå. Vi hadde kjøpt t-skjorter som vi skulle være like. Vi hadde kjøpt en masse med mat, men det ble ikke noe av det.

SJOKK OG SORG

Det kom en boble og la seg rundt meg, som jeg ikke kan forklare helt. Vi var nært knyttet til hverandre, jeg og min bror. Jeg var dag og natt i boblen, sov ikke. Tilslutt kom naboen bort til meg og sa ta av deg nattserken og kom deg ut. Jeg sa til henne takk for tilbudet, jeg vil sitte her alene.

Jeg fikk beskjed om at han var død gjennom naboen. Vi hadde ikke telefon. Den tiden er borte. Det er et svart hull. Det var noen som prøvde å få tak i meg for at jeg skulle identifisere han.

MOR OG FAR

De levde da. Far sørget seg i hjel. Han sultet seg til døde. Han døde 1982. Han sluttet å spise. Han ville ikke ta til seg mat.

MERETE HOLDER FOREDRAG OM DET Å MISTE

Var det noen som kunne si noe om det, så var det Merete.

OM ULYKKEN

Jeg har lurt i alle år på hva som skjedde.

Vi fikk det der monumentet utenfor i sjøen i mange år. Plattformen med beina i været. Ikke et godt syn.

LUKSUSENKENE

De ble rike, de fikk penger, de ble snakket om. Tenk deg, du har mistet mannen din, en sentral person i familien, og så blir du satt i bås som luksusenke (henvendt til Berit Synnøve). Flere snakket om disse enkene om alt de fikk og de store erstatningene de fikk.

FELLESSAMTALE MED VERGE BJØRN HANSEN OG THORA MARGRETHE HANSEN OG MERETE HASLUND

Av Marie Smith-Solbakken og Hans-Jørgen Wallin Weihe, 27. juli 2016, 4811 Færvik

GJENNOMFØRING OG BRUK

Merete Haslund presenterte oss for Bjørn Hansen og konen Thora Margrethe Hansen i deres hjem den 27. Juli 2016. Hun fortalte om prosjektet og hun, hennes mor og hennes tante deltok. Vi orienterte om prosjektets hensikt, og spurte om vi kunne ta notater fra samtalen. Det ble gitt samtykke til det. Videre orienterte vi ekteparet Hansen at notatet ville bli oversendt dem til gjennomlesing og korrigering og at de da og når som helst senere vil kunne gjøre endringer i notatet og at de har anledning når som helst å trekke notatet.

Notatet vil kunne benyttes av de prosjektmedarbeiderne (Christer D Daatland, Ellen Kongsnes, Else M Tungland, Hans-Jørgen Wallin Weihe og Marie Smith-Solbakken) i vår fremstilling av Alexander L Kielland-ulykken, herunder fotofortelling, essays og polyfoni som er en sammenstilling av ulike utsagn fra ulike personer.

Tilstede under samtalen Merethe Haslund, Hans-Jørgen Wallin Weihe, Marie Smith-Solbakken

Notat oversendt. Samtykket til bruk til oppgitt formål 7.10.2016.

Samtykket til at notat fra samtalen offentliggjøres og inngår i minnesamling og oversendes Norsk oljemuseum, Statsarkivet i Stavanger, Nasjonalbiblioteket og Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek for at ettertiden får del i dette. (Telefon 26.01.2019)

BJØRN HANSEN

PERSONALIA

F. 1936
Nabo
Setteverge for Merete Haslund og hennes to brødre

THORA MARGRETHE HANSEN

F. 1936
Nabo
Konen til støtteverge Bjørn Hansen og venn/nabo av familien Haslund

BAKGRUNN

Bjørn Hansen: Vi var nære naboer og venner med Merete og hennes familie. Våre barn og deres barn var venner og foreldrene til Merete var venner med oss.

Når vi bodde så nærme opplevde vi det sterkt.

Inspektør i Ugland rederi.

SETTEVERGE

Det er regler. Formannen i Tromøy overformynderi Ole Martin Torgersen spurte meg om jeg kunne være setteverge for de. De var barn fra 9 år og oppover.

Bakgrunnen for at jeg sa ja, var at jeg kjente familien og kjente barna. Jeg kunne være den som var mellom mamma og overformynderiet og støtte familien.

HENDELSEN

Thora Margrethe Hansen: Jeg reagerte for jeg visste at Fredrik var det. Jeg visste at Fredrik var om bord. Det var skremmende nyheter. Vi hadde vært sammen rett før han reiste ut. Vi trodde det ikke var så ille som det ble. Det ble bare verre og verre.

Bjørn Hansen: Torsdag var jeg på besøk på Skils… med barna. Jeg kom hjem og så kveldsnytt og de første bildene kom fra åstedet. Det utrolige hadde skjedd, jeg så de fire egg som lå der i havet. Det var fem bein, og så fór et av, og i tillegg kantret. Jeg tenkte på Fredrik. Vi måtte innhente opplysninger om han var der, men jeg var urolig.

OM KVELDEN

Merete kom løpende først, hun medelte seg og fortalte. Vi slapp og spørre.

Merete: Katrine og jeg var mye sammen, jeg hadde mitt fristed her.

Bjørn Hansen: Merete var budbringer hele tiden. Hun håpte, og vi håpte, men vi trodde mindre og mindre.

STERKESTE MINNE

Bjørn Hansen: Merete satt i trappen her opp til andre etasje, når jeg kom hjem. Så kom spørsmålet «Tror du pappa har klart seg». Det gjentok seg dag etter dag. Det var verre og verre og svare på.

Merete Haslund: Bjørn og Katrine har betydd mye mer enn jeg tror de vet det. De var der. Vi visste vi hadde en trygghet. De fant han i lørdag i halv tre tida.

TROMØYA

Bjørn Hansen: Det var andre på Tromøya som også hadde omkommet.

Jeg ble setteverge, og de skulle ikke bruke pengene mens de var mindreårige. De kunne ikke brukes før de var myndige. Sånt ble det.

KJENSGJERNINGEN

De fikk beskjed om at han var funnet. Det var jo godt at han ble funnet, og kom seg hjem.

SETTEVERGE

Så ikke på det som en oppgave, det var bare trist og trasig det som var skjedd. Var glad for at jeg kunne være til disposisjon.

Det var angående erstatning, fikk informasjon om det sammen med Berit. Det var praktiske ting, som at vaskemaskinen var tett og da ligningspapirer som skulle fylles ut. Jeg var lett å spørre, vi kjente hverandre.

Husker godt din mor, når hun lurte på hvordan hun skulle fylle ut selvangivelsen. Det husker jeg godt. Det ville jeg ikke blande meg oppi. Jeg kjente en advokat så jeg spurte om han kunne få avsatt en time, og hun gikk til han. Så hjalp han henne å fylle ut. Det var den baugen. Når hun plutselig var alene.

Det oppstod ikke vanskeligheter, det gikk greit med mor og barna.

FREDRIK

Jeg ble spurt om å være med å bære han til graven. Jeg bar han til graven. Det sier noe om forholdet

Fredrik og meg var naboer og kamerater. Vi satte liner og fisket sammen. Det ble tettere og tettere. Vi hadde det greit sammen.

ERSTATNINGER

Fagforeningene og firma opplyste. Det var ikke bare Phillips, det var mange underleverandører og det var mange faggrupper om bord. Det var god tilhørighet.

Husker et fellesmøte i Kristiansand med advokater som informerte. Diskusjoner gikk rundt erstatning. Din mor (Berit) og meg var innkalt der. Alle pårørende var der.

Det var rein informasjon, «Take it, or leave it.» Det fremkom ikke noe nytt i det møte der.

Bygda

Det virket inn på alle. Louie Larsen omkom også, og en på Hisøya. Jeg kjente Louie Larsen.

Pentagone-rigger

Utrolig at den veltet, det var utrolig. Det slo sterkt inn i den tekniske verden. Det hadde vært kjent at om den mistet en fot, skulle den ikke velte. Det var mer snakk om det utrolige. Mest snakk om hvorfor det ikke gikk an å rette den opp.

Var inspektør på en annen plattform som var kontrahert under bygging. Den fikk navnet Gullnare. Mølands rederi. Det var en Pentagone-rigg.

Kjente en som laget en modell, og hadde den i badekaret og gjorde forsøk på å velte den. Vi hadde den inne på kontoret, og så på den.

Familien Haslund

De har klart seg godt. Til tross for det sjokket de var gjennom.

Min erfaring

Det går dypt inn i meg, vet ikke hvordan jeg kan si hva den erfaringen gjorde med meg. Det gikk dypt. Det gjorde meg godt å se hvordan de utviklet seg. Merete var foregangspersonen for guttene. Det var ille for din mor. Etter hvert fikk hun et ankerfeste (en ny mann). Jeg tror hun fikk et godt liv igjen. Det var det beste fra mitt ståsted som kunne skje.

MERETE DYRSTAD, DATTER TIL JOAR ASBJØRN DYRSTAD

Av Merete Dyrstad i e-post til Else M. Tungland.

Mitt navn er Merete Dyrstad (snart 57 år)
Jeg er oppvokst på Askøy med mor, far og en 7 år yngre lillebror.
I oppveksten var min far, Joar Asbjørn Dyrstad mye ute og reiste til sjøs.
Mor og jeg var med en tur rundt Afrika til Kuwait da jeg var 5 år (bildet er tatt av min mor om bord på dekk av min far og meg)

Både mor og pappa synes han var litt lenge borte fra familien, så en stund jobbet han som elektriker på land, noe han ikke trivdes med. Så da han fikk jobb i Nordsjøen var han litt oftere hjemme med oss.

Det finnes ikke så mange bilder av min far dessverre, men jeg kan sende det jeg har.

Min far var oppvokst på Dyrstad ved Svelgen og var en av syv søsken. Min mor er fra Haugesund.

De jobbet begge i Bergen da de traff hverandre, og da to av min far sine brødre fant hver sin Askøy-jente og bosatte seg der ute, var det naturlig at også mine foreldre bygde hus på Askøy.
Husker jeg satt i stuen med mor for vi hadde sett på barne-TV. Da mor gikk ut på kjøkkenet og vasket opp, så jeg nyhetene om plattformen som hadde tippet rundt. Jeg ropte på mor og spurte om han var på den plattformen denne turen og.. men hun sa at det trodde hun ikke.
Vi gikk hele natten i uvisshet om han var der eller ikke.

Jeg skulle feire min konfirmasjon i begynnelsen av mai, og derfor hadde han byttet turen en annen som fikk bli hjemme. Jeg fylte også 15 år 2 uker etter ulykken, så det var en grusom periode av livet vårt. Husker ikke så mye av tiden etterpå da jeg fikk sjokk. Jeg fulgte ikke med på skolen, og jeg ble nok litt aggressiv i lang tid etterpå.

Jeg har gått til psykologer men aldri gått i traumeterapi, og jeg merker at jeg har problemer i forhold til menn den dag i dag.

Det at vi aldri har fått svar eller funnet min far, gjør at vi ikke har en grav å gå til og heller ikke har fått bearbeide det som har skjedd.

Jeg og mor var på minnestunden i Stavanger kirke og fikk være med på kransenedleggelse på «Brutt lenker» hvor vi også så navnet til pappa på minnesmerket, etterfulgt av middag på hotell.
Det at minner nå dukker opp igjen som følge av dokumentaren kan være både sårt og godt på samme tid.

Min mor var enke i 10 år før hun flyttet tilbake til Haugesund og ble samboer der. Hun bor der fortsatt med samme mann.

I går tok jeg kontakt med Kielland-nettverket og lurte på om det fantes bilder av arbeiderne eller min far, men det hadde de ikke.

De sa jeg kunne ta kontakt med deg da du skulle lage en minnebank.
Håper denne informasjonen kan være til nytte!

Med vennlig hilsen
Merete Dyrstad

MERETE DYRSTAD, DAUGHTER OF JOAR ASBJØRN DYRSTAD

By Merete Dyrstad, in an email to Else M. Tungland.

My name is Merete Dyrstad (soon 57 years old).
I Grew up in Askøy with my mom, dad and a brother that was seven years younger than me.
In my upbringing my father, Joar Asbjørn Dyrstad was out at sea quite a lot.

Mom and myself joined him on a trip around Africa to Kuwait when I was five years old. (The photo is taken by my mom on the deck, depiciting my father and myself.)

Both mom and dad thought that he spent a bit too much time away from family, so for a while he worked onshore as an electrician – which he didn't like. When he got a job in the North Sea he could spend a bit more time at home with us.

There aren't too many pictures of my father, sadly but I can send you what I do have.

My father grew up in Dyrstad by Svelgen as one of seven children. My mother is from Haugesund.

They both worked in Bergen when they met, and when both of my father's brothers each found a girl from Askøy, it was only natural that they settle there and build a house.

I remember sitting in the living room with mom because we had watched childrens TV. When mom went to do the dishes, I saw the news about the platform that had capsized. I called for mom and asked if he was on the platform this time too … but she said she didn't think so.
We went that whole night wondering if he was there or not.

I was supposed to celebrate my confirmation in the beginning of May, and he had switched his shift with someone else who got to stay home. I also turned 15, two weeks after the accident, so this was a terrible time in our lives. I don't remember that much of what happened after, as I was in shock. I didn't pay attention at school, and I think I was a bit angry for a long time after. I've gone to see psychologists, but never for the trauma and I notice that I have some problems with relations with men to this day.

Never having a definite answer or finding my father means that we don't have a grave to go to, and that we never got to process what happened.

My mom and me were at the memorial in Stavanger Church and joined the wreath-laying at "Brutt Lenke" where we also saw dad's name on the plaque, followed by a dinner at a hotel. Memories being brought up again by the documentary can be both tender and a good thing at the same time.

My mother was a widow for ten years before she moved back to Haugesund and found a coinhabitant there. She still lives there with the same man.

Yesterday I reached out to the Kielland-network and asked if there were pictures of the workers or my father, but they didn't have any.

They said that I could contact you, as you were making a Memory Bank.
I hope this information is helpful!

Best Regards,
Merete Dyrstad

SAMTALE MED RAKEL ØYERHAMN (ENKE) OG MAGNY ELIN (DATTER)
Haugesund 13.01.2024.
Skrevet av: Else M. Tungland

Enke og datter til Harald Øyerhamn som omkom i Alexander L. Kielland-ulykken.
Rakel og Magny Øyerhamn har lest, korrigert og samtykket til at historien deres publiseres i Minnebanken. Dette samtykke kan når som helst kan trekkes tilbake, også etter publisering.

Kontaktinformasjon: Søre Tjernagel 5550 Sveio.

Rakel traff Harald på dans på samfunnshuset da hun var 16 år gammel. Han jobbet på Haugesund Mekanniske Verksted (HMV) og var fra Rosendal. Her vokste han opp sammen med foreldrene, tre brødre og en søster. Harald var åtte år eldre enn Rakel og var veldig klar for å stifte familie. De ble raskt kjærester og giftet seg om lag ett år senere, noen dager før Rakel ble 18 år.

«Jeg måtte ha tillatelse fra foreldrene fordi jeg ikke var myndig ennå», sier Rakel med et smil.

I løpet av de neste seks årene fikk de 4 barn sammen. Den eldste datteren Signe Berit ble født i 1971, så kom Magny Elin i 1972, lillesøster Anne Helene i 1975 og lillebror Edvart Severin i 1976.

Først bodde familien i en leilighet i Haugesund. Senere fikk de tomt av mor til Rakel og bygde nytt hus på hjemstedet hennes. Huset sto ferdig i 1975, samme år som datteren Ann Helen ble født. Harald fortsatte å jobbe for HMV og fikk jobb i Nordsjøen.

Rakel spilte i korps og jobbet også som vikar for landpostbudet. Selv om det var travelt med fire små barn og en mann som jobbet i Nordsjøen hadde Rakel god hjelp av familien som stilte opp når det trengtes.

ULYKKEN
Torsdag den 27. mars 1980 var Rakel på musikkøvelse med korpset. Barna var hjemme med mormor som barnevakt. Magny Elin, som var sju år den gangen forteller:

Jeg kan huske at vi skulle legge oss og holdt på å pusse tennene. Da kom det en ekstra nyhetssending på TV. Vi fikk med oss at det hadde skjedd noe i Nordsjøen, men gikk vi å la oss. Vi var ikke urolig eller noe og sov da mor kom hjem.

På vei hjem fra øvelsen stoppet gikk Rakel innom en nabo hun brukte å hente avisen for. Der sto fjernsynet på og nyheten om ulykken var nettopp sluppet. Rakel fortet seg hjem, men fikk ikke mer informasjon om hva som hadde skjedd med mannen hennes den kvelden. I motsetning til de fleste ble hun ikke sittende oppe og følge nyhetssendingene på TV:

Jeg tenkte at det er ikke noe jeg kan gjøre fra eller til med det som har skjedd. Dersom noe har skjedd med mannen min er det fire barn som våkner i morgen tidlig. Jeg måtte være uthvilt for å klare det som kommer, så jeg gikk og la meg og sov.

Neste morgen vekte jeg barna og fortalte at det hadde vært en ulykke i Nordsjøen og at det kanskje hadde skjedd noe med far. Jeg sa også at de ikke behøvde å gå på skolen, men det ville de og jeg lot dem dra.

Rakel fikk en telefon utpå dagen med beskjed om at mannen hennes var funnet omkommet. Hun var 28 år og hadde fire barn under ti år.

Klubbformann på HMV kom på fredag eller lørdag. Presten Gunnar Salomonsen kom også på flere besøk. Rakel husker best en gang han satte seg på gulvet og lekte med tog sammen med minstegutten Edvart.

Magny Elin husker ikke så mye av det som skjedde dagen etter ulykken, men hun husker at presten kom på besøk flere ganger: Han var en trygg person med rolig stemme. Det hun minnes er bruddstykker av hendelser:
Glimt av nyhetssendinger på TV.
Far er savnet eller død.
Slektninger som kommer på besøk.
Kista som står i kirken før begravelsen.

Minnene

Magny Elin har mange gode minner fra sin far:

En gang kom han hjem med et polaroid kamera som vi hadde mye moro med.

Når han var hjemme kjørte vi til byen på torsdager. Da var det lenge åpent i butikkene.

Så var vi ofte ute med båten. Han hadde en trebåt med påhengsmotor. Jeg satt der med verdens største redningsvest og ble bedt om å holde i styrepinnen mens han fisket. Duvingen fra bølgene var søvndyssende. Far måtte dulte borti meg for å holde meg våken.

En gang flere av barna var med i både fikk han en fjesing. Han advarte oss og sa at den måtte vi ikke ta på! Så av en eller annen grunn tok han på den selv. Han stakk seg og blødde og syntes selv at det var veldig dumt gjort.

Så har jeg et minne om at jeg våknet av en ekkel drøm. Det var mørkt ute så jeg trodde at det var midt på natten. Nede på kjøkkenet satt far. Han skulle nok tidlig på jobb på HMV og lurte på hvorfor jeg var våken nå? Da jeg fortalte om drømmen tok han meg på fanget og sa at jeg hadde hatt et mareritt.

I en friperiode tok han alle barna med seg til Rosendal. Da benyttet Rakel muligheten til å tapetsere barnas soverom mens det var ro i huset.

Livet etterpå

Rakel er glad for at «det ble folk av alle» barna, selv om de tidlig måtte klare seg uten far. De fikk god hjelp av besteforeldre og «handy» søskenbarn som var der da det trengtes. Så stilte

korpsmedlemmene mannsterke opp og gjorde ferdig garasjen på dugnad. Den var satt opp rett før ulykken og det gjensto ennå en del utvendig arbeid.

Inni garasjen hadde Harald begynt å bygge skroget på en båt. Han hadde en plan om å lage sin egen trebåt og hadde bygget en modell av en halv båt for å teste og se hvordan den skulle bli. Etter ulykken ble garasjen ryddet og båtdrømmen solgt, så de fikk plass til bilen.

Alle savnet pappa, men det ble aldri noe oppstyr rundt det som hadde skjedd. Ungene var vant til at far var borte, så hverdagen kunne gå videre nokså normalt. Rakel følte at ungene trengte å snakke om det som hadde skjedd:

Når ungene spurte fikk de svar, så var de ferdige med det. Det gikk nokså naturlig, uten noe oppstyr. Det er godt at det ikke kom noe psykologer og sånt. Vi hadde ikke behov for noe slikt.

Magny Elin er enig. De savnet selvfølgelig pappa og etter ulykken var de redde for å miste mor også:

Vi fulgte etter henne hele tiden. Når hun kom hjem fra jobb satte hun seg på do med avisa, med døra åpen. Vi måtte se henne hele tiden og vite hvor hun var. Når hun snakket i telefonen, ville vi sitte på fanget.

Rakel ler litt og sier at det var nokså trangt i senga også om morgenen, når alle skulle ligge sammen med henne der.

Magny Elin har aldri opplevd det at hun mistet far sin i Kielland-ulykken som noe negativt i forhold til omgivelsene:

Alle i nærmiljøet visste at far døde på Kielland. Senere antok de fleste at foreldrene mine var skilte, når de skjønte at det ikke var noen far i bildet. Jeg har ingen negative opplevelser rundt dette. Da jeg fortalt at mor var enke og at faren min døde i Kielland-ulykken var den vanligste reaksjonen at de beklaget og forsto. Vi hørte jo litt om andre som slet med ryktene om «de rike Kielland-enkene» men dette var jo lett å tilbakevise, så ble det ikke mer snakk om det.

KOMPENSASJON OG SINNE MOT SORGEN

Rakel blir ennå sint når hun tenker på det økonomiske oppgjøret etter ulykken. Hun synes ikke at avtalen som ble forhandlet fram av LO og advokaten deres Nandrup Dahl, er mye å skryte av.

Hver av ungene fikk 50.000.- hver i erstatning for tapet på faren. Pengene ble satt inn på en sperret konto og skulle ikke røres for barna ble 18 år.

Enkene fikk 1 million hver i erstatning, het det så fint, men dette er en sannhet med modifikasjoner. I avtalen som ble forhandlet fram av LO ble forsikringssummen som de omkomne eventuelt fikk fra sin arbeidsgiver trukket fra. I tillegg ble det trukket fra en kapitalisert sum av det enkene skulle få fra Folketrygden i etterlattepensjon, frem til pensjonistalder.

Fra den fastsatte millionen ble det altså trukket fra 500.000.- som tilsvarte forsikringen Rakel fikk av mannens arbeidsgiver HMV, og altså i tillegg et estimert beløp tilsvarende enkepensjon fra Folketrygden. Dermed endte Rakel opp med en sjekk på 275.000.- i erstatning fra Phillips og Stavanger Drilling, for tapet på mannen sin.

Rakel var sterkt i tvil om hun skulle godta avtalen og var i kontakt med en egen advokat, som mente at det kunne være mulig å få et langt større beløp om man gikk til sak i USA. Hun snakket med andre om dette, men de var redde for hva som kunne skje om de takket nei til det forelagte tilbudet. En av de andre enkene sa hun ikke kunne frasi seg farsarven til ungene.

Rakel fant ut at hun kunne klare seg på det som ble utbetalt og skrev til slutt under, selv om dette bød henne imot: *Vi klarte oss – men det var ikke fett.*

Det ble ingen Levis bukser og Sydenturer, for å si det sånn, skyter Magny Elin inn. *I påskene reiste vi til onkel Sverre i Rosendal. Det var vakkert der også.*

Rakel fortsatte å jobbe som vikar for Landpostbudet og fikk inn litt ekstra inntekter på den måten. Så fikk hun et brev fra trygdekontoret med krav om tilbakebetaling av 20.000.- som hun ifølge dem hadde fått for mye. Den utbetalte etterlattepensjonen var for høy i forhold til inntekten. Ordlyden i brevet var krass. Rakel følte hun nærmest ble fremstilt som en bedrager som hadde forsøkt å tilsnike seg penger hun ikke hadde krav på. Det var jo umulig for henne å forutsi nøyaktig hvor mye inntekter hun ville få i løpet av et år når hun jobbet som vikar.

Dermed tok hun turen til Trygdekontoret og lot vreden gå utover saksbehandleren. Han unnskyldte seg med at det var et standard brev som ikke var rettet mot henne personlig.

Jeg skjelte han ut! sier Rakel og ler litt:

Noen synes at det hjelper med en kasse øl mot sorg, men sinne hjelper også.

Magny Elin og Rakel Øyehamn (Foto: Else M. Tungland/NOM)

CONVERSATION WITH RAKEL ØYERHAMN (WIDOW) AND MAGNY ELIN (DAUGHTER)

Haugesund, 13th of January 2024.
Written by: Else M. Tungland

Widow and daughter of Harald Øyerhamn who died in the Alexander L. Kielland accident.
Rakel and Magny Øyerhamn have read, revised and consented to their story being published in the Memory Bank. This consent can be withdrawn at any time, even after publication.
Contact information: Søre Tjernagel 5550 Sveio.

Rakel met Harald at a dance at the community centre when she was 16 years old. He worked at HMV and was from Rosendal. He grew up here with his parents, three brothers and a sister. Harald was eight years older than Rakel and was very much ready to start a family. They quickly became a couple and married about a year later, a few days before Rakel turned 18.
"I had to get permission from my parents because I wasn't of age yet," says Rakel with a smile.
Over the next six years, they had four children together. The eldest daughter Signe Berit was born in 1971, followed by Magny Elin in 1972, little sister Anne Helene in 1975 and little brother Edvart Severin in 1976.

At first the family lived in an apartment in Haugesund. Later, Rakel's mum gave them a piece of land and they built a new home in her hometown. The house was completed in 1975, the same year their daughter Ann Helen was born. Harald continued to work for HMV and got a job in the North Sea.

Rakel played in a brass band and also worked as a substitute for the rural postman. Even though things were busy with four small children and a husband working in the North Sea, Rakel had good help from her family, who were there when needed.

THE ACCIDENT

On Thursday the 27th of March 1980, Rakel was at rehearsal with the band. The children were at home with their grandmother babysitting. Magny Elin, who was seven years old at the time, recounts:

I remember that we were going to bed and were brushing our teeth. Then there was an extra news programme on TV. We realised that something had happened in the North Sea, but we went to bed. We weren't worried or anything and were asleep when mum came home.

On the way home from practice, Rakel stopped by a neighbour she used to pick up the newspaper for. The television was on, and the news of the accident had just been released. Rakel hurried home, but didn't get any more information about what had happened to her husband that evening. Unlike most people, she didn't stay up and watch the news programmes on TV:

I thought that there is nothing I can do about what has happened. If something has happened to my husband, there are four children who will wake up tomorrow morning. I had to be rested to cope with what was coming, so I went to bed and slept.

The next morning, I woke the children and told them that there had been an accident in the North Sea and that something might have happened to their father. I also said that they didn't have to go to school, but they wanted to, and I let them go.

Rakel received a phone call during the day informing her that her husband had been found dead. She was 28 years old and had four children under the age of ten.

The club chairman at HMV came on Friday or Saturday. The priest Gunnar Salomonsen also made several visits. Rakel remembers best a time when he sat on the floor and played with trains with her little boy, Edvart.

Magny Elin doesn't remember much of what happened the day after the accident, but she does remember that the priest came to visit several times: He was a safe person with a calm voice. What she remembers are fragments of events:
Glimpses of news programmes on TV.
Dad is missing or dead.
Relatives coming to visit.
The coffin in the church before the funeral.

THE MEMORIES

Magny Elin has many fond memories of her father:
Once he came home with a Polaroid camera that we had a lot of fun with.
When he was home, we drove into town on Thursdays. The shops were then open for longer.
Then we often went out on the boat. He had a wooden boat with an outboard motor. I sat there with the world's biggest life jacket and was asked to hold the tiller while he fished. The roar of the waves was sleep-inducing. My father had to nudge me to keep me awake.

Once, when several of the children were in the boat, he got a greater weever. He warned us and told us not to touch it! So for some reason he touched it himself. He pricked himself and bled and thought it was a very stupid thing to do himself.

Then I have a memory of waking up from a nasty dream. It was dark outside, so I thought it was the middle of the night. My father was downstairs in the kitchen. He was probably going to work early at HMV and wondered why I was awake now? When I told him about the dream, he took me on his lap and said I'd had a nightmare.

During a free period, he took all the children with him to Rosendal. Rakel used the opportunity to hang wallpaper in the children's bedrooms while the house was quiet.

LIFE AFTERWARDS

Rakel is glad that all the children turned out well, even though they had to manage without their father early on. They received good help from grandparents and "handy" cousins who were there when needed. Then the band members put their shoulders to the wheel and volunteered to finish the garage. It had been erected shortly before the accident and there was still some exterior work to be done.

Inside the garage, Harald had started building the hull of a boat. He had a plan to make his own wooden boat and had built a model of half a boat to test and see how it would turn out. After the accident, the garage was cleared out and the boat dream was sold to make room for the car. Everyone missed dad, but there was never any fuss about what had happened. The children were used to their father being away, so everyday life could continue normally. Rakel felt that the children needed to talk about what had happened:

When the kids asked, they got an answer, and then they were done with it. It went fairly naturally, without any fuss. It's good that there weren't any psychologists or anything like that turning up. We didn't need anything like that.

Magny Elin agrees. They missed dad, of course, and after the accident they were afraid of losing mum too:

We followed her around constantly. When she came home from work, she would sit in the bathroom with the newspaper, with the door open. We had to see her all the time and know where she was. When she talked on the phone, we would sit on her lap.
Rakel laughs a little and says that it was also quite cramped in the bed in the morning when everyone had to be there with her.

Magny Elin has never experienced the fact that she lost her father in the Kielland accident as something negative in terms of her surroundings:

Everyone in the neighbourhood knew that my father died at Kielland. Later, most people assumed that my parents were divorced when they realised that there was no father in the picture. I don't have any negative experiences about this. When I told them that my mother was a widow and that my father died in the Kielland accident, the most common reaction was that they apologised and understood. We heard a bit about others who struggled with the rumours about "the rich Kielland widows" but this was easy to refute, so there was no more talk about it.

COMPENSATION AND ANGER IN THE FACE OF GRIEF

Rakel still gets angry when she thinks about the financial settlement after the accident. She doesn't think the agreement negotiated by LO and their lawyer Nandrup Dahl is much to brag about.

Each of the children received NOK 50,000 each in compensation for the loss of their father. The money was deposited in a locked account and was not to be touched until the children turned 18.

It was said that the widows received 1 million each in compensation, but this is a truth with modifications. In the agreement negotiated by LO, the insurance sum that the deceased may have received from their employer was deducted. In addition, a capitalised sum was deducted from what the widows would receive from the National Insurance Scheme as a survivor's pension until retirement age.

From the fixed million, 500,000 was deducted, which corresponded to the insurance Rakel received from her husband's employer HMV, and in addition an estimated amount corresponding to the widow's pension from the National Insurance Scheme. Rakel thus ended up with a cheque for NOK 275,000 in compensation from Phillips and Stavanger Drilling for the loss of her husband.

Rakel had strong doubts about whether she should accept the agreement and contacted her own lawyer, who believed that it might be possible to get a much larger amount if she took legal action in the USA. She spoke to others about this, but they were afraid of what might happen if they turned down the offer. One of the other widows said she couldn't refuse the children's paternal inheritance.

Rakel realised that she could manage on what she was paid and eventually signed the contract, even though it was difficult for her: *We made it - but it wasn't great.*

There were no Levi's trousers or trips to the South, so to speak, Magny Elin adds. *At Easter we travelled to Uncle Sverre in Rosendal. It was beautiful there too.*

Rakel continued to work as a stand-in for the rural postman and earned some extra income that way. Then she received a letter from the social security office demanding repayment of 20,000, which they claimed she had been overpaid. The survivor's pension paid out was too high in comparison to her income. The wording of the letter was harsh. Rakel felt that she was being portrayed as a crook who had attempted to swindle money she was not entitled to. After all, it was impossible for her to predict exactly how much income she would receive over the course of a year when she worked as a temp.

So, she went to the social security office and took her anger out on the caseworker. He apologised that it was a standard letter that wasn't directed at her personally.
I scolded him, says Rakel, laughing a little:
Some people find that a case of beer helps with grief, but anger helps too.

Magny Elin and Rakel Øyehamn (Photo: Else M. Tungland/NOM)

BRIAN GRAHAM

23.09.22 – Cleator Moor

Til stede: Brenda Graham(enke), Paul Graham (sønn).
I samtale med: Ingebjørg Haughom, Simen D. Idsøe og Else M. Tungland.
Notater: Ingebjørg Haughom og Else M. Tungland

Brian Graham

Brian Graham var en av seks menn fra Cleator Moor-distriktet, som mistet livet i Alexander L. Kielland-katastrofen den 27. mars 1980. Vi møtte enken Brenda og sønnen Paul i UK, høsten 2022.

Brian jobbet ved atomkraftverket i Sellafield før han begynte å jobbe på oljerigger. Da oljevirksomheten blomstret var lønningene i Nordsjøen mer enn 3 ganger høyere enn ved atomkraftverket. Dette var grunnet til at Brian og mange andre menn fra dette området fikk seg arbeid på norske oljeplattformer. Brian jobbet for Grootcon.

Brenda og Brian møtte hverandre da de var ganske unge. Noen år senere giftet de seg og fikk til etter hvert to sønner, Simon og Paul.

Vi var begge 15 år da vi traff hverandre. Han pleide å gå på puben og deretter henge i en platebutikk, det var der vi møttes. Vi gikk på forskjellige skoler, så vi kjente ikke hverandre fra før. Etter noen år ville vi gifte oss. Søsteren min skulle gifte seg i mars. Jeg ble lovet et stort bryllup hvis jeg kunne vente til september, men det ville jeg ikke. Jeg var tjueen og alt jeg ønsket var å gifte meg med Brian. Vi giftet oss ni uker etter søsteren min. Han var mitt livs kjærlighet.

Da jeg var gravid i 6. måned med min yngste sønn fikk Brian jobb i Amsterdam der de bygget rigger. Deretter var han i Bordeaux i Frankrike. Så ble han ansatt av Grootcon og fikk jobb på oljerigger.

Ulykkesdagen
Brenda fikk en telefon fra mannen sin rett før riggen tippet over.

Han fortalte meg at han skulle på kinoen etterpå. De skulle vise en cowboyfilm. Jeg hørte ikke noe om ulykken før klokken ti om kvelden. En venn av Brian ringte meg, etter at ulykken hadde vært

på nyhetene. Vi fikk ikke mer informasjon før dagen etter. To av kollegene hans som ikke hadde vært på jobb på ulykkestidspunktet kom fra Newcastle for å møte meg. En uke etter at vi fikk bekreftet at de hadde funnet Brian. Han var 31 og jeg var 30, barna våre var 7 og 4 år.

Paul hørte først om ulykken i skolegården. Han husker at barna lekte en ballonglek som var veldig populær på den tiden. Da var det noen som sa at det var en rigg som hadde kantret i Nordsjøen.

«Faren din var på den riggen» sa en fyr til meg. Det var slik jeg fikk vite hva som hadde skjedd med faren min.

Tiden etter
Etter ulykken kom Brendas foreldre og bodde hos dem og hjalp henne med guttene.

Jeg måtte komme meg videre i livet. Til slutt gikk jeg ut og møtte folk igjen. Det var vanskelig fordi ingen ikke hva de skulle si til deg. I frykt for å si noe feil, sa de ikke noe i det hele tatt.

Svigermor kom aldri over sønnens død og døde 3 år senere. Jeg har vært både mor og far for guttene mine.

Erstatning
Etter ulykken fikk Brenda enkeerstatning.

Jeg mottok £115 116,08 i kompensasjon. Guttene fikk £32 000 hver som ble satt i fond.

Brenda fikk ikke bruke noen av sønnenes penger. De skulle ikke røres før guttene var 18 år gamle. Paul mener at dette ikke var noen klok avgjørelse:

Da jeg var 18, var det narkotika og drikking, og jeg hadde råd til det. Jeg fikk pengene da jeg var minst i stand til å håndtere dem. Det gikk ikke bra for broren min heller. Han fikk diagnosen PTSD og døde som rusmisbruker for 2 år siden.

Brenda er enig i at erstatningen bidro til hennes yngste sønns død:

Guttene våre fikk penger (kompensasjon) den dagen de fylte atten. Det var mye penger for guttene. Jeg prøvde å holde pengene tilbake for Simon, men dette er en liten landsby, et lite sted. Alle visste at de andre barna til Kielland-ofrene fikk penger da de fylte atten. Dette gjorde det vanskelig å ikke gi noe til Simon. Han var inn og ut av sykehus på grunn av narkotikamisbruk, han slet. Paul slet også med avhengighet. Han er ute av det nå.

Brenda og Paul Graham

I dag har Paul barn som han har delt omsorg for. Han jobber med sikkerhet ved Sellafield kjernekraftverk, på samme stedet som faren hans også jobbet. Brenda har mye kontakt med barnebarna:

I uker når Paul har barna, hjelper jeg til med å få dem opp av senga og sendt til skolen.

BRIAN GRAHAM (ENGLISH)

23.09.22 – Cleator Moor

Present; Brenda Graham, Paul Graham (son).
In conversation with: Ingebjørg Haughom, Simen D. Idsøe and Else M. Tungland.
Notes by: Ingebjørg Haughom and Else M. Tungland

Brian Graham was one of six men from the Cleator Moor district, who lost his life in the Alexander L. Kielland disaster at the 27TH of March 1980. We meet his widow Brenda, and son Paul.

Brian Graham

Brian worked at the Sellafield nuclear plant before he got jobs at oil rigs. When the oil boomed wages in the Petroleum business were more than 3 times higher than at the nuclear plant. That's why Brian and many other men from this area found work on Norwegian oil platforms in the North Sea. Brian worked for Grootcon.

Brenda and Brian met each other when they were quite young. A few years later they married and eventually had two sons, Simon and Paul.

We met when we were both 15, he used to go the pub then and then attended a 'record shop' where we met. We went to different schools, so we didn't know each other from before. After a few years we wanted to get married. My sister was getting married in March. I was told if I waited until September, we could have a big wedding. I didn't want to wait. I was twenty-one and just wanted to marry Brian. We got married nine weeks after my sister. He was the love of my life.

I was 6 months pregnant with my youngest son when Brian first went away to work on rig building in Amsterdam then in Bordeaux in France, from there he was employed by Grootcon on his first rig.

The day of the disaster.
Brenda had a call from her husband just before the rig tippet over.

He told me he was going to the cinema room afterwards. They were supposed to show a cowboy movie.

I didn't hear anything about the accident until ten o'clock in the evening. A friend of Brian's called me, it had been on the ten o'clock news. We didn't get any more information until the next day. Two of his colleagues who were off the rig at the time came from Newcastle to see me. A week after we got confirmation that they had found Brian. He was 31 and I was 30, our children were aged 7 and 4.

Paul first heard about the accident in the school yard. He remembers the kids were playing a game with a balloon that was very popular at the time. Then somebody said something about a rig that had capsized in the North Sea.

Your father was on that rig" a chap said to me. That's how I learned what happened to my father.

The aftermath
After the accident Brenda's parents came and stayed with them and helped her with the lads.

I had to move on. Eventually I had to go out and meet people. It was awkward because people didn't know what to say to you. So instead of saying the wrong thing, they said nothing at all. My mother-in-law never got over the death of her son and passed away 3 years later. I've been mother and father to my boys.

Compensation
After the accident Brenda got a widow compensation.

I received £115,116.08 compensation. The boys received £32,000 each which was put into trust.

Brenda was not allowed to spend any of her son's money. This could not be touched before the lads were 18. Paul says that this was not a wise decision:

When I was 18, it was drugs and drinking, and I could afford it. I got the money when I was least fit to handle it. It did not go well for my brother eighter. He was diagnosed with PTSD *and died as a drug addict 2 years ago.*

Brenda agrees that compensation attributed to her youngest son's death:

Our boys got money (compensation) the day they turned eighteen. It was a lot of money for the boys. I tried to keep them away from Simon, but it's a small village, a small community. Everybody knew that the other children of Kielland victims received money when they turned eighteen. This made it difficult to keep them away from him. Simon was in and out of hospital due to drug addiction, he struggled. Paul, also struggled with addiction. He's out of it now.

Brenda and Paul Graham

Today Paul has children and shared childcare. He works with the security at the Sellafield Nuclear plant. This was the place his father also used to work. Brenda has a lot of contact with her grandchildren:

I am there a few mornings during the week and help to get them out of bed and to school.

SAMTALE MED DEBORAH LAXON

Datter av Edward Laxon
61 år gammel

Debbie mistet sin far Edward Laxon i Alexander L. Kielland-katastrofen. Han var da 52 år gammel. Debbie, var 19 år og bodde sammen med foreldrene i Bedford. Hun var deres eneste barn.
Edward eller Ted, som han ble kalt, hadde jobbet på plattformen omtrent 3 år før ulykken, som "sandblåser".

Han var opprinnelig snekker og båtbygger, men mistet arbeidet fordi arbeidsgiveren gikk konkurs. Han mistet også feriepengene sine. Så begynte han å jobbe offshore. Arbeidsrutinen hans var 2 uker på og 2 uker fri.

Det var hyggelig for da kunne vi ha mer familietid. Noen ganger spiste far og jeg lunsj sammen i byen der jeg jobbet. Det kunne vi ikke gjøre da han jobbet i sin forrige jobb. Det var hyggelig at vi hadde noen gode år før ulykken.

Faren min kjente Poulter-familien. Han snakket også om noen Ferguson.
Rett før han dro fra ut siste gang, hadde moren hans en ulykke. Hun falt og skadet seg på gamlehjemmet. Hun hadde begynt å bli litt dement. Faren min fortalte oss at han ville ringe hjem på torsdag når han hadde kommet seg ut på plattformen. Han ville følge med på hvordan det gikk med moren.

Han dro med det siste toget, mye senere enn vanlig. Det er litt rart, men før han dro fortalte han moren min hvor alle de viktige dokumentene var, i tilfelle noe skulle skje med ham. Kanskje han var bekymret fordi broren hans nettopp hadde hatt et hjerteinfarkt. Egentlig skulle også broren hans reise også vært på Kielland den dagen, men på grunn av denne hendelsen unngikk han katastrofe.

Han tok toget fra Bedford til Middlesbrough. Herfra tok han fly til Stavanger. Han fløy med helikopter fra Stavanger til Edda. Han jobbet for Grootcon.

Vi spurte om han var redd for helikopteret. «Jeg er ikke redd for helikopteret. Jeg er mer redd for gangbroen[7]», sa han.

Vi hørte om ulykken på TV-nyhetene. Det var en ulykke i Nordsjøen. Faren min sa alltid: «Om noe skjer vil jeg dere med en gang, hvis jeg kan.» Han ringte ikke.

Broren hans ringte arbeidsgiveren. All informasjon var usikker. De visste ikke mye og holdt oss ikke informert. Det kom en telefon fra Grootcon. De sa at situasjonen var kaotisk.

Jeg hadde en kald følelse. Neste morgen da vi ikke hørte noe ble vi virkelig bekymret.
Lørdag fikk vi en telefon. De sa at han var savnet, og trolig omkommet.

Søndag kom en fra Grootcon og fortalte at han var funnet og identifisert av en kollega. Noen fra familien måtte også identifisere han.

[7] Broen mellom Kielland og Edda.

Jeg måtte til Norge. Min mor kunne ikke. En familievenn fulgte meg, en mann som også hadde jobbet i Nordsjøen.

Jeg hadde aldri vært i utlandet før. Jeg hadde ikke pass, men fikk en spesiell tillatelse til å reise til Norge uten. På flyturen ble jeg invitert inn i cockpiten. Det var hyggelig, men jeg hadde ikke mye glede av det.

Vi dro til et likhus, kanskje på sykehuset? Mine minner om dette er uklare.

Først kom de ut med noen biter som ble funnet på min far. Klokken hans, som stoppet kl. 18.40, en liten lommekniv, et batteri sannsynligvis til klokken, en plektre. Han elsket å spille gitar. På plastikkposen sto det nummer 35. Han var kropp 35.

Deborah med plastposen som inneholder tingene etter faren hennes.

Kompensasjon.
Vi fikk ingen hjelp fra myndighetene. De sa bare: Kondolerer og vi føler med dere.

Min mor, Dorothy Laxon eller Peggy som hun ble kalt, var aldri den samme etter ulykken. Da jeg kom tilbake fra Norge spurte hun: «Er du sikker på at dette var ham?» Hun ville tro at han fortsatt var i nærheten og at han bare hadde mistet hukommelsen og ikke fant veien hjem.
Ulykken førte min mor og meg nærmere. Vi ble mer som venninner eller søstre. Hun fortalte meg om bekymringene sine, og diskuterte problemene med meg.

Vi fortalte aldri bestemoren min om ulykken. Hun hadde demens og ville nok ikke ha forstått det uansett. Hun trodde ofte at faren min var hennes avdøde ektemann, fordi de så like ut. Hun døde en uke etter sønnens død.

Da jeg fant nettsiden med minnesmerket "Brutt lenke" og med min fars navn der, var det en sterk følelse. Det opprørte meg (på en god måte).

CONVERSATION WITH DEBORAH LAXON

Daughter of Edward Laxon
61 years old
deblaxon@aol.com

Debbie lost her father Edward Laxon, in the Alexander L. Kielland disaster. He was 52 years old by the time. Debbie was 19 years and lived together with her parents in Bedford. She was their only child.

Edward or Ted, as he was called, had worked on the platform about 3 years before the accident, as a "sand-blaster".

He was originally a carpenter and a boat builder, but he lost his work because his employer went bankrupt. He also lost his holiday money. Then he started working offshore. His schedule was 2 weeks on and 2 weeks off.

It was nice because then we could have more family time. Sometimes my father and I had lunch together in town where I worked. We could not do that when he worked in his previous job. It was nice that we had some good years before the accident.

My father knew the Poulter family. He also talked about some Ferguson.

Right before he went offshore for the last time, his mother had an accident. She fall at her elderly home, and had an injury. She had started to get a bit dementia. My father told us he would call home on Thursday, when he was settled on the platform. He wanted hear about his mother.

He left with the last train, much later than usual. It is a bit strange, but before he was leaving, he told my mother where all the important documents were, just in case something should happen to him. Maybe he was concerned because his brother just had a heart attack. Actually, his brother was also supposed to go to Kielland that day, but because of this incident he avoided the disaster.

He took the train from Bedford to Middlesbrough. From here he took a flight to Stavanger. He flew with helicopter from Stavanger to Edda. He worked for Grootcon.

We asked if he was afraid of the helicopter. "I am not afraid of the helicopter. I am more afraid of the chair[8]", he said.

We first heard about the accident on the News flash on the TV. There was an accident in the North Sea. My father always said: "If something happens, I will contact you right away, if I can. He didn't call.

His brother in law called the employer. All information was insecure. They did not know much and did not keep us informed. We had one call from Grootcon. They said the situation was chaotic.

I had a cold feeling. The next morning when we didn't hear anything, and we started to really worry.

[8] The bridge which connected Kielland to Edda.

Saturday, we got a phone. They said he was missing, and presumed dead.

Sunday someone from Grootcon came and told us that he was found and identified by a colleague. Someone from the family had to do the proper identification.

I had to go to Norway. My mother could not. A family friend followed me, a man who also had worked in the North Sea.

I had never been abroad. I did not have a passport, but was given a special permission to go to Norway without. On the flight I was invited into the cockpit. That was nice, but I could not enjoy it.

We went to a mortgage, maybe at the hospital? My memories of this are blurred.
First, they came out with some bits and pieces that was found on my father. His watch, that stopped at 6:40 pm, A small pocketknife, a battery probably for the watch, a plectrum. He loved to play the guitar. On the on the plastic bag there was a number 35. He was body 35.

Deborah with the plastic bag containing the things after her father.

We got no help from the government whatsoever. They only said: "*Sorry for your loss, if it is anything we can do.* "

My mother, Doris Laxon or Peggy as she was called, was never the same after the accident. She asked my when I returned from Norway: Are you sure that this was him?
She wanted to believe he still was around and just had lost his memory and couldn't make it home.

The accident brought my mother and me closer. We became more like friends or sisters. She told me about her worries, and discussed her problems with me.

We never told my grandmother about the accident. She had dementia and would probably not understand it anyway. She often thought that my father was her late husband, because they looked the same. She passed away a week after her sons' death.

When I found the website with the memorial "Brutt lenke" with my father's name there, it was a strong feeling. It really upset me (in a good way).

MEETING WITH THE FAMILY OF ALAN BEGGS

Present: Diana Oxley (sister), Louise Oxley (niece), Kevin Oxley (Diana's husband), Alans' mother.
In conversation with: Simen D. Idsøe, Ingebjørg Haughom, Else M. Tungland and Kian Reme.

Alan Beggs grew up in Wallasey a town in Merseyside, near Liverpool. He was only 27 years old when he perished in the Alexander L. Kielland-accident, 27th of March 1980.

We met his mother, sister Diana, her husband Kevin, and their daughter Louise. The family struggles with health issues. Among others Louise who is waiting for a transplant and is depended on inhalator. Alan's mother suffers from dementia and is taken care of by her daughter Diana and her son in law Kevin.

Diana and Kevin

The family had never met any with connection to the Kielland accident before our visit.

Alan grew up in Wallasey along with two siblings. He loved sports, enjoyed swimming and Football. He even was offered to trial for Everton but didn't want to. He was a dedicated Liverpool fan.

Alan was engineer and worked in a nuclear plant. He married Lynne two years before the accident. She didn't like him working at a nuclear facility, because she thought it was too dangerous. They moved to Aberdeen and settled there. Allan got work on an oil rig. He had only been at the rig a few times before the accident happened. The couple had no children yet.

Diana remembers that Alan visited them to see the new newborn baby, Louise.

Alan and Lynne

I spoke with Alan some six-weeks before the accident. He was in training for Sperry and told my they were giving him a place on an oil rig. He thought he was changing to a safer job!

The family first heard about the accident on the news. Alan's father thought right away that his son could be on the capsized rig, even he was not supposed to be there.

Kevin explains:

He was supposed to be off the platform, but the helicopters couldn't land on the rig because of the storm. And about half an hour after the helicopter had given up, that's when the leg snapped off.

Diana thinks somebody told the press that Alan was missing*:*

We started to get constant phone calls from the press and the media, but they were very helpful too. You know, they were trying to gather all the information.

Diana says that Lynne's family (Allan Beggs wife) was very supportive.

Alan had an awful lot of friends, and they were concerned and supportive. It became a kind of united grief. The funeral was packed with people and there was an ocean of flowers.

Diana don't want to know what happened on the oil rig:

I just hope Alan was knocked in the head and left unconscious without suffering.

Louise

Louise was only a few months when she lost her uncle. Still Alan had an impact on her life:

We talked a lot about Alan, but my mother didn't tell me much about the accident. Sometimes I think she struggled to show emotions. My mom and dad were also very protective of me. They did not want me to go to the sea or on boats. I think that this might be because of what happened with Alan.

My granddad started drinking after the disaster. He died a year later of cancer. Alan's younger brother John died 15 years later as well. So, I never had any cousins.

I started being curious about my uncle after the Piper Alpha accident, that brought it all back for the family. I started looking for information but couldn't find it anywhere. When The book "Kielland: based on the stories of those who were there" came we got information we had not seen before.

Louise thinks It's hard not to know anything about Alan’s last moments. Where was he? How did he die? What was his last thoughts?

When we ask Alan’s mom about her son she answers this:

Alan was wonderful, my wonderful son.
He was good.
He went down with that oil rig, didn't he?

MØTE MED FAMILIEN TIL ALAN BEGGS

Til stede: Diana Oxley (søster), Louise Oxley (niese), Kevin Oxley (Dianas ektemann), Alan Beggs mor.
I samtale med: Simen D. Idsøe, Ingebjørg Haughom, Else M. Tungland og Kian Reme.

Alan Beggs vokste opp i Wallasey, en by i Merseyside, nær Liverpool. Han var bare 27 år gammel da han omkom i Alexander L. Kielland-ulykken den 27. mars 1980.

Vi møtte moren hans, søsteren Diana, mannen hennes Kevin og datteren deres Louise. Familien sliter med helseproblemer. Blant andre Louise som venter på transplantasjon og er avhengig av inhalator. Alans mor lider av demens og blir tatt hånd om av datteren Diana og svigersønnen Kevin.

Diana og Kevin

Familien hadde aldri møtt noen med tilknytning til Kielland-ulykken før vårt besøk.

Alan vokste opp i Wallasey sammen med to søsken. Han elsket sport, svømming og fotball. Han ble til og med tilbudt å prøvespille for Everton, men det takket han nei til. Han var en dedikert Liverpool-fan.

Alan var ingeniør og jobbet i et atomkraftverk. Han giftet seg med Lynne to år før ulykken. Hun likte ikke at han jobbet på et atomkraftverk, fordi hun syntes det var for farlig. De flyttet til Aberdeen og slo seg ned der. Allan fikk jobb på en oljerigg. Han hadde kun vært ved riggen noen få ganger før ulykken skjedde. Paret hadde ingen barn.

Diana husker at Alan besøkte dem for å se Louise da hun var nyfødt.

Jeg snakket med Allan seks uker før ulykken. Han var under opplæring hos Sperry og fortalte at han hadde fått jobb på en oljerigg. Han trodde han gikk over til en tryggere jobb!

Familien hørte om ulykken på nyhetene. Alans far fryktet med en gang at sønnen hans kunne være på den kantrede riggen, selv om han egentlig skulle hatt fri.

Kevin forklarer:

Han skulle ha reist fra riggen, men helikoptrene kunne ikke lande der på grunn av uværet. Rundt en halvtime etter at helikopteret hadde returnert, knakk beinet og gikk av.

Diana tror noen tipset media om at Alan var savnet:

Vi fikk en strøm av telefoner fra presse og media, men de var også veldig hjelpsomme. De prøvde å få oversikt over all informasjonen.

Diana sier at Lynnes familie (Alan Beggs kone) var en god støttespiller.

Alan hadde utrolig mange venner, og de var bekymret og hjelpsomme. Det ble en slags forent sorg. I begravelsen var stappfullt av mennesker og det var et hav av blomster.

Diana ønsker ikke å vite hva som skjedde på oljeriggen:

Jeg håper bare Alan ble slått i hodet og ble bevisstløs uten å lide.

Louise var bare noen få måneder da hun mistet onkelen sin. Alan har likevel hatt innvirkning på livet hennes:

Vi snakket mye om Alan, men moren min fortalte meg ikke så mye om ulykken. Noen ganger tror jeg hun slet med å vise følelser. Mamma og pappa var også veldig beskyttende mot meg. De ville ikke at jeg skulle til sjøen eller på båter. Jeg tror at dette kan være på grunn av det som skjedde med Alan.

Bestefaren min begynte å drikke etter katastrofen. Han døde et år etterpå av kreft. Alans yngre bror John døde også 15 år senere. Så jeg har aldri hatt noen søskenbarn.

Jeg begynte å bli nysgjerrig på onkelen min etter Piper-Alfa-ulykken, som førte til at Kielland-ulykken på nytt ble et tema i familien. Jeg begynte å lete etter informasjon, men fant ikke noe. Da boken «Kielland: basert på historiene til de som var der» kom fikk vi informasjon vi ikke hadde fått tidligere.

Louise synes det er vanskelig å ikke vite noe om Alans siste øyeblikk. Hvor var han? Hvordan døde han? Hva var hans siste tanker?

Når vi spør Alans mor om sønnen hennes, svarer hun dette:

Alan var fantastisk, min fantastiske sønn.
Han var god.
Han gikk ned med den oljeriggen, gjorde han ikke?

JANE BROOKS (DAUGHTER) AND JOAN DOWSON, WIDOW TO BRIAN OWEN DOWSON (36)

In conversation with Kian Reme and Else M. Tungland, Great Yarmouth 7th of June 2022.
Notes: Else M. Tungland
Accepted for publication (e-mail 23.06.2022)

Jane and Joan live in Lowestoft the most easterly point in the UK. Joan also has a son Andrew, who didn't want to attend, because he doesn't want to bring up the memories of the accident.

Joan was a mother of two young children when she lost her husband in the Alexander L. Kielland disaster. Her husband was a former Lowestoft skipper who worked as a rigger in the North Sea. She didn't know he was on Kielland, the day of the accident.

27th of March 1980 was a Thursday. Brian always telephoned on a Thursday. My son Andrew (14) knew this too. He was waiting for his father to call because he wanted a new pair of shoes. Every 10 minutes he would come through and ask if dad had phoned.

"Don't forget to ask dad about the shoes" he said. But he didn't call. I didn't know anything about the disaster that was going on.

Then a friend rung and told me about the accident, and that Brian was on board Kielland. I phoned our friends who got in touch with his office. They were told that the accident indeed was on Kielland.

I didn't notice, but Andrew was listening to my calls. He understood what was going on. He was crying and shaking. We just cuddled till we got some news.

Jane being the youngest didn't show much emotion at the time. Later I found her one night in the wardrobe. She said it was not room enough there. She kept repeating: "He can't get out!" I think she was sleep walking.

Jane has no memories of this episode. She was the youngest but tried to be the strongest:

I was 10 years old. I kept the grief inside me.

When it happened, Mum tried to keep it from me. I went to school. A girl told me about the accident. My teacher drove my home. I was afraid I was in trouble.

He was never found. One of the survivors, Tony Sylvester, saw that my father went down to his cabin for a survival suit.

I had these fantasies, about him, that he still was alive. Maybe he met someone else and had a new family somewhere? I couldn't believe he was gone. I could not believe that there was a God anymore.

Jane struggled at school after the accident. This affected her grades. Later in life, Jane got an education. Today she is working as a side teacher.

Joan and her husband Brian.

Brian with his kids Jane and Andrew.

Joan:
I had two kids. A son and a daughter. I needed to go on after the disaster. Nobody got in touch with me. We did not get much help.

A Norwegian came to visit us. He came from Norway to see us. I don't know how he found us. He lost his son on the rig. His son was not married and still lived at home. His father couldn't claim anything because it was his son and not his partner that was lost.

Both Joan and Jane said it was good to talk about their experiences and the disaster.

Jane: *This is the first time I meet others that had the same experience as us. It has been difficult to talk about it because nobody really understood.*

Joan: *Good to talk to you! I could do this every week. Can't you come next week too!*

Brian Owen Dowsons' body was never found. Instead of a grave this plaque hangs on the wall at a Life Boat Shed, beside a bar in Lowestoft.

JANE BROOKS (DATTER) OG JOAN DOWSON, ENKE ETTER BRIAN OWEN DOWSON (36)

I samtale med Kian Reme og Else M. Tungland, Great Yarmouth 7. juni 2022.
Notat: Else M. Tungland
Godkjent for publisering (e-post 23.06.2022)

Jane og Joan bor i Lowestoft, det østligste punktet i Storbritannia. Joan har også en sønn Andrew, som ikke ønsket å delta, fordi han ikke vil rippe opp i minnene fra ulykken.

Joan var mor til to små barn da hun mistet mannen sin i Alexander L. Kielland-katastrofen. Mannen hennes var en tidligere Lowestoft-skipper som jobbet som rigger i Nordsjøen. Hun visste ikke at han var på Kielland, ulykkesdagen.

27. mars 1980 var en torsdag. Brian ringte alltid på en torsdag. Sønnen min Andrew (14) visste dette også. Han ventet på at faren skulle ringe fordi han ville ha et par nye sko. Hvert 10. minutt kom han innom og spurte om pappa hadde ringt.

"Ikke glem å spørre pappa om skoene," sa han. Men han ringte ikke. Jeg visste ingenting om katastrofen som foregikk.

Så ringte en venn og fortalte om ulykken, og at Brian var på Kielland. Jeg ringte vennene våre som kom i kontakt med kontoret hos arbeidsgiveren. De bekreftet at ulykken faktisk var på Kielland.

Jeg la ikke merke til det, men Andrew hørte på samtalene mine. Han forsto hva som foregikk. Han gråt og skalv. Vi bare koset oss til vi fikk noen nyheter.

Jane som den yngste viste ikke mye følelser da det skjedde. En natt senere fant jeg henne i garderobeskapet. Hun sa at det ikke var plass nok der. Hun gjentok stadig: «Han kan ikke komme seg ut!» Jeg tror hun gikk i søvne.

Jane har ingen minner fra denne episoden. Hun var den yngste, men prøvde å være den sterkeste:

Jeg var 10 år gammel. Jeg holdt sorgen inni meg.

Da det skjedde, prøvde mamma å beskytte meg og sa ikke noe. Jeg gikk på skolen der en jente fortalte meg om ulykken. Læreren min kjørte hjem til meg. Jeg var redd jeg var i trøbbel.

Han ble aldri funnet. En av de overlevende, Tony Sylvester, så at faren min gikk på lugaren for å hente overlevelsesdrakten.

Jeg fantaserte om at han fortsatt var i live. Kanskje han hadde møtte noen og fått en ny familie et annet sted? Jeg kunne ikke tro at han var borte. Jeg kunne ikke tro at det fantes en Gud lenger.

Jane slet på skolen etter ulykken. Dette påvirket karakterene hennes. Det var først senere i livet at hun fikk seg en utdannelse. I dag jobber hun som hjelpelærer.

Joan og mannen Brian.

Brian med barna Jane og Andrew.

Joan:
Jeg hadde to barn. En sønn og en datter. Jeg måtte gå videre etter katastrofen. Ingen tok kontakt med meg. Vi fikk ikke mye hjelp.

En nordmann kom på besøk til oss. Han kom fra Norge for å se oss. Jeg vet ikke hvordan han fant oss. Han mistet sønnen sin på riggen. Sønnen hans var ikke gift og bodde fortsatt hjemme. Faren kunne ikke kreve noe fordi det var sønnen og ikke partneren som gikk hadde gått bort.

Både Joan og Jane sa at det var godt å snakke om opplevelsene og katastrofen.

Jane: D*ette er første gang jeg møter andre som hadde samme opplevelse som oss. Det har vært vanskelig å snakke om det fordi ingen virkelig forsto.*

Joan: Godt å snakke med dere! Jeg kunne ha gjort dette hver uke. Kan ikke du komme neste uke også!

Brian Owen Dowson ble aldri funnet. I stedet for en grav henger plaketten hans på veggen i et livbåtskur, ved siden av en bar i Lowestoft.

NOTE FROM MEETING WITH RELATIVES OF MICHAEL FLEMING

Laura Fleming (daughter), Nicola Hodgson (niece) and Zeta Hodgson (sister)

23-24.09.2022 Cleator Moor

In conversation with; Guðný Hansen, Ingebjørg Haughom, Simen D. Idsøe, Else M. Tungland and Kian Reme.
Notes by: Simen D. Idsøe, Ingebjørg Haughom and Else M. Tungland
Accepted for publishing 16.12.2022 (e-mail).

When the oil boomed many men from Cleator Moor area found work on Norwegian oil platforms in the North Sea. When the Kielland rig capsized, the 27th of March 1980 six men from the district never came back alive. The accident had a big impact on the community in Cleator Moor, a place where everyone knew everybody. Outside the library in the main street there is a memorial stone after the accident. One of the names engraved here Michael Fleming.

Michael Fleming was an electrician. His daughter Laura was six years old when the accident hit. She recalls how upset her mother was

When she got the news, my mum tumbled over and said, "Michael is on that rig". The news was all over the morning after. And even as a child you could feel it.

After the accident my mother didn't get much help, and nothing was in English. My mother always says my father was killed; she always corrects me when I say "died".

Nicola remembers when the priest came and that her mom sent him away.

It took a while before Michael's body was found. His sister says that going to the funeral of others and knowing Michael was still in the water was terrible:

I don't know if I could have coped if we didn't find Michael in the end. I still don't cope with it well. He wasn't supposed to be at the rig that day. I talked to him the night before the accident. He was planning to visit me.

He loved to laugh. He was a comedian, so funny!

(Michael to the left with friends on the oil rig.)

When the affected children turned eighteen, they received a compensation for the loss of their fathers.

Laura says her mum wouldn't let her waste any of the money they received as compensation. Today she understands why.

Zeta Says the boys in Cleator Moor was hit by two disasters. The first when they lost their fathers, the second when they got their compensations.

They got all the money at once. Some found “new friends" and spent the most on alcohol and drugs. Many had problems after this. They should have had people who gave them advice on how to spend it.

Laura and Zeta agree that the compensation the children got at 18 was not only good for everyone.

Laura (right) with Guðný Hansen from Icland,
who also lost her father in the Kielland accident.

Zeta and Nicola.

NOTAT FRA MØTE MED SLEKTNINGER AV MICHAEL FLEMING

Laura Fleming (datter), Nicola Hodgson (niese) og Zeta Hodgson (søster)

Cleator Moor 23 og 24.09.2022

I samtale med; Guðný Hansen, Ingebjørg Haughom, Simen D. Idsøe, Else M. Tungland og Kian Reme
Notater av: Simen D. Idsøe, Ingebjørg Haughom og Else M. Tungland
Godkjent for publisering 16.12.2022 (e-post)

Da oljen blomstret fikk mange menn fra Cleator Moor-området arbeid på norske oljeplattformer i Nordsjøen. Da Kielland-riggen kantret 27. mars 1980 kom seks menn fra distriktet aldri tilbake i live. Ulykken hadde stor innvirkning på samfunnet i Cleator Moor, et sted der alle kjente alle. Utenfor biblioteket i hovedgaten står det en minnestein etter ulykken. Et av navnene inngravert her er Michael Fleming.

Michael Fleming var elektriker. Datteren hans Laura var seks år gammel da ulykken rammet. Hun husker hvor opprørt moren hennes var.

Da hun fikk nyheten, ramlet mamma over ende og sa: «Michael er på den riggen». Nyhetene var over alt morgenen etter. Selv som barn kunne jeg føle stemningen.
Etter ulykken fikk ikke mor mye hjelp, og ingenting var på engelsk. Moren min sier alltid at faren min ble drept; hun korrigerer meg alltid når jeg sier «død».

Nicola husker da presten kom og at moren hennes sendte ham bort.

Det tok en stund før Michaels kropp ble funnet. Søsteren hans sier at det å gå i begravelsen til andre og vite at Michael fortsatt var i vannet var forferdelig:

(Michael til venstre sammen med venner fra oljeriggen.)

Jeg vet ikke om jeg hadde klart meg hvis vi ikke fant Michael til slutt. Jeg takler det fortsatt dårlig. Han skulle ikke vært på riggen den dagen. Jeg snakket med ham kvelden før ulykken. Han planla å besøke meg.
Han elsket å le. Han var en skøyer, veldig morsom!

Da barna til omkomne på Kielland fylte atten, fikk de en erstatning for tapet av fedre.
Laura sier at moren hennes ikke ville la henne kaste bort noen av pengene de mottok som kompensasjon. I dag forstår hun hvorfor.

Zeta sier at guttene i Cleator Moor ble rammet av to katastrofer. Den første da de mistet fedrene sine, den andre da de fikk erstatning.

De fikk alle pengene på en gang. Noen fant "nye venner" og brukte mesteparten på alkohol og narkotika. Mange hadde problemer etter dette. De burde hatt folk som ga dem råd om hvordan de skulle disponere midlene.

Laura og Zeta er enige om at kompensasjonen barna fikk da de var 18, ikke bare var bra for alle.

Laura til høyre sammen med Guðný Hansen fra Island, som også mistet faren sin i Kielland-ulykken

Zeta og Nicola.

LETTER FROM MAUREEN FLEMING

This is a letter written by Maureren Fleming, widow of Michael Fleming. It was written in response to an invitation for an interview with the Norwegian oil museum. The letter was transcripted from photos and small errors may have occurred.

22nd September 2022.

It is impossible for me to write (42 years after the event) an accurate account of the events following the Alexander L. Kielland- accident. Here are just snippets of my memories which are not in any particular order and maybe not entirely accurate.

The evening of the event I was late going home from my parents' house about 6 pm. I was expecting a call from Mike that night. I know if I had missed his call he would try again. I put Lauren to bed at 7 pm but she was very restless, up and down the stairs. This was very unusual behavior as she normally sang herself to sleep every night. I did not have the tv or radio on but I received some odd sorts of telephone calls from Mike's friends but with no hint as to what had happened. I did put the tv on and then realized the reasons for the phone calls. I stayed up all night and watched for more news.

The big problem was the lack of information from any sort of official body. Most information I gleaned from tv, newspapers, friends of Mike and two of the other wives I was in touch with. Bodies were found, funerals were arranged and attended, Mike's body was found after about a month? (that may not have been true). My friend Kathleen and I proposed going to Norway to try and obtain some information but were advised by the company John and Mike worked for that we would not be allowed into the country. Whether this was the truth we will probably never know.

There was a Norwegian counsel in Newcastle. I wrote to them regarding a fund that was to be used for the children. My friend Norma's children received some money, my daughter none. No joy was received from the counsel in that regard. My solicitor tried to get in touch with the Norwegian tax authority regarding my late husband's Norwegian tax letters. After no response I called him to give up. I got the message eventually - no cooperation, no respect and no empathy. They just wanted to sweep it under the carpet.

My daughter is still paying for therapy at the age of 49, she has paid thousands to therapists because she at 6 years old thought her dad had abandoned her. My view on the past events: The Norwegian government were in thrall to the American companies. Money was flooding into the economy of a country which had been relatively poor. They also provided many jobs especially for the fishermen and merchant seamen. **Greed** and power made the government let Philips Petroleum call the shots. It does not paint a nice picture of Norway to their own countrymen who were killed and the foreign nationals who died and justice was not served and probably never will be.

- **Maureen Fleming**

BREV FRA MAUREEN FLEMING

Dette er et brev skrevet av Maureen Fleming, enken etter Michael Fleming. Det er skrevet som svar på en invitasjon til et intervju med Norsk oljemuseum. Brevet ble transkribert fra bilder og det kan ha oppstått små feil.

22. september 2022
Det er umulig for meg å skrive en nøyaktig beretning (42 år etter hendelsen) om Alexander L. Kielland-ulykken. Her er bare utdrag av minnene mine som ikke er i noen spesiell rekkefølge, og kanskje ikke helt nøyaktige.

Kvelden det skjedde var jeg på vei hjem fra foreldrene mine ca kl. 18.00. Jeg ventet en telefon fra Mike den kvelden. Jeg vet at hvis jeg hadde gått glipp av samtalen hans, ville han prøve igjen. Jeg fikk Lauren i seng klokken 19, men hun var veldig urolig, og var opp og ned i trappene. Dette var veldig uvanlig oppførsel da hun vanligvis sang seg selv i søvn hver natt. Jeg hadde ikke TV eller radio på, men jeg mottok noen rare telefonsamtaler fra Mikes venner, men uten noen hint om hva som hadde skjedd. Da jeg satte på TVen skjønte jeg grunnen til telefonsamtalene. Jeg var oppe hele natten og fulgte med på nyhetene.

Det store problemet var mangelen på informasjon fra noen form for offisiell instans. Mest informasjon hentet jeg fra TV, aviser, vennene til av Mike og to av de andre konene jeg var i kontakt med. Lik ble funnet, begravelser ble arrangert og deltatt i. Mikes kropp ble funnet etter omtrent en måned? (Dette stemmer kanskje ikke?) Venninnen min Kathleen ønsket å reise til Norge for å prøve å få litt mer informasjon, men ble informert av selskapet der John og Mike jobbet for at vi ikke ville slippe inn i landet. Om dette var sant får vi nok aldri vite.

Det var en norsk advokat i Newcastle. Jeg skrev til dem angående et fond som kunne brukes til barna. Min venninne Normas barn fikk noen penger derfra, men datteren min fikk ingenting. Advokaten min ble ikke glad for spørsmål i denne sammenheng. Han forsøkte å komme i kontakt med skatteetaten i Norge angående min avdøde manns skattemelding. Da han ikke fikk noen respons, ringte jeg ham og ba han gi opp. Jeg fikk meldingen etter hvert – ikke noe samarbeid, ingen respekt og ingen empati. De ville bare feie alt under teppet.

Datteren min betaler fortsatt for terapi i en alder av 49, hun har betalt tusenvis til terapeuter fordi hun som 6-åring trodde at faren hennes hadde forlatt henne.

Mitt syn på de siste hendelsene: Den norske regjeringen var hengivne overfor de amerikanske selskapene. Penger strømmet inn i økonomien i et land som hadde vært relativt fattig. De ga også mange jobber spesielt for fiskerne og sjøfolk. Grådighet og makt gjorde at regjeringen lot Philips Petroleum slå til. Det tegner ikke et pent bilde av Norge overfor deres egne landsmenn som ble drept og de utenlandske statsborgerne som døde, og rettferdigheten som ikke vant frem og sannsynligvis aldri vil gjøre det.

- Maureen Fleming

NICOLA HUNTER, DAUGHTER OF KEITH HUNTER

Notes from meeting in London 6th of June 2022.

Present:
Nicola Hunter, her son Connor Hunter (17), her son in law (name?) and Andrea Young[9].
In conversation with: Kian Reme and Else M. Tungland(ref).

Everyone gave the impression that they were grateful to be able to talk about the accident and meet each other. No one had previously shown any particular interest in hearing what they had experienced.

Nicola and her siblings.
Nicola was 8 years old (almost 9) when her father perished in the Alexander L. Kielland accident. At the time of the accident her parents were divorced.

Nicola was brought up in Hensingham. She has two older half brothers Alan and Paul, who lived in Disington, and a younger half brother Wayne in Cleator More. When the oil boomed many men from this area found work in the North Sea. One of them was Keith Hunter.

Keith Hunter

Keith Hunters' four children.
From left: Alan (second oldest),
Nicola (second youngest),
Paul (oldest) and Wayne (youngest).

The day of the accident six men from Cleator Moor were on the platform. Five of them never came home again. They were; Michael Fleming, John McGrady, Brian Graham, Colin Lamb and Keith Hunter. The lives lost from Cleator Moor are now remembered with a memorial on the town's Market Square.

[9] Daughter of survivor Ronald N. Jackson, own note.

Lack of information and follow-up
Nicola says that she did not receive much information, when the accident occurred:

My mother did not tell me about the accident the day it happened. Somebody told me when I went to school the following day. Some other kids had heard the grownups talking about the accident at home.

"Have you heard about your dad?" they asked me.

My mother explained me when it came on TV. Still, I couldn't understand.

The 29. of March it was my birthday. A card came from my father the same day. He had sent it from the platform. The card had a picture of the platform he worked on. I could not believe he was gone.

They hold memory service in the parish church in Distington, which was Keith's hometown, growing up*. I remember my brother holding my hand. They talked about him (my father). Where is he? I kept waiting for him to come home.*

Several families in the district lost a father, a brother, or a husband the 27th of March, but nobody talked about it. Nicola did not know the other families well.

I have never talked about it.
Nobody talked to me about it.
There was nowhere to go, nobody to talk to.
Nowhere to go to keep respect.
His body was never found.
I still find it hard to believe he is gone.

In the years after the accident Nicola had all this fantasies that her father survived, living on an island having a new family.

Nicolas, son Connor, says he thinks that his mother still believes her father will come back.

Compensation
Nicolas's mother (71) was the last person who was married to Keith. Because of that they offered compensation just to Nicola.

My mother said "no". She believed all of Keith's children should be compensated. Me and my brothers have different mothers, even though she fought for compensation for us all.

My mother, Keith's dad and the mothers of the 3 boys, went to court in Norway.
In the end it was decided that compensation would be given to all 4 children and spilt between them.

The compensation went to an account. Nicolas older brother used to keep the money for her.

He was the account keeper. I went to him and asked when I needed something. My big brother had to get it for me.

Nicolas's mother remarried, but Nicola never accepted her mother's new husband as her father. She remembers she told him:

You can't be my stepfather! My father will come back from his island.

Keith Hunter had 2 sisters. One of them lives in Australia now.

NICOLA HUNTER, DATTER AV KEITH HUNTER

Notater fra møte i London 6. juni 2022.

Til stede:
Nicola Hunter, sønnen Connor Hunter (17), svigersønnen (navn?) og Andrea Young[10].
I samtale med: Kian Reme og Else M. Tungland(ref).
Alle ga inntrykk av at de var takknemlige for å kunne snakke om ulykken og møte hverandre.
Ingen hadde tidligere vist noen spesiell interesse for å høre hva de hadde opplevd.

Nicola og søsknene hennes.
Nicola var 8 år gammel (nesten 9) da faren hennes omkom i Alexander L. Kielland ulykken.
Foreldrene hennes var skilt på ulykkestidspunktet.
Nicola vokste opp i Hensingham. Hun har to eldre halvbrødre Alan og Paul, som bodde i Disington, og en yngre halvbror Wayne i Cleator More. Da oljen blomstret fikk mange menn fra dette området arbeid i Nordsjøen. En av dem var Keith Hunter.

Keith Hunter.

Keith Hunters fire barn.
Fra venstre: Alan (nest eldst),
Nicola (nest yngst),
Paul (eldst) og Wayne (yngst).

Ulykkesdagen var seks menn fra Cleator Moor på plattformen. Fem av dem kom aldri hjem igjen. De var; Michael Fleming, John McGrady, Brian Graham, Colin Lamb og Keith Hunter. På byens marked er det reist et minnesmerke med navnene til mennene fra Cleator Moor som mistet livet i Alexander L. Kielland-ulykken.

[10] Datter til Ronald N. Jackson, se eget notat.

Mangel på informasjon og oppfølging
Nicola forteller at hun ikke mye informasjon da ulykken skjedde:

Min mor fortalte meg ikke om ulykken den dagen det skjedde. Jeg fikk vite det på skole dagen etter. Noen andre barn hadde hørt de voksne snakke om ulykken hjemme.

«Har du hørt om faren din?» spurte de meg.

Moren min forklarte meg da det kom på TV. Likevel kunne jeg ikke forstå.

Den 29. mars var det bursdagen min. Da kom det et kort fra faren min samme dagen. Han hadde sendt det fra plattformen. På kortet var det et bilde av plattformen han jobbet på. Jeg kunne ikke tro at han var borte.

De holder minnegudstjeneste i sognekirken i Distington, som var Keiths hjemby og der han vokste opp. Jeg husker at broren min holdt meg i hånden. De snakket om ham (faren min). Hvor er han? Jeg fortsatte å vente på at han skulle komme hjem.

Flere familier i distriktet mistet en far, en bror eller en ektemann den 27. mars, men ingen snakket om det. Nicola kjente ikke de andre familiene godt.

Jeg har aldri snakket om det.
Ingen snakket med meg om det.
Det var ingen steder å gå, ingen å snakke med.
Ingen steder å gå for å minnes..
Kroppen hans ble aldri funnet.
Jeg har fortsatt vanskelig for å tro at han er borte.

I årene etter ulykken hadde Nicola fantasier om at faren hennes overlevde, og bodde på en øy og fikk en ny familie.

Nicolas, sønn Connor, sier at han tror at moren fortsatt tror at faren hennes vil komme tilbake.

Kompensasjon
Nicolas mor (71) var den siste personen som var gift med Keith. På grunn av det tilbød de kompensasjon bare til Nicola.

Min mor sa "nei". Hun mente at alle Keiths barn burde kompenseres. Hun kjempet for kompensasjon til oss alle, selv om jeg og brødrene mine har forskjellige mødre.

Min mor, Keiths far og mødrene til de 3 guttene var i rettsak i Norge. Til slutt ble det bestemt at erstatning skulle gis til alle de 4 barna og deles likt mellom dem.

Erstatningen ble satt inn på en konto. Nicolas eldre bror passet på pengene for henne. Han disponerte kontoen. Jeg gikk til ham og spurte når det var noe jeg trengte. Så skaffet storebroren min det for meg.

Nicolas mor giftet seg på nytt, men Nicola aksepterte aldri morens nye ektemann som sin far. Hun husker at hun sa til ham:

Du kan ikke være stefaren min! Faren min vil komme tilbake fra øya si.

Keith Hunter hadde 2 søstre. En av dem bor i Australia nå.

WAYNE HUNTER

23.09.22 – Cleator Moor

Present: Wayne Hunter, Karen Hunter (wife)
In conversation with: Simen D. Idsøe, Else M. Tungland and Kian Reme
Notes by: Simen D. Idsøe

Wayne Hunter was four years old at the time of Alexander L. Kielland- disaster, and is the youngest sibling in the family. His other Siblings Paul and Alan lived at Disington and he also has a sister Nicola Hunter who lived in Hensingham. Wayne was brought up in Cleator Moor. When the oil boomed many men from this area found work on Norwegian oil platforms in the North Sea. One of them was his father, Keith Hunter.

My story is that I was four years old. It's very vague. When you lose your dad at that age, it brings its own problems. I still have problems. It brings a knockdown effect. My oldest brother Paul was dealt the cards where he had to take care of the family. This was a massive thing for him. How he did it I don't know, but he did. He is my kind of hero. If I needed new shoes or a jacket my mom would phone him, and he would fix it somehow. Paul was seventeen and Alan was eleven.

The community tried to protect people, so nobody talked about it. As a child nobody talked to you. They created a smokescreen, a bobble to keep the children safe, but you weren't safe. It isn't healthy, I know with my kids if something's up let's talk about it. When I grew up, we didn't talk about it. I don't know if my brothers knew anything about the disaster, we are just learning about this now from the documentary.

And as I went through life, I was up, and I was down and up and down. And I still carry it with me today, it really messes with your head, these kinds of things. When I was young, I turned into a bit of a bad lad. Couse, I had to provide for my mom. So, I have a bit of a criminal record. Growing up without a dad and feeling responsible for feeding your family pushes you. I served time more for violence, for fighting. It was a rebellious thing. I had no one there to tell me what to do, as I do to my kids. But then I met my wife Karen, and she straightened me out.

In a way I didn't only lose my father, but also my mom. My mother took the loss of my father very hard. She went through different hospitals with nervous breakdowns, so I grew up with my mother's mom. My mom did her best, but she couldn't get over it, it wasn't very nice. My mother was a good-looking hairdresser with her own thriving business, but she had to stop, she couldn't do it any longer, her health stopped her. She died eleven years ago. After the disaster I had to provide for my mom, so we didn't go hungry. My mom did her best back then, but she was left on her own. She really loved him, but the loss of my father really finished her.

My father was never found. I think he was offshore on a shift swap; he wasn't supposed to be there. I can't really explain a lot about my dad, but now more than ever it's on my mind. I thought we deserved better, we needed answers forty-two years ago. The more I learn, the more questions I get. Why were they afraid to take the helicopter to work? It confuses you really, I

think as human beings we all deserved better. The rigg going down forty-two years ago, people are still grieving, and I've just started. Not because of my dad back then, but because I didn't know what I lost. I was four, I've just started grieving.

I was in Norway when I was about seven or eight, I can remember a dark feeling. I remember some small things. But I will always remember throwing the flowers in the ocean. But then you go home and try to get on with your life. I would like to visit Norway again and see the broken chain memorial and the oil museum.

Wayne & Karen Hunter in Cleator Moor

Wayne Hunter with a "DAD" tattoo

WAYNE HUNTER

23.09.22 – Cleator Moor

Til stede: Wayne Hunter, Karen Hunter (kone).
I samtale med: Simen D. Idsøe, Else M. Tungland og Kian Reme.
Notater av: Simen D. Idsøe

Wayne Hunter var fire år gammel da Alexander L. Kielland-plattformen kantret. Han er yngst av fire søsken. Han har to eldre halvbrødre, Paul og Alan som bodde i Disington, og en eldre søster Nicola Hunter, som bodde i Hensingham. Wayne vokste opp i Cleator Moor. Mange menn i dette området begynte å jobbe på norske oljeplattformer da oljenæringen blomstret. En av dem var Wayne sin far Keith Hunter.

Jeg var fire år gamme da far min omkom i Kielland-ulykken. Å miste en far i den alderen er ikke lett. Minnene fra det som skjedde er veldig vage. Jeg har fortsatt problemer når jeg snakker om det. Blir helt satt ut. Paul var sytten og Alan var elleve.

Etter ulykken var det min eldste bror Paul som fikk oppgaven med å ta seg av familien. Dette var viktig for ham. Hvordan han klarte det vet jeg ikke, men han gjorde det. Han er min helt. Hvis jeg trengte nye sko eller en jakke, ringete moren min til ham, så fikset han det på en eller annen måte.

Lokalsamfunnet prøvde å beskytte oss, så ingen snakket om ulykken. Ingen snakket til et barn om dette. Vi befant oss i en slags boble som ble laget for å beskytte oss, men du var ikke trygg. Det var ikke sundt. Fra erfaring med mine egne barn vet jeg hvor viktig det er å snakke om det som skjer når de er bekymret for noe. Da jeg vokste opp, snakket ingen om det som hadde skjedd. Jeg vet ikke om brødrene mine fikk vite noe om ulykken. Alt jeg vet fikk jeg nylig vite da jeg så dokumentaren om Kielland-ulykken.

For meg har livet bydd på opp- og nedturer. Det som skjedde med meg som barn sliter jeg ennå med. Som ungdom havnet jeg på skråplanet i en periode. En av grunnene til dette var at jeg følte på ansvaret av og måtte forsørge moren min. Dette bidro til min kriminelle fortid. Jeg har blant annet sittet inne for vold. Det var aldri noen far som fortalte meg hva jeg skulle gjøre, slik jeg gjør til barna mine. Jeg tok meg sammen da jeg møtte min kone Karen.

Man kan kanskje si at jeg ikke bare mistet min far i Kielland-ulykken, men også min mor. Tapet av far rammet henne veldig hardt. Hun hadde flere innleggelser på grunn av nervøse sammenbrudd, så jeg vokste opp hos mormoren min. Mamma gjorde sitt beste, men hun kom seg ikke over ulykken. Det var ikke særlig hyggelig. Moren min var en vakker dame. Hun var frisør og drev egen salong som gikk bra, men hun måtte slutte å jobbe, hun klarte det ikke lenger, helsen stoppet henne. Hun døde for elleve år siden. Etter katastrofen måtte jeg forsørge mamma, så vi ikke skulle gå sultne. Moren min gjorde sitt beste, men hun var alene. Savnet etter faren min fortærte henne. Hun elsket ham virkelig.

Faren min ble aldri funnet. Skiftet hans var over den dagen; han skulle egentlig ikke ha vært der. Jeg kan ikke fortelle så mye om faren min, men jeg tenker mye på ham nå.

Jeg synes at vi fortjente bedre oppfølging, vi trengte svar for førtito år siden. Jo mer jeg hører om ulykken, jo flere spørsmål får jeg. Hvorfor var folk redde for å ta helikopteret på jobb?

Riggen gikk ned for førtito år siden, folk sørger fortsatt, og jeg har akkurat begynt å sørge. Ikke på grunn av faren min og det som skjedde med han den gangen, men over alt jeg ikke har fått vite og det jeg tapte. Jeg var fire, og jeg har akkurat begynt å sørge.

Jeg var i Norge da jeg var rundt syv-åtte gammel og kan minnes en mørk følelse. Jeg husker noen små ting. Men jeg vil alltid huske når vi kastet blomstene på havet. Så reiste vi hjem og prøvde å komme videre i livet. Jeg vil gjerne besøke Norge igjen og se minnesmerket «Brutt lenke» og Oljemuseet.

Wayne & Karen Hunter i Cleator Moor

Wayne Hunter med "DAD" tatovering.

COLIN R. LAMB, SON OF COLIN LAMB

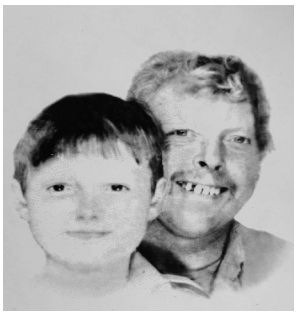

Colin Lamb, and son who has the same name as his father.

In conversation with Ingebjørg Haughom and Guðný Hansen
Accepted for publication (E-mail 23.12.2022)

Colin Lamb was a Scaffolders who worked 3 weeks on and 2 weeks off in the North Sea. He was one of six men from the Cleator Moor aera who didn't return home after the Alexander L. Kielland-accident. We meet his son Colin, in Cleator Moor 23.09.2022.

Dad was 44 years old when the accident hit.
My sister Annis was 15. I was 17. We were living in Blackpool at the time.
We had a guest house there. My father was supposed to be on one his last trip after the disaster. Then he was going to run the guest house with mom.

Colin Lamb and his wife Shirley

I was on the road, at work when I heard about the disaster. The news came on the radio. I said: "My father is on the Kielland platform"

The driver pulled over the car and looked at me and said. "No, nooo.., that can't be".

I could not believe it was happening. We kept on the news.
"He will be all right, I said. "He will be one of those dinguses that survives. He will be alright" The driver didn't know what to say.

When I came home, we didn't know much more. We had to wait to get it confirmed.

My father was never found. There was no funeral. I never had a grave to go to. I never grieved properly. Later I learned that he probably was in the cinema when the disaster happened.

My dad always said to me "Look after your mom." I didn't understand why he was saying that at the time, I was only 17 in 1980. It was like he knew something was wrong. I didn't understand why he said that at the time, maybe he knew something was wrong?

After the disaster my mom moved back to Cumbria. She couldn't handle the guest house alone. My mum got compensation and bought a house in Whitehaven. She is now 80.

I came back to Cumbria, looked for work and had to carry on. It was my mom, my little sister and me.

I had uncles, but not a dad, that's not the same. It was just us and my mom's family.

I dream about him all the time. It is so real. It is something you missed in life, a dad. I feel like he left us and never came back. He is there in the dreams. At least I had my first pint with my dad Xmas 1979. I remember that well.

Colin Lamb junior, when we met him in Cleator Moor

Colin Lamb at job in the North Sea.

COLIN R. LAMB, SØNN AV COLIN LAMB

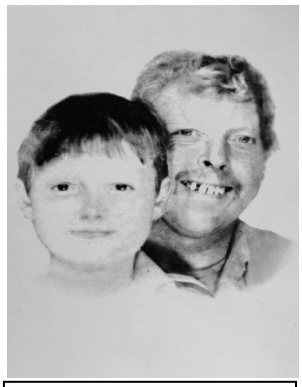

Colin Lamb, og sønnen med samme navn som faren.

I samtale med Ingebjørg Haughom og Guðný Hansen.
Akseptert for publisering (e-mail 23.11.2022)

Colin Lamb var en stillasarbeider som jobbet 3 uker på og 2 uker av i Nordsjøen. Han var en av seks menn fra Cleator Moor som ikke kom hjem etter Alexander L. Kielland-ulykken. Vi møtte sønnen hans Colin, i Cleator Moor 23.09.2022.

Pappa var 44 år gammel da ulykken rammet.
Søsteren min Annis var 15. Jeg var 17. Vi bodde i Blackpool på den tiden. Vi hadde et gjestehus der. Faren min var på en av sine siste turer da ulykken inntraff. Planen var at han skulle drive gjestehuset sammen med mamma.

Colin Lamb og hans kone Shirley

Jeg var på veien, jobb da jeg hørte om katastrofen. Nyheten kom på radioen. Jeg sa.
«Min far er på Kielland-plattformen»

Sjåføren stanset bilen og så på meg og sa. "Nei, nei..., det kan ikke være det".

Jeg kunne ikke tro at dette skjedde. Vi hadde på nyhetene.

«Han kommer til å klare seg, sa jeg. "Ha er en av de råskinnene som overlever. Han klarer seg.» Sjåføren visste ikke hva han skulle si.

Da jeg kom hjem, visste vi ikke så mye mer. Vi måtte vente på å få det bekreftet.

Faren min ble aldri funnet. Det var ingen begravelse. Jeg har aldri hatt en grav å gå til. Jeg sørget aldri ordentlig. Senere fikk jeg vite at han sannsynligvis var på kino da katastrofen skjedde.

Faren min sa alltid til meg "pass på moren din." Jeg forsto ikke hvorfor han sa det på den tiden, jeg var bare 17 år i 1980. Det var som om han visste at noe var galt. Jeg skjønte ikke hvorfor han sa det den gangen, kanskje han visste at noe var galt?

Etter katastrofen flyttet mamma tilbake til Cumbria. Hun kunne ikke drive gjestgiveriet alene. Moren min fikk kompensasjon og kjøpte et hus i Whitehaven. Hun er 80 nå.

Jeg kom tilbake til Cumbria, og prøvde å få meg jobb der, livet måtte gå videre. Det var mor, lillesøster og meg. Jeg hadde onkler, men ikke en pappa, det er ikke det samme. Det var bare oss og min mors familie.

Jeg drømmer om ham hele tiden. Det er så ekte. Det er noe du savnet i livet, en pappa. Jeg føler at han forlot oss og aldri kom tilbake. Han er der i drømmene. Jeg fikk i det minste min første halvliter sammen med pappa julen 1979. Jeg husker det godt.

Colin Lamb junior, da vi møtte han i Cleator Moor

Colin Lamb på jobb i Nordsjøen.

AUDREY JOHNSTONE'S STORY

24.09.22 - Cleator Moor

Present: Audrey Johnstone, John Johnstone.
In conversation with: Simen D. Idsøe, Else M. Tungland, Kian Reme, Ingebjørg Haughom and Guðný Hansen.
Notes by: Simon D. Idsøe

Audrey Johnstone is the daughter of the late Richard Milne. At the time of Alexander L. Kielland-accident she was ten years old the oldest of her siblings. She grew up in Glasgow with her two siblings, a brother, a sister and mother.

Well, I suppose I remember I was old enough to know that he was working at an oil platform. It took a long time for information to travel in those times. We didn't know what had happened or if it was the same oil field he was working on. So, we didn't even know for a couple of days that my dad had been on the platform. But you know that way when you just know something is not good? Where you just know something is wrong. And then probably a ten-days after they found my dad.

We didn't speak about the accident, but we would speak about my dad. You knew there was a feeling that we weren't supposed to talk about it, it would only bring more sadness. It was big news in the country. We only had two or three news channels in those times. I was trying to find out what I could, but it was hard for a ten-eleven-year-old to understand. And the adults would try to shield you as much as possible, so they would turn the news off.

And the journalist would come to the door. They wanted the news on the front page to show the local connection to the accident. They wanted the human story and connection to the local society. My mom didn't have anyone to tell her that maybe she shouldn't be speaking to the journalist, that one person was the one who had been killed. By the time the accident was over, there was no further reporting on it in the UK.

My mom had three children. She was devastated and would probably have gotten some medical help from the hospital. My mom didn't work, my dad was the breadwinner of the family. So, she had a lot on her mind as well as the devastating loss of her partner. In those days you didn't get any therapy, you didn't go to speak to a doctor about it. It was hard and I guess I grew up very quickly. And I became a bit of an adult in the house.

I remember there was some sort of legal process after the accident that went on for years. She got some sort of pension from the Norwegian government. Everything was written in Norwegian, so we couldn't understand a word. If all these documents and information was made to help the families, why couldn't they have translated them before sending it out? It's a bit strange why they couldn't communicate with a UK-person in English. I remember a few times when she said, "the

pension money from Norway hasn't come in this month". And she had to contact her lawyer in the UK who then had to contact someone who could translate every document.

In addition, I think she got some sort of settlement from the company. We didn't really talk about it, but we knew at least that mom didn't have to go out looking for work. She had time to look after the children and take care of the house, she was a mom. It was hard enough raising three children on her own. Later she learned to drive, she hated it but she did it to be a better mom and get us about. She was really depressed; it probably took her a year or more to get somewhat back to normal. I think my little brother being a baby helped her, he was one-year old. She had to focus a lot of attention on him, she had no choice but to move on.

But we still went on to have good times and great family get-togethers. My brother, sister, me, and mom are still very close. I don't know if my mom would have come to this interview, it would have brought it all back for her.

You don't really know what it's like growing up with a dad. To be honest with you, it wasn't that hard after the first year. Life goes back to normal as a child, you still have your friends. You're still grieving but I wasn't really talking about it. I went to a new school, and if it came up, I always just said "I don't have a dad". I wasn't comfortable talking about it.

Before I did not want to know what happened, it would only bring it all back up.
But now I'm looking back at this wondering what happened. It was clearly negligence and clearly nobody wanted to take responsibility. Why would you cover that up? Accidents happen, negligence happens. People make mistakes, but there is something that's not right.

TARA PENDER, DAUGHTER OF PATRICK JOSEPH PENDER

In conversation with: Ingebjørg Haughom, Kian Reme and Guðný Hansen.
Notes: Ingebjørg Haugom

Tara Pender was 10 years old at the time of the Alexander L. Kielland- disasters. The family consisted of her father Patrick Joseph Pender, her mother Zoe Pender, a younger foster sister and Tara. Her father worked for Grootcon as a foreman and had been in the business for a few years. He had previously worked in Brazil and Canada before moving on to the North Sea.

I remember that night, I was in bed.

My dad was Irish, but we lived over here. So my grandmother called my mother and said "that's PJ`s rig on the news" and my mom said "that can't be, that can't be." My mum came into my room after the news had been on the television. She said that there has been an accident on one of the rigs in the North Sea. She said, "It's not dads, it's not dads." But it was. After that everything is kind of a blur.

A lot was hidden from me.

Tara Pender

It was on the news all the time. It was, what felt like, wall to wall coverage. I remember strumming the news, there were helicopters coming in and I looked for my dad's face.

And then three weeks later, when I came back from school, the doctor was there. My mom had to be sedated. The doctor, who was a family friend, sat me on his lap and said "you know how they've been looking for your daddy… they found him."

And then he was kind of taken away from me again because I wasn't allowed to go to the

funeral. The funeral was over in Ireland, my father's family was very catholic. My mom knew it would be a huge thing. I always think it was a wrong decision, they should have let me go. In Ireland they normalize death, so all my little cousins were allowed to go, even the very young ones. They had a memorial service afterwards at home in Breaston. I went to that, but it was weird. There was no coffin…

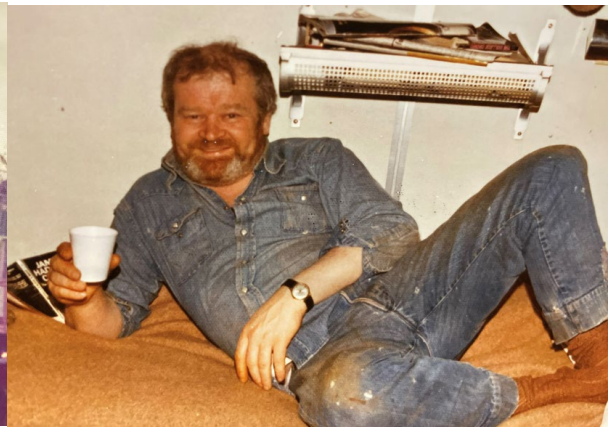

Patric Josef Pender

We got his wedding ring back. It was badly damaged. Most likely after he had tried to get out of the cinema. We also got his watch back. It was an Omega watch, it worked. We had it serviced, and they were shocked that it still worked.

My father had not been to Ireland for years and he went home just before the accident. One of my cousins remembers very well that father was visiting them just before the accident. She was five years old and remembers my father saying, "you will never see me again." On the 14 of March, he wrote his will. That's when he made Brian my legal guardian. It was like he kind of knew…

Right before he died, I had taken some entrance exams to a private school, a girl school daddy really wanted me to go to. It cost a lot of money. I was a nightmare, I was awful. And then I was thrown out eventually. Then I went to a state school, Rob and Michel went there. They were the sons of one of my father's colleagues, Barry Pickup. He was from this area and they were friends. He was from this area, they were friends. Berry was also killed in the disaster.

My mother, Zoe, remarried after the accident, but it didn't last. She always said that my father was the love of her life. She took to bed for weeks after the accident. She was sedated and really broken down. We were in the foster system and fostered this younger girl. My parents had been going through the process of giving me a younger sibling. She had not been with us for long so when the accident happened. I sort of ended up taking care of her. I had to dress us both for school, put on the uniform and make breakfast because my mother was not able to do it herself. It lasted probably a year, a long time, she never really spoke about it. I had to be the grown-up. My mom was ninety years old when she passed away.

Years ago, when the Internet first came, I remember going online and searching for stuff. That was the first time I saw photos and read about it and it was horrifying.

I read the book, Kielland: Based on the stories of those who were there, and that helped a lot. It gave me information I didn't have. My mom asked me why you are reding that book, you are torturing yourself. I said that I need to know

Today I can't cope with surprises. People say that I'm kind of a control freak, not in the normal sense of the word. I just must know what is happening so nothing can come as a shock. My friends know that they cannot throw me a surprise party- that will not go well.

REFERANSER

Referansene er ikke direkte knyttet til teksten, men tilknyttet de tema, problemstillinger og spørsmål som informantene reiser. Noen av informantene har fremstått i media på en måte som både bekrefter og utvider forståelsen av deres perspektiv.

Daatland, C. ; Smith-Solbakken, M. & Weihe, H. (2016). To storulykker: Omfanget og følgene. I: Smith-Solbakken, M. (Red.). *«Alexander L. Kielland»-ulykken: Hendelsen, etterspillet, hemmelighetene* (s. 280–322). Stavanger: Hertervig Akademisk

Eggen, B. & Gundersen, H. (1980). *Nordsjøtragedien*. Oslo: Pax

Enghaug, A., & Lønning, P. (1980). *"Alexander L. Kielland" : Katastrofe i Nordsjøen.* Oslo: Dreyer

Kongsnes, E. (2016a, 29. november). Ble bedt om å holde kjeft om anker-uhell på Kielland-plattformen. *Stavanger Aftenblad*. Hentet fra https://www.aftenbladet.no/aenergi/i/v2eQ5/--Ble-bedt-om-a-holde-kjeft-om-anker-uhell-pa-Kielland-plattformen

Kongsnes (2016b, 5. november). Da mannen omkom bygde naboene huset. *Stavanger Aftenblad, Magasin.* Hentet fra https://www.aftenbladet.no/magasin/i/v1G2L/Da-mannen-omkom_-bygde-naboene-huset

Kongsnes, E. (2016c, 19. november). Gjorde pappa nok for å hinder Kielland-ulykken? *Stavanger Aftenblad, Magasin.* Hentet fra https://www.aftenbladet.no/magasin/i/zJ389/Gjorde-pappa-nok-for-a-hindre-Kielland-ulykken.

Kongsnes, E. (2016d, 31. oktober). Kielland-ulykken: Fagforbund krever ny gransking av Kielland-ulykken. *Stavanger Aftenblad*, s. 8–10

Kongsnes, E. (2016e, 22. november). Kielland-fagfolk svært uenige om ulykkesårsaken. *Stavanger Aftenblad*. Hentet fra https://www.aftenbladet.no/aenergi/i/7vp7K/Kielland-fagfolk-svart-uenige-om-ulykkesarsaken

Kongsnes, E. & Smith-Solbakken, M. (2016). Årsaksforklaringene og kampen om opinionen. I: Smith-Solbakken, M. (Red.). *«Alexander L. Kielland»-ulykken: Hendelsen, etterspillet, hemmelighetene* (s. 222–279). Stavanger: Hertervig Akademisk

Myhre, A. (2017). Med blikket på «Kielland». I: Paulsen, T. & Smith-Solbakken, M. (Red.), *Alexander L. Kielland ulykken – ringene i vannet* (s. 7-14). Stavanger: Hertervig Akademisk

Nag, T. & Nøst, A. (2018). *Alexander L. Kielland-ulykken.* Stavanger: Stavanger symfoniorkester. Konsert framført i Stavanger konserthus, 23. august 2018

Nilsen, B. (1984). *Gjenferd i Nordsjøen.* Oslo: Cappelen

Reme, M. (2017). Rolf og jeg. I: Paulsen, T. & Smith-Solbakken, M. (Red.), *Alexander L. Kielland ulykken – ringene i vannet* (s. 175-177). Stavanger: Hertervig Akademisk

Skretting, T. & Kongsnes, E. (2016, 29. oktober). Kiellands dype hemmelighet. *Stavanger Aftenblad, Magasin.* Hentet fra https://www.aftenbladet.no/magasin/i/vj3yX/Kiellands-dype-hemmelighet

Smith-Solbakken, M. & Dahle, E. (2019). Alexander L. Kielland-ulykken. I: *Store norske leksikon*. Hentet fra https://snl.no/Alexander_L._Kielland-ulykken

Smith-Solbakken, M. (Red.). (2016). *«Alexander L. Kielland»-ulykken: Hendelsen, etterspillet, hemmelighetene.* Stavanger: Hertervig Akademisk

Smith-Solbakken, M. & Weihe, H-J. (2016). Alexander L. Kielland ulykken – Norges største arbeidsulykke: Smerten, opplevelsen og sorgen flere tiår etter ulykken. I: Stachoň, M., Weihe, H-J. & Lavríková, E. *Sosialt arbeid og nåtid : Slovakisk-norske perspektiver : Læreverk for høyskoler*. Stavanger: Hertervig Akademisk, 203 – 214

Smith-Solbakken, M. & Tungland, E. (2016). Fortellingen – en polyfoni. I: Smith-Solbakken, M. (Red.). *«Alexander L. Kielland»-ulykken: Hendelsen, etterspillet, hemmelighetene* (s. 27–205). Stavanger: Hertervig Akademisk

Smith-Solbakken, M. (2016). Polyfoni som historisk metode. I: Smith-Solbakken, M. (Red.), *«Alexander L. Kielland»-ulykken: Hendelsen, etterspillet, hemmelighetene* (s. 208–218). Stavanger: Hertervig Akademisk

Smith-Solbakken, M. & Weihe, H-J. (2018). Post-traumatic stress reactions in a long-term and several generations persepective. *Multicultural Studies*, 2018(1), 119 – 141

Stavanger Aftenblad (1980a, 28. mars). Beina kan ikke bryte sammen: Franske konstruktører uforstående til katastrofen. *Stavanger Aftenblad*, s. 9

Stavanger Aftenblad. (1980b, 28. mars). Fullkommen tiltro til plattformen: Burde vært stabil med bare fire søyler. *Stavanger Aftenblad*, s. 9

Stavanger Aftenblad. (1980c, 28. mars). U-stabilitet mulig årsak: «Alexander L. Kielland» under «ommøblering». *Stavanger Aftenblad*, s. 9

Tollaksen, T. (2005, 26. mars). 25 år etter at Alexander L. Kielland-plattformen kantret i Nordsjøen, leter overlevende og etterlatte fortsatt etter svar. *Rogalands Avis*, s. 27–33

Tungland, E. & Smith-Solbakken, M. (2016). *Kielland ulykken – En polyfoni. Det som skjedde da det utenkelige ble virkelighet.* Fremføring av Torfinn Nag og Berit Meland, Sola Strand Hotel, 17. november 2016 ; Helge Jordal og Merete Haslund, Trefoldighetskirken, 18. november 2016

Weihe, H-J. (2008). *Empati og etikk.* Oslo: Abstrakt forlag

Weihe, H-J. & Smith-Solbakken, M. (2012). *Sorg – kjærlighetens pris er sorgen.* Stavanger: Hertervig Akademisk

RIKSARKIVET

Dahle, E. (1980): Alexander L. Kielland. Intakt og skadet stabilitet. Vedlegg til ulykkesrapporten for ALK. Justisdepartementet, 15. september 1980

PRIVAT ARKIV

Advokatfirmaet Mitsen M. N. A. (1986) Klage til Riksadvokaten – Manglende efterforskning i ”Alexander L. Kielland”-saken. 31. mai 1986.

Holsæther, T. Opheim J. (1980) ”Alexander L Kielland” - ulykken 27. mars 1980. Rapport til adm. Superint. Knut Lorentzen, Phillips Petroleum Company Norway, EDDA 2/7 C 30/3-80

Invitasjon til visning av boligplattformen Henrik Ibsen 26. mars 1980. (Privat arkiv Ellen Frisvold)

Mitsem, P. (1986a) Beediget erklæring av maskinsjef Leif Barkved 7. mars 1986, s. 1-3. (Privat arkiv Terje Johansen)

Mitsem, P. (1986b) Utskrift fra telefonsamtale med Leif Barkved 6. mars 1986, s. 1-6. (Privat arkiv Terje Johansen)

Stavanger Byrett. Vitneforklaring avholdt i Bjørnstjerne Bjørnsonsgate 14c, av byrettsdommer Olav T. Låke. (Privat arkiv Terje Johansen)

FOTO

Forsidebilde) Bente Hofstad og barna som mistet sin mann og far Per Hofstad.
Foto: Ellen Kongsnes. Gjengitt med tillatelse.

Bilde 1) Hans-Inge Fagervik, Merete Haslund, Helge Jordal i Trefoldighetskirken i Arendal.
Foto: Marie Smith-Solbakken

Bilde 2) Anne Karin Kråkø (1949-2014) og Odd Sigmund Kråkø (1947-1980) gifter seg 1973.
Tilhører Lene Olaug Kråkø.

Bilde 3) Plattformsjef Torstein Sæd (1931-1980).
Tilhører Anne-Lise Sae Olsen.

Bilde 4) Magnar Sæbø (1950 -1980).
Foto er fra 1976 og tilhører Linda Sæbø.

Bilde 5) Magnar Sæbø (1950-1980) med sine to barn Linda og Henning på fanget i 1977.
Foto tilhører Linda Sæbø.

Bilde 6) Ansatte i Siemens som omkom i Kielland-ulykken. Knut Angar Amundsen øverst til venstre. Faksimile Simens Intern nr. 2 1980.
Tilhører Frode Amundsen.

Bilde 7) Tordis Reve viser frem bilde av seg selv og ektemannen Leif Reve fra den tiden hun lå på Sandnes sykehus.
Foto: Marie Smith-Solbakken

Bilde 8) Konfirmasjonsbildene av de tre barna til Tordis og Leif Reve. (I ibenholtrammer) Leif Reve i midten.
Foto: Marie Smith-Solbakken.

Bilde 9) Hans Herbert Hansen (1946-1980) med sine to eldste barn, Gudny og Halgrímur. Tilhører Gudny Hansen.

Bilde 10) Far og sønn driver med hanggliding.
Tilhører Gudny Hansen.

Bilde 11) Gudny, Audur og Halgrímur tre år før ulykken.
Tilhører Gudny Hansen.

Bilde 12) Fredrik Haslund (1939-1980).
Tilhører Merete Haslund.